

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ეროვნული სამეცნიერო ბიბლიოთეკა

IVANE JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY
NATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY

ბიობიბლიოგრაფიული სერია ”ქართველი მეცნიერები”
Biobibliographical Series “Georgian Scholars”

Ioseb Megrelidze

(1909-1996)

Biobibliography

Tbilisi
2017

იოსებ მეგრელიძე

(1909-1996)

ბიობიბლიოგრაფია

თბილისი
2017

012 (მეგრელიძე. ი.)+016 : 80 (479.22)

მეგ - 47

საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ი. მეგრელიძის ბიობიბლიოგრაფიაში თავმოყრილია 1930-2016 წლების მასალა: სამეცნიერო შრომები, სამეცნიერო-პოპულარული და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სტატიები, მისი რედაქციით გამოცემული შრომები და ლიტერატურა ი. მეგრელიძის შესახებ. მასალა განლაგებულია ქრონოლოგიურ-ანბანური რიგით. ცალკეა გამოყოფილი საიუბილეო თარიღები. ბიობიბლიოგრაფიას წინ უძღვის ი. მეგრელიძის სამეცნიერო და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მოკლე მიმოხილვა და ძირითადი თარიღები. ერთვის პირთა ანბანური საძიებელი.

The biobibliography of the Georgian Honored Scientist, Doctor of Philological Science, Professor I. Megrelidze, contains the materials of 1930-2016 years: scientific works, scientific-popular and socio-political articles, works published under his editorship and the literature about I. Megrelidze. The material is arranged in chronological-alphabetical order. Anniversary dates are allocated separately. The biobibliography is prefaced by a short review of scientific and public activities of I. Megrelidze and the main dates. Indexes of names are applied in alphabetical order.

შემდგენლები: ია დუდუჩავა, გუბაზ მეგრელიძე
რედაქტორები: ნესტან სულავა, ირაკლი გარიბაშვილი
ბიბლიოგრაფიული რედაქტორი: მარიკა ჯორჯოლიანი
თარგმანი: ინგა ნარინდოშვილი

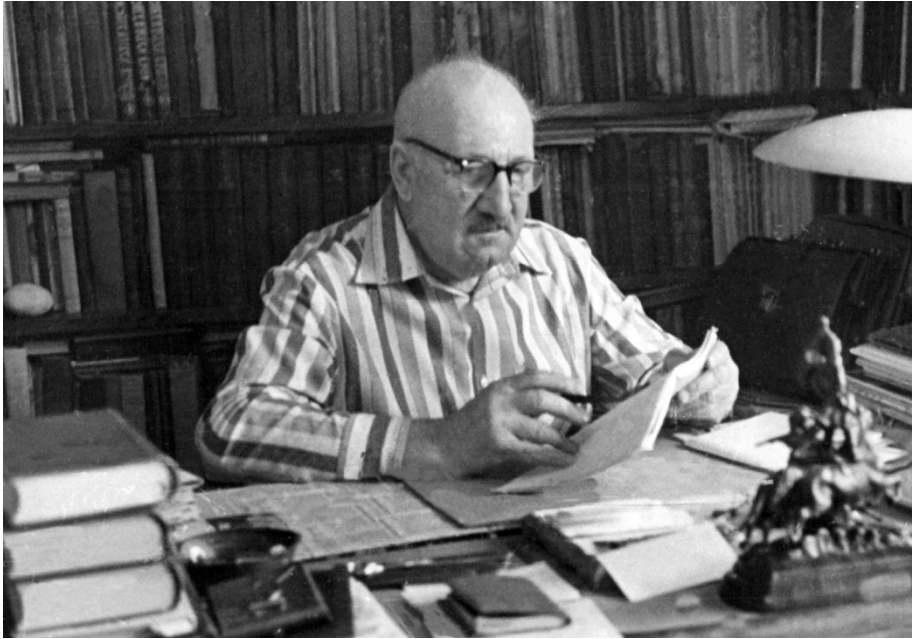
კომპიუტერული უზრუნველყოფა: თეა პაპიაშვილი
დამკვამდონებელი: ნათია დვალი
გარეკანის დიზაინი: ნინო ხოსრუაშვილი

Compilers: Ia Duduchava, Gubaz Megrelidze
Editors: Nestan Sulava, Irakli Garibashvili
Bibliographic editor Marika Zhorzholiani
Translator: Inga Narindoshvili

Computer text processing: Tea Papiashvili
Prepress: Natia Dvali
Cover Design: Nino Khosruashvili

©ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2017
©Ivane Javakhishvili Tbilisi State University Press, 2017

ISBN 978-9941-13-631-3
ISSN 2298-0059

შინაარსი

იოსებ მეგრელიძე - ღვანლმოსილი მეცნიერი.....	9
(სამეცნიერო, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მოკლე მიმოხილვა).....	9
Ioseb Megrelidze - an Honored Scientist	22
იოსებ მეგრელიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები	33
Basic Events and Activities in Ioseb Megrelidze's Life.....	38
იოსებ მეგრელიძის შრომები.....	42
Ioseb Megrelidze's Works	42
იოსებ მეგრელიძის რედაქტორობით გამოცემული შრომები	134
Works Edited by Ioseb Megrelidze	134
ლიტერატურა იოსებ მეგრელიძის შესახებ	141
Publications About Ioseb Megrelidze.....	141
ტელე-რადიო გადაცემები	206
TV-Radio Programs.....	206
საიუბილეო თარიღები.....	208
Jubilee Dates	208
მასალები გარდაცვალების შესახებ.....	212
Material About His Death	212
სახელთა საძიებელი	213

*ედღვნება აკად. ნიკო მარისა და მისი ასპირანტების:
იოსებ მეგრელიძის, ალექსანდრე დლონტის,
შოთა ძიძიგურისა და სერგი ჟღენტის
ნათელ ხსოვნას*

იოსებ მეგრელიძე - ღვანლმოსილი მეცნიერი

(სამეცნიერო, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის მოკლე მიმოხილვა)

საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, პედაგოგი და ცნობილი საზოგადო მოღვაწე, იოსებ მეგრელიძე XX საუკუნის ქართველოლოგიური მეცნიერებების ცოცხალი მატთანე და მდიდარი ბიოგრაფიის მქონე პიროვნება გახლდათ.

მის თვალწინ ჩაიარა წინა საუკუნის ქართველ მეცნიერ ფილოლოგთა და ისტორიკოსთა მთელმა პლეადამ, ვისაც კი მცირედი წვლილი მიუძღვის ენათმეცნიერების, ლიტერატურათმცოდნეობის, ფოლკლორისა და სხვა მომიჯნავე სამეცნიერო სფეროების განვითარებაში.

იგი აქტიურად მონაწილეობდა სამეცნიერო ფორუმებში და მისი ინიციატივით მრავალ მნიშვნელოვან საქმეს ჩაეყარა საფუძველი. იოსებ მეგრელიძის კალამს ეკუთვნის 30-ზე მეტი მონოგრაფიული ნაშრომი, მეცნიერულად მომზადებული და გამოცემული ტექსტები, სამეცნიერო სტატიები, რეცენზიები, საზოგადოებრივი პრობლემატიკის შესახებ გამოქვეყნებული პუბლიცისტური წერილები. იოსებ მეგრელიძე ქართული და ქართველური, დაღესტნურ-დიდოური ენების, რუსთველოლოგიის, ქართული მწერლობის, ქართული და კავკასიური ფოლკლორის, ეთნოგრაფიის, არქეოლოგიისა და ეპიგრაფიკის, არმენისტიკის საკითხების შესახებ გამოქვეყნებული მრავალრიცხოვანი ნაშრომების ავტორია, რაც მისი ინტერესების ფართო თვალსაწიერზე მიუთითებს. რა თქმა უნდა, ყოველივე ეს შეუძლებელი იქნებოდა საფუძვლიანი განათლების შეძენისა და ღრმა ცოდნის გარეშე. მისი შრომები ქვეყნდებოდა ქართულ და რუსულ ენებზე, აგრეთვე, ნაშრომთა საკმაოდ დიდი ნაწილი ითარგმნა და გამოქვეყნდა ფრანგულ, აფხაზურ, სომხურ, უკრაინულ, ადიღეურ, ოსურ და სხვა ენებზე. მკვლევარი ყოველ საკითხს, ყოველ

პრობლემას სიღრმისეულად განიხილავდა, ფაქტობრივად, იგი მის წინამორბედ მეცნიერთა ტრადიციებს აგრძელებდა და ქართველოლოგიურ პრობლემატიკას იკვლევდა როგორც თითოეული დარგის სხვებთან კავშირში, ისე სხვა, მომიჯნავე, განსაკუთრებით, კავკასიოლოგიის სხვადასხვა დარგთან მიმართებით, რაც მის სამეცნიერო მემკვიდრეობას მეტ დამაჯერებლობას მატებდა და ღირებულებას სძენდა.

ამერიკის ბიბლიოგრაფიის ინსტიტუტის მიერ გამოცემულ წიგნში პროფესორი იოსებ მეგრელიძე მსოფლიოს ხუთას მეცნიერთა შორისაა დასახელებული, ხოლო 1992 წელს, მაიკოპში გამართულ კავკასიოლოგთა ევროპული საზოგადოების VI საერთაშორისო კოლოქვიუმზე მას სამართლიანად უწოდეს „კავკასიოლოგიის პატრიარქი“.

იოსებ მეგრელიძე 1909 წლის 9 აპრილს დაიბადა ჩოხატაურის რაიონის სოფელ ხიდისთავში. მამამისი, ბართლომე გრიგოლის ძე მეგრელიძე, ცნობილი პედაგოგი და საზოგადო მოღვაწე იყო, რომელიც აჭარისა და ართვინის რეგიონებში არა ერთი სკოლის გახსნის მოთავე და ინიციატორი ყოფილა, აგრეთვე, დიდი წვლილი მიუძღოდა საინგილოს სკოლების დაარსება-განვითარებაში. კერძოდ, ცნობილია, რომ იგი საინგილოში 1926-1929 წლებში მოღვაწეობდა და იქ 8 ქართულ, 2 რუსულ, 1 სომხურ და 1 ბერძნულ სკოლას ჩაუყარა საფუძველი. სრულიად ახალგაზრდა იოსებ მეგრელიძე, რომელიც 18 წლისა არც კი იყო, მამის კვალს გაჰყვა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შესვლამდე ერთი წლის განმავლობაში მასწავლებლად მუშაობდა საინგილოში, რომლის საგანმანათლებლო-პედაგოგიური საქმის მოსაგვარებლად მამამისი დიდად დაშვრა.

იოსებ მეგრელიძე ხიდისთავისა და ფოთის სასწავლებლების დამთავრების შემდეგ სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პედაგოგიური ფაკულტეტის ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურის სპეციალობაზე, რომელიც 1931 წელს წარჩინებით დამთავრა და ასპირანტურაში სწავლის გასაგრძელებლად ლენინგრადში (ამჟამად სანკტ-პეტერბურგი) გაგზავნეს. 1931-1935 წლებში

იგი მაშინდელი სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ენისა და აზროვნების ინსტიტუტის ასპირანტი იყო. ლენინგრადში მასთან ერთად სხვადასხვა მეცნიერების სფეროს საფუძვლებს ეუფლებოდნენ შემდგომში აკადემიკოსები სერგი ჯიქია, შოთა ძიძიგური, გიორგი წერეთელი, ილია ვეკუა, ვიქტორ კუპრადე, პროფესორები: სერგი ჟღენტი, გიორგი ხარატიშვილი. XX საუკუნის 30-იან წლებში ლენინგრადის უნივერსიტეტის ქართველ ასპირანტებს ახალი თაობის «თერგდალეულებს» უწოდებდნენ. თითოეულმა მათგანმა დიდი წვლილი შეიტანა ქართული მეცნიერებისა და ზოგადად მეცნიერული აზროვნების განვითარებაში. ასპირანტურის დამთავრების შემდეგ იოსებ მეგრელიძე ერთხანს რუსეთში, ლენინგრადში ცხოვრობდა და მეცნიერულ მუშაობას ეწეოდა. იგი 1935-1939 წლებში იყო მეცნიერებათა აკადემიის ენისა და აზროვნების ინსტიტუტის ჯერ უმცროსი, ხოლო შემდეგ უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი.

იოსებ მეგრელიძემ ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად სადისერტაციო ნაშრომი ენათმეცნიერების სფეროში წარადგინა თემაზე: „ლაზური და მეგრული ფენები გურულში“ და 1935 წელს ლენინგრადში დაიცვა. ნაშრომში განხილული და შესწავლილი იყო ქართული და ქართველური ენების კილოებისა და კილოკავების ურთიერთობები და თავისებურებანი. მეცნიერული კვლევის შედეგად დაადგინა, რომ ქვემო იმერული კილო ძველი ენობრივი ფენებით მეგრულს უფრო უახლოვდებოდა, ხოლო გურული და აჭარული კილოები ლაზურთან სიახლოვეს ამჟღავნებდა. ამავე ნაშრომში აღნუსხული და განხილულია ამ მხარეების ტოპონიმები, რომელთა ეტიმოლოგიაა გაანალიზებული. მკვლევარმა ენათმეცნიერული საკითხები განიხილა შრომებში: „ძე-ზე დაბოლოებული გვარების ნათესაობითი ბრუნვა დასავლურ ქართულში“, „ქალთა გვარების დაბოლოება სამხრეთ კავკასიურ ენებსა და ფოლკლორში“, „უწყვეტლისა და მეორე კავშირებითის ადგილისათვის ქართული ზმნის დროთა სერიებში“ და სხვ. ენათმეცნიერული შრომებიდან საგანგებოდ უნდა გამოიყოს მონოგრაფია იაკობ გოგებაშვილის ქართული ენისადმი მიმართების

შესახებ: „იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა“. - თბ.: განათლება, 1988, რომელიც 234 გვერდისაგან შედგება და ორჯერ გამოიცა. მასში საფუძვლიანადაა წარმოჩენილი ქართული პედაგოგიკის ფუძემდებლისა და საზოგადო მოღვაწის იაკობ გოგებაშვილის ფასდაუდებელი ღვაწლი ქართული ენის დამკვიდრებაში სკოლებსა და ერის ცხოვრებაში, რადგან XIX საუკუნის საქართველოს პოლიტიკურ-საზოგადოებრივმა ცხოვრებამ და რუსეთის იმპერიის რუსიფიკატორულმა რეჟიმმა ღრმა კვალი დატოვა ქართველთა ცხოვრებაში. აუცილებლად უნდა ითქვას, რომ კავკასიოლოგები და ენათმეცნიერები იოსებ მეგრელიძის კავკასიოლოგიურ შრომებს ღირსეულად აფასებდნენ, რადგან იგი ერთ-ერთი პირველთაგანი იყო, რომელმაც დაღესტნურ ენათა ჯგუფის, დიდოურისა და მასთან ახლოს მდგომი ენების მეცნიერული შესწავლა დაიწყო და იბერიულ-კავკასიურ ენათა შესწავლის საქმეში დიდი წვლილი შეიტანა, ენათმეცნიერების განვითარებას ღრმა კვალი გაავლო.

ლენინგრადში სწავლის პერიოდში იოსებ მეგრელიძე დაუახლოვდა იქაურ მეცნიერებსა და ასპირანტებს. განსაკუთრებული სიახლოვე ჰქონდა აკადემიკოს ნიკო მართან, რომლის ოჯახშიც ცხოვრობდა გარკვეული პერიოდი. იგი მარის სწავლული მდივანი იყო სამეცნიერო დარგში და მუშაობის პერიოდში მათ შორის მოწაფე-მასწავლებლის მეგობრული და საქმიანი ურთიერთობა ჩამოყალიბდა, თავისი მასწავლებლის პატივისცემასა და სიყვარულს იოსებ მეგრელიძე სიცოცხლის ბოლომდე ერთგულობდა და გამოხატავდა. მან დიდი ამაგიც დასდო მას, შეისწავლა მისი არქივი, დააღაგა იქ არსებული გამოუქვეყნებელი მასალები, გამოსაცემად მოამზადა და 1938 წელს დაიბეჭდა ნიკო მარის ნაშრომი „აფხაზეთის ენის ისტორია“, ხოლო 1940 წელს გამოსცა მარის მიერ შედგენილი სინას მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, ნიკო მარს იგი 1902 წლის სამეცნიერო მივლინების დროს ჰქონდა შედგენილი, მაგრამ დიდ მეცნიერს გამოუცემელი დარჩა.

იოსებ მეგრელიძემ მონაწილეობა მიიღო იური მარის გამოუქვეყნებელი შრომების გამოცემაშიც. სხვადასხვა დროს ოთხჯერ გამოიცა მათი ერთობლივი ნაშრომი „სახელმძღვანელო ავტორებისა

და აღმოსავლური შრიფტების ასოთამწყობთათვის“. ირანისტიკისა და ქართველოლოგიის პრობლემატიკის შესახებ იოსებ მეგრელიძემ 1980 წელს გამოაქვეყნა თავისი, იური მარისა და კონსტანტინ ჩაიკინის მიმოწერა, რომელიც 275 გვერდს მოიცავს.

რუსეთიდან დაბრუნებული იოსებ მეგრელიძე 1939-1942 წლებში მუშაობდა თბილისის ა. ს. პუშკინის სახ. სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტად და ხელმძღვანელობდა ქართულ-სომხურ-აზერბაიჯანული ენების კათედრას. პარალელურად ლექციებს კითხულობდა გორის, ცხინვალის, სოხუმის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში ქართულ და რუსულ განყოფილებებზე. ცხადია, ასეთი ინტენსიური სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობა დიდ ძალისხმევას მოითხოვდა, ადვილი არ იყო დედაქალაქიდან საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში ლექციების წასაკითხად მგზავრობა, მაგრამ საქმის ერთგულება, სამშობლოს სიყვარული, ახალგაზრდების აღზრდის წყურვილი ამ მძიმე ყოფას უადვილებდა. მიუხედავად ასეთი თავდადებული და უანგარო შრომისა, 1942-1947 წლებში მოსკოვის «Осодое совещание»-ს გადაწყვეტილებითა და დადგენილებით, იოსებ მეგრელიძე ქართველ მეცნიერებთან - მოსე გოგიბერიძესთან, მიხეილ ზანდუკელთან და სხვა ცნობილ მოღვაწეებთან ერთად ყაზახეთში გადაასახლეს, ისინი იქ ე.წ. «თავისუფალი გადასახლებით» იმყოფებოდნენ. იოსებ მეგრელიძე ჩკალოვოს რაიონის განათლების განყოფილების ინსპექტორად მუშაობდა, საშუალო სკოლაში რუსულ ენას, გეოგრაფიას, სსრკ ისტორიასა და კონსტიტუციას ასწავლიდა. 1947 წელს საქართველოში დაბრუნდა და ხელახლა შეუდგა მეცნიერულ და პედაგოგიურ მუშაობას გორის, ცხინვალის, თბილისის (ალ. პუშკინის სახ.) პედაგოგიურ ინსტიტუტებში, აგრეთვე, შოთა რუსთაველის სახელობის საქართველოს თეატრალურ ინსტიტუტში კითხულობდა ლექციებს.

იოსებ მეგრელიძე მრავალმხრივი მეცნიერი და მოღვაწე გახლდათ, რომლისთვისაც სამშობლოს ინტერესები ყველაფერზე მაღლა იდგა. იგი საქართველოს ინტერესებისათვის, ეროვნული სულის შენარჩუნებისათვის მებრძოლი პიროვნება იყო, რაც თავისი ქმედებებით არაერთხელ დაუმტკიცებია. 1939 წელს დაღესტანში

ყორღანის გათხრისას ძვ. წ. IV-III ათასწლეულის 50-მდე ბრინჯაოს ფიგურა აღმოაჩინა. ნივთები დაღესტნის ტერიტორიაზე იყო აღმოჩენილი და დაღესტნის მთავრობამ მისი დატოვება მოინდომა, ლენინგრადმაც მოითხოვა, რადგან ექსპედიცია ლენინგრადმა დააფინანსა. იოსებ მეგრელიძემ აღმოჩენილი ნივთები, როგორც ქართული კულტურის ექსპონატები, გორის ისტორიულ-ეთნოგრაფიულ მუზეუმს გადასცა.

გადასახლებიდან დაბრუნებული იოსებ მეგრელიძე 1948 წლიდან ლიახვის ხეობის სიძველეებს ეძებდა და იკვლევდა. მაშინ ძეგლებსა და საფლავის ქვებზე არც ერთი ოსური წარწერა არ არსებობდა, ყველა წარწერა ქართული იყო. საზოგადოდ, უნდა აღინიშნოს, რომ წარწერებსა და საფლავებს, ციხე-ქალაქების ინფრასტრუქტურას ტაძრებთან ერთად, განუზომლად დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდათ ამა თუ იმ მხარის იდენტიფიკაციისათვის. შესაბამისად, ცხინვალის მხარეში, ლიახვისა და ქსნის ხეობებში დაცულ ისტორიულ მონაცემებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვთ, რადგან სწორედ წარწერებით, საფლავებით, ტაძრებით, ციხე-კომპლექსებით განისაზღვრება ნებისმიერი მხარის იდენტობა, ხოლო მტერი სწორედ ამ ისტორიული მტკიცებულებების მოსპობას ცდილობდა. ამ ტერიტორიებზე ამჟამად წარწერების ნაწილი ოსი სეპარატისტების მიერაა განადგურებული. ლიახვის ხეობის ძეგლების განადგურება უკვე მაშინ იყო დაწყებული. იოსებ მეგრელიძემ ამ სიძველეთა გადასარჩენად სამთავრობო უწყებებში შეიტანა განცხადებები, რათა მთავრობას მათთვის ყურადღება მიეპყრო. თუმცა ამას შედეგი არ მოჰყოლია. 1975 წელს იოსებ მეგრელიძემ ცხინვალის გამომცემლობაში „ირისთონი“ ლიახვის ხეობის ქართული სიძველეების შესახებ დასაბეჭდად წარადგინა წიგნი, მაგრამ გამომცემლობის დირექტორმა გ. ბესაევმა სათაურის შეცვლის მოთხოვნით ნაშრომი ავტორს ფოსტით დაუბრუნა. ოსური მთავრობა, რომელსაც მხარს მაშინდელი საბჭოთა ხელისუფლება უმაგრებდა, წიგნისათვის «სამხრეთ ოსეთის მხარის სიძველეების» დარქმევას მოითხოვდა, რაზეც ავტორმა სრულიად სამართლიანად უარი განაცხადა. ამ წიგნის პირველი ნაწილი 1984 წელს გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველომ“ დაბეჭდა სახელწოდ-

დებით „ლიახვის ხეობის სიძველეები“, მეორე ნაწილი კი იოსებ მეგრელიძის გარდაცვალების შემდეგ მისმა ვაჟმა გუბაზმა გამოსცა. საზოგადოდ, უნდა აღინიშნოს, რომ იოსებ მეგრელიძე აქტიურად იკვლევდა ქართველთა და ოსთა კულტურულ-ისტორიულ ურთიერთობებს, ანალიზებდა იმ მდიდარ მასალას, რაც თავისი მოგზაურობების დროს ჰქონდა დაგროვილი ფოლკლორის, ენის, მატერიალური კულტურის ისტორიის საკვლევად. შიდა ქართლის ტერიტორიაზე სამეცნიერო ექსპედიციების დროს შეაგროვა და ჩაიწერა ისტორიული გადმოცემები, თქმულებები, ზნე-ჩვეულებათა ამსახველი ეპიზოდები. ყურადღება მიაქცია ამ კუთხიდან გამოსული მწერლების შემოქმედებითი საქმიანობის შესახებ არსებულ და ხალხის მეხსიერებაში შემონახულ ცნობებს, ფაქტობრივად, შეაგროვა მრავალფეროვანი ზეპირსიტყვიერი მასალა.

1959 წლიდან იოსებ მეგრელიძე საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის დირექტორის, გიორგი ლეონიძის ინიციატივით ჯერ ძველი ქართული ლიტერატურის განყოფილებაში, ხოლო შემდეგ რუსთველოლოგიის განყოფილებაში უფროს მეცნიერ თანამშრომლად მუშაობდა. იყო ინსტიტუტის მეცნიერი კონსულტანტი, სამეცნიერო საბჭოსა და სადისერტაციო საბჭოს წევრი. იოსებ მეგრელიძე ხელმძღვანელობდა ასპირანტებს, საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციების დაცვის მამიებელ ქართველ და უცხოელ ახალგაზრდებს, მან ბევრ მკვლევარს შეუწყო ხელი მეცნიერული საქმიანობის წარმართვა-დაკვალიანებაში. ხშირად იყო სამეცნიერო ხარისხის მამიებელთა, დისერტანტთა ოპონენტი და მათი სამეცნიერო ნაშრომების ობიექტური შემფასებელი.

ცალკე უნდა გამოიყოს და აღინიშნოს იოსებ მეგრელიძის რუსთველოლოგიური მუშაობა, მან დიდი წვლილი შეიტანა ამ უძველესი ლიტერატურათმცოდნეობითი დარგის განვითარებაში. იოსებ მეგრელიძის ლენინგრადული ცხოვრებისა და მოღვაწეობის პერიოდში საკავშირო დონეზე გადაწყდა „ვეფხისტყაოსნის“ დაწერიდან 750 წლის იუბილეს გადახდა. ამიტომ 1936-1937 წლებში იგი აქტიურად მონაწილეობდა ლენინგრადში, მოსკოვში, კიევში, ერევანში,

ბაქოსა და შუა აზიის ქალაქებში ჩატარებულ საიუბილეო ღონისძიებებში, იყო შოთა რუსთველის პირველი საიუბილეო აკადემიური კომიტეტის სწავლული მდივანი. აგრეთვე, მონაწილეობდა შოთა რუსთველის დაბადებიდან 800 წლისთავის იუბილეშიც, რომელიც 1966 წელს გადაიხადა ქართველმა ერმა და რომელსაც მსოფლიო რეზონანსი ჰქონდა. ყოველივე ამან საფუძველი მოუძადა, რათა შემდგომში აქტიურად ემუშავა რუსთველოლოგიური პრობლემატიკის შესახებ და გამოექვეყნებინა რუსთველოლოგიური სამეცნიერო შრომები. აგრეთვე, 1960-1967 წლებში იყო ლიტერატურის ინსტიტუტის სერიის „რუსთველოლოგიური ძიებანი“ სწავლული მდივანი. აუცილებლად სათქმელია, რომ იოსებ მეგრელიძემ „ვეფხისტყაოსნის“ ბევრ უცხოელ მთარგმნელს გაუწია კონსულტაცია, კერძოდ, ნიკოლოზ ზაბოლოცკის, დიმიტრი გულიას, ბორის გაპონოვს, გიორგი ბესთაუთის, ელენა ტარლოვსკაიას, ბორის ბრიკს, მანოლის მიტაფიდის, იპეი ფუკუროს, სალიხ გურტუევს, ზუბერ თხაგაზიტოვს და სხვ. მას მდიდარი ბიბლიოთეკა და საარქივო მასალა დარჩა, თავის ბიბლიოთეკაში „ვეფხისტყაოსნის“ ბევრი გამოცემა ჰქონდა, მათ შორის შოთა რუსთველის პოემის რამდენიმე უნიკალური გამოცემა ინახებოდა.

იოსებ მეგრელიძეს სამეცნიერო-საველე ფოლკლორული ექსპედიციების მუშაობისას შოთა რუსთველის ბიოგრაფიისა და მისი პოემის, თამარის ეპოქის შესახებ მრავალფეროვანი მდიდარი ზეპირსიტყვიერი მასალა დაუგროვდა, რაც მეცნიერული დამუშავების შემდეგ საფუძველი გახდა მონოგრაფიისა „რუსთაველი და ფოლკლორი“, რომელიც 1960 წელს ქართულ და რუსულ ენებზე გამოიცა. სწორედ ამ ნაშრომით წარდგა იოსებ მეგრელიძე მოსკოვში, 1961 წელს სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის აზიის ხალხთა ინსტიტუტის სადისერტაციო საბჭოს, ე.წ. დაცვის საბჭოს, წინაშე და მოიპოვა ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორის სამეცნიერო ხარისხი. მონოგრაფიაში თავმოყრილი და გაანალიზებულია თქმულებები და გადმოცემები შოთა რუსთველისა და მისი პოემის შესახებ, მაგრამ მასში, ამ საკითხთა გვერდით, განხილულია პოემის სიუჟეტის ორიგინალობის საკითხი, გამოვლენილია რუსთველური აფორიზმების

კვალი ხალხურ სიტყვიერებაში, წარმოჩენილია ჯადოსნური ზღაპრის, ხალხური გადმოცემებისა და თქმულებების როლი შოთა რუსთველის პოემის სტრუქტურის, კომპოზიციის, მხატვრულ-გამომსახველობითი საშუალებების განსასაზღვრად. ცოტა მოგვიანებით, 1970 წელს, გამოსცა მეორე უმნიშვნელოვანესი მონოგრაფია „რუსთველოლოგები“, რომელშიც გადმოცემული და წარმოჩენილია ვახტანგ VI-დან მოყოლებული XX საუკუნის 70-იანი წლების დასაწყისამდე ქართველი და უცხოელი მეცნიერების დამსახურება რუსთველოლოგიური პრობლემატიკის კვლევისა და შესწავლის საქმეში.

ცნობილია, რომ რუსთველოლოგია ერთ-ერთი უძველესი ლიტერატურათმცოდნეობითი დარგია, რომელიც უკვე სამ საუკუნეზე მეტს მოითვლის. შესაბამისად, დაგროვდა დიდძალი სამეცნიერო ლიტერატურა, რომელთა საკმაოდ დიდი ნაწილი ბიბლიოგრაფიულ იშვიათობად იქცა. სწორედ ამიტომ განიზრახა ბატონმა იოსებმა გამოეცა რჩეული რუსთველოლოგიური ლიტერატურის ტომეულები, რომელთა მეცნიერული ღირებულება მეტად თვალსაჩინოა, რადგან მათ რუსთველოლოგიური პრობლემებით დაინტერესებულ მკვლევარებსა და კერძო პირებს მუშაობა გაუადვილა.

იოსებ მეგრელიძემ გამოაქვეყნა სამეცნიერო გამოკვლევები შოთა რუსთველის პოემის ტექსტის დადგენისა და ლექსიკის საკითხებზე. სახელდობრ, „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხებიდან განიხილა „გრდემლი ტყვისა“, „ამბავი სპარსული“, „ნათარგმანები“, „ობოლი“ (მარგალიტი), „საგოგმანები“, „გარდათქმა“, „ხელმქმნელი“, „დამართება“, „ები“, „ნები“, „მანები“ თუ „ლამაზმანები“, „კურტაკი/საკურტაკე“, „კარაბაკი/ჩაკარაბაკება“, „ჭოჭმანი/საჭოჭმანებ“, „ჭავლი წყლისა“, „ლაყფობა/ვილაყფეთანი“. თავისი მოსაზრება გამოთქვა ვეფხის რუსთველური გააზრების შესახებ, რაზეც სამეცნიერო ლიტერატურაში განსხვავებული მოსაზრებებია გამოთქმული. ბატონი იოსების ეს მოსაზრებები რუსთველის დაბადებიდან 800 წლისთავისადმი მიძღვნილმა საიუბილეო კომისიამ გაიზიარა.

იოსებ მეგრელიძემ ყურადღება მიაქცია ძველი, XIX და XX საუკუნეების ქართველ მწერალთა ლიტერატურულ მემკვიდრეობას, ახალგაზრდობისას გამოაქვეყნა საიათნოვას უცნობი ლექსები. ქარ-

თულ სიძველეთსაცავებში მოპოვებული მასალების საფუძველზე ცალკე წიგნებად გამოსცა ნარკვევები ჭოლა ლომთათიძის, ეგნატე ნინოშვილის, გუგუნავების შესახებ. სამეცნიერო სტატიები გამოაქვეყნა ვაჟა-ფშაველას, ლევ ტოლსტოის, მიხეილ ჯავახიშვილის, გალაკტიონ ტაბიძის, გიორგი ლეონიძის, შალვა ნუცუბიძის, მოსე გოგიბერიძისა და სხვათა შესახებ. აქვე აღვნიშნავ, რომ იოსებ მეგრელიძე ხშირად მონაწილეობდა საერთაშორისო ფორუმებში, კონფერენციებში, სამეცნიერო სესიებში ჩვენშიც და საზღვარგარეთაც.

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს იოსებ მეგრელიძის დამსახურება წინამორბედ მეცნიერთა მემკვიდრეობის გამოცემაში. მან დიდი ამაგი დასდო ნიკო და იური მარების, იუსტინე აბულაძის, ვუკოლ ბერიძის, მოსე გოგიბერიძის, სარგის კაკაბაძის, სოლომონ იორდანიშვილის, ჯემალ ნოღაიდელის და სხვების ნაშრომების გამოქვეყნებას. ასეთი 35 კრებული აღმოჩნდა, თითოეული მათგანი დიდტანიანი წიგნია. ვისაც ამგვარი შრომები მოუშადადებია გამოსაქვეყნებლად, წარმოიდგენს, თუ რა მძიმე სამუშაო შეასრულა რედაქტორ-გამომცემელმა. მანვე გამოაქვეყნა სამეცნიერო ნაშრომები და მოგონებები ივანე ჯავახიშვილის, სანდრო ახმეტელის, ლეონ მელიქსეთბეგის, ალექსანდრე სვანიძის, ივანე მემქანიწიგის, ვიკტორ ნოზაძის, კალისტრატე სალიას, გრიგოლ ფერაძის, იარომირ იედლიჩკას, რენე ლაფონის, ჰანს ფოგტის, იოსებ ორბელისა და სხვა გამოჩენილი პიროვნების შესახებ.

საგანგებოდ უნდა გამოიყოს იოსებ მეგრელიძის ურთიერთობა ექვთიმე თაყაიშვილთან, რომელსაც ნიკო მარის მეშვეობით დაუკავშირდა. ემიგრაციაში მყოფ ექვთიმე თაყაიშვილს ძალიან სჭირდებოდა ინფორმაცია, თუ რა წიგნები გამოდიოდა საქართველოში, ნიკო მარმა იოსებ მეგრელიძეს დაავალა წიგნების გაგზავნა. მართლაც, საკვლევად საჭირო ლიტერატურას საქართველოდან მისი ყოფილი მოწაფე იროდიონ სონღულაშვილი, მისი სიყრმის მეგობარი ნიკო მარი, მარის მოწაფე იოსებ მეგრელიძე და სხვა გაბედული მეცნიერები უგზავნიდნენ. ემიგრაციიდან დაბრუნებულ ექვთიმესთან ხშირად დადიოდა და სამეცნიერო საქმიანობაში ეხმარებოდა. ცნობილი ფაქტია, რომ ექვთიმე თაყაიშვილის დაკრძალვისას მის

ცხედარს 48 კაცი მიაცილებდა. უშიშროების თანამშრომლები ექვთიმეს სახლს არავის აკარებდნენ. მეცნიერებს უნდოდათ, რომ სამგლოვიარო მანქანა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან გაეჩერებინათ. იოსებ მეგრელიძემ მძღოლს ფული მისცა და სთხოვა, უნივერსიტეტთან გაეჩერებულიყო, მანქანის გაფუჭება მოემიზებებინა. მძღოლი ასეც მოიქცა. ზოგჯერ წერენ, თითქოს ეს მძღოლის გმირობა იყო, მაგრამ მან არც იცოდა, ვის მიასვენებდნენ. გაზაფხულზე საფლავზე აკაკი შანიძე და იოსებ მეგრელიძე გავიდნენ, ძლივს მიაგნეს ექვთიმეს საფლავს. გაწმინდეს, წარწერაც გააკეთეს და საფლავი გადაარჩინეს.

მოგვიანებით ექვთიმე თაყაიშვილს იოსებ მეგრელიძემ საკმაოდ დიდტანიანი მონოგრაფია მიუძღვნა, რომელშიც შესწავლილი და გამოკვლეულია საქართველოს მეჭურჭლეთუხუცესად წოდებული ლეგენდარული პიროვნების ცხოვრება და მოღვაწეობა (ექვთიმე თაყაიშვილი: ცხოვრება და მოღვაწეობა, თბილისი, „მეცნიერება“, 1989. 400 გვ.).

იოსებ მეგრელიძეს საქმიანი და თბილი ურთიერთობები ჰქონდა ქართველ და უცხოელ კოლეგებთან, მოღვაწეებთან, ხელოვანებთან. იოსებ მეგრელიძის მოგონებით, ლადო გუდიაშვილის მიერ შესრულებული ბარათაშვილის პორტრეტი (რომელიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საიუბილეოდ გორის პედაგოგიურმა უნივერსიტეტმა უსახსოვრა) და სურათი „რუსთაველის ტურნირი“ მხატვარს მისი ინიციატივით დაუხატავს. მისივე მონათხრობის მიხედვით, მას თბილი და ახლო დამოკიდებულება ჰქონდა გალაკტიონ ტაბიძესთან, გიორგი ლეონიძესთან, უცხოელ მწერლებთან და მეცნიერებთან.

იოსებ მეგრელიძის გაბედულებას ისიც მოწმობს, რომ მან ბევრი მეცნიერის ნაშრომი სიცოცხლის ფასად გადაარჩინა. ცნობილი ფილოსოფოსის, კიტა მეგრელიძის წიგნი «აზროვნების სოციოლოგიური ფენომენოლოგიის საფუძვლები» გამოსაცემად მზად იყო და ლენინგრადში უნდა დაბეჭდილიყო. მაგრამ კიტა მეგრელიძე დაიჭირეს და მისი ოთახი დალუქეს. იოსებ მეგრელიძეს თანამშრომლებისთვის არაერთხელ უამბნია, რომ კიტას ოთახში სანიაღვრე მი-

ლით ფანჯრიდან გადავიდა, ანაბეჭდები წამოიღო და ლენინის ტომის ყდაში ჩადო. ეს რომ უშიშროების სამსახურის თანამშრომლებს შეეტყვოთ, იოსებ მეგრელიძეს დახვრეტა არ ასცდებოდა. კიტა მეგრელიძის ეს წიგნი სამჯერ - 1965, 1973 (რუსულ ენაზე) და 1990 წლებში თბილისში გამოიცა და მეცნიერთა დიდი აღიარება მოიპოვა.

იოსებ მეგრელიძეს ძალიან კარგი ოჯახი ჰქონდა. მისი მეუღლის, ცნობილი თეატრმცოდნის, ქალბატონ ნინო შვანგირაძის სახელთანაა დაკავშირებული დიდი ქართველი რეჟისორის - სანდრო ახმეტელის შემოქმედებითი რეაბილიტაცია. მათმა ვაჟმა, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორმა, ბატონმა გუბაზმა, ქართულ თეატრმცოდნეობაში პირველმა შეისწავლა სუკის არქივში დაცული ხელოვანთა რეპრესირების საქმეები და პირველმა მეცნიერულად გამოიკვლია რუსთაველის თეატრის XX საუკუნის 20-30-იანი წლების ისტორიის ეს სადავო პერიოდი, რითაც ნათელი მოჰფინა სანდრო ახმეტელისა და მისი მომხრე მსახიობთა ჯგუფის რეპრესირების რეალურ მოვლენებს. ასეთია ამ ოჯახის ღვაწლი ქართული მეცნიერებისა და კულტურის განვითარების საქმეში.

დღესდღეობით ბატონი გუბაზ მეგრელიძე და მისი მეუღლე, ფილოლოგი მაკო წოწონავა, უფრო თხილდებიან და, რაც მთავარია, სწავლობენ სახელოვანი მშობლების უმდიდრეს სამეცნიერო მემკვიდრეობას.

საჭიროდ მიმაჩნია ერთი ფაქტის გახსენება, რომელიც ბატონი იოსების ოჯახს უკავშირდება. 1978 წელს იოსებ მეგრელიძის ოჯახს ყაჩაღები დაესხნენ თავს და ფიროსმანის ნახატების - შოთა რუსთაველისა და თამარ მეფის გატაცება სცადეს. ბატონი იოსები ფიზიკურად ძლიერი იყო, სახლში შეჭრილ ორ ახალგაზრდას იარაღი წაართვა და გარეთ გაყარა. სამწუხაროდ, დამნაშავეთა დადგენა მილიციამ ვერ მოახერხა და საქმე გაუხსნელი დარჩა. ამ ფაქტის შემდეგ იოსებ მეგრელიძემ ფიროსმანის ნახატები მეგობრობის მუზეუმს გადასცა. ეს იძულება უფრო იყო, ვიდრე საკუთარი სურვილით ჩაბარება, ვინაიდან თავდასხმა შეიძლებოდა განმეორებულყო. ამჟამად ეს ნამუშევრები მირზაანის ფიროსმანის მუზეუმში ინახება.

ბატონი იოსებ მეგრელიძე მაღალი პროფესიონალიზმით გამორჩეული მეცნიერი და ერისკაცი იყო, რომელსაც სამეცნიერო წრეები და ქართველოლოგიური პრობლემატიკით დაინტერესებული მკითხველები დღესაც იხსენებენ და მის სამეცნიერო მემკვიდრეობას ღირსეულად აფასებენ. იგი იმ ადამიანთა რიცხვს ეკუთვნის, რომლებიც ღრმა კვალს ტოვებენ ერის სულიერ ცხოვრებაში. იოსებ მეგრელიძემ თავისი ენათმეცნიერული, ლიტერატურათმცოდნეობითი, არქეოგრაფიული, კოდიკოლოგიურ-ტექსტოლოგიური შრომებით, საგამომცემლო და რედაქტორული საქმიანობით ქართველოლოგიური მეცნიერებების წინსვლას დიდად შეუწყო ხელი.

1973 წელს „ძველი ქართული მწერლობისა და რუსთველოლოგიის საკითხების“ IV ტომში გამოქვეყნდა იოსებ მეგრელიძის სამეცნიერო-პედაგოგიური შრომების ბიბლიოგრაფია, რომელიც, ცხადია, არასრულია. მეცნიერის კვლევითი საქმიანობა გრძელდებოდა სიცოცხლის ბოლომდე, სრულყოფილების მიზნით საჭირო გახდა სამეცნიერო შრომების სრული ბიბლიოგრაფიის გამოცემა, რათა მკვლევართა ინტერესი იოსებ მეგრელიძის მეცნიერული მოღვაწეობისადმი უფრო ხელშესახებად წარმოჩენილიყო. წინამდებარე ბიბლიოგრაფია მკითხველს სრულ წარმოდგენას შეუქმნის იოსებ მეგრელიძის მრავალმხრივ მეცნიერულ მემკვიდრეობაზე და დაინტერესებულ პირს გაუადვილებს მისთვის საჭირო მასალის მოძიებას.

ბატონ იოსებს დიდი და საოცრად საინტერესო პირადი სამეცნიერო არქივი დარჩა. იგი მოიცავს გამოქვეყნებულ და გამოუქვეყნებელ ნაშრომებს, ეპისტოლარულ მემკვიდრეობას მსოფლიოს ცნობილ ქართველოლოგებთან, ფოლკლორულ ჩანაწერებს, მოგონებებსა და სხვა საარქივო მასალებს, რომლებიც მეცნიერთა ყურადღებასა და შესწავლას მოითხოვს.

ნესტან სულავა

*ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი*

Ioseb Megrelidze - an Honored Scientist

An honored scientist, PhD, professor, teacher and well-known public figure, Joseph Megrelidze was "the chronicle" of the sciences of XX century Kartvelology and a person of rich biography. He was the eye-witness of the number of Georgian philologists and historians, who had made even the slightest contribution to the scientific development of linguistics, literature, folklore and other related areas. He actively participated in scientific forums. On his initiative, lots of important activities were launched. Joseph Megrelidze wrote more than 30 monographic works, scientifically prepared and published texts, scientific articles, reviews and publicistic letters published on the issues of public problems. Ioseb Megrelidze is the author of numerous papers published on the issues of Georgian, Dagestanian and Dido languages, Rustvelology, Georgian literature, Georgian and Caucasian folklore, ethnography, archeology and epigraphy, which denotes his wide interests. All of these activities would have been impossible without his deep knowledge and thorough education. His works were published in Georgian and Russian languages and most of them were translated and published in French, Abkhazian, Armenian, Ukrainian, Adighe, Ossetian and other languages. The researcher thoroughly discussed every issue and problem. In fact, he continued the tradition of his predecessor scientists and studied the problems of Kartvelology, related to various fields of Caucasology, which had added more value to his scientific heritage.

Ioseb Megrelidze is among the 500 scientists of the world in the book, published by the American Biographical Institute. In 1992, he was denominated as the "Caucasian Patriarch" at the symposium of Caucasiologists.

Ioseb megrelidze was born on April 9, 1909, in Khidistavi (Chokhatauri region). His father, Barthlome Megrelidze was a well-known teacher

and public figure, who was the initiator of opening various schools in Adjara and Artvini regions. He had also made a considerable contribution to the foundation of Saingilo schools (Saingilo - currently part of Azerbaijan, populated by the ethnic Georgians - Ingiloi). In 1925 and 1926, he worked and founded 26 schools there. Young Ioseb Megreldze, who was not even 18 years old, followed in his father's footsteps and had been working as a teacher for a year in Saingilo, before enrolling in the State University. His father took too much effort to promote his educational and pedagogical work.

After graduating from the Institutes in Poti and Khidistavi, Ioseb Megreldze enrolled in Pedagogical faculty of Tbilisi State University (in the department of Linguistics and Literature). He successfully graduated from the above mentioned University and was sent to Leningrad (St. Petersburg) to continue post-graduate studies. In 1931-1935, he was a post-graduate student of the Institute of language and thoughts at the USSR Academy of Sciences. The following academicians Sergi Jikia, Shota Dzidziguri, Georgi Tsereteli, I.Vekua, Victor Kupradze, and professors: Sergi Jghenti and Georgi Kharatishvili studied with him in Leningrad. In the 30s of the XX century, the Georgian post-graduate students were called a new generation of the «Tergdaleulebi» (a group of Georgian students, who returned from study in Russia and began to formulate and promote a national rather than sub-national identity). Each one has made a major contribution to the development of Georgian science and scientific thoughts in general. After graduating from his post-graduate studies, Joseph Megreldze had lived in Leningrad (Russia) for some time and continued his scientific work. In 1935-1939, he worked first as a junior and then as a senior scientist of the Institute of language and thoughts at the Academy of Sciences.

Ioseb Megrelidze submitted his thesis on the following topic: "Laz and Mingrelian Dialects in Gurian" to obtain his candidate's degree of sciences in the field of linguistics, and defended it in 1935, in Leningrad. The relationships between Georgian and Kartvelian dialects and specific features were discussed and studied in the above mentioned paper. Scientific research has revealed that the lower Imeretian dialect is closer to the Mingrelian one, and Gurian and Adjarian dialects are closer to the Laz ones. The paper discusses their toponyms and analyzes their etymology. The researcher discussed specific linguistic issues in the following works: "Possessive Case of the Surnames with -dze Suffixes in West Georgia", "The Women's Surname Endings in South Caucasian Language and Folklore", "The Place for Continuous and Subjunctive Forms in the Series of Time of the Georgian Verbs", etc. The monograph about I.Gogebashvili's relations to the Georgian language should be pointed out: "Iakob Gogebashvili and the new Georgian language" Tb. Education, 1988, which consists of 234 pages and was published twice. An invaluable contribution of Iakob Gogebashvili, Georgian public figure and founder of the Georgian Pedagogy, to the introduction and establishment of the Georgian language in schools and public life, is fundamentally disclosed in the above mentioned paper, as the political and public life of the XIX century Georgia and the regime of the Russian Empire had affected the lives of Georgians. It should be noted that Caucasiologists and linguists appreciated Ioseb Megrelidze's works, because he was one of the first researchers, who scientifically studied Daghestanian language groups, Dido and closely related languages. He also made a considerable contribution to the Ibero-Caucasian studies and the development of linguistics.

While studying in Leningrad, Ioseb Megrelidze got acquainted with local scientists and postgraduates. He was closer especially to academician Niko Mari and he lived with his family for a certain period of time until his

death. He was Niko Mari's learned secretary and the relationship between the teacher and the student was very friendly. Ioseb Megreliдзе expressed his great respect and love for his teacher till his death. He had worked hard to study Niko Mari's archive, arranged the unpublished materials, prepared for publication and in 1940, Niko Mari's paper - "The language History of Abkhazia" - was published. In 1940, he published a description of the Georgian Manuscripts of Sina Mountain compiled by Niko Mari during the scientific mission, but the scientist had not published it.

Ioseb Megreliдзе took part in the publication of Iuri Mari's papers. At different times, their joint work - "A handbook for Authors and Type-setters of Oriental Scripts" was published four times. In 1980, Ioseb Megreliдзе published Iuri Mari's, Konstantin Chaikin's and his own correspondence (275 pages) about Iranistics and Kartvelology.

After returning from Russia, Ioseb Megreliдзе worked as an associate professor and head of the department of Georgian-Armenian-Azerbaijani Languages at Pushkin State Pedagogical Institute in 1939-1942. At the same time, he delivered lectures in Georgian and Russian departments of Gori, Tskhinvali and Sukhumi Pedagogical Institutes. Obviously, such an intensive scientific and educational work needed a great effort. It was not easy to travel from the capital to other cities of Georgia to give lectures, but his loyalty and love of the country, thirst for teaching and training young scientists facilitated his hard life. Despite such a devoted work, Ioseb Megreliдзе and other well-known figures - Mose Gogiberidze and Mikheil Zandukeli were exiled to Kazakhstan in 1942-1947, according the decision and decree of Moscow's Special meeting («Особое совещание»). They were in "free exile" there. Ioseb Megreliдзе worked as an inspector of the department of education in Chkhalov district. He also taught the Russian language, geography, history and the Constitution of the USSR. In 1947, he returned to Georgia and re-started the scientific and pedagogical work in

Gori, Tskhinvali, Sukhumi and Tbilisi pedagogical Institutes. He was also a lecturer of the Georgian Shota Rustaveli Theatre Institute.

Ioseb Megrelidze was a versatile scientist and public figure. The interests of the country were above everything for him. He was the fighter for national interests and soul of the country and he had proved it not once. During mound excavations in Dagestan, in 1939, he discovered 50 bronze figures of BC.IV-III millennium. The government of Daghestan wanted to leave them in Daghestan, as they were discovered there; Leningrad also demanded them, as they financed the expedition. Ioseb Megrelidze handed the items, the exhibits of Georgian culture, to Historical and Ethnographic Museum of Gori.

After returning from exile, since 1948 Ioseb Megrelidze had looked for the Liakhvi gorge antiquities. At that time, the monuments and graves had no Ossetian inscriptions. All the inscriptions were Georgian. In general, it should be noted that the inscriptions and graves, fortified city infrastructures along with the churches are granted with enormous importance for the identification of this or that areas. Accordingly, the historical data preserved in Tskhinvali region, Liakhvi and Ksani gorges are of great importance, because the inscriptions, graves, temples and castles define the identity of any region. And the enemy tried to destroy exactly this historical evidence. In these areas, part of the inscriptions was ravaged by Ossetian separatists. The monuments of Liakhvi were destroyed at the same time. Ioseb Megrelidze submitted his statement to the government Institutions to save the antiquities to attract their attention. In 1975, Ioseb Megrelidze submitted a book about the Georgian antiquities of Liakhvi gorge to the publishing house "Iristoni". But the director of the publishing house, G.Basaev returned the book to the author to change the title. Ossetian government that was supported by the Soviet government, demanded to rename the book and give it the following title: "South Ossetian Antiquities", but the author refused to do it, which was fair enough. The

first part of this book was published in 1984 by the publishing house "Georgia" under the title - "Liakhvi Gorge Antiquities". The second part was published by Megrelidze's son Gubaz, after the death of Ioseb Megrelidze. In general, it should be noted that Ioseb Megrelidze researched cultural and historical relations between Georgians and Ossetians, analyzed rich materials, which he had gathered during his travels for studying folklore, language, material culture and history. During his scientific expeditions in Shida Kartli region, he collected and recorded historical narratives, stories, episodes depicting customs and manners. He paid attention to the data regarding the works of local writers memorized by people. In fact, he collected a variety of verbal material.

Since 1959, Ioseb Megrelidze had first worked in the department of old Georgian literature, and then, as a senior scientist in the department of Rustvelology, on the initiative of Giorgi Leonidze, director of Shota Rustaveli Georgian Literature Institute at the Georgian Academy of Sciences. He was also a scientist consultant of the Institute, and the member of Scientific and Dissertation Councils. Ioseb Megrelidze guided postgraduates, Georgian and foreign students, who were seeking candidate's and doctoral degrees. He helped many young researchers to conduct scientific activities. He was an opponent of those postgraduates and at the same time objective evaluator of their scientific papers.

Ioseb Megrelidze's works in Rustvelology should be separately emphasized. He made a considerable contribution to the development of the field of ancient literature. During Ioseb Megrelidze's life and work in Leningrad, it was decided to celebrate the 750th year anniversary of the creation of "The Knight in the Panther's Skin". He actively participated in the anniversary events in Leningrad, Moscow, Kiev, Yerevan, Baku and Central Asian cities, in 1936-1937. He was a Scientific Secretary of Shota Rustaveli first Academic Committee; he actively participated in the 800th anniversary of the birth of Shota Rustaveli, which was celebrated by the

Georgian people in 1966. It had a great resonance worldwide. This has prepared the basis for him to actively work on the problems of Rustvelology and publish scientific works. In 1960-1967, he was a Scientific Secretary of the Institute of literature series "Rustaveli Researches". It should be especially noted that Ioseb Megrelidze gave consultations to many foreign translators, in particular, Nikoloz Zabolotski, Dimitri Gulia, Boris Gaponov, Georgi Bestauti, Elena Tarlovskaja, Boris Bric, Manoli Mitapidi, Ipei Phukuro, Salikh Gurtuev, Zuber Tkhtagazitov and others. There are rich library and archival materials in his library, he had various publications of "The Knight in the Panther's Skin", including several unique editions of Shota Rustaveli's poem.

During the scientific field-expeditions, Ioseb Megrelidze gathered diverse and rich verbal materials about the biography and poem of Shota Rustaveli and the period of Tamar the Great (the Queen of Georgia). The materials were scientifically studied and consequently, the monograph - "Rustaveli and Folklore" was published in 1960, in English and Russian languages. In 1961, Ioseb Megrelidze presented this work to the Council of the Institute of Asian People (the so-called Security Council) at the USSR Academy of Sciences and gained a PhD degree. Stories and legends on Shota Rustaveli and his poem are collected and analyzed in the monograph, but the question of the poem's originality is discussed beside other issues; traces of Rustaveli's poetic aphorisms are revealed in folk-lore; The roles of magical tale, folk traditions and legends are specified for determining the structure, composition, artistic and expressive means of Shota Rustaveli's poem. Later, in 1970, he published the second most important monograph - "Rustvelologists", which displays the merits of Georgian and foreign scientists in research and study of the problems of Rustaveli from the period of Vakhtang the sixth to the early 70s of the XXth century.

It is known that Rustvelology is one of the oldest fields in the study of literature, which is more than three centuries old. Accordingly, a large

amount of scientific literature has been collected. Most of them belong to bibliographical rarity. That is why Ioseb Megrelidze decided to publish so many volumes of books in Rustvelology. Their scientific value is obvious, as they have facilitated the works of researchers and individuals, who were interested in the problems of Rustvelology.

Ioseb Megrelidze published scientific studies on the issues of defining the text and vocabulary of Shota Rustaveli's poem. In particular, he discussed the following vocabulary: an Anvil of Soft Lead, Persian tale, translated, a rare and exquisite pearl, rolled on the palm of the hand, (გარდათქმა, ხელმქმნელი, დამართება, ები, ნები, მანები თუ ლამაზმანები, კურტაკი/საკურტაკე, კარაბაკი/ჩაკარაბაკება, ჭოჭმანი/საჭოჭმანები, ჭავლი წყლისა, ლაყვობა/ვილაყვეთ) etc. He expressed his opinion about the panther's poetic understanding, as there are different considerations with regard to the above mentioned issue in scientific literature. Ioseb Megrelidze's opinion was accepted by the Commission of the 800th anniversary of Shota Rustaveli.

Ioseb Megrelidze paid attention to the old literary heritage of Georgian writers of the XIX and XX centuries. When he was young, he published unknown poems of Saiatnova (poet and singer). He also published essays as separate books on the basis of materials discovered in the old Georgian depositories. The books were related to the following writers, poets and public figures: Chola Lomtadze, Egnate Ninoshvili and the Gugunavas. He published scientific articles about Vazha-Pshavela, Lev Tolstoy, Mikheil Javakhishvili, Galaktion Tabidze, Giorgi Leonidze, Shalva Nutsubidze and others. Moreover, Ioseb Megrelidze often participated in international forums, conferences and scientific sessions in our country and abroad.

Ioseb Megrelidze's merits with regard to the publication of his predecessors' heritage should be especially noted. He made a considerable contribution to the publication of scientific works of Iustin Abuladze, Vukol Beridze, Mose Gogiberidze, Sargis Kakabadze, Solomon Iordani-

shvili, Jemal Nogaideli and others. Such collections turned out to be 35. Each of them has hard-covers. Those, who have prepared such works for publication, can imagine how hard the editor worked. He has published scientific papers and memories about the following prominent people: Sandro Akhmeteli, Leon Melikset-Beg, Alexandre Svanidze, Ivane Meshchaninov, Victor Nozadze, Kalistrate Salia, Grigol Peradze, Iaromir Iedlichka, Rene Laponi, Hans Vogt, Ioseb Orbeli and others.

Ioseb Megrelidze's relationship with Ekvtime Takaishvili should be specially emphasized. He got in contact with him through Niko Mari. Emigrated Ekvtime Takaishvili was in an acute need of information, in particular, what books were published in Georgia and Niko Mari demanded Ioseb Megrelidze to send books. His former student Irodion Songulashvili, his old friend Niko Mari and Ioseb Megrelidze, who was Niko Mari's student, and other scientists often sent books to him for his research. Ioseb Megrelidze used to visit Ekvtime Takhaisvili to help him in his scientific activity. It's a well-known fact that only 48 people carried the deceased body of Ekvtime Takhaisvili. The Security members did not let anyone to get close to his house. The scientists wanted to stop a funeral car at the University. Ioseb Megrelidze gave money to the driver and asked him to stop the car. The driver stopped the car. They say that it was the driver's braveness, but he did not even know, whom they were carrying. In spring, Akaki Shanidze and Ioseb Megrelidze went to Ekvtime Takaishvili's grave, but they barely found it. They cleaned, wrote inscriptions and it can be said that they rescued his tomb.

Later, Ioseb Megrelidze dedicated a hard-cover monograph to Ekvtime Takaishvili, which describes the life and activities of a legendary person, the so-called Treasurer of Georgia (Ekvtime Takaishvili: Life and Activities, Tbilisi, "Science", 1989. 400 pp.).

Ioseb Megrelidze had warm business relationships with local and foreign colleagues, public figures and artists. As Ioseb Megrelidze recalled,

the portrait of Baratashvili, painted by Lado Gudiashvili, was given as a present to Tbilisi State University by Gori Pedagogical University. "Rustaveli Tournament" was painted on Megrelidze's initiative. According to his narrative, he had warm and close relationships with Galaktion Tabidze, Giorgi Leonidze, foreign writers and scientists.

Ioseb Megrelidze's courage is testified by the facts that he had saved many scientists' works by risking his own life. Kita Megrelidze's (a famous philosopher) book - "Fundamentals of Sociological Phenomenology of Thinking" was ready for publication and should have been published in Leningrad. But Kita Megrelidze was arrested and his room was sealed. Ioseb Megrelidze had told his friends that he penetrated into Kita Megrelidze's room through the window from the drain pipe, took the imprints and put them into the cover of the book of Lenin. If the security service officials had known about this fact, they would have shot him.

Ioseb Megrelidze had a good family. His wife, a well-known theater critic, Nino Shvangiradze made a remarkable contribution to the creative rehabilitation of the Georgian producer, director Sandro Akhmeteli. Her son, Doctor of Arts, Gubaz Megrelidze was the first to examine the cases of repressed artists in KGB (Committee for State Security) archives and changed this controversial period of the XX century 20-30s in the history of Rustaveli theatre.

Nowadays, Gubaz Megrelidze and his wife, Mako Tsotsonava, philologist - cherish, study and take care of the richest scientific heritage of their famous parents.

I consider it necessary to recall the fact that is connected to Ioseb Megrelidze's family. In 1978, the robbers attacked his family and tried to abduct Pirosmiani's paintings. Mr. Joseph was physically strong. He seized them and threw them out. The police intervened in the case, but they did not or could not identify the robbers. After that fact, Ioseb Megrelidze

handed the paintings to the museum. But he had done this under compulsion, because the attack could have happened again.

Ioseb Megrelidze was distinguished with a high level of professionalism. He was also an outstanding scientist. Other scientists and readers, interested in the problems of Kartvelology still remember, cherish and value his scientific legacy. He belonged to the number of people, who leave deep traces in the spiritual life of a nation. With his linguistic, literary, Archeographic, Codicological-textual works, publishing and editorial activities, Ioseb Megrelidze made a remarkable contribution to the advancement of Kartvelology.

In 1973, the bibliographies of Megrelidze's scientific and pedagogical works were published in the IVth volume of "The Issues of Old Georgian literature and Rustvelology", which is incomplete. The scientist's research activities were continued until the end of his life. It was necessary to publish the complete bibliography of his scientific works to display the interests of researchers clearly towards Ioseb Megrelidze's scientific activity. The above mentioned bibliography will give the readers a full concept about Ioseb Megrelidze's multilateral scientific heritage and make it easier for them to retrieve necessary materials.

Ioseb Megrelidze left enormous and interesting personal scientific archive that includes published and unpublished works, epistolary heritage of famous Kartvelologists in the world, folk records, memoirs and other archival materials, which need special study and attention of scientists.

Nestan Sulava

Doctor of Philology
Professor

იოსებ მეგრელიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ძირითადი თარიღები

- 1909 წ. 9 აპრილს დაიბადა ჩოხატაურის რაიონის სოფელ ხიდის-თავში, მასწავლებელთა ოჯახში.
- 1916-1923 წწ. სწავლობდა ხიდისთავის რვაწლედის სკოლაში
- 1923-1926 წწ. სწავლა განაგრძო ფოთის საშუალო სკოლაში.
- 1926-1927 წწ. მუშაობს მასწავლებლად კახის 5 წლიანი ქალთა სკოლაში (აზერბაიჯანის სსრ, საინგილო).
- 1928-1931 წწ. სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პედაგოგიური ფაკულტეტის ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურის განყოფილებაზე. ამავე პერიოდში გურიასა და აჭარაში აგროვებდა ენათმეცნიერულ, ფოლკლორულ და ეთნოგრაფიულ მასალებს, რომლებიც საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმს ჩააბარა.
- 1931-1935 წწ. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ენისა და აზროვნების ინსტიტუტის (ლენინგრადი) ასპირანტია.
- 1932 წ. სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის ექსპედიციაში ფონოგრაფით ლილვაკებზე ჩაიწერა გურული ხალხური სიმღერები, რომლებიც დაცულია ამავე აკადემიის ფოლკლორულ და მეცნიერის პირად არქივში.
- 1933 წ. ხელმძღვანელობდა დალესტნის ენათმეცნიერული ექსპედიციის დიდოურ ჯგუფს.
- 1934 წ. აკად. ი. ორბელთან (თავმჯდომარე) ერთად დააარსა კავკასიისმცოდნეობის ასოციაცია. იყო ამავე ასოციაციის თავმჯდომარის მოადგილე.
- 1935 წ. 28 ივლისს ლენინგრადში დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე: Мегрельский и лазский слои в гурийском.
- 1935-1939 წწ. სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ენისა და აზროვნების ინსტიტუტის უმცროსი და შემდეგ უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელია.
- 1936-1937 წწ. რუსთაველის პირველი იუბილეს მდივანია (თავმჯდომარე ალ. სვანიძე) საბჭოთა კავშირის მასშტაბით.

განახორციელა საიუბილეო გამოცემები და ესწრებოდა საიუბილეო სადამოებს საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა რესპუბლიკებში.

- 1938 წ. მიენიჭა სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის პრემია წიგნისთვის *Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов.* - М.-Л.: Изд-во. АН СССР, 1938. - 32 с. Соавтор : Ю. Н. Мара.
- 1939 წ. დიდოეთის ენათმეცნიერულ-ფოლკლორულ ექსპედიციაში აღმოაჩინა ძვ. წ. II-I ათასწლეულის ბრინჯაოს 52 ნივთი და გადასცა გორის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმს.
- 1939-1942 წწ. ა. ს. პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტია. ამავე ინსტიტუტში ხელმძღვანელობს ქართულ, სომხურ, აზერბაიჯანულ ენების კათედრას.
- მუშაობდა ამავე ინსტიტუტის ენისა და ლიტერატურის კაბინეტის ხელმძღვანელად.
 - შეთავსებით მუშაობდა გორის, სტალინირისა და სოხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტების დოცენტად.
 - 1940 წ. მიენიჭა დოცენტის წოდება.
- 1942-1947 წწ. ე.წ. თავისუფალი გადასახლებით იმყოფება ყაზახეთში, სადაც მუშაობს კოკჩეტავის ოლქის ჩკალოვოს რაიონის განათლების განყოფილების ინსპექტორად და საშუალო სკოლის რუსული ენისა და ლიტერატურის, სსრ კავშირის ისტორიის, გეოგრაფიისა და კონსტიტუციის მასწავლებლად.
- 1947 წ. ბრუნდება თბილისში და აგრძელებს პედაგოგიურ მოღვაწეობას.
- 1947-1959 წწ. ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურის დარგში კითხულობს ლექციებს გორის, ცხინვალის, თბილისის პუშკინის სახ. პედაგოგიურ და თეატრალურ ინსტიტუტებში, ქართულ და რუსულ კათედრებზე.
- 1959-1987 წწ. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის

რუსთველოლოგიის განყოფილების უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელია.

- 1960-1967 წწ. იყო ამავე ინსტიტუტის რუსთველოლოგიის განყოფილების სამეცნიერო სერიის „რუსთველოლოგიურ მიებათა“ სწავლული მდივანი.
- 1961 წ. 7 ივლისს მოსკოვში დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია „რუსთველი და ფოლკლორი“.
- 1966 წ. მიენიჭა პროფესორის წოდება.
- 1969 წ. 15 აპრილს დაჯილდოვდა საქართველოს სსრ უმაღლესი და სპეციალური განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით, დაბადების 60 წლისთავის გამო და უმაღლეს სასწავლებლებში ნაყოფიერი და უმწიკვლო მოღვაწეობისთვის.
- 1977 წ. 22 ოქტომბერს სოფ. ქვენობანში ი. მეგრელიძის ინიციატივით გაიხსნა მოსე გოგიბერიძის სახლ-მუზეუმი.
- 1978 წ. მარტ-აპრილში სსრკ მწერალთა კავშირის მოსკოვის მ. გორკის სახ. ლიტერატურის ინსტიტუტში კითხულობდა ლექციებს ქართული და კავკასიური ფოლკლორის საკითხებზე და მთარგმნელობითი კათედრის ასპირანტებს კონსულტაციებს უწევდა მთარგმნელობით საკითხებთან დაკავშირებით.
- 1979 წლის 28 მაისს დაბადებიდან 70 წლისთავთან დაკავშირებით დაჯილდოვდა საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით, სტუდენტ-ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში თვალსაჩინო დამსახურებისთვის.
- 1979 წლის 6 დეკემბერს დაჯილდოვდა საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით ნაყოფიერი და ხანგრძლივი სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობისთვის.
- 1980 წ. 18 აპრილის საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით, მიენიჭა მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდება ხანგრძლივი, ნაყოფიერი

- სამეცნიერო და პედაგოგიური მოღვაწეობისა და სამეცნიერო კადრების მომზადებაში დამსახურებისთვის.
- 1981 წ. 16 მარტს დაჯილდოვდა აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის მედლით ქართულ ფილოლოგიურ და ისტორიულ მეცნიერებაში შეტანილი მნიშვნელოვანი წვლილისთვის, ფილოლოგთა ახალგაზრდა კადრების აღზრდაში დამსახურებისთვის.
- 1982 წ. 15 ოქტომბერს ჩოხატაურის სახალხო დეპუტატთა აღმასკომის გადაწყვეტილებით მიენიჭა ჩოხატაურის რაიონის საპატიო მოქალაქის წოდება ქვეყნის ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი აღმავლობის საქმეში აქტიური მონაწილეობისთვის.
- 1983 წ. 30 სექტემბერს დაჯილდოვდა შრომის ვეტერანის მედლით.
- 1985 წ. მისი ინიციატივით ჩოხატაურში გაიხსნა ნიკო მარის სახლ-მუზეუმი და უსასყიდლოდ გადასცა მეცნიერის მემორიალური ნივთები.
- 1987 წ. გარდაცვალებამდე რჩება ინსტიტუტის კონსულტანტად, სამეცნიერო საბჭოსა და საკვალიფიკაციო საბჭოს წევრად.
- 1989 წ. 26 ოქტომბრის აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით დაჯილდოვდა საპატიო სიგელით აჭარის დიალექტოლოგიური, ფოლკლორულ-ეთნოგრაფიული, ისტორიულ სიძველეთა მეცნიერულ კვლევაში და მეცნიერული კადრების მომზადებაში დამსახურებისთვის.
- 1990 წ. 31 აგვისტოს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით, დაჯილდოვდა საპატიო სიგელით სამეცნიერო-პედაგოგიურ სარბიელზე ხანგრძლივი ნაყოფიერი მუშაობისთვის.
- 1992 წ. 23-25 ივნისს, მაიკოპში ჩატარებულ ევროპის VI კავკასიოლოგთა საზოგადოების კოლოქვიუმმა ი. მეგრელიძე აღიარა კავკასიოლოგიის პატრიარქად.
- 1993 წ. 27 დეკემბერს ი. გოგებაშვილის პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით დაჯილდოვდა ი. გოგებაშვილის სახელობის პრემიით

- მონოგრაფიისთვის „იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა“ (გამ. „განათლება“, 1988).
- 1995 წ. ქართველ მწერალთა და ლიტერატურისმცოდნეთა დამოუკიდებელი კავშირის სამდივნოს გადაწყვეტილებით, ლიტერატურათმცოდნეობის დარგში მიენიჭა ვაჟა-ფშაველას პრემია.
- 1996 წ. 23 იანვარს გარდაიცვალა. დაკრძალულია თბილისში, საბურთალოს საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში.
- 1999 წ. ი. მეგრელიძე შევიდა ამერიკის ბიოგრაფიის ინსტიტუტის მიერ გამოცემულ მსოფლიო 500 მეცნიერთა სიაში.
- 1999 წლის 20 ოქტომბერს შ. რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში გაიმართა ი. მეგრელიძის დაბადებიდან 90 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია და საცხოვრებელ სახლთან გაიხსნა მემორიალური დაფა.

Basic Events and Activities in Ioseb Megrelidze's Life

- 1909: Ioseb Megrelidze was born on April 9, in Khidistavi village, Ozurgeti region (Currently the Municipality of Chokhatauri) in the family of teachers.
- 1916-1923: He studied in the eight-year school of Khidistavi.
- 1923-1926: He continued his studies in Poti secondary school.
- 1926-1927: Ioseb Megrelidze worked as a teacher at women's five-year school of Kakhi (in Saingilo - currently part of Azerbaijan, populated by the ethnic Georgians - Ingiloi).
- 1928-1931: He studied in the department of Linguistics and Literature (the faculty of Pedagogy) at Tbilisi State University. At the same time, he was collecting linguistic, folkloric and ethnographic materials in Guria and Adjara and then presented them to the State Museum of Georgia.
- 1931-1935: Megrelidze was a post-graduate student of the Institute of Language and Thinking (in Leningrad), at the Academy of Sciences of the USSR.
- 1932: During the expedition of the USSR Academy of Sciences, he recorded Gurian folk songs on a phonograph, which are preserved in his personal and folkloric archives of the Academy of Sciences.
- 1933: He led the Dido language group of Daghestanian linguistic expedition.
- 1934: Ioseb Megrelidze founded the Association of Caucasiology together with Academician I. Orbeliani (Chairman). He was a Deputy Chairman of the same association.
- 1935 July 28: He defended his candidate's dissertation on the following topic: Megrelian and Laz Strata in Guria.
- 1935-1939: He was a junior and then senior scientist of the Institute of Language and Thinking at the USSR Academy of Sciences.
- 1936-1937: Megrelidze was a secretary of Rustaveli's first anniversary throughout the Soviet Union (chairman-A.Svanidze). Publi-

shed anniversary editions and attended anniversary celebrations in various republics.

1938: He was awarded the prize of USSR Academy of Sciences for the book: *Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов*. - М.-Л.: Изд-во. АН СССР, 1938. - 32 с. Соавтор : Ю. Н. Мapp.

1939: During the linguistic and folkloric expedition, he discovered 52 bronze items of II-I millennium AD and handed them to the Museum of local lore in Gori.

1939-1942: He was an assistant professor of A. C. Pushkin State Pedagogical Institute. He worked as a head of the department of Georgian, Armenian, and Azerbaijani Languages at the same Institute.

-- Megrelidze worked as a head of the Cabinet of Language and Literature at the same Institute;

-- He worked part-time as an assistant professor of the Institutes in Gori, Staliniri and Sukhumi.

1940: He was awarded the title of Associate Professor.

1942-1947: Ioseb Megrelidze was in exile in Kazakhstan, where he worked as an inspector of education in Chkalov district (Kokshetau region) and a teacher of Russian language and literature, the history of the USSR, the Constitution and geography.

1947: He returned to Tbilisi and continued teaching.

1947-1959: He delivered lectures in Linguistics and Literature at Gori, Tskhinvali and Tbilisi Pushkin Pedagogical and theatrical institutes (Georgian and Russian departments).

1959 -1987: Megrelidze was a senior scientist in the department of Rustvelology at Shota Rustaveli Institute of Georgian Literature (at the Georgian Academy of Sciences).

1960-1967: He was a learned secretary of the scientific series: "Study of Rustvelology", the department of Rustvelology at the same Institute.

- 1961 July 7: He defended his doctoral dissertation: "Rustaveli and Folklore", in Moscow
- 1966: He was awarded the title of professor.
- 1969: April 15: Ioseb Megrelidze was awarded the honorary certificate of the USSR Ministry of Higher and Special Education for productive work and irreproachable activities at higher Institutions and for the celebration of the 60th anniversary.
- 1977 October 22: On the initiative of I. Megrelidze, Mose Gogiberidze Museum was opened in Kvenobani village.
- 1978 March and April: He delivered lectures on the topics of the Georgian and Caucasian folk-lore at M. Gorki Institute of Literature of the Soviet Writers' Union and provided consultations for the postgraduates related to the translation issues.
- 1979 May 28: He was awarded honorary certificates of the Ministry of Higher and Secondary Special Education (to celebrate the 70th anniversary) for remarkable achievements in teaching students.
- 1979 December 6: He was awarded the honorary diploma of the Ministry of Higher and Special Secondary Education for a long-term productive scientific and pedagogical activity.
- 1980 April 18: Megrelidze was awarded the honorary title of the honored scientist, according to the decree of Presidium of the USSR Supreme Council, for scientific and pedagogical activities and merits in training young scientists
- 1981 March 16: He was awarded the Medal of Academician Ivane Javakhishvili, for a significant contribution to the Georgian philological and historical sciences and merits in teaching young philologists.
- 1982 October 15: He was awarded the title of honorary citizen of Chokhatauri, according to the decision of the executive committee of Chokhatauri Public Deputies, for active participation in further growth of the country's economy and culture.
- 1983 September 30: Ioseb Megrelidze was awarded the Medal: "Veteran of Labour".

- 1985: On his initiative, Niko Mari museum was opened in Chokhatauri. He donated memorial items to the museum.
- 1987: Before his death, he remained as a consultant of the Institute, a member of Scientific Council and Qualification Board.
- 1989: Ioseb Megreliḡe was awarded the title of honorary citizen of Chokhatauri, according to the decree (of October 26) of Presidium of the USSR Supreme Council, for historical and scientific studies of Dialects, folklore, ethnographic and historical antiquities and for his merits in training of young scientists.
- 1990 August 31: He was awarded the Honorary Diploma for productive work in scientific and pedagogical fields, according to the decree of Presidium of the USSR Supreme Council.
- 1992 June 23-25: Megreliḡe was recognized as a Caucasian Patriarch by Europe's VI-the Public Colloquium of Caucasiologists held in Maikop (Russia).
- 1993 December 27: By the decision of the Presidium of the Central Council of I. Gogebashvili Pedagogical Society, he was awarded I.Gogebashvili Prize for the monograph: "Iakob Gogebashvili and the New Georgian Language" (Pub. "Education", 1988).
- 1995: He was awarded Vazha-Pshavela Prize in the history of literature, according to the decision of the secretary of Independent Union of Writers and specialists of the history of literature.
- 1996: Ioseb Megreliḡe died on January 23. He was buried at the Saburtalo Pantheon of public figures.
- 1999: I. Megreliḡe was entered into the list of 500 scientists, published by the American Biographical Institute.
- 1999: October 20 October: Scientific Session, dedicated to the 90th anniversary of I. Megreliḡe, was held at Rustaveli Institute of Georgian Literature and a memorial plaque was opened near his house.

იოსებ მეგრელიძის შრომები

Ioseb Megrelidze's Works

1930

1. აკადემიკოს ნ. მარის შესახებ : ღია ბარათი გიორგის : [ნ. მარის მოკლე წინასიტყვაობით] // მნათობი. - 1930. - №4. - გვ. 219-231.
2. ა. შანიძე, ქართული გრამატიკა: I მორფოლოგია // მნათობი. - 1930. - №11-12. - გვ. 251-262. - რეც. წგ-ზე : შანიძე, ა. ქართული გრამატიკა : I. მორფოლოგია. - ტფ. : ტფილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1930. - 214 გვ.
3. როგორ ცხოვრობდა ეგნატე ნინოშვილი მოწაფეობის დროს / ე. თოთიბაძის მოგონებანი. ჩაიწერა ი. მეგრელიძემ // კომუნისტი. - 1930. - 8 თებ., №14. - გვ. 2; მნათობი. - 1930. - № 8-9. - გვ. 209-210; თავართქილაძე, ს. ეგნატე ნინოშვილი. - თბ., 1930. - გვ. 13-15.
4. ქართული ენის დაცვისათვის // განათლების მუშაკი. - 1930. - 20 აპრ., №14. - გვ. 3.

1931

5. საქართველოს პედაგოგიური ინსტიტუტის მე-3 კურსის სტუდენტობა პედპრაქტიკაზე // განათლების მუშაკი. - 1931. - 10 იანვ., №1-2. - გვ. 3.

1933

6. იაფეტური სიახლეები და ენისა და აზროვნების ინსტიტუტი // მნათობი. - 1933. - № 8-9. - გვ. 235-265.

7. დიდი მეცნიერის ხსოვნას : [ნ. მარი] // კომუნისტი. - 1934. - 29 დეკ., N294. - გვ. 2.
8. დიდოურ-ქართულ ენობრივ ურთიერთობებიდან // კრ-ში : მარქსისტული ენათმეცნიერებისათვის : აკადემიკოს ნიკო მარისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული, მისი სამეცნიერო მოღვაწეობის 45 წლის შესრულების გამო. - ტფილისი : სახ. უნტ-ის გამ-ბა, 1934. - გვ. 164-184.
გამოხმაურება: ჩიქოვანი, ალ. მარქსისტული მეცნიერებებისათვის [ციტირებულია ი. მეგრელიძის სტატია „დიდოურ-ქართულ ენობრივ ურთიერთობებიდან“] // კომუნისტი. 1934. - 16 ივლ., N163. - გვ. 3.
// Проблемы ГАИМК. - №11-12. - 1934. - С. 131.
// Язык и мышление. - 1935. - V. - გვ. 150.
9. საიათნოვას უცნობი ლექსები და ცნობილზე შენიშვნები // მნათობი. - 1934. - №7-8. - გვ. 319-333.
რეც. : ბალახაშვილი, ი. // ლიტ. საქართველო. - 1937. - 20 ივლ., №17. - გვ. 3.
გრიშაშვილი, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები? // ლიტ. გაზეთი. - 1934. - 30 ნოემბ., №27. - გვ. 5.
მურადიანი, პ. საიათნოვა ქართულ წყაროებში. - ერევანი, 1963. - გვ. 15, 18, 72, 73. - სომხურ ენ.
საიათნოვა. ქართული ლექსები / რედ. ალ. ბარამიძე. - თბ.: ლიტერატურა და ხელოვნება, 1963. - გვ. 89-91.
10. ქართველთა სამეცნიერო აკადემია // კრ-ში : მარქსისტული ენათმეცნიერებისათვის. აკადემიკოს ნ. მარისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული. - ტფილისი : საქ. უნტ-ის გამ-ბა, 1934. - გვ. 328-333.
11. შენიშვნები სტატიაზე : მარი, ნ. ქართველთა სამეცნიერო აკადემია // კრ-ში : მარქსისტული ენათმეცნიერებისათვის : აკადემიკოს ნიკო მარისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრე-

- ბული, მისი სამეცნიერო მოღვაწეობის 45 წლის შესრულების გამო. - ტფილისი : საქ. უნტ-ის გამ-ბა, 1934. - გვ. 328-330.
12. Великий, незабываемый [Н. Я. Марр] // Комсомольская Правда. - 1934. - 21 дек., №294. - С. 2.
Соавт.: Ф. Филин, С. Концнельсон, М. Гухман, М. Чхаидзе, Б. Руденко.
13. Революция в грузинском фольклоре // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 156-183.
Откл. : ღლონტი, ალ. გურული ფოლკლორი. - თბ., 1937. - გვ. 5
რევოლუცია ქართულ ფოლკლორში [ინფორმაცია] // კომუნისტი. - 1934. - 15 ოქტ., № 239. - გვ. 4.
Азадовский, М. К. Предисловие // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 5.
Соколов, Ю. Библиография. Советский фольклор // Известия. - 1934. - 10 дек., № 288. - С. 4.
// Советский Фольклор (Ленинград). - 1935. - Кн. II-III. - С. 445, 467-468; 1939. - Кн. VI. - С. 51.
14. Фольклорные экспедиции (работы) на Кавказе // Советская этнография (Ленинград). - 1934. - № 1-2. - С. 222; Фольклор: бюллетень фольк. секции Инстит. Антропологии и этнографии АН СССР. - Л., 1934. - С. 35.

1935

15. აკადემიკოსი ნიკო მარი // მნათობი. - 1935. - №1. - გვ. 173-183.
16. მეცნიერი რევოლუციონერი : [ნ. მარი] // კომუნისტი. - 1935. - 2 იანვ., №2. - გვ. 3.
17. როგორ ცხოვრობდა ეგნატე ნინოშვილი / ე. თოთიბაძის მოგონებანი. ჩაიწერა ი. მეგრელიძემ // ნინოშვილი, ე. თხზულებათა სრული კრებული: ტ. 3. პუბლიცისტური წერილები, დოკუმენტები და მასალები / რედ. ს. ხუნდაძე. - ტფილისი : ფედერაცია, 1935. - გვ. 131-133.

18. საიათნოვას ლექსების გამო : [პასუხი ი. გრიშაშვილს სტატიაზე : საიათნოვას უცნობი ლექსები? // ლიტ. საქართველო. - 1934. - 30 ნომბ., №27] // საბჭოთა ხელოვნება. - 1935. - №3. - გვ. 95-96.
19. [Публикация] Автобиография Н. Я. Марра // ПИДО (Проблемы истории докапиталистических обществ). - 1935. - №3-4. - С. 126-130.
Соавт. В. А. Миханкова.
20. Великий, незабываемый [Н. Я. Марр] // ПИДО (Проблнмы истории докапиталистических обществ). - 1935. - №3-4. - С. 206.
Соавт.: Ф. Филин, С. Концнельсон, М. Гухман, М. Чхаидзе, Б. Руденко.
21. Животный мир в языке и фольклоре // В. сб. : Академия наук СССР акададемику Н. Я. Марру. - М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1935. - С. 279-285.
გამოხმაურება:
ღლონტი, ალ. შესანიშნავი წიგნი // კომუნისტი. - 1935. - 29 აგვ., №201. - გვ. 3.
Чиковани, М. // Советский Фольклор (Ленинград). - 1941. - Кн. 7. - С. 254.
Шахнович, М. // Советский Фольклор (Ленинград). - 1936. - Кн. 4-5. - С. 394.
22. К биографии Н. Я. Марра // Проблемы ГАИМК (Государственная академия истории материальной культуры им. Акад. Н. Я. Марра). - 1935. - №3-4. - С. 131-144. - М. Л.
23. Мегрельский и лазский слои в гурийском : Тезисы диссертации на степень кандидата наук. - Л. : Изд. АН СССР. - 1935. - 6 с.
24. О любимом учителе : [В тексте 3 письма Н. Я. Марра к И. Мегрелидзе из Бона, Стамбула и Крыма] // ПИДО (Проблемы истории докапиталистических обществ). - 1935. - №3-4. - С. 187-196.

25. Студенческое дело Н. Я. Марра // ПИДО (Проблемы истории докапиталистических обществ). - 1935. - №3-4. - С. 142-150.

1936

26. ბ. მარის ორიგინალური და პუბლიკიდან ნათარგმნი ლექსები // საბჭოთა ხელოვნება. - 1936. - №11-12. - გვ. 55-57.
თანაავტ. ალ. ლლონტი.
27. Институт языка и мышления им. акад. Н. Я. Марра; Институт Востоковедения. Объединенное заседание Индо-Иранского и Кавказского Кабинетов посвященное памяти профессора Ю. Н. Марра. ИЯМ АН СССР. 1936г. 28 января. [Выступление И. Мегрелидзе: Биография Ю. Н. Марра] // Пригласительный билет. – Л., 1936.
28. Звуковой состав цезского (дидойского) языка // Язык и мышление. - 1936. - Кн. VI - VII. - С. 231-250.
29. Новые собрания гурийского фольклора // Советский фольклор. - 1936. - Кн. 4-5. - С. 432-433.
30. Список работ Ю. Н. Марра // Марр, Ю. Н. Статьи, сообщения и резюме докладов. [Т. 1]. - М-Л.: Изд-во АН СССР, 1936. - С. XVII-XXI. – Сокращенно напеч. В : Georgica. - 1937. – V. 4-5. – P. 278-286.
31. Юрий Николаевич Марр : [Его жизнь и деятельность] // Марр, Ю. Н. Статьи, сообщения и резюме докладов. [Т. 1]. - М-Л.: Изд-во АН СССР, 1936. - С. V-XVI. – Сокращенно напеч. В : Georgica. - 1937. – V. 4-5. – P. 278-286.
32. Семантика засобів перосування в мові і фольклорі [Семантика средств передвижения в языке и фольклоре] // Орган Інститута лінгвістики АН Української ССР «Мовознавство» (Київ). - 1936. - №10. - С. 43-59. - Укр. яз.

1937

33. თქმულება რუსთაველზე : [სტუმრად კახაბერთან] // კომუნისტი. -1937. - 28 დეკ., № 297. - გვ. 3.

34. რეზიუმე : [თარგმანი რუსულიდან ქართულად] // В кн.: Кузнецов, С. С. Аджаро-Тианетская складчатая система. - М.-Л.: Изд. АН СССР, 1937. - С. 178-181.
Совмест. В. С. Асатиани.
35. Грузинская ССР // Вестник знания (Ленинград). - 1937. - №4. - С. 28-34.
36. [Публикация статьи] Марр, Н. Я. Грузинский национальный гений [Ш. Руставели] // Известия. - 1937. - 17 марта, № 66. - С. 3.
Соавт. В. А. Миханкова.

1938

37. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // სიხარულიძე, ქს. საბავშვო ფოლკლორი. - თბ., 1938. - გვ. 175-176.
38. ნიკო მარის ლექცია „ქართული ენათმეცნიერებაში“ // თბილ. უნ-ტის შრომები. [ტ.] 6. - 1938. - გვ. 322-328.
თანაავტორი ალ. ლლონტი.
39. მიცემითი ბრუნვის ნიშნისა და მესამე პირის სუბიექტური ნიშნის სახეცვლილება გურულში // თბილ უნ-ტ-ის შრომები : [ტ.] 6. ფილოლოგიური ფაკულტეტი. - 1938. - გვ. 348-355.
40. Две грузинские песни : «Ленин -вождь великий» и «Трактор, кто себя построил» : [колхозные песни; диалектные тексты, с музыкальными расшифровками Э. Ф. Эмсхеймера и Е. В. Гипиуса, подтекстовкой к нотам и текстам И. В. Мегрелидзе] // В сб.: Народные песни о Ленине и Сталине. - М.: Музгиз, 1938. - С. 25-34, 83-90.
41. Женские фамильные окончания в южно-кавказских яфетических языках и фольклоре // В сб. : Памяти Н. Я. Марра. - М.-Л., Изд-во. АН СССР, 1938. - С. 152-181.
ციტირებულია :

- Такайшвили, Е. Археологическая экспедиция 1917-го года в южные провинции Грузии. - Тб. : Изд-во. АН Груз. ССР, 1952. - С. 97.
42. Лазский и мегрельский слои в гурийском // Труды ИЯМ (Язык и мышление). - М.-Л., 1938. - XII Серия «Caucasica». - № 1. - 248 с.
Аннот. : // Новые издания АН СССР. - М. - 1937. - № 34. - С. 18.
ნაშრომის შესახებ :
თოფურია, ვ. ქართველურ ენათა დიალექტების შესწავლის მდგომარეობა და ამოცანები // კრ-ში : ქართველურ ენათა სტრუქტურის საკითხები : ტ. III. - თბ., 1963. - გვ. 172-174.
// ძიძიგური, შ. ძიგბანი ქართულ დიალექტოლოგიაში. - თბ., 1954. - გვ. 26.
43. Марр, Н. Я. О Языке и истории абхазов / Подготов. к печати, (совместно с А. К. Хашба); ред. примеч. и указатели (совместно с А. А. Марр). - М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1938. - 440 с.
Аннот. : // Новые издания АН СССР. - М. - 1937. - № 5-7. - С. 24.
44. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР, 1938. - 39 с.
Рец. : Азадовский, М. Советская фольклористика за 20 лет // Советский фольклор. - 1939. - Кн. 6. - С. 51.
Боровков. А. К. Востоковедение в СССР за 30 лет. - Известия АН СССР : ОЛЯ (отделение литературы и языка), 1947. - Т. VI. Вып. 5. - С. 403.
Шишмарев, В. Ф. Шота Руставели (несколько параллели и аналогии) // Известия АН СССР : ООИ (Отд. Обществ. Наук), 1938. - №3. - С. 46.
Информация: Брискман, М. А. Календарь памятных дат - 760 лет со дня рождения Ш. Руставели. - Л., 1947.
45. Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов. - М.-Л.: Изд-во. АН СССР, 1938. - 32 с.
Соавтор : Ю. Н. Марр.

1939

46. Из революционного грузинского фольклора // Советский фольклор. - 1939. - Кн. 6. - С. 103-111.
47. Марр, Ю. Н. Статьи и сообщения. [Т.] II / Предисл., примеч. и указатели (совместно с С. М. Марр). - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1939. - 314 с. – Сокращенно напеч. В : Georgica. - 1937. – V. 4-5. – P. 6.

1940

48. აკაკი წერეთელი და ნიკო მარი : [ა. წერეთლის დაბადების 100 წლისთავის გამო] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1940. - 2 ივნ., №140. - გვ. 3.
49. ი. გოგებაშვილი და აფხაზეთი // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1940. 29 ოქტ., № 252. - გვ. 2.
50. იაკობ გოგებაშვილი და „დედა ენა“ // სტალინელი (გორი). - 1940. - 27 ოქტ., №140. - გვ. 2.
51. კულტურის დიდი ისტორიკოსი [ივ. ჯავახიშვილის გარდაცვალების გამო] // კომუნისტი. - 1940. - 22 ნოემბ., №271. - გვ. 2.
52. ნ. მარის ლექსები ა. წერეთლის შესახებ // კომუნისტი. - 1940. - 24 ივნ., №140. - გვ. 3.
53. ნიკო მარის ცხოვრება-მოღვაწეობა და მისი წინაპრები // სტალინელი (გორი). - 1940. - 11 დეკ., №156. - გვ. 3.
54. სასიხარულო მოვლენა : [გაზეთ „საბჭოთა აფხაზეთის“ მე-1000 ნომრის გამოსვლის გამო] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1940. - 25 ნოემბ., №274. - გვ. 3.
55. ჩემი შთაბეჭდილებანი : [ს. შანშიაშვილის პიესის „უგვირგვინო მეფენის“ დადგმაზე] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1940. - 29 ოქტ., №252. - გვ. 3.

56. Марр, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря / Подготовка к печати, ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1940. - XII, 276 с.
რეც.:
ღლონტი, ალ. საშუალო საუკუნეთა ეპოქის ქართული ძეგლები // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1941. - N1. - გვ. 87-88
Глонти, Ал. Грузинские рукописные памятники средних веков // Заря Востока. - 1941. - 28 января. - N22. - С. 4.
G. Garitte. Catalogue des manuscrits littéraires géorgiens du Mont Sinaï. - Leuven, 1956. - P. 4, 310.
57. [От редактора] // Марр, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря / Подготовка к печати, ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1940. - С. VII-IX.
58. Родительный падеж фамильных имен на «дзе» в западно-грузинском // Язык и мышление. - 1940. - Кн. X. - С. 129-156.
59. Склонение в дидойском языке // Язык и мышление. - 1940. - кн. 10. - С. 129-151.
60. Числительные языков дидоиской группы от 1 до 100 // Язык и мышление - 1940. - Кн. 9. - С. 91-94.
61. Шота Руставели и грузинский фольклор // В сб.: Советское Востоковедение. - М.-Л., 1940. -Кн. I. - С. 112-146.

1941

62. ალექსანდრა ალექსის ასული მარი : [ნეკროლოგი] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 10 იანვ., №8. - გვ. 4; სტალინელი (გორი). - 1941. - 12 იანვ., №6. - გვ. 4.
63. აფხაზური ფოლკლორის შესანიშნავი კრებული // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 5 იანვ., №4. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : გულია, დ. ი. აფხაზური ანდაზების, გამოცანების, ენის გასატეხების, ომონიმების და ომოგრაფების... კრებული. - სოხუმი: აფხაზეთის სახელგამი, 1939. - 164 გვ.

64. აჭარის ხალხური სიტყვიერება : წგ. II. // კომუნისტი. - 1941. - 29 მარტი, №74. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე: ნოლაიდელი, ჯ. აჭარის ხალხური სიტყვიერება : წგ. II. - ბათომი, 1940. - XIV, 249 გვ.
65. ზეპირი და წერიტი მეტყველება [მოსწავლეთა წიგნიერების პრობლემები] // საბჭოთა მასწავლებელი. - 1941. - 29 მარტი, №25. - გვ. 2.
66. ი. გოგებაშვილი და ახალი სალიტერატურო ქართული ენა // ა. ს. პუშკინის სახ. თბილისის სახ. სამასწ. ინ-ტის შრომები. - 1941. - ტ. I. - გვ. 31-35.
67. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // ლლონტი, აღ. ქართული შაირები. - თბ., 1941. - N48, 49.
68. მასალები ამიერკავკასიის ბიბლიოგრაფიის ბიბლიოგრაფიისათვის // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 11 იანვ., №9. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ლ. მელიქსეთ-ბეგი. მასალები ამიერკავკასიის ბიბლიოგრაფიის ბიბლიოგრაფიისათვის (ნაკ. : I-V). - თბ., 1937-1940.
69. ნ. მარი და აფხაზური ენა : [წერილი პირველი] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 1 იანვ., N1. - გვ. 4.
70. ნიკო მარი და აფხაზური ენა : [წერილი მეორე] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 8 თებ., N32. - გვ. 3.
71. ნიკო მარი და აფხაზური ენა : [წერილი მესამე] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1941. - 9 თებ. №33. - გვ. 4.
72. ქართული ლეგენდები და ზღაპრები. - სტალინელი (გორი). - 1941. - 8 იანვ., N4. - გვ. 2.
73. ძველი ქართული ენის მოკლე კურსის პროგრამა. - თბ., 1941. - 4 გვ.

1942

74. დოცენტი ი. ი. ბეგლაროვი : [ნეკროლოგი] // კომუნისტი. - 1942. - 11 მარტი, №59. - გვ. 4.
თანაავტ.: ლ. მელიქსეთ-ბეგი [და სხვ.].

75. ვლ. იულ. გუგუშვილი : [ნეკროლოგი] // გორის სახელმწ. პედინსტიტუტის შრომები. -1942. - ტ. I. - გვ. 201-202. - ხელმოუწერლად.
76. Дидойцы и название «Дидо» // Труды Тбил. Гос. учительского ин-та им. А. С. Пушкина. - 1942. - Т. II. - С. 175-188.

1949

77. დიდი კობზარი : [ტ. გ. შევჩენკოს დაბადების 135 წლისთავის გამო] // საბჭოთა აჭარა. - 1949. - 9 მარტი, - №47. - გვ. 3.
78. ნიკო მარი - პუშკინის მთარგმნელი // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 5 ივნ., №22. - გვ. 3.
79. Марр, Н. Я. Грузинский язык / Ред. и примеч. И. Мегрелидзе. - Сталинир : Госиздат Юго-Осетии, 1949. - 68 с.
რეც.: აკად. ნ. მარი და ქართული ენა : [ინფორმაცია. ციტირებულია ი. მეგრელიძის წერილი ნ. მარის ნაშრომი „ქართული ენის“ შესახებ] // სახალხო განათლება. - 1950. - 16 მარტი, №11. - გვ. 4.
80. О работе Н. Я. Марра «Грузинский язык» // В кн.: Марр, Н. Я. Грузинский язык. - Сталинир, 1949. - С. 65-67.

1950

81. ნ. მარი „ქართული ენა“ // საბჭოთა ოსეთი. - 1950. - 12 აპრ., №73. - გვ. 3.
82. ქართული ხალხური საგმირო-საისტორიო სიტყვიერების შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1950. - 3 ივნ., №108. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : სიხარულიძე, ქს. ქართული ხალხური საგმირო-საისტორიო სიტყვიერება. - თბ.: თბილ. სახ. უნ-ტის გამ-ბა., 1949. - 306 გვ.

1951

83. უმაღლესი განათლების კანდიდატები // საბჭოთა ოსეთი. - 1951. -17 აგვ., №161. - გვ. 2.

84. უწყვეტლისა და მეორე კავშირებითის ადგილთათვის ქართული ზმნის დროთა სერიებში // სტალინირის პედინსტიტუტის გამსვლელი სამეცნ. სესია ლენინგორში. 1951 წ. 29-30 დეკემბერი : თეზისები. - სტალინირი: სამხრეთ-ოსეთის სახელგამი, 1951. - გვ. 22-25.
85. Археологические находки в Дидо // Советская археология (М. Л.). - Т. XV. - С. 281-292.
გამოხმაურება: ამირანაშვილი, შ. ქართული ხელოვნების ისტორია. - თბ., 1961. - გვ. 538.
86. Персидская азбука в грузинской транскрипции // Эпиграфика Востока. - 1951. - Кн. V. - С. 61-64.

1952

87. დიდი ლიახვისა და ქსნის ხეობების სიმკველეთა წარწერების შესახებ // სტალინირის პედინსტიტუტის დიალექტოლოგიური ექსპედიცია ქსნის ხეობაში : სამეცნიერო სესია. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. 1952 წლის 27 დეკემბერი. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1952. - გვ. 20-23.
88. ი. ბ. სტალინის შრომა „მარქსიზმი და ენათმეცნიერების საკითხები“ // თეატრალური ინ-ტის სამეცნიერო სესია. 1952 წ. 20 მაისი. თეზისები. - თბ., 1952.
89. ი. გოგებაშვილი და ახალი სალიტერატურო ქართული ენა // სტალინირის სახელმწ. პედინსტიტუტის შრომები. - 1952. - ტ. I. - გვ. 53-120.
90. პედაგოგთა მომავალი კადრები // საბჭოთა ოსეთი. - 1952. - 20 აგვ., №164. - გვ. 3.
91. სტალინირისა და ზემო ნიქოზის სიმკველეები // სტალინირის სახელმწიფო პედინსტიტუტის შრომები. - სტალინირი, 1952. - [ტ.] I. - გვ. 245-319. - რეზ. რუს.
ინფორმაცია: // Эпиграфика Востока. - 1958. - Вып. XII.
92. შენიშვნები სასცენო მეტყველებაზე // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 12 დეკ., № 50. - გვ. 2.

93. წერილი რედაქციის მიმართ // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 6 ივნ., №23. - გვ. 4.

1953

94. გრამატიკისა და მისი სწავლების საკითხები ი. გოგებაშვილის ნაწერებში // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1953. - №4. - გვ. 88-91. - რეც. წგ-ზე: ღლონტი, შ. ქართული ენის გრამატიკისა და მისი სწავლების საკითხები ი. გოგებაშვილის პედაგოგიკურ მემკვიდრეობაში. - სოხუმი: აფხაზეთის სახელგამი, 1953. - 159 გვ.
95. სტალინირისა და მისი მიდამოების სიძველეები // საბჭოთა ოსეთი. - 1953. - 10 იანვ., №7. - გვ. 3-4.
96. Арабская азбука с древнегрузинской транскрипции // Эпиграфика Востока. (Ленинград). - 1953. - Т. VIII. - С. 36-42.

1954

97. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ = Предания о Руставели : მე-2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ., რუს.
რეც. : ერთი მანკიერი წიგნის შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1954. - 28 ნოემბ., № 235. - გვ. 2.
კახაბერიძე, შ. რუსთაველის ხალხური ბიოგრაფიის მასალები // მნათობი. - 1954. - №12. - გვ. 156-197.
რედაქციისაგან // საბჭოთა ოსეთი. - 1955. - 26 იანვ., №8.
ჩხაიძე, ს. ხალხური გადმოცემები რუსთაველის შესახებ // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1955. - №4. - გვ. 90-92.
Николайшвили, Н. Интересная книга о Ш. Руставели // Заря Востока. - 1955. - 22 марта, №68. - С. 3.
98. დავიცვათ ისტორიული ძეგლები // საბჭოთა ოსეთი. - 1954. - 28 მაისი, №104. - გვ. 4.

99. ერთი ფაქტიური შეცდომის გასწორება [ნაშრომში: მეგრულიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ. - სტალინირი, 1954. - 130 გვ.] // ლიტ. გაზეთი. - 1954. -19 ნოემბ., №47. - გვ. 4.
100. კუსირეთის სიძველეები და მათი წარწერები // სტალინირის პედინსტიტუტის სამეცნიერო სესია, 1954, აპრილი : თეზისები. - სტალინირი, 1954 - გვ. 38-42.
101. „სიბრძნე სიცრუის“ სათაურის შესახებ // ლიტ. გაზეთი. - 1954. - 20 აგვ., №34. - გვ. 4.
102. ქართული ენის ახალი გრამატიკა // ლიტ. გაზეთი. - 1954. - 14 მაისი, №20. - გვ 2. - რეც. წგ-ზე : შანიძე, ა. ქართული გრამატიკის საფუძვლები I : მორფოლოგია. - თბილ. უნ-ტის გამბა., 1953. - 673 გვ.
103. ქართული ენის სამეცნიერო და სასკოლო გრამატიკათა ურთიერთობის შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1954. - 6 აგვ., №154. - გვ. 3.
104. Два словесных памятника эпохи Руставели : 1. Эпитафии Давида Строителя; 2. Эпитафия царицы Тамары // В кн.: Мегрелидзе, И. Предания о Руставели. - Сталинир, 1954. - С. 106-128.

1955

105. ბ. ტ. რუდენკო და მისი „ქართული ენის გრამატიკა“ // სტალინირის პედინსტიტუტის შრომები. -1955. - [ტ.] 2. - გვ. 203-211.
106. მდინარე დიდი ლიახვის მარცხენა ნაპირის სიძველეები და მათი წარწერები: IV გორი-ერგნეთი // სტალინირის პედინსტიტუტის XVI სამეცნიერო სესია : თეზისები. - სტალინირი, 1955. - გვ. 39-41.
107. Из дидойской диалектологии // Труды Сталинирского пединститута. - 1955. - [Т.] II. - С. 223-242.
108. Числительные дидойского языка // Труды Сталинирского пединститута. - 1955. - [Т.] II. - С. 211-222.

1956

109. დიდი ლიახვის ხეობის სიძველეები და მათი წარწერები : [გორი-ერგნეთი, გორიჯვარი, კარალეთი, ნაჭარმაგევი, ძვერა, შერთული, მარანა, ტყვიავი, ტირძნისი, მეღვრევისი] // სტალინირის პედაგოგიური ინსტიტუტის შრომები. - 1956. - ტ. 3. - გვ. 229-256.
110. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // ძიძიგური, შ. ქართული დიალექტების ქრესტომათია ლექსიკონითურთ. - თბ., 1956. - გვ. 316-317; [მთქმელები 200, 201, 401].
111. ლენინგრადის ქართული ხელნაწერების აღწერილობა // ლიტ. გაზეთი. - 1956. - 16 ნოემბ., N46. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე: Орбели, Р. Р. Грузинские рукописи Института востоковедения АН СССР. Т. I. - М.-Л., 1956.
112. მონოგრაფიები ქართული ენის ფონეტიკაზე // ლიტ. გაზეთი. - 1956. - 14 სექტ., გვ. - 4. - რეც. წგ-ებზე : ახვლედიანი, გ. ზოგადი ფონეტიკის შესავალი. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1956. - 208 გვ. ; ჟღენტი, ს. ქართული ენის ფონეტიკა. - თბ. : უნ-ტის გამ-ბა, 1956. - 316 გვ.
113. [პუბლიკაცია] : გოგიბერიძე, მ. რუსთაველის ლექსის ენამზეობა, მუსიკალური ფერი და მხატვრობა // მნათობი. - 1956. - №10. - გვ.120-128.
114. ქართული დიალექტების ქრესტომათია // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1956. - 17 იანვ., №8. - გვ. 3. - რეც, წგ-ზე ძიძიგური, შ. ქართული დიალექტების ქრესტომათია ლექსიკონითურთ / რედ. გ. ახვლედიანი. - თბ., 1956. - 42 გვ.

1957

115. აკადემიკოსი ვ. ფ. შიშმარიოვი : [ნეკროლოგი] // ლიტ. გაზეთი. - 1957. - 29 ნოემბ., N48. - გვ. 4.

116. მდინარე დიდი ლიახვის მარცხენა ნაპირის სიძველეები და მათი წარწერები : IV. საბაწმინდა - ქემერტი // პუშკინის სახ. თბილისის პედ. ინსტიტუტის შრომები. - 1957. - ტ. X. - გვ. 81-93.
117. [პუბლიკაცია] : გოგიბერიძე, მ. რუსთაველის ესთეტიკა // მნათობი. - 1957. - №8. - გვ. 143-152.
118. ოსური ზღაპრებისა და ლეგენდების კრებული [რეც. წგ-ზე: ოსური ზღაპრები და ლეგენდები] / შეკრებილი დუდარ ბეგი-ზოვის მიერ; რედაქცია, შესავალი და შენიშვნები ალ. ლლონტისა. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1957. - 226 გვ. // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1957. - 30 მაისი, №65. - გვ. 3; კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1958. №1. - გვ. 92-93. - ვრცელი რედაქციით.
119. Памятники древнегрузинской литературы // Лит. Грузия. - 1957. - №4. - С. 135-136. - Рец. на кн. : Памятники древнегрузинской агиографической литературы / Переводы с исследованием К. С. Кекелидзе. - Тб.: Изд-во АН Груз. ССР, 1956. - 108 с.

1958

120. ერეკლე მეორის 24 შვილი // ცისკარი. - 1958. - №10. - გვ. 170-171.
121. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : I. გრდემლი ტყვიისა // ცისკარი. - 1958. - №9. - გვ. 131-132.
122. [პუბლიკაცია] : გოგიბერიძე, მ. რუსთაველის ესთეტიკა // მნათობი. - 1958. - №1. - გვ. 144-154.
123. [რეცენზია წგ-ზე] : ოსური ზღაპრები და ლეგენდები / შეკრებილი დუდარ ბეგიზოვის მიერ; რედაქცია, შესავალი და შენიშვნები ალ. ლლონტისა. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1957. - 226 გვ. // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1958. - №1. - გვ. 92-93.

124. რუსთველოლოგიური ლიტერატურა // მნათობი. - 1958. - №3. - გვ. 179-181. - რეც. წგ-ზე : იმედაშვილი, გ. რუსთველოლოგიური ლიტერატურა : 1712-1956 წლები / რედ. აღ. ბარამიძე. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1957. - 950 გვ.
125. ჭოლა ლომთათიძის სახელობის ბიბლიოთეკის შესახებ // ლიტ. გაზეთი. - 1958. - 26 დეკ., №52. - გვ. 2. ; ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1959. - 10 მაისი, №16. - გვ. 2.
126. Склонение в дидайском языке : II // Труды Сталинирского пединститута. 1958. - [Т.] V. - С. 223-250.

1959

127. გოგიბერიძე, მ. ნ. ბარათაშვილის „მერანის“ ესთეტიკურ-ენტიფიკატური ანალიზი : [ავტორის შავი ხელნაწერი დასაბეჭდად მოამზადა და რედაქცია წარმოადგინა ი. მეგრელიძემ] // მნათობი. - 1959. - №11. - გვ. 169-174.; - №12. - გვ. 142-152.
128. ე. წინოშვილის სახელობის ბიბლიოთეკა ჩოხატაურში // ბრძოლის დროშა (ჩოხატაური). - 1959. - 13 სექტ., №109. - გვ. 4.
129. ეგნატე წინოშვილი ხიდისთავში // ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1959. - 9 მაისი, №13. - გვ. 1.
130. ესე მეგრელიძის მოგონებანი : [ე. წინოშვილზე] // ლიტ. გაზეთი. - 1959. - 8 მაისი, №19. - გვ. 2.
131. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : II. მეცხრე სტროფი ლექსიკიდან : ამბავი სპარსული, ნათარგმანები, ობოლი (მარგალიტი), საგოგმანები, გარდათქმა, ხელმეძნელი, დამართება, ები, ნები, მანები თუ ლამაზმანები? // ცისკარი. - 1959. - №3. - გვ. 128-133.
132. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // Джанелидзе, Д. Грузинский театр. - Тб., 1959. - С. 157-159.
133. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველეები : V. გიორი, ვანელი, როკა, ედისი, ერმანი = Надписи и другие древности

- Лиахвского ущелья : V // სტალინირის სახ. პედ. ინ-ტის შრომები. - 1959. - №7. - გვ. 137-163. - Рез. рус.
134. მეგრელიძე ბართლომე ხულოში [შენიშვნები ი. მეგრელიძისა] // ლიტ. აჭარა. - 1959. - №6. - გვ. 75-80.
135. პროფ. მოსე გოგიბერიძე // ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1959. - 30 აპრ., №12. - გვ. 2.
136. ტორიადროობის კვალი საქართველოში // საბჭოთა ხელოვნება. - 1959. - №1. - გვ. 58-59.
137. უწყვეტლისა და მეორე კავშირებითის ადგილთათვის ქართული ზმნის დროთა სერიებში = О местах прошедшего несовершенного и сослагательного второго в серии времен грузинского глагола // სტალინირის სახ. პედ. ინ-ტის შრომები. - 1959. - №7. - გვ. 181-190.
138. ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება და მისი ფილოლოგიური საქმიანობა : საზოგადოების დაარსებიდან 80 წლისთავის გამო // მნათობი. - 1959. - №7. - გვ. 108-113.
139. ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება და მისი ხიდისთავის განყოფილება // ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1959. - 10 ივნ., №16. - გვ. 2.
140. ქართული კულტურის ძეგლების დამცველი და მკვლევარი : [გ. ლეონიძის დაბადებიდან 60 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1959. - 28 დეკ., №305. - გვ. 3.
141. წარწერები და სხვა სიძველეები ფაწისა და ჯეჯორის ხეობებში : VI = Надписи и другие древности Паца и Джеджора : VI // სტალინირის სახელმწ. პედ. ინ-ტის შრომები. - 1959. - №7. - გვ. 164-180.
142. Из истории изучения некоторых вопросов языков дидойской группы // სტალინირის სახელმწ. პედ. ინ-ტის შრომები. - 1959. - ტ. VII. - გვ. 191- 198.
გამოხმაურება:
Бокарев, Е. А. Цезские (дидойские) языки Дагестана. - М., 1959. - С. 11-12, 286.

- В сб. : Языки народов СССР : т. IV. Иберийско-Кавказские языки. - М., 1967. - С. 402, 404, 418-420.
- Дешериев, Ю. Д. Развитие младописьменных языков народов СССР. - М.: Учпедгиз, 1958. - С. 78.
- Имнашвили, Д. С. Дидойский язык в сравнении с гинухским и хваршинским языками. - Тб., 1963. - С.10, 11, 17, 19, 24, 39, 44, 53-57, 60 ... 309.
- Климов, Г. А. Статья в сб.: Советское языкознание за 50 лет, 1917-1967. - М., 1967. - С. 329, 323.
- Ломтадзе, Э. А. Гинухский диалект дидойского языка. - Тб., 1963. - С. 41.
- Чикобава, Арн. Предисловие редактора // Имнашвили, Д. С. Дидойский язык в сравнении с гинухским и хваршинским языками. - Тб., 1963. - С. V.
143. Образ и эпоха великого поэта // Лит. Грузия. - 1959. - №5. - С. 95. - Рец. на кн. : Барамидзе, А. Шота Руставели. - Тб., 1958. - На груз яз.

1960

144. გამოჩენილი მეცნიერი : [ლ. მელქისეთ-ბეგის დაბადების 70 წლისთავი] // თბილისი. - 1960. - 25 ნოემბ., №279. - გვ. 3.
145. გიორგი ლეონიძე - ქართული კულტურის ძეგლთა შემკრებ-დამცველი // ლიტ. ძიებანი. - 1960. - ტ. 13. - გვ. 119-123.
146. „ვეფხისტყაოსნის“ ერთი ადგილისა და სიტყვა რვალის მნიშვნელობის დაზუსტებისათვის // ლიტ. გაზეთი. -1960. - 13 მაისი, №20. - გვ. 4.
147. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : III. კურტაკი, საკურტაკე // საქ. სსრ მეცნ. აკად. შ. რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ინ-ტის სამეცნიერო სესია. 1960 წ. 9 თებერვალი : მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზისები. - თბ., 1960. - გვ. 10.

148. „მოამბის“ პირველი ნომერი : [საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყ-ბის ბეჰდვითი ორგანო. 1960] // ლიტ. გაზეთი. - 1960. - 16 სექტ., №38. - გვ. 1.
149. პირველი ქართული თარიღიანი ხელნაწერი // მნათობი. - 1960. - №5. - გვ. 165-176. - რეც. წგ-ზე : შანიძე, ა. სინური მრავალთავი 864 წლისაა. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1959. - 342 გვ.
150. რუსთველოლოგიური ძიებანი : [ცნობა საქ. სსრ მეცნ. აკად. რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ინ-ტის მიერ ახალი სამეცნიერო სერიის დაარსების შესახებ] // ლიტ. გაზეთი. - 1960. - 4 ნოემბ., №45. - გვ. 4.
151. უძველესი ქართული წარწერები პალესტინიდან // მნათობი. - 1960. - №12. - გვ. 183-187. - რეც. წგ-ზე : წერეთელი, გ. უძველესი ქართული წარწერები პალესტინიდან. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960.
152. ხმას ვუერთებთ [გამოხმაურება სოფ. ბოდბისხეველ მშრომელთა წერილზე „ნუ დავივიწყებთ მშობლიურ სოფელს“] // სოფლის ცხოვრება. - 1960. - 24 ივნ., №37. - გვ. 3.
ხელს აწერენ: ქ. ლომთათიძე, ა. კალანდაძე, ლ. კალანდაძე, ი. მეგრელიძე.
153. Два словесных памятника эпохи Руставели : 1. Эпитафия Давида Строителя; 2. Эпитафия царицы Тамары // В кн.: Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб.: Сабчота Сакартвелო, 1960. - С. 247-272.
154. Карта географического распространения преданий о Руставели и народных версий «Вепхистკаосани» (Картограмма - А. Ф. Асланикашвили). - Тб., 1960.
155. На выставку в США // Заря Востока. - 1960. - 28 апр., № 100. - С. 4.
156. Неизвестный вариант легенды о великом потопе и некоторые сказания о вершине Брутсабдзела // Исследования по истории культуры народов Востока : Сборник в честь академика И. А. Орбели. - М.-Л., 1960. - С. 108-111.

157. О жизни и эпиграфических работах Е. С. Такаишвили // Эпиграфика Востока. (Москва). - 1960. - Кн. XIII. - С. 3-10.
გამომხატურება: ფორჩხიძე, ი. ნაშრომი ქართველოლოგიის საკითხებზე // თბილისი. - 1960. - 1 ნომბ., №260. - გვ. 3.
158. Об эпиграфике Грузии в 1952 г. // Эпиграфика Востока. - М., 1960. - Кн. XIII. - С. 139-142.
159. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакарთველო, 1960. - 309 ს.
რეც. : ელაგიანი, ბ. ქართველი მეცნიერების ღირებული ნაშრომები // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი) - 1961. - მაისი, №58. - გვ. 4; „გრაკან თერთ“. - 1965. - 29 მაისი. - გვ. 1. - სომხ. ენ.
კეკელიძე, მ. რუსთაველის ნაკვალევზე ქართულ ფოლკლორში // სახალხო განათლება. - თბილისი, 1960. - 28 დეკ., №52. - გვ. 4.
ნიკოლაიშვილი, ნ. რუსთაველი და ფოლკლორი (ახალი წიგნების სამყაროში) // თბილისი. - 1960. -14 სექტ., №219. - გვ. 3.
ნოლაიდელი, ჯ. რუსთველოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი // საბჭოთა აჭარა. -1960. - 22 ნომბ., №229. - გვ. 4 ; ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : I. - ბათუმი. - 1971. - გვ. 219-221.
ქორიძე, დ. //ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1960. - 16 აგვ., №98. - გვ. 3.
ჩიქოვანი, მ. ქართული ხალხური პოეზიის კლასიფიკაციისა და გამოცემის პრინციპების შესახებ. - თბ.: საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამბა, 1962. - გვ. 21.
ცანავა, აპ. როგორ ეხმარება ფოლკლორი მატთანეს // ლიტ. გაზეთი. - 1960. - 27 მაისი, №22. - გვ. 2.
ჯანელიძე, დ. რუსთაველი და სახიობა. - თბ., 1967. - გვ. 127-129.
ბეგიანი, ფ. კ ბიოგრაფიი რუსთაველი // Заря Востока. - 1960. - 22 июля, №170. - С. 2.
ГрузТАГ. Ценный труд грузинского ученого по Руствелологии // Веч. Тбилиси. - 1960. - 12 мая., №112. - С. 3; Батумский рабочий. - 1960. - 8 июня, № 113. - С. 3.

- Дондуа, В. Д. Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор // საისტორიო ძიებანი. II. (Исторические разыскания : II) - თბ., მეცნიერება, 1973. - გვ. 220-225.
- Зеленский, К. Л. Литература народов СССР // В сб.: Советское литературоведение за 50 лет. - Л.: Наука, 1968. - С. 232.
- Какабадзе, С. Н. // Дружба народов. - 1960. - №12. - С. 245-246.
- Конрад, Н. И. Речь на юбилейной сессии общего собрания АН Груз ССР, посвященной 800 летию со дня рождения Ш. Руставели // Мацне (Вестник) : Орган отделения общественных наук АН Груз ССР. - 1966. - №5. - С. 203.
- Коридзе, Д. Народ о Ш. Руставели // Веч. Тбилиси. - 1960. - 3 сент., №210. - С. 3 ; Лит. газета (Москва). - 1960. -10 дек., № 146. - С. 3.
- На выставку в США // Заря Востока. - 1960. - 28 апр., №100. - С.4. - ინფორმაცია ი. მეგრელიძის წიგნის „რუსთაველი და ფოლკლორი“ აშშ-ში საბჭოთა წიგნის გამოფენაზე გაგზავნის შესახებ.
- Новое исследование о Шота Руставели // Веч. Москва. - 1960. - 5 авг., № 183. - С.1.
- // Конрад, Н. И. Запад и Восток. - М.: Наука, 1972. - С. 208.
- // Nova Kultura (Вильнюс). - 1961. - 8 янв., №2.
- Márton Is vánovits // Венгерской АН - Etnographia, Budapest, 1961. - XXII. - №3. - С. 476-477.
160. Tsereteli, M. Rustaveli et le folklore. I. Megrelidze // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1960. - Vol. VIII-IX, №34-35. - P. 60-63.
161. Variantes inconnues sur le Déluge et récits sur le Mont Brutsabdzéla // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). -1960. - Vol. VIII-IX, №34-35. - P. 129-132.
- Откл. Сборник трудов в честь юбиляра : [информация] // Веч. Тбилиси. - 1960. - 13 дек., № 293. - С. 4.

162. ბერიძე, ვ. რუსთველოლოგიური ეტიუდები / შეადგინა და სასტამბოდ მოამზადა ი. მეგრელიძემ. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1961. - 320 გვ.
რეც. : ლლონტი, შ. კრებული რუსთველოლოგიის საკითხებზე : // მნათობი. - 1963. - №1. - გვ.188-190.
Исследования о Руставели : [информация] [ვ. ბერიძის წიგნი, სადაც მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე] // Веч. Тбилиси. - 1962. - 7 февр., № 32. - С.1.
В Ленинград на юбилейную сессию [юбилейная научная сессия посвященная к 100 летию Н. марру организованная кавказским кабинетом института народов Азии АН СССР. Доклад И. Мегрелидзе «О культуре Диониса в Грузии и о грузинском происхождении этого праздника» : информация] // Веч. Тбилиси. -1965. - 14 янв., №1. - С. 3.
163. გიორგი ლეონიძე - ქართული კულტურის ძეგლთა შემკრებ-დამცველი // ლიტერატურული ძიებანი. -1961. - ტ. 13. - გვ. 119-123.
164. გოგიბერიძე, მ. რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები / საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ. : საბჭ. მწერალი, 1961. - 320 გვ.
რეც. : ნოღაიდელი, ჯ. მოსე გოგიბერიძის ნაშრომთა კრებული // საბჭოთა აჭარა. - 1961. - 8 ოქტ., №199. - გვ. 3 ; ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : I. - ბათუმი, 1971. - გვ. 222-224.
ცაიშვილი, ს. მოსე გოგიბერიძე - „ვეფხისტყაოსნის“ მკვლევარი // მნათობი. - 1962. - №6. - გვ. 183-186. ; ცაიშვილი, ს. ლიტერატურული წერილები. - თბ., 1961. - გვ. 152-161.
165. ლევ ტოლსტოის პიესების ქართული თარგმანები = Грузинские переводы пьес Льва Толстого // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზ. მეცნიერებათა გან-ბის მოამბე. - 1961. - №1. - გვ. 295-310. - რეზ. რუს.

166. მარგარიტა უორდროპი // ლიტ. გაზეთი. - 1961. - 24 მარტი, № 13. - გვ. 4.
167. ნაშრომი აჭარულ ხალხურ მუსიკაზე // ლიტ. გაზეთი. - 1961. - 13 ოქტ., №42. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : ინაიშვილი, ა. მასალები აჭარული მუსიკალური ფოლკლორიდან / ინაიშვილი, ა., ნოლაიდელი, ჯ., ჩხიკვაძე, გრ. - ბათუმი, 1961. - 70 გვ.
168. ნიკო მარი ვაჟა-ფშაველას შესახებ // კრ-ში : ვაჟა-ფშაველა : დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული (1861-1961). - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1961. - გვ. 231-243.
169. პეტრე იბერიელის შრომები // მნათობი. - 1961. - №12. - გვ. 178-180. - რეც. წგ-ზე : პეტრე იბერიელი - ფსევდო-დიონისე არეოპაგელი. შრომები, ეფრემ მცირის თარგმანი / გამოსცა, გამოკვლევა და ლექსიკონი დაურთო ს. ენუქაშვილმა. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1961.- გვ. 304.
170. პოეტი ჯადოქარი : [ვაჟა-ფშაველა] // თბილისი. -1961. -28 ივლ., №175. - გვ. 3.
171. პროფ. მოსე გოგიბერიძის ბიოგრაფია და ნაწერების სია // კრ-ში : მ. გოგიბერიძე. რუსთაველი, პეტრიწი, პრელუდიები: საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ. : საბჭ. მწერალი, 1961. - გვ. 293-306.
172. ქუმრანოლოგია // ლიტ. გაზეთი. - 1961. - 3 მარტი, №10. - გვ. 3.
173. წიგნი აჭარული კილოს შესახებ ზეპირსიტყვიერების ნიმუშებით // ლიტ. გაზეთი. - 1961. - 13 იანვ., №3. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. აჭარული კილოს თავისებურებანი. - ბათუმი : აჭარის სახელგამი, 1960. - 199 გვ.

1962

174. აკადემიური სერია „ძველი ქართული მწერლობის საკითხები“ : [სერიის პირველი კრებულის მიმოხილვა] // ლიტ. გაზეთი. - 1962. - 27 აპრ., № 18. - გვ. 3.

175. აღმოსავლეთმცოდნე და რუსთველოლოგი : [ალექსანდრე სვანიძის გარდაცვალების 20 წლისთავის გამო] // მნათობი. - 1962. - №8. - გვ. 163-168.
176. ბრწყინვალე მეცნიერის ცხოვრების გზა : [კორნელი კეკელიძის გარდაცვალების გამო] // ლიტ. გაზეთი. - 1962. - 15 ივნ., №25. - გვ. 3-4.
177. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიმკვლეები : VII. ზღუდერი // თბილ. სახ. უნ-ტის შრომები. - 1962. - ტ. 99 : აღმოსავლეთმცოდნეობის სერია III. - გვ. 237-244.
178. [პუბლიკაცია] : თაყაიშვილი, ე. ელენე თარხან-მოურავი-სეული ხელნაწერი „ვეფხისტყაოსანი“ // მნათობი. - 1962. - N2. - გვ. 139-142.
179. რუსთაველისა და „ვეფხისტყაოსნის“ მართლწერა // ლიტ. გაზეთი. - 1962. - 25 მაისი, №22. გვ. 2.
180. ქართული ლიტერატურის სახელოვანი მკვლევარი : [იუსტინე აბულაძის გარდაცვალების გამო] // ლიტ. გაზეთი. - 1962. - 8 ივნ., №24. - გვ. 3.
თანაავტ. : ალ. ბარამიძე, ივ. ლოლაშვილი.

1963

181. გამოჩენილი მეცნიერი : [პროფ. ლ. მ. მელიქსეთ-ბეგის გარდაცვალების გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1963. - 6 სექტ., №36. - გვ. 3.
182. ერთი წიგნის ავ-კარგი // კომუნისტი. -1963. - 15 იანვ., №8. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : დოდაშვილი, რ. მარი ბროსე - ქართული მწერლობის მკვლევარი. - თბ. : საბჭ. საქართველო, - 1962. - 133 გვ.
183. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : VI. კარაბაკი, ჩაკარაბაკეზა // ლიტერატურული ძიებანი : შრომათა კრებული. თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გან-ბა, 1963 [ყდაზე 1964]. - [ტ.] XV. - გვ. 179-188.

184. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // ცანავა, ა. სატირა და იუმორი. - თბ., 1963. - გვ. 160.
185. მნიშვნელოვანი შენაძენი // კომუნისტი. - 1963. - 15 მაისი, №113. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : სერებრიაკოვი, ს. ძველქართულ-რუსული ლექსიკონი. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1962. - XIV, 286 გვ.
186. მწერლის ხალხურობისა და ალ. ყაზბეგის „მოდღვარში“ შეტანილი ერთი თქმულების შესახებ // ლიტერატურული ძიებანი. -1963 [ყდაზე 1964]. - ტ. XIV. - გვ. 77-90.
187. ს. მ. ჟღენტი (ცხოვრება და მოღვაწეობა) // საქართველოს თეატრალური საზოგადოების მოამბე. -1963. - გვ. 28-29 - ხელმოუწერლად.
188. წარწერები და სხვა სიძველეები იკორთაში, VIII // საქ. სსრ. მეცნ. აკად. საზ. მეცნიერებათა განყ-ბის მოამბე. - 1963. -№3. - გვ. 170-185. - რეზ. რუს.
189. წარწერები და სხვა სიძველეები პატარა ლიახვის ხეობაში : IX // საქ. სსრ. მეცნ. აკად. საზ. მეცნიერებათა განყ-ბის მოამბე. - 1963. - №5. - გვ. 202-218. - რეზ. რუს.
190. Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов : 2-ое изд. - М. : Наука, 1963. - 32 с.
Соавтор : Ю. Марр.
191. Список работ Ю. Н. Марра // Отиск из кн. : Марр, Ю. Н. Статьи и сообщения : Т. 1. - Л., 1963. - XVII-XXI с.
192. Serebryakov, S. B. le dictionnaire vieux géorgien-russe // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1963. - Vol. XV-XVI, №43-44. - p. 188.

1964

193. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : V. კურტაკი, საკურტაკე // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობის საკითხები : კრ. 2. - თბ. : მეცნიერება, 1964. - გვ. 213-226.
რეც. :

- არმენიანი, ა. ღირებული კრებული // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1964. - 21 მარტი, N35. - გვ. 3. - სომხ. ენ.
- მდიდრდება რუსთველოლოგიური ლიტერატურა [ინფორმაცია] // თბილისი. - 1964. - 8 აპრ., N84. - გვ. 3.
- საქედესი // თბილისი. - 1964. - 20 ოქტ., N249. - გვ. 3.
- ნავასარდიანი, რ. დიდი ისტორიული და კულტურული პრობლემები // „გრაკან თერთ“ - ერევენი, 1966. - 11 მარტი. - სომხურ ენ.
- Богомолов, И. Н. Я. Марр -исследователь Руставели // Вопросы литературы. - 1964. - № 8. - С. 233-234.
- Картвелишвили, Е. Новинки Руствелологических разысканий // Веч. Тбилиси. - 1964. - 6 апр., № 82. - С. 3.
- [Recension] // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1964. - Vol. XVII-XVIII. - №44-46. - P. 194-195.
194. „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერთა ოთხი წიგნი // ლიტ. საქართველო. - 1964. - 3 აპრ., №14. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ლოლაშვილი, ივ. „ვეფხისტყაოსნის“ ხელნაწერთა ვარიანტები ტ. I ნაკვეთი: 1, 2, 3, 4. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1960-1963.
195. მოძმე ხალხთა ამაგდარი : [ს. ავჩიანის 60 წლისთავის გამო] // კომუნისტი. - 1964. - 22 ნოემბ., №274. - გვ. 4.
196. ნ. მარი - ლერმონტოვის მთარგმნელი // კომუნისტი. -1964. - 15 ოქტ., №242. - გვ. 3.
197. რუსულ-ქართული დრამატული თეატრალური ხელოვნების ტერმინები / [სარედ. კოლ.: გ. ახვლედიანი (მთ. რედ.) და სხვ.]. - თბ. : ლიტერატურა და ხელოვნება, 1964. - 38 გვ. - ავტორთა კოლექტივი.
198. Архив Н. Я. Марра и связанные с ним вопросы // В сб. : Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме. - Тб. : Изд-во АН Груз. ССР, 1964 . - С. 234-241.

199. Дополнение к списку печатных работ Н. Я. Марра // В сб. : Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме. - Тб. : Изд-во АН Груз. ССР, 1964 . - С. 231-250.
200. Из истории руставелологии // Лит. Грузия. - 1964. - № 12. - С. 69-70.
201. Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме / Подгот. сборника к печати, редакция текста, коммент. и примеч. И. В. Мегрелидзе. - Тб. : Изд-во АН Груз. ССР, 1964 . - 282 с.
202. О работах Н. Я. Марра. Помещенных в настоящем сборнике // В сб. : Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме. - Тб. : Изд-во АН Груз. ССР, 1964 . - С. 250-267.
203. Основные вехи жизни Н. Я. Марра // В сб. : Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме. - Тб. : Изд-во АН Груз. ССР, 1964 . - С. 231-234.
204. От составителя // В сб.: Марр, Н.Я. Об источниках творчества Руставели и его поэме. - Тб.: Изд-во Ан Груз. ССР, 1964. - С. 15-16.
205. Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов / Ред. И. И. Мещанинов : III изд. - М. : Наука, 1964. - 31 с.
Соавтор Ю. Н. Марр.
Информация
// Bedi Kartlisa : revue de kartvélogie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1965. - Vol. XIX-XX. - № 48-49. - P. 230.
206. [Рецензия] // Историко-филологический журнал АН Армянской ССР (Ереван). - 1964. - №3. - С. 170-171. - Рец. на кн. : Юзбашян, К. Н. Академик Иосиф Абгарович Орбели. - М. : Наука, 1964. - 154 с.
207. La Note l'éditeur // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1964. - Vol. XVII-XVIII. - №44-46. - P. 194-195.
208. Le Centenaire de la naissance de Nicolas Marr : Principales étapes de sa vie // Bedi Kartlisa : revue de kartvélogie. Etudes géorgien-

nes et caucasiennes (Paris). - 1964. - Vol. XVII-XVIII. - № 45-46. - P. 195-197.

1965

209. ბრწყინვალე მეცნიერი : [ნიკო მარის დაბადების 100 წლის-თავის გამო] // კომუნისტი. - 1965. - 26 იანვ., №20. - გვ. 3.
210. ბრწყინვალე მეცნიერის ცხოვრების გზა : [კ. კეკელიძე] // კრ-ში: დიდი ქართველი მეცნიერი აკად. კორნელი კეკელიძე / კრებული შეადგინა და გამოსაც. მოამზადა ს. ყუბანეიშვილმა; რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინ-ტი. - თბ. : მეცნიერება, 1965. - გვ. 161-164.
211. გამოჩენილი ლექსიკოლოგი და ლექსიკოგრაფი : [ნიკო მარის დაბადების 100 წლისთავის გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1965. - 29 იანვ., №5. - გვ. 3.
212. „ვეფხისტყაოსნის“ მეორე გამოცემის პროგრამა : [შ. რუსთა-ველის დაბადების 800 წლისთავს გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1965. - 20 აგვ., №34. - გვ. 2.
213. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწე-რები] // Джанелидзе, Д. История грузинского театра с древ-нейших времен до XVIII века. - Тб., 1965. - С. 419-422.
214. ლანჩხუთში ჩაწერილი ერთი ლეგენდის შესახებ : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავს გამო] // კომუნის-ტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1965. - 16 ოქტ., №47. - გვ. 2.
215. მარი - „ვისრამიანის“ მკვლევარი [თეზისები] // ქართული ლი-ტერატურის ინსტიტუტი. XXV სამეცნ. სესია. თბილისი, 1964. მუშაობის გეგმა და მოხსენებათა თეზისები. - თბ., 1965. - გვ. 21.
216. ნ. მარი „ვისრამიანის“ შესახებ // საქ. სსრ მეცნ. აკად. შ. რუს-თაველის სახ. ქართული ლიტ. ისტორიის ინ-ტის XXV სამეც-ნიერო სესია : თეზისები. - თბ., 1965. - გვ. 2.
217. ნიკო მარი და საბჭოთა ახალგაზრდობა : [ნიკო მარის დაბადების 100 წლისთავის გამო] // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1965. - 23 იანვ., №10. - გვ. 3.

218. ნიკო მარი და ქართველი პედაგოგები // სკოლა და ცხოვრება. - 1965. - №3. - გვ. 78-81.
219. ნიკო მარის ცხოვრება და მოღვაწეობა : [დაბადების 100 წლისთავის გამო] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. მაცნე. - 1965. - №6. - გვ. 291-306. : პორტრ.
220. [პუბლიკაცია] : გოგიბერიძე, მ. ქართული სახლის ფილოსოფია (პატრიოტიკა, ისტორიული ეტიუდი) // სამშობლოს ხმა. - 1965. - აპრ., №4. - გვ. 3-7.
221. [პუბლიკაცია და შენიშვნა] : გოგიბერიძე, მ. ქართველური განცდა სამშობლოს სიყვარულისა // სამშობლოს ხმა. - 1965. - ივნ., №7. - გვ. 4.
222. საინტერესო წიგნი ლაზეთზე // მნათობი. - 1965. - №12. - გვ. 181-182. - რეც. წგ-ზე : ვანილიში, მ., თანდილავა, ა. ლაზეთი. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1964. - 171 გვ.
223. სახელგანთქმული მეცნიერი : [ვ. ვ. სტრუვეს გარდაცვალების გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1965. - 24 სექტ., №39. - გვ. 3.
224. უანგარო მეგობარი : [ი. იედლიჩკა] // ლიტ. საქართველო. - 1965. - 20 აგვ., გვ. 1. - ხელმოუწერლად.
225. ქართული კულტურის მეგობარი : [პროფ. ი. იედლიჩკა. ნეკროლოგი] // კომუნისტი. - 1965. - 18 აგვ., № 194. - გვ. 4. თანავტ. გ. ლეონიძე.
226. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
რეც. :
თურნავა, ს. წიგნი დიდ პოეტზე // სოფლის ცხოვრება. - 1966. - 17 ივლ., №166. - გვ. 3.
ნოზაძე, ვ. სად არის შოთას საფლავი! // კავკასიონი (პარიზი). - 1966. - XI. - გვ. 113-114.
ხერხეულიძე, მ. საინტერესო ნაშრომი გენიალურ პოეტზე // თბილისი. - 1966. - 26 თებ. №48. - გვ. 3.
გამოხმაურება :

- ალავიძე, მ. „ვეფხისტყაოსნის“ ხალხურობა // ქუთაისი. - 1966. - 28 იანვ., № 19. - გვ. 3.
- შ. რუსთაველის ეპოქის კულტურა // თბილისი. - 1965. - 25 დეკ., № 278. - გვ. 3.
- Абаев, В. И. // Известия АН СССР : ОЛЯ (отделение литературы и языка). - 1966. - №4. - С. 295- 312.
227. ცოცხალი შთაბეჭდილებები // ლიტ. საქართველო. - 1965. - 2 აპრ., №14. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ჭელიძე, ა. ექვსი წელი სპარსეთში. - თბ. : მეცნიერება, 1964. - 131 გვ.
228. Вопросы грузиноведения в трудах академика И. А. Орбели // Историко-литературный журнал АН Армянской ССР (Ереван). - 1965. - №1. - С. 291- 295.
229. [Заметка о Н. Я. Марре как о создателе армяно-грузинской филологии] // Ерекоян Ереван. - 1965. - 8 янв., №5. - С. 3. - Арм. яз.
230. Мегрелидзе, К. Р. Основные проблемы социологии мышления. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1965. - 488 с. - Подготовка к печати книги совместно с А. Ф. Карцивадзе М. К. Мегрелидзе и И.В. Мегрелидзе
- Рец.:
- ბოჭორიშვილი, ა. აზროვნების საკვლევად // ლიტ. საქართველო. - 1967. - 22 ნოემბ., N42. - გვ. 3.
- ბოჭორიშვილი, ა. ნიჭიერი ფილოსოფოსი // კომუნისტი. - 1970. - 17 ოქტ., N269. - გვ. 4.
- ბრონსკი, ნ. ქაზაევი, ა. კაპიტალური ნაშრომი აზროვნების შესახებ // საქართველოს კომუნისტი. - 1967. - N3. - გვ. 91-94.
- დობორჯგინიძე, ბ. უნიკალური ნაშრომი აზროვნების სოციოლოგიაზე // თბილისი. - 1967. - 5 ივლ., N159. - გვ. 3.
- ყორანაშვილი, გ. ნიჭიერი ფილოსოფოსი // ლიტ. საქართველო. - 1970. - 27 ნოემბ., N48. - გვ. 4.
- ჯიოვეი, ო. გამოჩენილი ქართველი ფილოსოფოსი // მნათობი. - 1971. - N8. - გვ. 99-104.
- Буачидзе, Т. Пафос Гуманизма // Заря Востока. - 1970. - 17 ноябр., №269. - С. 4.

- Какабадзе, З. Второе рождение книги // Заря Востока. – 1967. – 14 апр., № 88.
- Мишулинский, С. Волков, Г. Самосознание науки // Правда. – 1967. – 13 февр., №44. – С. 3.
- Памяти ученого // Веч. Тбилиси. – 1970. – 2 дек., №283. – С. 3.
- Семенов, Ю. И. Как возникло человечество. – М.: Наука, 1966. – С. 373-376.
- Филин, Ф. П. Ведение // В сб.: Язык и мышление. – М.: Наука, 1967. – С.4.
- Читая, Г. С. [Рец. на кн.]: Мегрелидзе, К. Р. Основные проблемы социологии мышления // В сб.: Вопросы этнографии Грузии. – Тб., 1970. – С. 114-116.
231. О культе Диониса в Грузии и его грузинском происхождении // Веч. Тбилиси. - 1965. - 1 янв., № 1. - С. 3.
232. Руставели и фольклор // Веч. Тбилиси. - 1965. - 27 мая, № 123. - С. 2.
233. 100 лет со дня рождения Н. Я. Марра // Известия АН СССР : Серия Лит. и языка. - 1965. - Т. XXIV, вып. 4. - С. 358- 359.
234. Sur l' origine du culte des Dyonisius Vacx-Bacchus-Aguna et du mot vin // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1965. - Vol. XIX-XX. - №48-49. - P. 109-111.

1966

235. ახალი გამოცემა პომეისა „ვეფხისტყაოსანი“ (სომხურ ენაზე) // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1966. - 22 სექტ., N166. - გვ. 3; „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1966. - 8 ოქტ. - გვ. 1. - სომხურ ენ.
236. გადმოცემები და ხალხური ლექსები რუსთაველზე // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1966. - 22 სექტ., №112. - გვ. 3; ახალი კოლხიდა (ფოთი). - 1966. - 26 ოქტ., №128. - გვ. 3-4.

237. დავით ჩუბინაშვილი მეცნიერი და რუსთაველოლოგი // მაცნე: საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის ორგანო. - 1966. - №5. - გვ. 106-113.
238. დიდება ერსა შენს მშობელს... შოთა რუსთაველი ქართულ ფოლკლორში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლის-თავი] // გამარჯვების დროშა (ლაგოდეხი). - 1966. - 15 სექტ., N109. - გვ. 2.
239. დიდების შარავანდედი : [გადმოცემები და ხალხური ლექსები შოთა რუსთაველზე] // თბილისი. - 1966. - 19 სექტ., №220. - გვ. 3.
240. ერთი აფორიზმის შესწორების გამო : [„სჯობს სიკვდილი აკლებასა“ თუ „სჯობს სიცოცხლე აკლებასა“] //ლიტ. საქარ-თველო. - 1966. - 27 მაისი., N22. - გვ. 2.
241. ერთი ხალხური გადმოცემა დიდ მგოსანზე : [შოთა რუს-თაველი] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1966. - 27 სექტ., №114. - გვ. 3.
242. „ვეფხისტყაოსნის“ ერთი გამოცემის გამო : [1888 წლის გამოცემა] // საბჭოთა ხელოვნება. - 1966. - №9. - გვ.4-7.
243. ვეფხისტყაოსნის ლექსიკის საკითხები : VI. ჭოჭმანი, საჭოჭ-მანები, ლაყფობა, ვილაყფეთანი // საიუბილეო კრ-ში : შოთა რუსთაველი. - თბ., 1966. - გვ. 296-306.
244. ვეფხისტყაოსნის ლექსიკის საკითხები : VII. ჭავლი წყლისა // საიუბილეო კრ-ში : შოთა რუსთაველი. - თბ., 1966. - გვ. 306-310.
- გამოხმაურება : კიკნაძე, ლ. რუსთაველისადმი მიძღვნილი // კომუნისტი. - 1966. - 1 თებ., N26. - გვ. 4.
245. თეიმურაზ ბაგრატიონი - რუსთაველოლოგი // გამარჯვება (გორი). - 1966. - 24 სექტ. №115. - გვ. 2.
246. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიმღველეები : X. გორი-შინდისი // საქ. სსრ მეცნ. აკად. მაცნე. - 1966. - №3. - გვ. 244-259. - რეზ. რუს.
247. მადიდებელი ერისა : [შ. რუსთაველი] // საბჭოთა აგრონომი. - 1966. - 17 სექტ., №19. - გვ. 3.

248. მარი ბროსე - რუსთველოლოგი // საქ. სსრ მეცნ. აკად. შ. რუსთაველის სახ. ქართ. ლიტ. ისტორიის ინ-ტის XXVI სამეცნ. სესია : მუშაობის გეგმა და თეზ. - თბ., 1966. - გვ. 7-8.
249. მკვლევარი, გამომცემელი : [გ. ლეონიძე] // თბილისი. - 1966. - 12 აგვ., № 108. - გვ. 3.
250. მოსე გოგიბერიძე - რუსთველოლოგი // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1966. - 15 სექტ., №109. - გვ. 2. ; კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1966. - 15 სექტ., №109. - გვ. 3.
251. რუსთაველის აფორიზმები // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1966. - 11 აგვ., №94. - გვ. 3; 13 აგვ., №96. - გვ. 3.
252. რუსთაველი და „ვეფხისტყაოსანი“ ზეპირსიტყვიერებაში // ახალი კოლხიდა (ფოთი). - 1966. - 21 აგვ., №100. - გვ. 3. ; კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1966. - 6 აგვ., №92. - გვ. 4; 9 აგვ., №93. - გვ. 3; საბჭოთა აჭარა. - 1966. - 2 ოქტ., № 191. - გვ. 3.; საქართველოს აგიტატორი. - 1966. - №15. - გვ. 19-22. - ჟურნალის პარალ. გამოც. რუს. ენაზე.
253. რუსთაველი და „ვეფხისტყაოსანი“ ქართულ ზეპირსიტყვიერებაში // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი) - 1966. - 27 აგვ. N101. - გვ. 3. - სომხურ ენ.
254. რუსთაველისა და „ვეფხისტყაოსნის“ მართლწერის შესახებ : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1966. - 8 სექტ., N 106. - გვ. 3.
255. [რუსთაველის] ერთი აფორიზმის შესწორების გამო // ლიტ. საქართველო. - 1966. - 27 მაისი, № 22. - გვ. 2.
256. რუსთაველი ხალხურ ზეპირსიტყვიერებაში // ჭიათურის მადაროელი. - 1966. - 21 სექტ., №185. - გვ. 4.
257. სამოციანელების ღვაწლი რუსთველოლოგიაში : [ი. ჭავჭავაძე, ა. წერეთელი, ი. გოგებაშვილი, ვაჟა-ფშაველა] // მნათობი. - 1966. - №7. - გვ. 135-140.
258. სასარგებლო მონოგრაფია // ლიტ. საქართველო. - 1966. - 26 აგვ., №35. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : Мурадян, П. Армяно-грузинс-

- кие литературные взаимоотношения в XVIII веке. – Ереван: АН Арм. ССР, 1966. – 224 с.
259. სიმონ გუგუნავას რუსთველოლოგიური ლექსები // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). – 1966. – 10 სექტ., № 107. – გვ. 3.
260. [ფოლკლორული ჩანაწერები] // წგ-ში : ჩიქოვანი, მ. შოთა რუსთაველი და ქართული ფოლკლორი. – თბ. : მეცნიერება, 1966. – გვ. 33-37; 159-165.
261. შესანიშნავი კრებული დიდ ქართველ მეცნიერზე // მნათობი. – 1966. – №6. – გვ. 183-184. – რეც. კრ-ზე : დიდი ქართველი მეცნიერი აკად. კორნელი კეკელიძე / კრებული შეადგინა და გამოსაც. მოამზადა ს. ყუბანეიშვილმა. – თბ. : მეცნიერება, 1965. – 231 გვ.: ილ. 5 ფურც.
262. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [ლექსი] // კომუნიზმის მშენებელი (ხობი). – 1966. – 4 ოქტ. N117. – გვ. 3.
263. შოთა რუსთაველი ქართულ ფოლკლორში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავი] // ახალი თიანეთი (თიანეთი). – 1966. – 23, 25 აგვ.; მცხეთა. – 1966. – 18 აგვ.; გამარჯვების დროშა (ბოლნისი). – 1966. – 30 გვ. ; ასპინძა. – 1966. – 1 სექტ.; ივრის განთიადი (საგარეჯო). – 1966. – 10 სექტ.; კოლექტიური შრომა (ხულო). – 1966. – 6, 8, 10 სექტ.; კომუნიზმის გზა (დუშეთი). – 1966. – 8, 10 სექტ.; ლენინელი (გალი). – 1966. – 13 სექტ.; მეგრძოლი (ზუგდიდი). – 1966. – 10 სექტ.; ჭიათურის მღაროელი (ჭიათურა). – 1966. – 7 სექტ.
264. В гостях у Кахабери : [К 800 - летию со дня рождения Ш. Руставели] // Кутаисская Правда. -1966. – 26 июля.
265. Глашатай высоких идей [Акаки Церетели о Руставели] // Заря Востока. - 1966. – 21 сент., № 217. – С. 3.
266. Гогебашвили и «Вепхистკаосани» // Заря Востока. - 1966. – 24 сент., № 220. – С. 3.
267. Ен/ем/елг/е поем/ейыл хъуды г/енг/ей/ е : [Дело бессмертия поэмы : О «Вепхисткаосани»] // Советон Ирыстон (Советская Осетия). - 1966. – 25 сект., №186. – С. 3.

268. Илья Чавчавадзе о творце «Вепхистკаосани» // Заря Востока. - 1966. - 20 сент., № 216. - С. 3.
269. Марр, Н. Вопросы Вепхистკаосани и Висрамиани / Подгот. сборника к печати, исслед., комент. и примеч. И. Мегрелидзе. : С. 259-271. - Тб. : Мецниереба, 1966. - 294 с.
 რეც. : არაბული, ლ. „ვეფხისტყაოსნისა“ და „ვისრამიანის“ საკითხები // თბილისი. - 1967. - 9 თებ., № 35. - გვ. 3.
 არველაძე, ზ. დიდი მეცნიერის მემკვიდრეობა // „სოვეტკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1967. - 2 სექტ., N104. - გვ. 3. - სომხურ ენ.
 ჯაყელი, მ. რუსთველოლოგიურ ნაშრომთა კრებული // თბილისი. - 1967. - 13 ივლ. № 163. - გვ. 3.
 Баакашвили, В. Руставелология на новом этапе / В. Баакашвили, И. Богомолов, Р. Миминошвили // Вопросы литературы. - 1967. - №8. - С. 197-207.
 Мурадян, П. Благородное начало // Комунист (Ереван). - 1967. - 25 мая, №120. - С. 3.
 // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1967. - Vol. XXIII-XXIV., №52-53. - P. 197.
270. Н. Я. Марр о романе «Вис и Рамин» // Марр, Н. Я. Вопросы Вепхистკаосани и Висрамиани. - Тб.: Мецниереба, 1966. - С. 272-284.
271. Н. Я. Марр о Руставели // Лит. Грузия. - 1966. - № 9-10. - С. 194-197.
272. Новые сведения о Давиде Сослани // Веч. Тбилиси. - 1966. - 29 сент., №229. - С. 2.
273. Об отце Руставели и о нем самом : [К 800 - летию со дня рождения Ш. Руставели] // Кутаисская Правда. -1966. - 2 авг.
274. Размышления над бессмертной поэмой... : [К 800 - летию со дня рождения Ш. Руставели] // Заря востока. - 1966. - 9 сент. № 207. - С. 3.

275. რუსთაველი «Витязь В тигровой шкуре» в изустной поэзии : [К 800 - летию со дня рождения Ш. Руставели] // Кутаисская Правда. - 1966. - 27 авг., №103. С. 4.
276. О научном профиле Н. Я. Марра // Вопросы языкознания. - 1966. - №4. - С. 75-76.
277. Таассуротларим [Впечатления] // Узбекистон маданияти. - 1966. - 13 апр., №291. - С.4. - на узб. яз.
278. Человек из легенды // Звезда Востока (Ташкент). - 1966. - №9. - С. 188-194.
279. Поэт з легенд // Жовстен (Октябрь). - Львов. - 1966. - №9. - С. 120-132.

1967

280. აბულაძე, ი. რუსთველოლოგიური ნაშრომები / შეადგინა, სასტამბოდ მოამზადა და წინასიტყვაობა ი. მეგრელიძისა. - თბ. : თბილ. უნტ-ის გამ-ბა, 1967. - 364 გვ.
რეც. : ფაღვა, ვ. ძიება 60 წლის მანძილზე // ლიტ. საქართველო. - 1968. - 17 მაისი, № 19. - გვ. 2.
Откл. : საქედესი. შოთას იუბილესათვის // თბილისი. - 1966. - 5 იანვ., №3. - გვ. 3.
Руствелологические труды : [информация] // Веч. Тбилиси. - 1967. - 14 июля, №164. - С. 2.
281. აკადემიკოსი ივანე მეშჩანინოვი : [გარდაცვალების გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1967. - 20 იანვ., №4. - გვ. 4.
282. გამოჩენილი მეცნიერი : [გიორგი ახვლედიანის დაბადების 80 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1967. - 5 ივნ., №130. - გვ. 3. : სურ.
283. გამოჩენილი რუსთველოლოგი : [აკაკი შანიძის დაბადების 80 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1967. - 11 მაისი, №108. - გვ. 3.
284. დავით აღმაშენებლის ეპიტაფია (რეპლიკა რ. მეფისაშვილს) // ლიტ. საქართველო. - 1967. - 6 იანვ., №2. - გვ. 2.; N3. - გვ. 4. -

- Рец. на кн. : Мепишавილი, P. Архитектурный ансамбль Гелати. - Тб. : Мецნიერება, 1966. - 172 ს.
285. დიდი მეცნიერი და პატრიოტი [ი. ორბელის დაბადების 80 წლითავის გამო] // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1967. - მარტი, N34. - გვ. 2. - სომხურ ენ.
286. ეგნატე ნინოშვილის ცხოვრებიდან ზოგიერთი საკითხი // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1967. - 23 მარტი.
287. „ვეფხისტყაოსნის“ რუსი პოპულარიზატორები, მთარგმნელები და მკვლევარები // საქ. სსრ უმაღლესი სასწავლებლების ქართული ლიტერატურის პროფესორ-მასწავლებელთა II რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენცია : მოხს. თეზისები. - თბ., 1967. - გვ. 7-8.
288. თეიმურაზ ბაგრატიონი, როგორც რუსთველოლოგი // კრ-ში : „ორიონი“ : მიძღვნილი აკაკი შანიძისადმი. - თბ., 1967. - გვ. 231- 243.
289. დაერქვას „პურ-ღვინო“ : [რესტორნის სახელწოდების შერჩევისათვის] // თბილისი. - 1967. - 9 მარტი, №58. - გვ. 3.
290. ველწყაროები : [ჩოხატაურის რ-ნის ისტორიის შესწავლისათვის] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1967. - 5 იანვ., №2. - გვ. 3.
291. ზეპირსიტყვიერების სამი ნიმუში : ლენინს, ლენინი და ოქტომბერი, ლენინზე // თბილისი. - 1967. - 3 ნოემბ., №259. - გვ. 3.
292. მარი ბროსე - რუსთველოლოგი // გორის ნ. ბარათაშვილის სახ. პედინსტიტუტის XXI სამეცნიერო სესია 1967 წლის 24-27 აპრილი : მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - გორი, 1967. - გვ. 3.
293. მეცნიერული მემკვიდრეობის უპატივცემულობის გამო // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1967. - 10 მარტი, №8. - გვ. 3. - რეც. ნარკვევზე : იმნაიშვილი, გრ. ქართული ენის გურული დიალექტის ზოგიერთი თავისებური მოვლენის შესახებ // მაცნე: საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის ორგანო. - 1966. - №6. - გვ. 246-268

294. მომავალი უკეთ განსჯის // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1967. - 7 მაისი, № 16. - გვ. 3. - Рец. на кн. : Мепишавили, Р. Архитектурный ансамбль Гелати.- Тб. : Мецნიერება, 1966. - С. 171.
295. ოქტომბრის რევოლუციის ასახვა ადგილობრივ ფოლკლორში // ჩოხატაურის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის V სამეცნიერო სესია : მოხს. თეზ. - ჩოხატაური. - 1967. - გვ. 16-17, 50. - ტექსტი პარალ. რუს.
296. ოქტომბრის რევოლუციის თემატიკის ასახვა ქართულ ფოლკლორში // გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგისტიკის სამეცნიერო სესია : მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - გორი, 1967. - გვ. 32.
297. ნოღაიდელი, ჯ. აჭარული ზეპირსიტყვიერებისა და ეთნოგრაფიის მასალები / სასტამბოდ მომზადება, რედაქცია და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ.: მეცნიერება, 1967. - 92 გვ. რეც.:
ცანავა, ა. უნიკალური მასალები // თბილისი. - 1968. - 20 აპრ., №94. - გვ. 3.
298. სახალხო უნივერსიტეტის პირველი გამოშვება : [ლიტერატურისა და ხელოვნების სახალხო უნივერსიტეტის პირველი გამოშვება] // თბილისი. - 1967. - 23 დეკ., №298. - გვ. 3. : ფოტო.
299. ტოპონიმური შენიშვნა : [სახელწოდება გუბაზეულის შესახებ] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1967. - 23 მარტი, №34. - გვ. 4.
300. შევკრიბოთ ჩვენი ისტორიის პირველწყაროები : [ჩოხატაურის რ-ნის ისტორიის შესწავლისათვის] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1967. - 5 იანვ. №2. - გვ. 3.
301. ჯემალ ნოღაიდელის ცხოვრება და მოღვაწეობა / წგ-ში: ნოღაიდელი, ჯ. აჭარული ზეპირსიტყვიერებისა და ეთნოგრაფიის მასალები. - თბ.: მეცნიერება, 1967. - გვ. 5-10.
302. Академик Иван Иванович Мещанинов (некролог) // Научные доклады Высшей школы. Филологические науки. - 1967. - №3. - С. 173.

303. Видный ученый социолог : [К. Мегрелидзе] // Веч. Тбилиси. - 1967. - 21 марта, № 68. - С. 2.
304. Дни в Ленинграде [о С. Ахметели. 80-летние со дня рождения] // Заря Востока. - 1967. - 29 апр., № 101. - С. 3.
305. Ценный вклад в нартоведение // Адыгейская правда (Майкоп). - 1967. - 3 сент., №175. - С. 3. - Рец. на кн. : Гадагатль, А. М. Героический эпос Нарты и его генезис. - Краснодар, 1967.
306. Notice sur les épitaphes de David le Constructeur et de la Reine Tamar // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1967. - Vol. XXIII-XXIV, №52-53. - P. 125-135.

1968

307. ალექსანდრე დუდუჩავას რჩეული წერილები // მნათობი. - 1968. - №3. - გვ 191-192. - რეც. წგ-ზე : დუდუჩავა, ალ. რჩეული წერილები. - თბ.: ლიტერატურა და ხელოვნება, 1966. - 190 გვ.
308. აჭარლები გურიაში // საქართველოს სსრ მეცნ. აკად. საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილებასთან არსებული ფოლკლორის საკოორდინაციო საბჭოს 1968 წლის სამეცნიერო კონფერენცია : მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - თბ., 1968. - გვ. 30-31.
309. თაყაიშვილი, ე. ელენე თარხან-მოურავისეული ხელნაწერი ვეფხისტყაოსანი [პუბლიკაცია] // თაყაიშვილი, ე. რჩეული ნაწერები. [ტ.] I. - თბ.: მეცნიერება, 1968. - გვ. 43-48.
310. ზოგიერთი საკითხი ნინოშვილის ბიოგრაფიიდან [ე. მეგრელიძისა და ა. კონტრიძის მოგონებები] // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1968. - 20 თებ., № 22. - გვ. 4.
311. თქვენთან ვარ თანასოფლელებო! // სოფლის ცხოვრება. - 1968. - 3 ივლ., - №153. - გვ. 3
312. ივანე დავითიანი : ჟურნლისტი, კროტიკოსი [დაბადების 80 წლისთავის გამო] // საბჭოთა ხელოვნება. - 1968. - №9. - გვ. 78-79, 102.

313. კარპეზ დონდუას რჩეული ნაშრომები // ცისკარი. - 1968 . - № 8. - გვ. 154-156. - რეც. წგ-ზე : დონდუა, კ. რჩეული ნაშრომები: [ტ. I]. - თბ.: მეცნიერება, 1967. - 403 გვ.
314. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველეები : [კუსირეთი] // ქართული წყაროთმცოდნეობა / ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინ-ტი. - თბ., 1968. - ტ. 3. - გვ. 98.
315. მეცნიერი, მწერლების ამაგდარი : [მოსე გოგიბერიძის დაბადების 70 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1968. - 23 სექტ., №224. - გვ. 3.
316. ნ. ბარათაშვილის შემოქმედების შესწავლის ისტორიიდან // გორის ნ. ბარათაშვილის სახ. სახელმწიფო პედაგოგიური ინ-ტის სამეცნიერო სესიის მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - გორი, 1968. - გვ. 9-10.
317. საყურადღებო გამოკვლევა : ქილილა და დამანას ქართული და სპარსული რედაქციების ურთიერთობა // ცისკარი. - 1968. - №2. - გვ. 125-126. - რეც. წგ-ზე : თოდუა, მ. „ქილილა და დამანას“ საბასეული ვერსია / აღმოსავლეთმცოდნეობის ინ-ტი. - თბ. : მეცნიერება, 1967. - 347 გვ.
318. ცხოვრების ფილოსოფიური ხედვა : [ნიკოლოზ ბარათაშვილის 150 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1968. - 10 სექტ., №213. - გვ. 3.
319. ხალხური ლექსების სამი ნიმუში // კომუნნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1968. - 16 მარტი, №81. - გვ. 3.
320. Большой труд ученого // Ленинское знамя (Орган Карачаево-Черкесского обкома КПСС и Облсовета). - 1968. - 16 янв., №11. - С. 4. - Рец. на кн. : Гадагатль, А. Нарты. - Краснодар, 1967.
321. Проф. Аджие Джинди : К 60-летию рождения // Рйа таза (Курдская газ. Ереван). - 1968. - 20 март, №23. - С.3.
322. [Рецензия на кн. : Тодуа, М. Версия (Килилы и Даманы) С. С. Орбелиани. - Тб. : Наука, 1967. - 348 с. - На груз.] // Народы Азии и Африки. - 1968. - №5. - С. 203-204.

323. Ценный вклад в нартоведение // Ученые записки Адыгейского научно-исследовательского института (Майкоп). - 1968. - Т. VII. - С. 144-146.

1969

324. გალაკტიონის გახსენება : [პოეტის გარდაცვალების 10 წლის-თავის გამო] // თბილისი. - 1969. - 20 ივნ., №143. - გვ. 3.
325. გრამატიკული დროისა და ზმნის სახის ურთიერთობის შესახებ // ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში. - 1969. - №2. - გვ. 41-48.
326. გრიგოლ ფერაძე : [დაბადების 70 წლისთავის გამო] // სამშობლო. - 1969. - 24 ოქტ., №6. - გვ. 3.
327. დიდი მეცნიერი მამულიშვილი : [ექვთიმე თაყაიშვილი] // სამშობლო. - 1969. იანვ., №1. - გვ. - 3; №2. - გვ. 6-7; № 3. - გვ. 6-7; №4. - გვ. 5-7.
328. დროისა და ასპექტის ურთიერთობისათვის ახალ ქართულში // გორის ნ. ბარათაშვილის სახ. პედ. ინსტიტუტის შრომები. - 1969. - ტ. 13. - გვ. 67-72.
329. დღეგრძელთა მხარე : [გერონტოლოგიის პრობლემები საქართველოში] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1969. - 13 ნოემბ., №131. - გვ. 2.
330. ზოგი რამ გალაკტიონის შესახებ : [მოგონება გ. ტაბიძეზე] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1969. - 4 თებ., №13. - გვ. 3.
331. კ. ბალმონტი - „ვეფხისტყაოსნის“ მთარგმნელი // კრ-ში : ქართული ფოლკლორი : მასალები და გამოკვლევები. ტ. 3. - თბ. : მეცნიერება, 1969. - გვ. 186-189; მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგიები. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
332. კარის მეზობლები [აჭარის ეთნოგრაფია] // ლიტ. აჭარა. - 1969. № 3. - გვ. 59-69.

333. კვლავ „კარაბაკ-ჩაკარაბაკების“ გამო : [„ვეფხისტყაოსნის“ ერთი ადგილის განმარტებისათვის] // თბილისი. - 1969. - 27 იანვ., №22. - 3.
334. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიმველეები : XI [დამატებითი ცნობები ზემო ნიქოზ-ცხინვალის შესახებ] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის მაცნე. - 1969. - ტ. 51, №6. - გვ. 119-132.
335. [მოგონებები ვლ. კოტეტიშვილზე] : ჩართულია სტატიაში: ფირფილაშვილი, პ. სიტყვა ამაგდარ მამულიშვილზე // სახალხო ჯანმრთელობა. - 1969. - 9 დეკ., №89. - გვ. 2.
336. მოსე გოგიბერიძე : [დაბადების 70 წლისთავის გამო] // კომუნისტის განთიადი (ჩოხატაური). - 1969. - 30 იანვ., №11. - გვ. 3.
337. ორიოდ სიტყვა სიმონ გუგუნავას ლექსებზე : [ს. გუგუნავას დაბადების 130 წლისთავს გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1969. - 21 ნოემბ., №47. - გვ. 2.
338. პანტელეიმონ პეტრენკო // ლიტ. აჭარა. - 1969. - №6. - გვ. 80-83.
339. პანტელეიმონ პეტრენკო : [უკრაინელი პოეტის ხსოვნისათვის] // ლიტ. საქართველო. - 1969. - 11 აპრ., № 15. - გვ. 3.
340. პირველი ქართველი აკადემიკოსი : [ლენინგრადში ქართველოლოგიური კვლევა-ძიების ფუძემდებლის თ. ბატონიშვილის შესახებ] // სამშობლო. - 1969. - 29 სექტ., №4. - გვ. 4.
341. პროფ. სარგის კაკაბაძე - რუსთველოლოგი // ნ. ბარათაშვილის სახელობის გორის პედ. ინსტიტუტის XXIII სამეცნიერო სესია. მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - გორი, 1969. - გვ. 50-51.
342. რუსთაველზე კლერიკალური თვალსაზრისის წინააღმდეგ // მნათობი. - 1969. - №11. - გვ. 149-155. - რეც. წგ-ზე: რატანი, პ. ვეფხისტყაოსნის ავტორის ვინაობისათვის. - თბ.: მეცნიერება, 1969. - 221 გვ.
თანაავტ. : ს. ყაუხჩიშვილი, ვ. დონდუა, მ. დუმბაძე, შ. ბადრიძე.

343. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის შ. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტის შუა აზიაში სამეცნიერო ექსპედიციის ანგარიში // კრ-ში : ლიტერატურული ურთიერთობანი : 2. - თბ. : მეცნიერება, 1969. - გვ. 355-365.
თანაავტ. : გ. ციციშვილი, ივ. ლოლაშვილი.
344. ქართველი ეროვნული მოღვაწე : [გიორგი ლეონიძე] // სამშობლო. - 1969. - 9 მაისი, №9-10. - გვ. 5-7, 10.
345. Должна быть такая улица : [имени Я. П. Полонского] // Заря Востока. - 1969. - 19 дек., №293. - С. 4.
Подпис: И. Мегрелидзе, А. Барамидзе, К. Сихарулидзе, М. Чиковани, Г. Цицишвили, И. Богомолов, Р. Миминошвили.
346. Переводчик поэмы Шота Руставели [П. Петренко] // Советск. Аджария. - 1969. - 28 окт., №211. - С. 4.
347. Подлинный поэт : [К 60-летию со дня рождения П. Петренко] // Лит. Грузия. 1969. - №1. - С. 188-191.
348. Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов. - М. : 1969. - С. 32.
Соавт.: Ю. Марр.
349. Публ. стихов: Петренко, П. «Войовничий мазохист, або любов до небезпеки», «Свято на Монмартрі. Из Жана Кокто» // Советск. Аджария. - 1969. - 28 окт., №211. - С. 4.
350. Разносторонний талант : [Петренко, П. Заметка со стихами поэта «Мать» и «Осенний сев»] // Веч. Тбилиси. - 1969. - 20 июнь., №144. - С. 3.
351. Справжній поет : [П. Петренко] // Літературна Україна. - 1969. - 1 мая. - С. 3.
352. Й/ე ად/ემყ პატრიოტ [Патриот своего народа, - В. Цабаев] // Советон Ирыстон (Советская Осетия). - 1969. - 8 мая, №90. - С. 4. - на осет. яз.
Соавт.: А. Барамидзе, Кс. Сихарулидзе, М. Чиковани, Г. Цицишвили, И. Богомолов, Р. Миминошвили.

353. ახალთაობის ადამიანთა [ქალთა] ფორმა // საქართველოს ქალი. - 1970. - №4. - გვ. 20.
354. გიორგი ლეონიძე : [სერია მასწავლებლის თანამგზავრი] // კრ-ში: სამშობლოა მისი სახელი. - თბ. : განათლება, 1970. - გვ. 231-232.
355. გიორგი ლეონიძე - ეროვნული მოღვაწე // საიუბილეო კრ-ში : გიორგი ლეონიძე / შემდგ. გ. კალანდაძე - თბ. : მეცნიერება, 1970. - გვ. 111-124; იგივე საჯარო ლექციად // თბილისი. - 1970. - 4 მარტი., N52. - გვ. 4.
რეპლიკა : ლაშელი. პეტრიწის მონასტრის წესდება // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1970. - 13 ნომბ., №34. - გვ. 4.
356. დროისა და ასპექტის ურთიერთობისათვის ახალ ქართულში // გორის ნ. ბარათაშვილის სახ. პედ. ინსტიტუტის შრომები. - 1970. - ტ. XIII. - გვ. 67-72.
357. მრავალწლოვანთა მხარე: [გერონტოლოგიის პრობლემები საქართველოში] // სამშობლო. - 1970. - 13 თებ., №3. - გვ. 8.
358. ერთი ნაშრომის ყალბი კონცეფციის გამო // მნათობი. - 1970. - №9. - გვ. 181-186. - რეც. წგ-ზე : თ. ოჩიაური. მითოლოგიური გადმოცემები აღმოსავლეთ საქართველოს მთიანეთში : ნარკვევი. - თბ. : მეცნიერება, 1967. - 197 გვ.
359. ერთი ტენდენციური წერილის გამო : [პასუხი შ. ლლონტის წერილზე „უკან გადადგმული ნაბიჯი“ // ლიტ. საქართველო. - 1970. - 4 სექტ.] // ლიტ. საქართველო. - 1970. - 25 სექტ., №39. - გვ. 3-4.
360. [ი. მეგრელიძის დიალექტოლოგიურ-ფოლკლორული ჩანაწერები] // ქართული ხალხური სიტყვიერება : ქრესტომათია / შემდგ. ქს. სიხარულიძე. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1970. - გვ. 236-238.
361. იარომირ იედლიჩკა : [ქართველოლოგიის და არმენისტის ცხოვრება და მოღვაწეობა] // სამშობლო. - 1970. - 14 აგვ., №15. - გვ. 3.

362. კვლევის საგანია ზეპირსიტყვიერება // თბილისი. - 1970. - 19 მაისი, №115. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : ცანავა, ა. ქართული ზეპირსიტყვიერების საკითხები: მეგრული მასალების მიხედვით. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1970.
363. ლაზარობა აქარაში // ჭოროხი. - 1970. - №4. - გვ. 90-92.
364. ლაზური ზღაპრები // ლიტ. საქართველო. - 1970. - 5 მაისი, №23. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : თანდილავა, ზ. ლაზური ზღაპრები. - თბ. : თბილ უნ-ტის გამ-ბა, 1970.
365. მეცნიერი, მოქალაქე, აღმზრდელი : [პროფესორ ლ. მელიქსედ-ბეგის დაბადების 80 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1970. - 8 ოქტ., №237. - გვ. 2.
366. პასუხი რეპლიკაზე : [ლაშელი. პეტრიწის მონასტრის წესდება // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1970. - 13 ნოემბ., №34. - გვ. 4.] // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1970. - 25 დეკ., № 40. - გვ. 4.
367. რუსთველოლოგები : [ვახტანგ მეექვსე, იოანე ბაგრატიონი, ალექსანდრე ხოდკო, თეიმურაზ ბაგრატიონი, მარი ბროსე, დავით ჩუბინიშვილი, ზაქარია ფალავანდიშვილი, გიორგი ავალიშვილი, პლატონ იოსელიანი, ნიკოლოზ გულაკი, ჟულ მურიე, ალექსანდრე ცაგარელი, ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, იაკობ გოგებაშვილი, ნიკო ნიკოლაძე, ვაჟა-ფშაველა, ევგენი სტალინსკი, გიორგი იოსელიანი, არტურ სუტნერი, არტურ ლაისტი, ალექსანდრე სარაჯიშვილი, მოსე ჯანაშვილი, სილოვან ხუნდაძე, ალექსანდრე ხახანაშვილი, დავით კარიჭაშვილი, ნიკო მარი, ექვთიმე თაყაიშვილი, იუსტინე აბულაძე, ივანე ჯავახიშვილი, კორნელი კეკელიძე, მარჯორი უორდროპი, კონსტანტინე ბალმონტი, ბელა ვიკარი, ვლადიმერ შიშმარიოვი, ივანე მემქანინოვი, ვუკოლ ბერიძე, ალექსანდრე სვანიძე, იოსებ ორბელი, ლეონ მელიქსედ-ბეგი, კონსტანტინე ჭიჭინაძე, კარპევ დონდუა, ივანე ლუპოლი, სოლომონ იორდანაშვილი]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - 320 გვ.
რეც. : ბრეგაძე, დ. საინტერესო წიგნი // ქუთაისი. - 1970. - 22 ოქტ., № 209. - გვ. 3.

- დგებუაძე, დ. რუსთაველის კაბინეტში // თბილისის უნივერ-
სიტეტი. - 1970. - 6 ნომბ., № 33. - გვ. 3.
- რა წავიკითხოთ? [ინფორმაცია] // თბილისი. - 1970. - 16 ივნ.,
№139. - გვ. 3.
- რუსთაველის კაბინეტში [წგ. „რუსთველოლოგების“ განხილვა
თსუ-ს რუსთაველის კაბინეტში. ინფორმაცია] // სამშობლო. -
1970. -27 ნოემბ., №22. - გვ. 5.
- ღლონტი, შ. უკან გადადგმული ნაბიჯი // ლიტ. საქართვე-
ლო. - 1970. - 4 სექტ., № 36. - გვ. 3-4.
- შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // საბჭოთა აჭარა.
- 1970. - 20 აგვ., № 164. - გვ. 4
- გამობ. : წიგნის თარო : [ინფორმაცია] // კომუნისტი. - 1970. -
18 ივნ., №142. - გვ. 4.
- В кабинете Руставели // Веч. Тбилиси. - 1970. - 4 дек., № 285. -
С. 4.
- Новые книги [информация] // Заря Востока. - 1970. - 4 авг.,
№179. - С. 4.
- // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. - 1971. - Vol. XXVIII. - P.
316.
368. სიყვარულით ვიხსენებთ : [პედაგოგ გიორგი ივანეს ძე ბოლ-
ქვაძეს] // სახალხო განათლება. - 1970. - 16 სექტ., № 74. - გვ. 3.:
პორტრ.
- თანავტ. : ალ. კალანდაძე, ნ. ნიკოლაიშვილი.
369. А. З. Абрамишвили : (К 60 -летию со дня рождения) // Лит.
Грузия. - 1970. - № 5. - С. 86.
370. Выдающийся востоковед : 90 лет со дня смерти М. Броссе //
Веч. Тбилиси. - 1970. - 12 сент. № 215. - С. 4.

1971

371. დავით სოსლანის შესახებ // წიგნის სამყარო. - 1971. - 8 დეკ., -
№23. - გვ. 7. - რეც. წგ-ზე : ლოლაშვილი, ივ. დავით სოსლანის
აკლდამის საიდუმლოება : [ნარკვევი] / შოთა რუსთაველის

- სახ. ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინ-ტი. - თბ. : მეცნიერება, 1971. - 119 გვ.
372. ზოგიერთი გურული გვარ-სახელის შესახებ // კომუნიზმის განთიადი (ჩონატაური). - 1971. - 7 სექტ., №106. - გვ. 3.
373. ზოგიერთი შენიშვნა საქართველოს ისტორიის რვატომეულის პირველ წიგნზე // წიგნის სამყარო. - 1971. -14 ივლ., №13. - გვ. 6-7.
- გამოხ. : აფაქიძე, ა. ანტიკური ხანის საქართველოს კულტურის საკითხები // ცისკარი. - 1972. - №5. - გვ. 141.
374. კალისტრატე სალია : [პარიზში მოღვაწე რედაქტორ-გამომცემელი, დაბადების 70 წლისთავის გამო] // სამშობლო. - 1971. - 13 აგვ., №15. - გვ. 3.
375. კვლავ დიონისე - ვაკხ-ბახუს-აგუნას კულტის შესახებ // საქ. სსრ მეცნ. აკად. ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოების სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი ქართული-ხალხური მევენახეობა-მეღვინეობის ისტორიის საკითხებისადმი : მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - თბ. - 1971. - გვ. 9-10.
- გამოხ. : მეცნიერთა მოწონებით // თბილისი. - 1971. - 18 დეკ., №297. - გვ. 3.
376. კულტურის სახალხო უნივერსიტეტში [ი. მეგრელიძის ლექცია „ქართული დამწერლობის წარმოშობის ისტორია და სასულიერო მწერლობა“] // თბილისი. - 1971. - 18 თებ., N40. - გვ. 3.
377. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველენი : [სოფ. ყორნისი, მდებარეობა და ისტორია, სოფლის სიძველეები, ზნაურის რაიონი] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა განხილვის მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1971. - №4. - გვ. 93-110.
378. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველეები: XII. [სოფელ კუსირეთის ეკლესიის წარწერების შესახებ - ცხინვალის რ-ნი] // ქართული წყაროთმცოდნეობა : ეძღვნება მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის პროფ. ვარლამ დონდუას

- დაბადების 75 წლისთავს. - 1971. - [ტ.] 3. - გვ. 98-105. - რეზ. რუს.
379. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველენი : XIII. [თიღვა-
ყორნისი-რუსთავი-კეხვი] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეც-
ნიერებათა გან-ბის მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. -
1971. - №4. - გვ. 93-110. - რეზ. რუს.
გამობ. : სიღამონიძე, ვ. ცხრა ძმა ხერხეულიძენი [პროფ. ი.
მეგრელიძე ხერხეულიძეებს ყორნისელებად მიიჩნევს] //
სოფლის ცხოვრება. - 1972. - 4 ივლ., N154. - გვ. 4.
380. მენხლიანობა აჭარაში // ჭოროხი. - 1971. - №1. - გვ. 79-85.
381. მწერლობა და პერსონოლოგია : [ავლიპ ზურაბაშვილის
პერსონოლოგიური სტატიების შესახებ] // ლიტ. საქართველო.
- 1971. - 20 აგვ., № 34. - გვ. 3.
382. ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ.
I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენ-
ტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრე-
ლიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ.
პორტრ.
რეც. : ბაქრაძე, რ. მაჭახლის ხეობის წარსულიდან // ოქტომ-
ბრის გზით (ხელვაჩაური). - 1971. - 12 ოქტ., № 119. - გვ. 4.
ბულია, პლ. ნარკვევები და ჩანაწერები // სკოლა და ცხოვრება.
- 1971. - № 8. - გვ. 94-96.
შამელაშვილი, რ. ნაშრომი ეთნოგრაფიისა და კულტურის
საკითხებზე // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1971. - 27 მაისი,
№63. - გვ. 4.
შამანაძე, ნ. კარგი წამოწყება // წიგნის სამყარო. - 1971. - 9 ივნ.,
№11. - გვ. 3.
ჩავლეიშვილი, ალ. კარგი წიგნი // საბჭოთა აჭარა. - 1971. - 25
მაისი, №102. - გვ. 4.
გამობ. : ახალი წიგნები : [ინფორმაცია] // საბჭოთა აჭარა. -
1971. - 3 აპრ., №66. - გვ. 4.
383. [პროფ. რენე ლაფონის ერთი შენიშვნის გამო] // სამშობლო. -
1971. - 24 სექტ., №18. - გვ. 4.

384. სამსონ ფირცხალავას მოგონებები // წიგნის სამყარო. - 1971. - 22 სექტ., №18. - გვ.7.
385. ფოთი - საქართველოს ერთი უძველესი ქალაქთაგანი : [ფოთი დღეს] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1971. - 21 აგვ., № 99. - გვ.3-4.
386. ქართული კულტურის მეგობარი : [ჰანს ფოგტის „ქართული ენის გრამატიკა“ გამოცემული ქ. ოსლოში, ფრანგულ ენაზე] // კომუნისტი. - 1971. - 14 ოქტ., №237. - გვ. 3
387. წერილი საფრანგეთიდან : [გამოხმაურება რ. ლაფონის წერილზე : გაზეთ „სამშობლოს“ რედაქციას, ასლი გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ რედაქციას : ქართველოლოგიის მდგომარეობაზე საზღვარგარეთ // ლიტ. საქართველო. - 1971. - 3 დეკ. №49. - გვ. 3.] // სამშობლო. -1971. - 24 სექტ.
388. ჰანს ფოგტის ქართული ენის გრამატიკა ფრანგულ ენაზე [შემოკლებული ვერსია] // სამშობლო. - 1971. - 22 ოქტ., №20. - გვ. 8; წიგნის სამყარო. - 1971. - 10 ნოემბ., № 21. - გვ. 6; თბილისის სახელმწიფო უნ-ტი. - 1971. - 12 ნოემბ., №34 - გვ. 4; Веч. Тбилиси. - 1971. - 10 ноября, №266. - С. 4.

1972

389. აბუსერიძის ენამოსწრებულობა // ჭოროხი. - 1972. - №4. - გვ. 69-73.
390. დამსახურებული აღიარება: [ალ. ბარამიძის დაბადების 70 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1972. - 30 მარტი, №75. - გვ. 3.
391. იოსებ გრიშაშვილისა და ქეთევან ჯაფარიძის გახსენება // საბჭოთა ხელოვნება. - 1972. - №10. - გვ. 73-75, 116.
392. იოსებ გრიშაშვილის სამი ბარათი : [პუბლიკაცია შენიშვნითა და ზოგი მოგონებით] // ცისკარი. - 1972. - №11. - გვ. 156- 159.
393. კიტა ჩხენკელის ბოლოთქმა : [კიტა ჩხენკელის მოღვაწეობის შესახებ გერმანიაში; პუბლიკაციით კ. ჩხენკელის წერილისა ი. მეგრელიძისადმი] // სამშობლო. - 1972. - 9 ივნ., №11. - გვ. 5.

394. ლეგენდები ბულბულზე // კომუნისტი. - 1972. - 3 სექტ., №207. - გვ. 3.
395. მოკეთეთაგანი : [მწერალ და საზოგადო მოღვაწე ვ. გოლცევის საქართველოსთან ურთიერთობის შესახებ] // სამშობლო. - 1972. - 22 სექტ., №18. - გვ. 8.
396. ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. II : დიალექტოლოგიის საკითხები / კრებული გამოსაცემად მოამზადა, რედაქცია, წინასიტყვ. და დამატებითი ცნობები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1972. - 247 გვ. : 1 ფ. პორტრ.
- რეც.: ვერძაძე, ნ. ქართველოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი // საბჭოთა აჭარა. - 1973. - 22 მაისი, №97. - გვ. 4.
- შამანაძე, ნ. ნარკვევები და ჩანაწერები // წიგნის სამყარო. - 1973. - 28 თებ., №4. - გვ. 2.
- Бекиришвили, И. Двухтомник трудов Дж. Ногаидели // Советская Аджария. - 1973. - 22 марта, №56. - გვ. 4.
397. საჩონგურო ლექსის ერთი ვარიანტი // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1972. - 8 ივნ., №68. - გვ. 4.
398. სიახლეები კუმრანოლოგიაში : [იუდას უდაბნოში (პალესტინა) 1945 წელს ნაპოვნი ქრისტიანობის წინადროინდელი ხელნაწერების შესახებ] // მნათობი. - 1972. - №5. გვ. 170-174.
399. ტოპონიმური შენიშვნები : [ბასილეთი, ბახმარო, გუბაზეული] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1972. 15 ივლ., №84. - გვ. 4; - 18 ივლ., №85. - გვ. 4.
400. ქალი ქართული კულტურის სამსახურში : [ქალთა საერთაშორისო დღე - 8 მარტი] // სამშობლო. - 1972. - 10 მარტი, №5. - გვ. 4.
401. ქართული ლექსიკოლოგიის შენაძენი [ინფორმაცია წიგნზე Tschenkeli, K. Georgisch-Deutsches Wörterbuch. Z., 1965-1974. Bd. 1-3] // სამშობლო. - 1972. - 13 ოქტ., N19. - გვ. 2.
402. ქართული ფოლკლორისტიკის ისტორიიდან : [პუბლიკაციით ვ. კოტეტიშვილის წერილი ნიკო მარისადმი] // ლიტ. საქართველო. - 1972. - 12 მაისი., N19. - გვ. 3.

403. ძველი საქართველოს ისტორია // სამშობლო. -1972. - 13 ოქტ., № 19. - გვ. 5. - რეც. წგ-ზე : ლანგი, დ. ძველი საქართველოს ისტორია. - ვარშავა, 1972. - პოლონურ ენ.
404. ხალხური პოეზიის სიღრმე // კომუნისტი. - 1972. - 18 მარტი, № 65. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : ქართული ხალხური პოეზიის მასალები : მეგრული ნიმუშები / გამოსაცემად მოამზადა და შესავალი წერილი დაურთო კ. სამუშიამ. - თბ. : მეცნიერება, 1971. - 130გვ.
405. Публикация : Орбели, И. А. Великий певец гуманизма [Руставели] // Лрабер : Вестник общественных отделений наук Академии Армянской ССР, (Ереван). - 1972. - №7. - С. 19-25.
406. Памяти Иосифа Абгаровича Орбели // Лрабер : Вестник общественных отделений наук Академии Армянской ССР, (Ереван). - 1972. - №1. - С. 92-99.

1973

407. გალაკტიონის იუბილე ლენინგრადში // კრ. : სადღეგრძელო იყოს მისი. - თბ. : განათლება, -1973. - გვ. 234-243.
408. გამოიცა ციურხში. კ. ჩხენკელის ქართულ-გერმანული ლექსიკონის ნაკვ. 23 // სამშობლო - 1973. - 5 მარტი, №5. - გვ.4. - ხელმოუწერლად.
409. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : IX. ვეფხ-ტიგრ-სიტყვათა ქართული ვარიანტები // კრ-ში: ძველი ქართული მწერლობისა და რუსთველოლოგიის საკითხები. წგ. V. - თბ. მეცნიერება, 1973. - გვ. 50-61.
410. თეატრის მოამაგე მეცნიერი : [გ. ახვლედიანის გარდაცვალების გამო] // საქართველოს თეატრალური საზოგადოების მოამბე. -1973. - №4. - გვ. 33-34.
411. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.

- რეც. : ბერულავა, ხ. იაკობის დღე // სოფლის ცხოვრება. - 1973. - 28 ოქტ., №253. - გვ. 3.
- გარეჯელი, ლ. საინტერესო ნაშრომი // სამშობლო - 1974. - 7 იანვ., №2. - გვ. 7.
- გაწერელია, ავ. მწერალთა კავშირში კრიტიკის სექციის სხდომაზე // ლიტ. საქართველო. - 1974. - 1 თებ., №5. - გვ. 1.
- მირიანაშვილი, ა. წიგნი ეძღვნება იაკობ გოგებაშვილს // დაწყებითი სკოლა, სკოლამდელი აღზრდა. - 1975. - №1. - გვ. 72-76.
- სანაძე, მ. საყურადღებო ნაშრომი // თბილისი. - 1973. - 30 ოქტ., №225. - გვ. 3.
- სარიშვილი, ტ. მნიშვნელოვანი ნაშრომი იაკობ გოგებაშვილზე // სახალხო განათლება. - 1973. - 23 ნოემბ., №94. - გვ. 2.
- შამელაშვილი, რ. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული სალიტერატურო ენა // წიგნის სამყარო. - 1973. - 11 დეკ., №23. - გვ. 2.
- Берулава, Х. Юбилейные издания «К 100-летию «Дэда энэ» // Заря Востока. - 1976. - 11 июля, №161. - С. 3.
412. მეცნიერული ეთიკისათვის : რამდენიმე რეპლიკა [ა. ლომთაძის, ე. ავსაჯანიშვილის, ლ. ხელაძის შესახებ] // თბილისი. - 1973. - 13 ივნ., №136. - გვ. 3.
413. ს. რემონიძის პროზა // თბილისი. - 1973. - 6 მარტი, №55. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : რემონიძე, ს. რჩეული მოთხრობები [და თარგმანები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1972. - 534 გვ.
414. საახალწლო არმადანად უცხოელ ქართველოლოგებს // სამშობლო. - 1973. - 31 დეკ., №25-26. - გვ. 6-7.
- გამოხმაურება :
- სოლანო, ლ. ჩვენი უცხოელი მეგობრები : [პარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორი ლუის სოლანოს მადლობა] // სამშობლო. - 1974. - ივლ., №13. - გვ. 7.
415. სასარგებლო წიგნის ზოგიერთი შეცდომა // ქუთაისი. - 1973. - 17 ივლ., №137. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : შარაძე, გ. თეიმურაზ ბაგრატიონი. ცხოვრება. - თბ. : მეცნიერება, 1972. - 226გვ.

416. უილიან ალენი ინგლისელი ქართველოლოგი, ისტორიკოსი : [ნეკროლოგი] // ლიტ. საქართველო. - 1973. - 28 დეკ., №51. - გვ. 2.
417. ქართველოლოგი ჰანს ფოგტი 70 წლისაა // ლიტ. საქართველო. - 1973. - 24 აგვ., №24. - გვ. 4.; სამშობლო. - 1973. - 14 სექტ., №17. - გვ. 6.
418. შეხვედრები თბილისსა და ლენინგრადში : [გ. ტაბიძესთან] // მნათობი. - 1973. - №10. - გვ. 131-135.
419. წიგნი სასარგებლოა, მაგრამ... // კომუნისტი. - 1973. - 29 სექტ., №228. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ანდლულაძე, ლ. ბალმონტი და საქართველო. - თბ., 1972. - 175 გვ.
420. А. А. Мартиросян. История и поучения Хакара Премудрого: Рец. // Вестник общественных наук АН Армянской ССР. [Ереван]. - 1973. - №12. - С. 90 -92.
Соавт. Б. Г. Арвеладзе.
421. Галактион (Табидзе) в Ленинграде : (публикация адреса Ленинградских писателей к юбиляру с заметкой) // Лит. Грузия. - 1973. - №10. - С. 62 -63.
422. Материалы по грузинской этнографии, диалектологии и фольклору // Веч. Тбилиси. - 1973. - 16 фев., № 4. - С. 3.
423. Поэт (Г. Табидзе) в Ленинграде // Веч. Тбилиси. - 1973. - 1 ноября, № 257. - С. 3.
424. Признанный классик родной литературы : Курдский писатель Араб Шамилов // Веч. Тбилиси. - 1973. - 22 февр., №44. - С. 3.

1974

425. ასკანის ციხე შველას ითხოვს // ლენინის დროშა (მახარაძე). - 1974. - 8 ივნ., №69. - გვ. 4.
426. დიმიტრი გულია : [ზოგიერთი მოგონება] // საბჭოთა აფხა-ზეთი. - 1974. - 18 აპრ., №75. - გვ. 3-4.
427. ექვთიმე თაყაიშვილის წერილები [საფრანგეთიდან ი. მეგრე-ლიძისადმი ; პუბლიკაცია შენიშვნებით] // მნათობი. - 1974. -

- №10. - გვ. 181-186.; ნაწყ. ამავე წერილიდან იხ.: უბილავა, ე. განძეულის გუშაგი // ცისკარი. - 1979. - №7. - გვ. 80-81.
428. ვერა კრაჩკოვსკაია : [ეპიგრაფიკოსი. ბიოგრ. ცნობა] // სამ-შობლო. - 1974. - მაისი, №9. - გვ. 6.
429. კარგი სახელმძღვანელო // სახალხო განათლება. -1974. 25 ოქტ., №86. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე: რამიშვილი, ვ. დედა ენა პირველი კლასისათვის, რომელმაც მოსამზადებელი კლასი გაიარა. II გამ. - თბ.: 1974. - 133 გვ.
430. მასწავლებელი ისიდორე ლომაძე // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 6 აპრ., №75. - გვ. 3.
431. მწუხარებას სისადავე უხდება // თბილისი. - 1974. 10 დეკ., №287. - გვ.2.; კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 31 დეკ., №155. -გვ. 3.
432. ნუ წავშლით მამა-პაპათა ნაკვალევს // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 23 ნოემბ., №40. - გვ. 4.
433. პედაგოგი დავით ფოცხიშვილი // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 12 მარტი, №31. - გვ. 2.
434. რაიონის სწავლა-განათლების ისტორიიდან. ძველი სასწავლებლები // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 16 თებ., №21. - გვ. 4.
435. საახალწლო მილოცვა მშობლიური კუთხის მშრომელებს // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 1 იანვ., №1. - გვ. 2.
436. სახელების „რუსთაველისა“ და „ვეფხისტყაოსნის“ ტრანსლიტერაცია და თარგმანები // საიუბილეო კრებული : მიძღვნილი ალ. ბარამიძის დაბადების 70 წლისთავზე. - თბ. : მეცნიერება, 1974. - გვ. 150-162.
437. უარი - დრომოჭმულ, მავნე გადმონაშთებს! : [ქორწილებისა და ქელეხების მავნეობის შესახებ] // თბილისი. - 1974. - 10 დეკ., N287. - გვ. 2.
438. ქართველოლოგიის ისტორიიდან (პეტერბურგ-პარიზში ქართველოლოგიური კერების აღმოცენების პირველი წლები) // შ. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტო-

- რის ინსტიტუტის VIII სამეცნიერო სესიის თეზისები. - თბ., 1974. - გვ. 9-10.
439. ქართული ენის მოამაგე შვეიცარიელი ქალები : [ი. მარშევი, რ. ნოიკომი და ლ. ფლური] // სამშობლო. - 1974. - დეკ., №25-26. - გვ. 9.
440. ჩვენი კულტურის მეგობარი (შვეიცარიელი) ქალები // სამშობლო. - 1974. - მარტი, №5. - გვ. 2.
441. ძველი ქართული ანბანის წარმოსახვისათვის // ლიტ. საქართველო. - 1974. - 26 ივლ., №30. - გვ. 3.
442. ხელ-ფეხიანი მუხა // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1974. - 27 აგვ., №103. - გვ. 3.
443. Сгу итымцао ампыларакуа (Д. Гулиа) // Алашара. - 1974. - №4. - С. 67-70.

1975

444. ერთი განმარტება : [პრ. რატიანის ცილისმწამებლური კრიტიკის გამო, სტატიაზე : რატიანი, პრ. „ვინმე მესხის“ პრობლემის ირგვლივ : [ვეფხისტყაოსნის ავტორის ვინაობის შესახებ. საკითხის დაყენების წესით] // ლიტ. საქართველო. - 1974. - 8 თებ.] // საქ. სსრ. მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1975. - №1. - გვ.171 -173.
445. მხილებული შეცდომების მიჩქმალვის გამო : [პასუხი გ. შარაძეს წგ-ზე თეიმურაზ ბაგრატიონი. - თბ., 1974.] // განთიადი. - 1975. - №5. - გვ. 144 -149.
446. ნოდარ დუმბაძის „დიდროს“ შესახებ : [ნოველის მიმოხილვა // ცისკარი. - 1973. -№5. - გვ. 46-54] // ჭოროხი. - 1975. - №2. - გვ. 62-67.
447. პედაგოგი ერმალო ჯაში // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1975. - 4 ოქტ., №119. -გვ. 3.
448. პედაგოგი ირაკლი ქორიძე // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1975. - 2 სექტ., №105. - გვ. 4.: სურ.

449. დავით ჩქორტუა - რუსთველოლოგი // კრ-ში: რიწა. - სოხუმი, 1976. - გვ. 160-167.
450. იაკობ გოგებაშვილი - ოსთა განათლების მოამაგე // სკოლა და ცხოვრება. - 1976. - №8. - გვ. 19-25.
451. იაკობ გოგებაშვილი - საბავშვო მწერალი // ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში. - 1976. - №3. - გვ. 11-14.
452. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველეები : XIV [გუფთა - ჯრია - ნინია - მსხლეები - ჯავა] // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1976. - №2. - გვ. 58-73.
453. ლაზარობის შესახებ // ჭოროხი. - 1976. - №2. - გვ. 65-73.
454. ნორჩების სპეტაკი სამყარო : [ქუთაისის თოჯინების თეატრის შესახებ] // ქუთაისი. - 1976. - 31 დეკ., №256. - გვ. 3.
455. [მოგონება ი. ფუკუროზე : იხ. სტატიაში : ალავიძე, მ. „ვეფხისტყაოსნის“ მთარგმნელი იპეი ფუკურო] // ქუთაისი. - 1976. - 14 თებ., №31. - გვ. 3.
456. მეგობრის ხსოვნას : [პიანისტ და კომპოზიტორ მარიამ მაჭავარიან-ენაკოლოფაშვილის გახსენება] // ლიტ. საქართველო. - 1976. - 5 ნოებრ., №45. - გვ. 4.
457. მოგონებები ივანე ჯავახიშვილზე // ცისკარი. - 1976. - №10. - გვ. 135-140.
458. მოგონებები სანდრო ახმეტელზე // თეატრალური მოამბე. - 1976. - №5. - გვ. 26-28.
459. ინსტიტუტის არქივიდან: [სსრ კავშირის მეცნ. აკად. რუსული ლიტ. ინსტიტუტი] პ. იაშვილისა და ტ. ტაბიძის თითო ლექსი // თბილისი. - 1976. - 16 დეკ., №294. - გვ. 3.
460. რატომ მხოლოდ ინგლისური? [სკოლებში სხვა უცხო ენის სწავლების შესახებ] // თბილისი. - 1976. - 15 ივნ., №139. - გვ. 3.
თანაავტ.: ტ. სარიშვილი, ალ. ღლონტი, ლ. გელოვანი, გრ. თოდუა.
461. რუსთველოლოგიური ლიტერატურის ცნობარი : // ლიტ. საქართველო. - 1976. - 6 თებ., №6. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე. : Ба-

- ბიან, А. М. Шота Руставели : Библиографический справочник (1712-1970). - М. : Наука, 1975. - 192 с.
462. ხომლელის რუსთველოლოგიური ნააზრევი // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობისა და რუსთველოლოგიის საკითხები VII-VIII : მიძღვნილი აკად. ივ. ჯავახიშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი. - თბ., 1976. - გვ. 298-305.
463. Выступление на юбилейной научной сессии, посвященной 150-летию со дня рождения Г. Н. Сундукяна : 1976. 19 мая. в Ереванском гос университете // Коммунист (Ереван). - 1976. - 21 мая, №118. - С. 1.
464. На рубеже // Лит. Грузия. - 1976. - №5. - С. 94-95. - Рец. на кн.: Пирадов, Б. А. На рубеже. - Тб.: Мерани, 1975.
465. Новый указатель, посвященный Шота Руставели (Библиографический справочник (1712-1970) А. М. Бабаяна. - М.: Наука, 1975. - 192 с.) // Советская библиография. - 1976. - № 6. - С. 80-81.
466. Предисловие // В кн.: Грузинские сказки / Записал в Аджарии Дж. Ногаидели. - Батуми : Сабчота Аджара, 1976. - С. 3-4.

1977

467. ამაგდარი პედაგოგი : [პავლე სოფრომის ძე ლომთათიძე (1876-1964), სოფელ მეწიეთიდან] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1977. - 11 ოქტ., №122. - გვ. 4.
468. არქეოლოგიის მოჭირნახულე : [სანდრო კალანდაძე] // ლიტ. საქართველო. - 1977. - 28 იან., №5. - გვ. 4.
თანაავტორები: გ. ჩიტაია, ი. ანთელავა, ა. აფაქიძე.
469. ბარათი მთიდან : [აკაკი შანიძის წერილი ნიკო მარისადმი. მლეთე. 8. VII. 1913] // თბილისი. - 1977. - 20 მაისი, №116. - გვ. 3.
470. გილოცავთ : [ოქტომბრის რევოლუციის 60 წლისთავს ჩოხატაურის რაიონის მშრომელებს] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1977. - 7 ნოემბ., №134. - გვ. 2.

471. დიდი მეცნიერი : [მოსე გოგიბერიძის დაბადების 80 წლისთავის გამო] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1977. - 22 ოქტომბ., №127. - გვ. 3. - ხელმოუწერლად.
472. ე. ბოლხოვიტინოვის წიგნი ქართული კულტურის შესახებ : [Болховитинов, Е. Историческое изображение Грузии в политическом, церковном и учебном ея состоянии : Пб. - 1802] // საქ. სსრ მეცნიერებათა აკად. მაცნე : ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. - 1977. - №4. - გვ. 71-85. - რეზ. რუს.
473. ლაზური : [ჭანური] სასიმღერო ლექსები // კრ-ში : სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოს ზეპირსიტყვიერება : III. - თბ. : მეცნიერება, 1977. - გვ. 3-27. - რეზ. რუს.
474. მოგონებათა ფურცლები : [ა. შანიძის დაბადების 90 წლისთავს] // საბჭოთა აჭარა. - 1977. - 24 მაისი, №100. - გვ. 3.
475. მრავალმხრივი შემომქმედი: [დემნა შენგელაიას დაბადების 80 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1977. - 21 თებ., №43. - გვ. 3.
476. ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. III : ქართული ხალხური სიტყვიერება : [აჭარული მასალები] / კრებულის გამოსაცემად მომზადება, შენიშვნები და რედაქცია პროფ. ი. მეგრელიძისა. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1977. - 146 გვ.
477. ორი უსაფუძვლო კრიტიკული გამოსვლის გამო : [პასუხები: რ. მიშველადის წერილზე ჭოროხის 1976 წ. მუშაობის შესახებ // კრიტიკა. - 1976. - №4 და ლ. ანდლულაძის წერილზე ერთი უსაფუძვლო რეპლიკა და მისი ქვეტექსტი // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1975. №1] // ჭოროხი. - 1977. - №6. - გვ. 61-67.
478. პეტრე მირიანაშვილის მოღვაწეობა და რუსთველოლოგიური ნაზრევი // საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ლიტმცოდნეობის საკოორდინაციო საბჭოს სამეცნიერო სესია: მუშაობის გეგმა და მოხს. თეზ. - თბ., 1977. - გვ. 7-8.
479. რეპლიკა [რ. მიშველადის წერილზე ჟურნ. ჭოროხის 1976 წლის მუშაობის შესახებ // კრიტიკა 1976. - N4] // კრიტიკა. - 1977. - №2. - გვ. 205-208.

480. სამხრეთ ოსეთის ქართული თეატრი // თეატრალური მოამბე. - 1977. - №1. - გვ. 14-16.
481. საურმაგ კაკაბაძის ხსოვნას // საქ. სსრ აკად. მეცნ. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის მაცნე : ისტ., არქეოლ., ეთნოგრ. და ხელოვნ. ისტ. სერია. -1977. - №4. - გვ. 223-224. - პორტრ. თანავტ. : რ. კიკნაძე, ედ. ხოშტარია.
482. სახელოვანი მთამსვლელი : [კ. მარი. დაბადების 75 წლის-თავის გამო] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1977. - 17 დეკ., №245. - გვ. 4.
483. ჯემალ ნოღაიდელი : [დაბადების 70 წლისთავის გამო] / რედ. ე. დავითაძე. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1977. - 28 გვ.
484. ქართული მითოლოგიის საკითხები (მქარჩხავი, ნაწილიანი) // საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ენისა და ლიტერატურის განყოფილებასთან არსებული ფოლკლორის საკოორდინაციო საბჭოს XVI სამეცნიერო კონფერენცია. მუშაობის გეგმა და მოხ. თეზ. - თბ., 1977. - გვ. 16.
485. ჩვენი ისტორიული ძეგლები : [ლიახვის ხეობის სიძველეები] // საბჭოთა ოსეთი. - 1977. - 2 დეკ., №235. - გვ. 4.
486. ხალხთა მეგობრობის მწერალი : [არაბ შამილოვის შესახებ] // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი) - 1977. -12 აპრ., №44. - გვ. 3. - სომხურ ენ.
487. Воспоминания о Сандро Ахметели // В Сб. : Сандро Ахметели. - Тб., 1977. - С. 301-405.
488. Памяти М. Б. Руденко (1926-1976) // Мацне (Известия) АН ГССР: Серия языка и литературы. - 1977. - №3. - С. 176. Соавторы : Гвахария, А. А., Анкос, К.
489. Писатель, ученый, общественный деятель : [Курдский писатель Араб Шамилов] // Веч. Тбилиси. - 1977. - 6 апр., №80. - С. 3.
490. Признанный классик родной литературы. Советский Курдский писатель и ученый Араб Шамилов. - Член -корреспондент Курдской академий наук Ирака // Веч. Тбилиси. - 1977. - 22 февр., №44. - С. 3.

491. Словарь грузинского фольклора // Лит. Грузия. - 1977. - № 1. - С. 95.
492. Талант помноженный на труд : [К 90-летию со дня рождения А. Г. Шанидзе] // Молодежь Грузии. - 1977. - 24 мая, №62. - С. 3.

1978

493. გოგიბერიძე, მ. რჩეული ფილოსოფიური თხზულებანი : ტ. IV. / შეადგინა, წინასიტყვაობა (გვ. 5-6), ბოლოსიტყვაობის მაგიერ (გვ. 347-350) და განმარტებანი (გვ. 351-353) დაურთო ი. მეგრელიძემ ; რედ. გ. თევზაძე. - თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა., 1978. - 360 გვ.
რეც. : კაკაურიძე, ა. მეცნიერის რჩეული // თბილისი. - 1979. - 22 თებ., №44. - გვ. 3.
494. დონდუა კარპეზ დარისპანის ძე (1891-1951) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1978. - ტ. 3. - გვ. 619.
495. ლაზური ხალხური სიმღერების ნიმუში : უჩა ბიჭი - შავი ბიჭი: [ო. ჩიჯავაძის ნოტებით] // საბჭოთა ხელოვნება. - 1978. - №5. - გვ. 78 -79.
496. ნიკო მარი და მისი წერილი აჭარლების შესახებ // კრ-ში : იყო და მარად იქნება / შემდგ. მ. ვარშანიძე. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1978. - გვ. 165.
497. რუსთაველის აფორიზმები თარგმანებითურთ რუსულსა და გერმანულ ენებზე (ვ. კუპრავას მიერ გამოქვეყნებული ორი წიგნი) // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1978. - 29 ივნ., №124. -გვ. 4.
498. რუსთველოლოგიური შენაძენი // თბილისი. - 1978. - 11 მაისი, №108. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : სურგულაძე, ივ. სახელმწიფოსა და სამართლის საკითხები „ვეფხისტყაოსნის“ მიხედვით. - თბ., 1977. - 261 გვ.
თანაავტ. ა. გაჩეჩილაძე.
499. სცენის ჯადოქარი : [სანდრო ახმეტელი] // საბჭოთა აჭარა. - 1978. - 19 აპრ., №77. - გვ. 3.

500. ქართული პირველი ორიგინალური ნაწარმოები „შუმანიკის წამება“ // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1978. - 7 დეკ., №146. - გვ. 3.
501. „შუმანიკის წამების“ თარგმანები // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1978. - 8 დეკ., №33. - გვ. 2-3.
502. „შუმანიკის წამების“ ისტორიულ-კულტურული მნიშვნელობა // საბჭოთა აჭარა. - 1978. - 9 დეკ., №239. - გვ. 3.
503. ხალხური საუნჯის მოამაგე : [ილია ჭავჭავაძე] // თბილისი. - 1978. - 29 მაისი., №122. - გვ. 3.
504. Благодарность Литературного института // Веч. Тбилиси. - 1978. - 17 мая. - №113. - С. 1.
505. В переводах «Мученичество Шушаник» // Веч. Тбилиси. - 1978. - 2 дек., №283. - С. 3.
506. Петренко Пантелеимон Антонович (1908-1936) // Краткая литературная энциклопедия. - М., 1978. - Т.9. - С. 626.
507. Переводчик Руставели : [П. Петренко. Воспоминания] // Днипро (Киев). - 1978. - №12. - С. 124-126. - Укр. яз.

1979

508. აბუსერიძე ტბელი და ტბელობა // საბჭოთა აჭარა. - 1979. - 18 ოქტ., №199. - გვ.3 ; ლიტ. საქართველო. - 1979. - 26 ოქტ., №43. - გვ. 3.
509. ასეთი მაღაზია გვჭირდება : [თბილისში სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის წიგნის მაღაზიის გახსნის აუცილებლობის შესახებ] // თბილისი. - 1979. - 3 დეკ., №277. - გვ. 3.
თანაავტ. რ. ბარამიძე.
510. ექვთიმე თაყაიშვილის წერილები : [საფრანგეთიდან ი. მეგრელიძისადმი ; პუბლიკაცია შენიშვნებით] // ცისკარი. - 1979. - №7. - გვ. 80-81.
511. ვართავა იპოლიტე პეტრეს ძე : [სურათით] // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1979. - ტ. 4. - გვ. 301 - 302.

512. თარხნიშვილი მიხეილ (მიქაელ) სტეფანეს ძე : [სურათით] // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1979. - ტ. 4. - გვ. 590.
513. თაყაიშვილი ექვთიმე სიმონის ძე : [სურათით] // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1979. - ტ.4. - გვ. 593-594.
თანაავტ. რ. მეტრეველი.
514. კეთილად მოსაგონარი : [კ. კეკელიძე] // თბილისი. - 1979. - 22 ოქტ., №244. - გვ. 3.
515. ლაზური ნადური ლექს-სიმღერების ორი ნიმუში // საბჭოთა ხელოვნება. - 1979. - №1. - გვ. 76 -78. - რეზ. რუს.
516. მე მას კარგად ვიცნობდი : [ა. ჭოჭუას დაბადებიდან 100 წლის-თავის გამო] // აფსნი ყაფშ (წითელი აფხაზეთი). - 1979. - 27 სექტ., №186. - გვ 3. - აფხაზურ ენ.
517. ნაშრომი არსენ იყალთოელზე // ლიტ. საქართველო. - 1979 . - 30 მარტი, №13. - გვ.4. - გამოხმაურება წგ-ზე : ლოლაშვილი, ივ. არსენ იყალთოელი : ცხოვრება და მოღვაწეობა. - თბ. : მეცნიერება, 1978. - 160 გვ.
518. პირად თაოსნობას - საერთო მხარდაჭერა : [გამოხმაურება ა. ჩერკასოვის წერილზე: მე, თანამფლობელი ბრალს ვდებ // კომუნისტი. - 1978. - 9 დეკ., N286. - გვ. 3.] // თბილისი. - 1979. - 27 აპრ., №98. - გვ. 3.
519. რას მოგვითხრობს „რიწა“? : [ლიტერატურული კრებული. სოხუმი : ალაშარა, 1979. გამოსვლის გამო] // კომუნისტი. - 1979. - 12 აგვ., №187. - გვ. 3.
520. რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა : კრ. I / კრებული შეადგინა, გამოსაცემად მოამზადა, წინასიტყვაობა, შენიშვნები და კომენტარები დაურთო ი. მეგრელიძემ; რედ. ს. ცაიშვილი. - თბ. : მეცნიერება, 1979. - 150 გვ.
რეც. : ბრეგაძე, დ., შამელაშვილი, რ. რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა // ქუთაისი. - 1980.- 7 მარტი, - №49. - გვ. 3.
ინფორმაცია // წიგნის სამყარო. - 1979. - 26 დეკ., №24. - გვ. 3.
521. სულიერი მამა : [ა. ჭოჭუას დაბადებიდან 100 წლისთავის გამო] // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1979. - 27 სექტ., №186. - გვ 3.

522. ფოტოაპარატით იკორთის ტაძართან // სოვეტონ ირისტონ. - 1979. - 27 ოქტ., №202. - გვ. 4. - ოსურ ენ.
523. შეხვედრა ქემერტში // საბჭოთა ოსეთი. - 1979. - 23 ოქტ., №198. - გვ. 3.
524. ჭოლა ლომთათიძე : დაბადების 100 წლისთავი : [საარქივო მასალები, მოგონებები, ნარკვევები, პირადი წერილები] / რედ. გ. შ. ციციშვილი. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1979. -132 გვ. : 19 ილ. ტექსტში ; [გარეკანზე ლ. გუდიაშვილის ნახატი]. რედ.: ჯაყელი, ჯ. ჭოლა ლომთათიძე // საბჭოთა აჭარა. - 1980. - 11 აპრ., № 72. - გვ. 4.
 მირიანაშვილი, ა. ხანგრძლივი შრომის თვალსაჩინო შედეგი // წიგნის სამყარო. - 1980. -14 მაისი, №9. - გვ. 5.
 მელუხა, დ. მეცნიერის დიდი ამაგი // თბილისი. - 1980. - 10 ივლ., 133. - გვ. 4.
525. Учитель : [К. Кекелидзе - 100 лет] // Веч. Тбилиси. - 1979. - 19 окт., № 242. - С. 3.

1980

526. „აგიდელა“ - გადასამახი ყურძნის კრეფის დროს : [კუბულიკაცია წერილში : ლ. ფრუიძე. ეთნოგრაფიის დღიურიდან] // მნათობი. - 1980 . - №1. - გვ. 186.
527. ანდრია ჭოჭუა : [მოგონებები] // რიწა : [ლიტ. კრებული]. - 1980. - გვ. 147-150.
528. დაუვიწყარი შალვა ნუცუბიძე // ცისკარი. - 1980. - №3. - გვ.148-152.
529. ერთი საქმის იწილო-ბიწილო : [ეზოს კეთილმოწყობაზე] // თბილისი. - 1980. - 20 სექტ., №217. - გვ. 2.
 თანაავტ. ს. ჯიქია.
530. ზოგიერთი მოგონება : [ლადო კოტეტიშვილი ქართული მედიცინის ისტორიის მკვლევარი] // ჭოროხი. - 1980. - №6. - გვ. 70-75.

531. იედლიჩკა იორამირი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1980. - ტ. 5. - გვ. 80.
532. იოსებ გრიშაშვილის კიდევ ერთი ბარათი ნიკო მარს // საბჭოთა ხელოვნება. - 1980. - №9. - გვ. 94-95.
533. ლაზური ხალხური სიმღერა [„უჩა ბიჭი“] : [ტექსტი თარგმანითა და კომენტარებითურთ] // ჭოროხი. - 1980. - №2. - გვ. 75-76.
534. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.
- რეც. : დოლონაძე, ლ. რაც ძალიან გვჭირდება // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1981. -7 მაისი, №55. -გვ. 4.
- ებანოიძე, გ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // სახალხო განათლება. - 1980. - 28 ნოემბ., № 96. - გვ 4.
- მელუხა, დ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი : [ი. მეგრელიძის წიგნის მცირე თეატრალური ლექსიკონის გამოცემის გამო] // თბილისი. -1980. - 20 ოქტ., №242. - გვ. 3.
- ლლონტი, ალ. მცირე სათეატრო ლექსიკონი // თეატრალური მოამბე. - 1980. -№5. - გვ 66-68; საბჭოთა ხელოვნება. - 1981. №1. - გვ. 118.
- შამელაშვილი, რ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // ქუთაისი. - 1980. - 27 ნოემბ., №229. - გვ. 4.
- შამელაშვილი, რ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // წიგნის სამყარო. - 1980. -24 დეკ., №24. - გვ. 2.
- ინფორმაცია: მცირე თეატრალური ლექსიკონი // წიგნის სამყარო. - 1980. - 22 ოქტ., №20. - გვ. 6.
- რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა : კრ. 2 / შეადგინა, კომენტარები და შენიშვნები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - თბ. : მეცნიერება, - 1980. - 178 გვ.
- რეც. : ბრეგაძე, დ. რუსთველოლოგიური კრებული / დ. ბრეგაძე, რ. შამელაშვილი // ქუთაისი. -1980. - 7 მარტი, №49. - გვ.3.
- ბრეგაძე, დ. რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა / დ. ბრეგაძე, რ. შამელაშვილი // ქუთაისი. - 1981. 3 იანვ., №2. - გვ.3.

- ინფორმაცია: // წიგნის სამყარო. - 1979. - 26 დეკ., №24. - გვ. 3.
535. ქართული ფოლკლორული წარმოდგენები ვეშაპზე // საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ფოლკლორული საკოორდინაციო საბჭოს სამეცნიერო კონფერენცია : 1980. - 13 -15 თებ.: მოხს. თეზ. - თბ. : მეცნიერება, 1980 - გვ. 23 - 24.
536. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების მოღვაწეობის ზოგიერთი საკითხი. - თბ. : ცოდნა, 1980. - 14 გვ.
537. Переписка по вопросам иранистики и грузиноведения / Подготовка к печати, редакция текста, предисловие и примечания И. В. Мегрелидзе; Ред. А. А. Гвахария. -Тб. : Мецნიერება, 1980. - 276 с.: 32 ил. - Текст рус. груз.
 Соавт. : Марр, Ю. Н., Чайкин, К. И.
 რეც. : არველაძე, ბ. მეგობრობა გვამდიდრებს // სოფლის ცხოვრება. - 1981. - 3 ივლ., №154.- გვ. 4.
 თოფურია, აკ. მდიდარი მემკვიდრეობა // თბილისი. - 1981. - 10 ივლ., №195. - გვ. 3.
 შამელაშვილი, რ. მიმოწერა ირანისტიკისა და ქართველოლოგიის საკითხებზე // წიგნის სამყარო. - 1981. - 13 მაისი, №19. - გვ. 4. ; საბჭოთა ოსეთი. - 1981. - 6 ივნ., №110. - გვ. 4.
 არველაძე, ბ. Письма публикуются впервые... // Веч. Тбилиси. - 1981. - 1 июня, №125. - С. 2.
538. Ценный вклад в нартоведении : представление труда Ш. Салакая Абхазский нартский эпос. - Тб. : Мецნიერება, 1976. - 236 с. на соискания премии имени Д. И. Гулиа // Советская Абхазия. - 1980. 23 февр., №39. - С. 3.
 Соавт.: М. Чиковани, Дж. Бардавелизе.

1981

539. აკაკი შანიძე მთაში : სტუდენტის ბარათი პროფესორისადმი [ნიკო მარი] // კრ-ში : აკაკი შანიძეს. - თბ., 1981. - გვ. 71 - 72. - 4 ილ.

- გამოხმაურება: ცოტნიაშვილი, ა. სტუდენტის ბარათი // წიგნის სამყარო. - 1982. - 22 სექტ., №18. - გვ. 4. საბჭოთა ოსეთი. - 1982. - 13 მარტი, №50. - გვ. 4.
540. ერთი საქმის იწილო-ბიწილო [ანაგის ქუჩის N16-18 არსებული სათავსის რეკონსტრუქციის შესახებ] // თბილისი. - 1981. - 13 თებ., N36. - გვ. 2 - ხელმოუწერლად.
541. იალღუზიდის სოფელში : [ზალდა. ცხინვალის რაიონში ისტორიული ძეგლების მოვლა-პატრონობის შესახებ] // ლიტ. საქართველო. - 1981. - 21 აგვ., №34. - გვ. 16.
542. ლაზური ნადური სიმღერა „ჰელესა“: [ოთარ ჩიჯავაძის ნოტებით] // საბჭოთა ხელოვნება. - 1981. - №1. გვ. 73-75.
543. ლიახვის ხეობის წარწერები და სხვა სიძველეები: XVI. - ხვწე-კროჟა-წიარა -ზალდა // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1981. №2. - გვ. 161-180. - იხ. აგრეთვე: სიძველეები ლიახვის ხეობაში. - თბ., 1984. - გვ. 80.
544. მიხეილ ჯავახიშვილი: [მოგონებები] // ცისკარი. -1981. - №10. - გვ. 132-136.
გამოხმაურებები: კობერიძე, კ. სიკეთე ტრადიციას // კომუნისტი. - 1982. - 10 მარტი, №57. - გვ. 4.
ჯავახიშვილი, ქ. მიხეილ ჯავახიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა // ცისკარი. - 1981.- №10. - გვ. 136. ; - №12. - გვ. 132-133.
545. ნიკო მარის ბარათები მოსე ჯანაშვილისადმი : [1905-1927. შესავლითა და შენიშვნებით] // სკოლა და ცხოვრება. - 1981. - №7. - გვ. 69-74.
546. ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. IV: ქართული ხალხური სიტყვიერება (აჭარული მასალები) / შეადგინა, გამოსაცემად მოამზადა და რედაქცია გაუკეთა ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1981. - 174 გვ.
რეც.: ხალხური სიტყვიერების აჭარული მასალები // წიგნის სამყარო. -1981. - 25 ნოემბ., №22. - გვ. 5.
547. ორიოდ სიტყვა ნიკორწმინდაზე // ლიტ. გაზეთი : (გ. ტაბიძის სახლ-მუზეუმის ერთდროული გაზეთი. ქუთაისი). - 1981. - 17 ოქტ. - გვ. 4.

548. სოლომონ ყუბანიეშვილი : [დაბადების 80 წლისთავის გამო] // სამშობლო. - 1981. - 27 ივლ., №16. - გვ. 8.
549. ფურცლები წარსულიდან. I : ექვთიმე თაყაიშვილის სამი ბართი ნიკო მარისადმი და მიხეილ ჯავახიშვილი ლენინგრადში // მნათობი. - 1981. - №6. - გვ. 180-186. - იხ. აგრეთვე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი. - თბ., 1989. - გვ. 355-360.
550. ყორნის ზეით, წორბისს... : [წორბისში (ზნაურის რ-ნი) ახლად აღმოჩენილი ქართული 880 წ. წარწერის შესახებ. პუბლიკაცია ა. შანიძის შესავლით] // კომუნისტი. - 1981. - 14 ივნ., №138. - გვ. 4.

1982

551. აკაკი შანიძის წერილები ნიკო მარს / პუბლიკაცია და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა დედანთა სურათებით // საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1982. - №3. - გვ. 108-125.
რეც. : ჯიბლაძე, გ. აკაკი შანიძის წერილები ნიკო მარს // ლიტ. საქართველო. - 1983. - 28 იანვ. - გვ. 12 ; სამშობლო. - 1983. - 29 მარტი, №6. - გვ. 5.
გამომხაურება: // ჯიბლაძე, გ. კრიტიკული ეტიუდები : ტ. IX. - თბ., 1988. - გვ. 21, 83, 84.
552. ყორნის ზეით, წორბისს... : [წორბისში ახლად აღმოჩენილი ქართული წარწერის შესახებ; ზნაურის რაიონი] // საბჭოთა ოსეთი (ცხინვალი). - 1982. - 9 იანვ., №6. - გვ. 4.
553. ბრწყინვალე ნაშრომი დიდ მეცნიერზე // სკოლა და ცხოვრება. - 1982. - №5. - გვ. 73-76. - რეც. წგ-ზე : ჯორბენაძე, ს. ცხოვრება და ღვაწლი ივანე ჯავახიშვილისა. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1981. - 611 გვ.
554. გადაწყვეტილება მიიღეს, მერე?! [ანაგის ქუჩის N16-18 ეზოს მდგომარეობის შესახებ] // თბილისი. - 1982. - 9 დეკ., №282. - გვ. 2.
თანაავტორი ს. ჯიქია.

555. გალაკტიონის გახსენება // საბჭოთა ხელოვნება. - 1982. - №11. - გვ. 34-36.
556. ერთი საკითხის დასაზუსტებლად : [ნაკაშიძის გვარის ლაზური წარმოშობის შესახებ] // ლიტ. საქართველო. - 1982. - 5 თებ., №6. - გვ. 16.
557. თხის მოშინაურება : ოსური თქმულება // საბჭოთა ოსეთი. - 1982. - 31 ივლ., №146. - გვ. 4.
558. ისევ გახსენება : [მოგონება გალაკტიონ ტაბიძეზე] // თბილისი. - 1982. - 3 დეკ., №277. - გვ. 2.
559. ლავროსი კალანდაძე : გამოსათხოვარი სიტყვა // თბილისი. - 1982. - 15 მაისი, №114. - გვ. 4.
თანაავტ. : ს. თურნავა, შ. ვაშაყმაძე,
560. მასალები მწერლის [ე. ნინოშვილის] ბიოგრაფიისთვის // ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში. - 1982. - №4. - გვ. 43-60.
561. მახარებს თქვენი წინსვლა : [მისალმება ჩოხატაურის რაიონის ხელმძღვანელობასა და მშრომელებს ერისკაცობის დღეობაზე] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1982. - 16 ოქტ., №124. - გვ. 2.
562. მეცნიერი, მოქალაქე : [ი. ს. ბოგომოლოვი] // საბჭოთა აჭარა. - 1982. - 21 სექტ., №181. - გვ. 4.
563. მიუნხენიდან ბარათი მოვიდა : [მიუნხენელი ქართველოლოგების ფ. ტაიხმარის, ე. სტრუვესა და ჟ. გრაუეს მიერ გამოგზავნილი წერილი საზღვარგარეთ საქართველოს პოპულარობის შესახებ] // სამშობლო. - 1982. - 19 მაისი, №10. - გვ. 6.
564. მკვლევარი და აღმზრდელი : [ალ. ღლონტი. ენათმეცნიერი] // ლიტ. საქართველო. - 1982. - 25 ივნ., N26. - გვ. 12.
თანაავტ. : მ. ჩიქოვანი.
565. მოსე მეგრელიძე : [ნეკროლოგი] // თბილისი. - 1982. - 19 მაისი, №117. - გვ. 4.
566. რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა : კრ. 3 / შეადგინა, კომენტარები და შენიშვნები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - თბ., 1982. - 180 გვ.

567. საინტერესო ნაპოვნის : [წინასწარი ცნობა. ზნაურისა და ცხინვალის რაიონებში არსებული ისტორიული ძეგლების შესახებ, გომართა, ზალდის მიდამოებში] // საბჭოთა ოსეთი (ცხინვალი). - 1982. - 12 იანვ., N7. - გვ. 4.
568. სიმონ გუგუნავასა და მის მახლობელთა ვინაობისა და ლექსთა შესახებ // ჭოროხი. - 1982. №3. - გვ. 74-83.
569. ცნობილი აფხაზი მეცნიერის ა. ჰაშბას დაბადებიდან 80 წლისთავის გამო // ალაშარა. - 1982. - №5. - გვ. 77-82. - აფხაზურ ენ.
570. წინასიტყვაობა // წგ-ში : კაკაბაძე, ს. დიდგორის ომი. - თბ. : განათლება, 1982. - გვ. 3-5.
571. ხალხთა მეგობრობის მსახური : [ი. ს. ბოგომოლოვი 50 წლისაა] // თბილისი. - 1982. - 17 ივლ., №160. - გვ. 3.
572. Мой родной институт : Деятельность в Юго - Осетинском институте // В кн.: Гаглойти, Ю. С., Чибиров, Л. А. Юго-Осетинский госуд. пед. институт. - Цхинвали : Ирыстон, 1982. - С. 119 - 120.
573. Письма русских фольклористов грузинскому фольклористу : [М. К. Азадовский, Н. П. Андреев, Ю. М. Соколов, В. И. Чичеров Михаилу Чиковани] // კრ-ში: ქართული ფოლკლორი. ტ. XII. - თბ.: მეცნიერება, 1982. - 136-161 ს.; Из истории русской фольклористики : (Содержит публикация письма Л.В. Азадовской «Из писем М.К. Азадовского»). - Л.: Изд. Ан СССР, 1978. - С. 199-273.

1983

574. მოსე გოგიბერიძე - რუსთველოლოგი // კრ. : ლიტერატურული ძიებანი : [მიძღვნილი აკადემიკოს ალ. ბარამიძის დაბადების 80 წლისთავისადმი]. - თბ., 1983. - გვ. 160-171.
575. ნიკო მარისადმი გაგზავნილი იუსტინე აბულაძის შვიდი ბარათი // თბილისის უნივერსიტეტის შრომები. აღმოსავლეთმცოდნეობა : ეძღვნება პროფ. დ. კობიძის ხსოვნას. - 1983. - ტ. 241. - გვ. 159 - 172. - რეზ. რუს., ინგ.

576. ნაწყვეტი რეცენზიიდან : ილია კავკაზაგის კინოსცენარზე „განდეგილი“. შ. მარკოზაშვილის წერილში „საჩუქარი მუზეუმს“ // საბჭოთა ოსეთი. - 1983. - 2 დეკ., №229. - გვ. 4.
577. პროფ. სერგი ჟღენტის გახსენება: [დაბადების 70 წლისთავის გამო] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური) - 1983. - 8 იანვ., №4. - გვ. 3
578. პროფ. სერგი ჟღენტი - 70 // დროშა. - 1983. - №2. - გვ.13.
579. როგორ გაშალა მხრები... ქართველოლოგიის განვითარების საგულისხმო ფურცელი : [მ. ბროსეს ქართველოლოგიური მოღვაწეობის შესახებ] // თბილისი. - 1983. - 18 აგვ., №192. გვ. 3.
580. ღვაწლის დაფასება : [პროფ. ს. ჟღენტის დაბადების 70 წლისთავი] // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1983. - 28 იანვ., №6. - გვ.3.
581. Иосиф Орбели / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб. : Мецниереба, 1983. - 156 с. : 24 илл.
რეც. : მეღუბა, დ. ძვირფასი მოგონებები // თბილისი. - 1983. - 26 დეკ., № 295. - გვ. 3.
სეირანიანი, ბ. პატივისცემითა და დიდი სიყვარულით // სოვეტაკან ვრასტან. - 1983. - 7 ივლ., №81. - გვ. 4. - სომხ. ენ.
შამელაშვილი, რ. // კომუნიზმის სხივი (ცაგერი). - 1983. - 31 მაისი, №65. - გვ. 3-4.
შამელაშვილი, რ. მსოფლიო მეცნიერი // წიგნის სამყარო. - 1983. - 8 იანვ., №11. გვ. 3.
Гвахария, А. А. Дань любви и уважения // Лит. Грузия. - 1983. - №11. С. 126-129.
Сеиранян, В. // Родина. - 1984. - 9 мая., №19. - С. 7.
Чхаидзе, М. П. Глашатель дружбы и гуманизма // Веч. Тбилиси. - 1983. - 7 июня, №131. С. 3.
Юзбашян. К. Н. Новая книга об И. А. Орбели // Мацне : Известия АН Груз. ССР. Серия истории, археологии, этнографии и истории искусства. - 1984. - №1. - С.178 - 183.

ინფორმაცია : გამოჩენილი საბჭოთა აღმოსავლეთმცოდნე // ქუთაისი. - 1983. - 21 მაისი, №98. - გვ. 3.
საქინფორმი // კომუნისტი. - 1983. - 24 ნოემბ., №270. - გვ. 4.
საქინფორმი. გამოჩენილი საბჭოთა მეცნიერი // საბჭოთა აჭარა. - 1983- 20 მაისი, №97. - გვ. 2.

1984

582. ამბავი სულის ძლიერებისა // კომუნისტი. - 1984. - 15 აპრ., № 89. - გვ. 4. - რეც. : ჟორდანია, გ. დაბრუნებული საუნჯე. - თბ. : მეცნიერება, 1983. -183 გვ.
583. გიორგი ლეონიძე - რედაქტორი, სიძველეთა დამცველი საქართველოს მწერალთა მუზეუმის დამაარსებელი // ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში. (ჟურნალ სკოლა და ცხოვრებს დამატება) - 1984. - №4. - გვ. 56-61.
584. გიწვევთ მეგობრებო! [ი. მეგრელიძის წიგნის „სიძველეები ლიახვის ხეობაში“ განხილვაზე] // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. - 19 დეკ., №24. - გვ. 4.
585. ეგნატე ნინოშვილი // ლიტ. საქართველო. - 1984. - 15 ივნ., №25. - გვ. 12.
586. ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ.
- რეც.: იმნაძე, მ. მონოგრაფია ეგნატე ნინოშვილზე // წიგნის სამყარო. - 1984. - 12 დეკ., №12. - გვ. 6.
- მესხრიკაძე, ნ. საყურადღებო ნაშრომი // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. -19 დეკ., №242. - გვ. 4.
- შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). -1985. -19 თებ., №22. - გვ.4.
- საიუბილეო გამოცემები // ლიტ. საქართველო. - 1984.- 2 ნოემბ., №45. - გვ. 4.
- ინფორმაცია: ეგნატე ნინოშვილის ხსოვნისათვის // სოფლის ცხოვრება. - 1984. - 23 ოქტ., № 244. - გვ. 3.

587. ზნეობრივი გმირობის ზეიმი : [ე. თაყაიშვილი] // კომუნისტი. - 1984. - 8 ივნ., №132. - გვ. 3.
588. მის სახელს გაეგობა არ უწერია // კრ. : ბესო ჟღენტი თანამედროვეთა მოგონებებში. - თბ. : ხელოვნება, 1984. - გვ. 70-76.
589. პეტრენკო პანტელეიმონ ანტონის ძე (1908-1936) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - 1984. - ტ. 8. - გვ. 45-46.
590. სიძველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილუსტრაციით ტექსტში]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
რეც. : კანდელაკი, ბ. საინტერესო ნაშრომი // წიგნის სამყარო. - 1984. - 26 სექტ., №18. - გვ. 4.
შამელაშვილი, რ. საინტერესო ნაშრომი // გამარჯვება (გორი). - 1984. - 27 ოქტ., №124. - გვ. 4.
ჩიბიროვი, ლ. ა. სიძველეები ლიახვის ხეობაში // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. - 3 ოქტ., №190. - გვ. 3.
Чибиров, Л. А. Эпиграфика нашего края // Советская Осетия. - 1984. - 25 сент., №184. - С. 4. : (На рус., осетин.)
გამომხაურება :
ოთინაშვილი, ნ. ცხინვალში განიხილეს : [პედინსტიტუტის სააქტო დარბაზში და მოიწონეს] // წიგნის სამყარო. - 1985. - 13 მარტი, №5. - გვ. 8.
591. „ღვაწლი ამაოდ არ ჩაივლის“ : [ე. ნინოშვილის ბიოგრაფიული ცნობები] // ჭოროხი. - 1984. - №4. - გვ. 55-63; №5. - გვ. 51-60.
592. Пособие для авторов и наборщиков восточных шрифтов / ред. Дж. Гиунашвили. 4-ое дополненное изд. - Тб.: Мецниереба, 1984 г. - 36 с.
Соавт. Марр, Ю. Н.
593. Слово оружие борьбы [Выдающийся писатель-реалист. Эгнате Ниношвили 125 лет] // Веч. Тбилиси. - 1984. - 3 ноября, №253. - С. 4.

1985

594. არქივიდან : [ფოტოსურათი, ნიკო მარი და გიორგი ჩუბინაშვილი ანისში, 1916 წ.] // თბილისი. - 1985. - 7 დეკ., №280. - გვ. 4.

595. დაგვიანებული რეცენზია // წიგნის სამყარო. - 1985. - 22 მაისი, №10. - გვ 5. - რეც. წგ-ზე : ფერაძე, ლ. ალექსანდრე სარაჯიშვილი. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1983. - 184 გვ.
596. მხილებული შეცდომების მიჩქმალვის გამო : [შენიშვნა გ. შარაძის წიგნზე თეიმურაზ ბაგრატიონი. თბ., 1972. 1973, 1974 წწ.] // განთიადი. - 1985. - №5. - გვ. 144-149.
597. ნიკო მარის ცხოვრების უმთავრესი შტრიხები : [დაბადების 120 წლისთავთან დაკავშირებით] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1985. - 19 ოქტ., №126. - გვ. 3.
598. სამარადისოდ აღიბეჭდება : [ნიკო მარის დაბადების 120 წლისთავთან დაკავშირებით] // თბილისი. - 1985. - 31 ოქტ., №250. - გვ.4-5.
599. სვანიძე ალექსანდრე სიმონის ძე (1886-1942. 14. XI.) // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1985. - ტ. 9. - გვ. 311.
600. სწავლობს რაიონის წარსულს : [ინფორმაცია ტ. მეგრელიძის ნაშრომზე: სიძველენი ლიახვის ხეობაში. - თბ., 1984.] // ლენინური გზით (ზნაური). - 1985. - 8 ოქტ., №121.- გვ. 4.
601. „ქართული პროზის“ სერიაში ზოგი შეცდომის გამო : [საუბარი სხვადასხვა ავტორებზე, ტრადიციული სათაურების მოხსნა და რიგი თვითნებური ცვლილებების შესახებ] // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1985. - 12 თებ., №19. - გვ. 4.
602. შეხვედრები პავლე კანდელაკთან // კრ. : პავლე კანდელაკი. - თბ. : ხელოვნება, 1985. - გვ. 137-144.
603. ხალხური დღეობები ძველ გურიაში : I. ბოსლობა // კრ - ში. : მასალები საქართველოს ეთნოგრაფიისათვის : XII. „ხელეურო“, კრებ. მიძღვნილი აკად. გიორგი ჩიტაიას დაბადების 90 წლისთავისადმი. - თბ., - 1985. - გვ. 147-155.
604. Письма Иосифа Кипшидзе Николаю Марру / Публикация и примечания И. В. Мегрелидзе // საქ. სსრ მეცნ აკად. მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1985. - №1. - გვ. 177-186.
605. С культурой Кавказа познакомил весь мир : [К 120-летию со дня рождения Н. Я. Марра] // Веч. Тбилиси. - 1985. - 2 ноября, №253. - С. 4.

606. У истоков абхазоведения : Воспоминания и документы [Гулиа, Д. И. ; Чочуа, А.М. ; Хашба, А. К. ; Кукба, Б. И.; Ред. Зухба, С. А.; Салакая, Ш. Х.] - Сухуми : Алашара, 1985. - 70 с.
607. Ученый патриот : [Е.С. Такайшвили] // Лит. Грузия. - 1985. - №12. - С. 162-166.

1986

608. გრიგოლ რომანის ძე ფერაძე (1899-1945) : [არქიმანდრიტი] // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1986. - ტ. 10. - გვ. 261.
609. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და შემოქმედების ესკიზი // ჭოროხი. - 1986. - №2. - გვ. 72-80.
610. მეცნიერისა და მეგობრის ხსოვნას : [სოლ. ყუბანეიშვილი : ნეკროლოგი] // ლიტ. საქართველო. - 1986. - 21 მარტი, №12. - გვ. 16. - ხელმოწერა ი. მეგრელიძე და სხვ.
611. მიღვწიან, მოვეგონები : [საზოგადო მოღვაწეთა მემორიალური დაფების არსებობის აუცილებლობის შესახებ] // თბილისი. - 1986. - 11 ივნ., №134. - გვ. 3.
612. მონოგრაფია ცხინვალზე // წიგნის სამყარო. - 1986. - 11 ივნ., №11. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე. : ცოტნიაშვილი, მ. ცხინვალის ისტორია : (ცხინვალი ფეოდალიზმის ხანაში). - ცხინვალი: ირისტონი, 1986. - 395 გვ.
613. ნ. მარი და აფხაზური კულტურის მოღვაწენი : [მოხსენება] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. დ. ი. გულისას სახ. აფხაზეთის ენის, ლიტ.-ისა და ისტ.-ის ინსტიტუტის სამეცნ. სესია. მიმღ. ნ. ი. მარის დაბადებიდან 120 წლისთავისადმი. სოხუმი. 1986 წ. 20 თებ. სესიის პროგრამა. - თბ., 1986. - გვ. [2].
614. ნ. მარი - ქართველოლოგი : [დაბადების 120 წლისთავის გამო] // ცისკარი. - 1986. - №12. - გვ. 114-121.
615. საგალობელი დედაენისა : [პოეტ ს. გუგუნავას ცხოვრება და მოღვაწეობა] // ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში. - 1986. №4.- გვ. 112-121.

616. სარგის კაკაბაძე და ქართული მწერლობა // კომუნიზმის გზით (წულუკიძე). - 1986. - 18 ნომბ., №138. - გვ. 3.
617. სარგის კაკაბაძე ძველი ქართული მწერლობის მკვლევარი: [მოხსენება] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. პრეზიდიუმთან არსებული საქართველოს ისტორიის წყაროების კომისიისა და ივ. ჯავახიშვილის სახ. ისტ., არქ. და ეთნოგრ. ინსტიტუტის სამეცნიერო სესია მიძღვ. ს. კაკაბაძის დაბადებიდან 100 წლისთავისადმი. 1986 წ. 23 ოქტომბერი. სესიის პროგრამა. - თბ., 1986. - გვ. [3].
618. უკვდავი მეჭურჭლეთუხუცესი : [ე. თაყაიშვილი] // ლიტ. საქართველო. - 1986. - 10 იანვ., №2. - გვ. 5-6.
619. ფუკურო იპეი (1897-1971) : იაპონელი მთარგმნელი // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1986. - ტ. 10. - გვ. 419.
620. ქართველოლოგი ჰანს ფოგტი : [ფრანგი ენათმეცნიერის გარდაცვალების გამო] // კომუნისტი. - 1986. - 23 ოქტ., №243. - გვ.4; სამშობლო. - 1986. - 20 დეკ., №25. - გვ.6.
621. ღვაწლმოსილი მეცნიერი, მწერალი, პედაგოგი : [პროფ. აკაკი თოფურია - 70] // საბჭოთა ოსეთი. - 1986. - 14 მაისი, №92. - გვ. 4. თანავგტ.: ალ. ღლონტი, ო. ქაჯაია, ტ. სულაბერიძე.
622. ძველი ქართული მწერლობის მკვლევარი [სარგის კაკაბაძე] // ლიტ. საქართველო. - 1986. - 24 ოქტ., N43. - გვ. 14.
623. წიგნი მწიგნობრებზე // თბილისი. - 1986. - 22 იანვ., №18. - გვ. 6. - რეც. წგ - ზე: ნანიტაშვილი, ლ. ქართული წიგნის ამაგდარნი. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1985. - 158 გვ.
624. წინასიტყვაობა // წგ-ში : გაგულაშვილი, ი. ქართული მაგიური პოეზია. - თბ.: თბილ. უნ-ტის გამ - ბა, 1986. - გვ. 3-8.
625. ხსოვნის პატივსაცემად : [აკადემიკოს ნ. მარის სახელობის კავკასიისმცოდნეობის კაბინეტი სომხეთის მეცნიერებათა აკადემიის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტში] // კომუნისტი. - 1986. - 9 ავგ., №193. - გვ. 4. - ხელმოუწერლად.
626. К 120 - летию со дня рождения Н. Я. Марра // Мацне (Известия) АН ГССР : Серия Язык и литература. - 1986. - №190. - С. 263.

627. აკაკი შანიძე და ნიკო მარი // სამეცნიერო სესია, მიძღვნილი აკაკი შანიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი / საქართველოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო; თბილისის ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიურმა ინსტიტუტი. 1987 წ. 17 - 19 თებერვალი. - პროგრამა და მოხს. თეზ. - თბ., 1987. - გვ. 4.
628. გვიგულეთ თქვენთან : [აჭარის სტიქიით დაზარალებულთა დასახმარებლად] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1987. - 17 თებ., №20. - გვ. 1; 24 თებ., №23. - გვ.1.
629. გუგუნავები / რედ. ი. სიხარულიძე. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1987. - 86 გვ. : პორტრ.
- რეც.: კანდელაკი, ბ. წიგნის თარო გვაცნობს ღირსეულ მამულიშვილებს // სოფლის ცხოვრება. - 1988. - 17 თებ., №39. - გვ. 4.
- ქელიძე, გ. გუგუნავები // წიგნის სამყარო. - 1988. - 27 იანვ., №2. - გვ. 3.
- ჭურღულია, ო. სიკეთის მადლი // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1988. - 17 თებ., №33. - გვ. 4.
630. ნიკო მარი და ბიბლიოთეკა // წიგნის სამყარო. - 1987. - 25 თებ., №4. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე. : Голубева, О. Д. Н. Я. Марр и Публичная библиотека : [О работе Н.Я. Марра в Гос. публ. б-ке им. М.Е. Салтыкова-Щедрина]. - Тб. : Хеловнеба, 1986. - 163, [1] с.
631. [რეცენზია] : გაგულაშვილი, ი. ქართული მაგიური პოეზია. - თბ., 1986. - 260 გვ. // საბჭოთა აჭარა. - 1987. - 2 აპრ., №65. - გვ. 4.
632. უკვდავი სახელი : [აკაკი შანიძე 100 წლისაა] // თბილისი. - 1987. - 1 აპრ., №76. - გვ. 6.
633. ცაგარელი გიორგი კონსტანტინეს ძე : [მწერალი, მთარგმნელი] // ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია. - თბ., 1987. - ტ.11. - გვ. 183.
634. Иосиф Орбели : Востоковед. 2-ое доп. изд. / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб. : Мецниереба, 1987. 206 с.

- რეც. : შამელაშვილი, რ. ჩვენი თანამოქალაქე იოსებ ორბელი // ქუთაისი. - 1988. - 11 მარტი, №47. - გვ.3.
- Джафаров, М. С чувством признательности // Советакан Вростан. - 1987. - 31 дек., №156 - С. 3. – на арм. яз.
- Илиадзе, М. Иосиф Орбели - ученый и гражданин // Заря Востока. - 1988. - 5 апр., №79. - С. 4.
- Ерзинкян, Л. Посвящена И. Орбели // Коммунист (Ереван) - 1989. - 26 апр., № 99. - С. 3.
- Ерзинкян, Л. О выдающимся ученом И. Орбели / Л. Ерзинкян, Л. Зарян // Коммунист (Ереван). - 1989. - 25 марта. – С. 3.
635. Н. Я. Марр и публичная библиотека // Веч. Тбилиси. - 1987. - 31 окт., №251. – С.3. - Рец. на кн. : Голубева О. Д. Н. Я. Марр и публичная библиотека. - Тб. : Хеловнеба, 1986. - 163 с.

1988

636. დიახ, არ უნდა დავივიწყოთ : [იაკობ მარი] // ქუთაისი. - 1988. - 23 ივლ., №141. - გვ. 2.
637. დიდი ეროვნული საქმე - კავკასიის პერიოდული პრესა ოსეთისა და ოსების შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1988. - 7 მაისი, №88. - გვ. 3. ; Советон Ирыстон. - 1988. - 31 март., № 62. - С. 4. – На осет. яз.
638. დიდი მეცნიერის მარტვილობა : [მოგონება ექვთიმე თაყაიშვილზე, წერილის თანდართვით] // თბილისი. - 1988. - 12 მარტი, №60. - გვ. 4-5.
639. ვა, სოფელო!.. მოსე გოგიბერიძის გასაჭირი და ბოლოთქმა : [თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსების 70 წლისთავის გამო] // თბილისი. - 1988. - 14 ოქტ., № 236. - გვ. 4.
640. „ვეფხისტყაოსნის“ სიყვარული მავალებს... : [წერილი ვიქტორ ნოზაძის სურათებით] // სამშობლო. - 1988. - მარტი, №6. - გვ. 2.
641. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები / რედ. ა. ჟორდანიას.

- მე-2 შევს. გამოც. - თბ. : განათლება, 1988 . - 234 გვ. : ილ. პორტრ. - რეზ. რუს.
- რეც: შამელაშვილი, რ. „დედა ენის“ ავტორი - ახალი კუთხით // ქუთაისი. - 1988. - 18 აგვ., №157. - გვ. 4.
- შამელაშვილი, რ. სასარგებლო გამოკვლევა // საბჭოთა ოსეთი. - 1988. - 30 აგვ., №166. - გვ. 4.
- შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // სკოლა და ცხოვრება. - 1989. - №8. - გვ. 73-75.
- Илиадзе, М. Якоб Гогешвили-педагог детский писатель публицист // Заря Востока. - 1988. - 16 сент., №214. - С. 4.
642. იგია ფუძე ქართლისა : [ქართული ენა / ლექსი სიმონ გუგუნავასი] // სამშობლო. - 1988. აპრ., №7. - გვ.4.
643. კავკასიის პერიოდული პრესა, ოსეთისა და ოსების შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1988. - 7 მაისი., №88. - გვ. 3.
644. კაცი ნათელი : [დავით ჩხიკვიშვილი] // კრ-ში : დავით ჩხიკვიშვილი. - თბ., 1988. - გვ.70-77.
645. მკვლევარის ორი კრებული : [გაგულაშვილი, ი. საქართველოში ინტერნაციონალური აღზრდის ზოგიერთი საკითხის სწავლებისათვის : ქართველი და ებრაელი ხალხების მეგობრული ურთიერთობის მაგალითზე. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამბა, 1987. - 99გვ.; დასავლეთ საქართველოს ზეპირსიტყვიერება : მასალები აპრობაციისათვის აკად. გამოცემაში გასათვალისწინებლად / საქ. სსრ მეცნ. აკად., ქუთაისის კომპლ. სამეცნ. ცენტრი; [ტექსტები შეკრიბა, გამოსაც. მოამზადა, წინასიტყვ. შენიშვნ. დაურთო: ი. გაგულაშვილმა]. - ქუთაისი, 1987. - 656 გვ.] // ქუთაისი. - 1988. - 12 ივლ., №133. - გვ. 2.
646. ნიკო მარის დაბადების 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო დღეები // კრ-ში : აკადემიკოსი ნიკო მარი - 120. - თბ. : მეცნიერება, 1988. - გვ. 134-142.
647. რეპლიკა - ერთი თარგმანის გამო : [ზაქარაძე, დ. არქეოლოგიური მოგზაურობა გურიასა და აჭარაში (ატლასითურთ) / [რედ.: ხ. ახვლედიანი; მთარგ.: ა. ტოტოჩავა]. - ბათუმი : საბჭ.

- აქარა, 1987. - 303 გვ. // წიგნის სამყარო. - 1988. - 25 მაისი, №10. - გვ. 5.
648. როდის ჩაისახა სამხრეთ ოსეთის სეპარატიზმი : [ი. ანტონეცის წერილის გამო // საბჭოთა ოსეთი. - 1953. - 23 მაისი, № 100. - გვ. 2-3] // მატიანე (თბილისი) / რედ. : ზ. გამსახურდია. - 1988. №3. - გვ. 14-15.
649. სანამ გაგრძელდება? : [უწესრიგობა ფოსტაში ბანდეროლების მიღების გამო] // თბილისი. - 1988. - 16 თებ., №35. - გვ. 5.
650. საექიმო ეთიკა // წიგნის სამყარო. - 1988. - 24 თებ., №4. - გვ. 5. - რეც. წგ-ზე: ბაბუხადია, ვ. ექიმის ფიცი და საექიმო ეთიკის ზოგიერთი საკითხი. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1987. - 119 გვ.
651. სამშობლოს მადლით ცხებული : ვიქტორ ნოზამე-სწავლული, მოღვაწე, გამომცემელი // თბილისი. - 1988. - 20 ივნ., №142. - გვ. 5.
652. ჩემო თანამემამულენო! : [ახალი წლის მილოცვა ჩოხატაურის რაიონის მშრომელებს] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1988. - 31 დეკ., №157. - გვ. 2.
653. ხარი კვდება, ტყავი რჩება : [ფილოსოფოს ვ. მეგრელიძის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ] // თბილისი. - 1988. - 3 აგვ., №178. - გვ. 5-6.
654. Слово от сердца : Выдающийся куртовед (Аджие Джиниз.) // Советакан Врастан. - 1988. - 14 марта, №45. - С. 4. - На арм. яз. Соавт. М. Джафаров.
655. Ценные исследования по истории и этнографий осетин (3 сборника Петроградическая печать Кавказа (Об Осетии и осетинах) / Сост. и исслед. проф. Л. А. Чибирова // Советская Осетия. - 1988. - 31 марта, №62. - С. 3. - На осет. яз.

1989

656. გარეთ სპილენძი, შიგნით ოქრო! : [ვეფხისტყაოსნის გარეკანი, ნახატი ე. ბურჯანაძისა] // ახ. კომუნისტი. - 1989. - 15 აგვ., №56. - გვ. 4.

657. გვმართებს ზომიერება, სიდინჯე : [მიმართვა ახალგაზრდებისადმი უსანქციო მიტინგებზე და მოშიშმილეთა მიმართ] // თბილისი. - 1989. - 8 აპრ., № 82. - გვ. 1.
658. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ან. აფაქიძე. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
რედ. : არველაძე, ბ. დიდი მეცნიერის ბიოგრაფია // ხორხრადინ ვრასტანი. - 1990. - 12 აპრ., №42. - გვ.3. - სომხ. ენ.
არველაძე, ბ. დიდი ცხოვრების წიგნი // თბილისი. - 1990. - 10 აპრ., №82. - გვ. 6.
ნიაბაური, გ. მონოგრაფია ე. თაყაიშვილზე // წიგნის სამყარო. - 1990. - 14 მარტი, №5. - გვ. 5.
ღლონტი, ალ. მატიანე დიდი ღვაწლისა // კომუნისტი. - 1990. - 29 იანვ., №22. - გვ. 4.
ჭურღულია, ო. დიდი მამულიშვილის უკვდავება // საბჭოთა აფხაზეთი. - 28 მარტი, 1990. - №59. - გვ. 3.
Арвеладзе, Б. Успеть как можно больше // Веч. Тбилиси. - 1990. - 5 апр., № 77. - С. 3
Джинджихашвили, М. Не зевайте, библиофилы // Заря Востока. - 1990 г. 14 янв., №12 - С. 4.
659. „ვეფხისტყაოსნის“ ახალი გამოცემის გამო [- თბ. : მეცნიერება, 1989] // კრიტიკა. - 1989. - №4. - გვ. 5-6.
660. კვლავ „სიბრძნე სიცრუის“ სათაურის თაობაზე // ლიტერატურული ძიებანი. - 1989. - ტ. 3 (XVIII). - გვ. 474-478. - რეზ. რუს.
661. მემორიალურ დაფაზე და საფლავის ქვაზე : [მწერალ ს. გუგუნავას დაბადების 150 წლისთავის გამო] // ლენინის დროშა (მახარაძე). - 1989. - 1 ივლ., №79. - გვ. 3.
662. ...მხოლოდ უნივერსიტეტში! ე. თაყაიშვილის ძეგლი ჩაის სახლის წინ ? // თბილისი. - 1989. - 29 იანვ., №24. - გვ. 4-5.
გამოხმაურება მხარდაჭერით :
ბარამიძე, რ. უფრო დავაფასოთ ამაგი // თბილისი. - 1990. - 31 მარტი, N74.

- ბრეგაძე, ა. მხოლოდ უნივერსიტეტის ეზოში / ა. ბრეგაძე, მ. ზუბადალაშვილი, ლ. ერისთავი, ნ. დათიაშვილი // თბილისი. - 1990. - 21 მარტი, N65. - გვ. 4.
- მირიანაშვილი, ა. ეს სადავო არ არის // თბილისი. - 1990. - 21 მარტი, N65. - გვ. 4.
- საითიძე, გ. დავუბრუნოთ ძველებული იერი [ე. თაყაიშვილის ძეგლის დადგმა უნივერსიტეტის ეზოში] // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1990. - 6 აპრ., №13. - გვ. 4.
663. ნიკო ჩუბინაშვილი და ჯვრის მონასტერი პალესტინაში // ა. პუშკინის პედ. ინ-ტის სამეცნიერო სესიის პროგრამა და მოხს. თეზისები. - თბ., 1989. - გვ. 8.
664. ნიჭით და შრომით : [გიორგი ჯიბლაძის გარდაცვალების გამო] // თბილისი. - 1989. - 27 სექტ., №223. - გვ. 8.
665. სომხები და ქართველები ერთი ვაშლის ორი ნახევარია / ინ-ტერვიუ ჩაიწერა მ. ჯაფაროვმა // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1989. - №78. - გვ. 4. - სომხ. ენ.
666. ფრთხილად, ეროვნული განძია! : [ისტორიულ ექსპონატთა დაცვისათვის] // თბილისი. - 1989. - 21 აგვ., №193. - გვ. 5.
667. ქართული ანბანის მოხაზულობის სიზუსტისათვის // წიგნის სამყარო. - 1989. - 25 ოქტ., №20. - გვ. 7.
668. შრომა და სწავლაა შეჭირვების სალბუნ : [საუბარი ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორ პროფესორ ი. მეგრელიძესთან საქართველოში მიმდინარე ეროვნულ მოძრაობაზე] / ჩაიწერა მ. მაისურაძემ // თბილისი. - 1989. - 15 ივლისი. - გვ. 2.
669. Мемориал „9 апреля“ Каким ему быть?! // Веч. Тбилиси. -1989 . -18 мая., № 113. - С. 4.
670. Чувство достоинства в людях я очень ценю : [Интервью записала С. Гвелесиани] // Веч. Тбилиси. - 1989. - 18 ноября, №263. - С. 3.

1990

671. ანდრია გუგუშვილი : [ცხოვრება და მოღვაწეობა, ინგლისელ ქართველოლოგ-ისტორიკოს იულიან ედუარდ დეივიდ ალენ-

- თან და სხვა ქართველოლოგებთან მეგობრობა და თანამშრომლობა. 1938 წლის მიმოწერა სტატიის ავტორთან // ლიტ. საქართველო. - 1990. - 11 მაისი, №19. - გვ. 12-13.
672. გამოსათხოვარი : [ალპინისტ აკაკი (ივანე) მარის გარდაცვალების გამო] // თბილისი. - 1990. - 18 სექტ., №214 - გვ. 7.
673. გენერალი გიორგი მაზნიაშვილი // ახალგაზრდა ივერიელი. - 1990. - 26 მაისი, №57-58. - გვ. 13.
674. დიახ, „იბერია“! ეწოდოს „დინამოს“ გუნდს // თბილისი. - 1990. - 24 მარტი, № 68. - გვ. 8.
- თანავტ. გ. გოგიტიშვილი და სხვ. 138 ხელმოწერა.
675. ვიქტორ ნოზაძის ბარათები // განთიადი. - 1990. - №5. - გვ. 144-164.
676. მან ისტორიული სიტყვა წარმოთქვა : [გულო კაიკავიშვილი. სიტყვა აკაკი წერეთლის დაკრძალვაზე] // ჭოროხი. - 1990. - №5. - გვ. 5-7.
677. მეგობრობაა ჩვენი გზა და ხიდი : [ოსთა და ქართველთა შორის არსებული კეთილგანწყობილების აღდგენისათვის] // თბილისი. - 1990. - 30 ივნ., N148. - გვ. 3.
678. [მოგონება იაკობ ჯულაშვილზე] // წგ-ში : სუხოტინი, ი. სტალინის ვაჟი : ცხოვრება და სიკვდილი იაკობ ჯულაშვილისა / თარგმნა შოთა ზოიძემ. - ბათუმი : აჭარა, 1990. - გვ. 36-38.
679. მეცნიერ-მუშაკსა და მწერალ ნაფი ჯუსოითს პასუხი მოეთხოვოს ქართველთა და ოს ხალხთა მეგობრობაში ბზარის შეტანის მცდელობის გამო : [კოლექტიური განცხადება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტისა და მწერალთა კავშირის თავმჯდომარის სახელზე] // ლიტ. საქართველო. - 1990. - 19 იანვ., №3. - გვ. 5; Заря Востока. - 1990. - 19 янв., №18. - С. 3.
- ხელს აწერს : ბ. არველაძე, დ. თევზაძე, კ. იმედაშვილი, ი. მეგრელიძე და სხვ.
680. მის სახელს საუკუნეები შეინახავს : [ბორის პაიჭაძის გამოსათხოვარი] // თბილისი. - 1990. - 15 ოქტ., №235. - გვ. 5.

681. მოსაზრებები სამართლებლივ საკითხებზე // წიგნის სამყარო. - 1990. - 11 აპრ., №7. - გვ. 8. - რეც. წგ-ზე : ნადარეიშვილი, გ. ნიკო მარი და ქართული სამართლის ისტორიის საკითხები. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1989. - 100 გვ.
682. მცირე მოგონება : [პროფ. მიხ. ზანდუკელზე] // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1990. - 1 მარტი, №25. - გვ. 8.
683. მჯერა მრავალჯერ გაგვახარებს // თბილისი. - 1990. - 15 სექტ., №212. - გვ. 4.
684. [პასუხი შენიშვნაზე] გაზეთების „თბილისის“, „Веч. Тбилиси“ და „ხორჰრდანი ვრასტანის“ რედაქციებს ბ. არველაძის რეცენზიაზე ი. მეგრელიძის მონოგრაფიის შესახებ: „ექვთიმე თაყაიშვილი“. - თბ., 1989. // თბილისი. - 1990. - 3 მაისი, №100. - გვ. 3.
685. „სამშობლოს გრძნობა გასაკვირველი“... წერილები საფრანგეთიდან. ქალბატონ ნინო სალიას 90 წელი შეუსრულდა // თბილისი. - 1990. - 28 დეკ., №297. - გვ. 4. - [წერილში ჩართულია ნინოსა და კალისტრატე სალიას ბარათიც, ანდერძების მნიშვნელობისა].
686. სახელს არ ეძებდი, მაგრამ მოიხვეჭე : [რ. თაბუკაშვილის გახსენება] // კაბადონი - 8. - 1990. - 1 სექტ., № 22. - გვ. 2.
687. სიმონ გოგიბერიძე // ლიტ. საქართველო. - 1990. - 20 სექტ., №38. - გვ. 8-9.
688. საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში : [სამხრეთ ოსეთის სოფლებში მცხოვრებ ქართველ ქალთა მჯდომარე აქცია] // კომუნისტი. - 1990. - 27 იანვ., №28. - გვ. 3 ; ახ. კომუნისტი. - 27 იანვ., №11. - გვ. 2, 7.
689. ...უახლოესთაგანი ვბედავ, გითხრათ... : [პასუხი ამბ. პაიჭაძეს] // წიგნის სამყარო. - 1990. - 26 დეკ., №24. - გვ. 2.
690. ქართველი იუნკერის ბედი : [მიხეილ კვალიაშვილის ბიოგრაფია, მისი სამეცნიერო ხასიათის წერილები] // განთიადი. - 1990. - №9. - გვ. 136-161.
691. ღვაწლი ექვთიმე თაყაიშვილისა // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1990. - 26 მაისი, №18-20. - გვ. 11.

692. ღია წერილი „ხორხრადინ ვრასტანის“, „Веч. Тбилиси“ და „თბილისის“ გაზეთების რედაქციებს: [პასუხი ბ. არველაძის მონოგრაფიის „ექვთიმე თაყაიშვილთან“ დაკავშირებით] // ხორხრადინ ვრასტანი. - 1990. - 11 ოქტ., №120. - გვ. 3. - სომხ. ენ.
693. წინათქმა // წგ-ში : პაპავა, თ. დიდი სახეები პატარა ჩარჩოებში. - თბ., 1990. - 308 გვ. - I გამოც. პარიზი. 1937. - გვ. 3-6; დამატებები და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა.
694. წინასიტყვაობა : წგ-ში სამუშაო, კ. ქართული ზეპირსიტყვიერება : [მეგრული ნიმუშები]. - თბ. : მეცნიერება, 1990. - გვ. 3-5.
695. Воспоминания И. Мегрелидзе о Якоба Джугашвили // В кн.: Сухомин, Я. Л. Сын Сталина : Жизнь и гибель Якоба Джугашвили. - Л. : Лениздат, 1990. - С. 28 - 31.
696. Выднйй ученый - социолог : [К. Р. Мегрелидзе] // მეგრელიძე, კ. აზრის სოციალური ფენომენოლოგია. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1990. - გვ. 665-667.
697. Председателю правления Союза писателей Грузии Мухрану Мачавариани, президенту Академии наук Грузии Альберту Тавхелидзе : [Об Нафи Джусоиты] // ლიტ. საქართველო. - 1990. - 19 იანვ., № 3. - გვ. 5; Заря Востока. - 1990. - 19 янв., №18. - С. 3; 26 янв., №23. - С. 3.

1991

698. 1924 წლის აგვისტოს აჯანყებიდან // ახალგაზრდა ივერიელი. - 1991. - 31 აგვ., №100-101. - გვ. 6.
699. ანგარიში ვაძლიოთ ერთმანეთს [ე. თაყაიშვილისა და ნ. მარის მიმოწერა] // თბილისი. - 1991. - 2 სექტ., №166. - გვ. 5.
700. არ გაგიკვირდეთ, ასეა! : [პროფესორ მიხეილ ჭაბაშვილზე და ზოგ სხვა საკითხზე] // ცხოვრება. - 1991. - 22 ივნ., №41. - გვ. 4.
701. აროდეს გვიზამს ზიანსა... [რეცენზია წგ-ზე: Сухотин, Я. Сын Сталина: Жизнь и гибель Я. Джугашвили. - Л., 1990] // ცხოვრება. - 1991. - 15 ივნ., №38. - გვ. 4.

702. ახლა ხომ მაინც გაირკვევა მტყუნ-მართალი? : [პროფესორ ზაზა ალექსიძის ერთი წერილის გამო - „რუსთაველის შესახებ არაფერი ვიცით?“] // ცხოვრება. - 1991. - 15 მაისი, №29. - გვ. 4.
703. დაუბრუნდეს პირველ კორპუსს - მისი ადგილი მუზეუმშია: [ივანე ჯავახიშვილის სამუშაო მაგიდის მაღლივი კორპუსიდან პირველ კორპუსში გადმოტანის შესახებ] // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1991. - 5 აპრ., №9. - გვ. 3. (კოლექტიური ხელმოწერით - მათ შორის ი. მეგრელიძე).
704. ემიგრანტული წიგნის ერთდროული ორი გამოცემა და ... უამრავი თავსატეხი : [პაპავა, თ. დიდი სახეები პატარა ჩარჩოებში. - თბ. : მერანი, 1990. - 400 გვ.] // ცხოვრება. - 1991. - 1 ივნ., №34. - გვ. 4.
705. [მოგონება იაკობ ჯულაშვილზე] // წგ-ში : სუხოტინი, ი. სტალინის ვაჟი : [ი. ჯულაშვილის ცხოვრება და დაღუპვა / თარგმანა გურამ სამსონაძემ. - თბ.: სამშობლო, 1991. გვ. 42 - 46 ; ნაწყვეტი დაიბეჭდა გაზ. „კაბადონი - 8“. - 1990. - 24 ივნ., №12 - გვ. 7.
706. ერთი წერილის გამო : [ეპისკოპოს ანანია ჯაფარიძეს] // ერი. - 1991. - 7 თებ., №6. - გვ. 10-11. : [ბოლო სვეტში „ვოსტორგოვი“ იკითხება „ვოსტარტოვი“, „კრაჩკოვსკის“ მაგიერ დაბეჭდილია „პრაცკოვი“].
707. ი. მეგრელიძის მოგონებები ი. ჯულაშვილზე / წგ-ში : ტატიშვილი, ი. იაკობ ჯულაშვილი. - თბ. : მერანი, 1991. - გვ. 196 - 203
708. ილორობა // საქართველოს ქალი. - 1991. - №8. - გვ. 23.
709. კიდევ ერთხელ ილიას მკვლელობაზე // თბილისი. - 1991. - 13 ივლ., №139. - გვ. 5.
710. მსგავსი ყველაი მსგავსსა შობს... : [მოგონება კ. გამსახურდიაზე] // თბილისი. - 1991. - 24 მაისი, №99. - გვ. 3.
711. მუცლის გალოცვა : [მოსაზრება სადედაღვთისო ქვევრის მოხდასთან დაკავშირებული რიტუალისა] // საქართველოს ქალი. - 1991. - №5. - გვ. 21.

712. ოღონდ პატიოსნად : [პასუხი გ. იმნაიშვილს წერილზე: „რამ გაანაწყენა პროფესორი?“] // თბილისი. - 1991. - 26 სექტ. - გვ. 6. // თბილისი. - 1991. - 7 ოქტ., №188. - გვ. 8.
713. პასუხი ეპისკოპოს ანანია ჯაფარიძეს // ერი. - 1991. - 3 აპრ., №14. - გვ.13.
714. პოლიტიკური ემიგრანტი და ემისარი სიმონ გოგიბერიძე // ლიტ. საქართველო. - 1991 წ. - 25 ოქტ., №43. გვ. 9-10.
715. როდის ჩაისახა სამხრეთ ოსეთის სეპარატიზმი? // თბილისი. - 1991. - 26 აგვ., №163. - გვ. 2.
716. „უსაქართველოდ მე მზე არ მათბობს, როგორ ვიცხოვრო უსაქართველოდ?“ : [ილია კავკაზაგი - 80] // თბილისი. - 1991. - 17 დეკ., №229. - გვ. 3.
717. ქართველოლოგი ჰანს ფოგტი და მისი ზოგი ბარათი // განთიადი - 1991. - №3. - გვ. 162-173.
718. ქართულ ანბანში ასომთავრულის შესახებ // ცხოვრება. - 1991. - 13 მარტი, გვ. 5-6.
719. ქართული მითოლოგიის ზოგიერთი საკითხი : [მქარჩხავი, ნაწილიანი, ცის გახსნა, წყლის წაძინება, მამლის კვერცხი] // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1991. - №4. - გვ. 41-47.
720. შეცდომა უნდა გამოსწორდეს : [გორის პედიინსტიტუტის აღდგენისათვის] // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 5 ივლ., №131. - გვ. 3. : [კოლექტიური ხელმოწერით - მათ შორის ი. მეგრელიძე].
721. ჩეხი ქართველოლოგი იარომირ იედლიჩკა და მისი ბარათები // განთიადი - 1991. - №8. - გვ. 151-170.
722. ზეპირსიტყვიერების მეგრული ნიმუშები // წიგნის სამყარო. - 1991. - №6. - გვ. 7. - რეც. წგ-ზე სამუშაო, კ. ქართული ზეპირსიტყვიერება : მეგრული ნიმუშები . - თბ. : მეცნიერება, 1990. - 153 გვ.
723. წულაძე, აპ. ძმური სიტყვა... / სასტამბოდ მოამზადა და ბოლოსიტყვაობა დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი, 1991. - გვ. 155- 158.

გამოხმაურება : 75 წლის შემდეგ : [ინფორმაცია] // ლიტ. საქართველო. - 1991. - 20 დეკ., № 51. - გვ. 7.

1992

724. აუცილებელი განმარტება : [პასუხის პასუხი გრ. იმნაიშვილს] // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1992. - 6 ნოემბ., №21-22. - გვ. 2.
725. იცოცხლე, ჩემო კეთილო მეგობარო : [ალ. ლლონტი - 80 წელი] // ქართული კულტურა. - 1992. - 12 ივნ., №10. - გვ.6.
726. მ. გორბანევსკის ერთი წერილის გამო : [Горбаневский, М. Конспект по корифею : Какой вклад внесли в науку сталинские статьи о языкознании // Лит. газета. - 1988. - 25 мая, №21. - С. 12] // თბილისის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ პროფესორ - მასწავლებელთა I სამეცნიერო სესია. პროგრამა და მოხს. თეზისები. თბილისი, 1992. 14-15 მაისი. - თბ., 1992. - გვ. 11-13.
- გამოხმაურება :
ჯაში, მ. უნივერსიტეტი „გეორგია“ - პირველი სამეცნიერო სესია // განათლება. - 1992. - 5 ივნ., №10. - გვ.4.
727. სად არის პასუხი! : [გრიგოლ იმნაიშვილის ფანდების წინააღმდეგ] // ქართული კულტურა. - 1992. - 29 მაისი, №8. - გვ. 3.
728. ქართული მითოლოგიის საკითხები : ნატვრისთვალი (ალმასი), ხვითო // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1992. - № 3-4. - გვ. 147-165.
729. ღია ბარათი პროფესორ ვასილ აბაევს // თბილისი. - 1992. - 31 იანვ., №15. - გვ. 2.
730. [Приветствие форуму]. - Нартаний эпос и кавказское языкознание (1992 - 23-25 июня. Майкоп). - Майкоп: Адыгэ Республик, 1994. - С. 224-225.
731. Я в восторге от Адыгеи (беседа с корреспондентом на международном коллоквиуме Европейского общества кавказоведов) // Советская Адыгея. - 24 июня, 1992. - №120. - С. 1.

1993

732. აკადემიკოსი სერგი ჯიქია : [ნეკროლოგი] // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1993. - 11 დეკ., №261. - გვ. 3.
კოლექტიური ხელმოწერით, მათ შორის ი. მეგრელიძე.
733. ებრაულ ენაზე „ვეფხისტყაოსნის“ მთარგმნელი : [მოგონებები ბ. გაპონოვზე] // წგ-ში : გაგულაშვილი, ილ. მადლი სიყვარულისა. - ქუთაისი, 1993. - გვ. 82-83.
734. ზოგი ნაირმნიშვნელობის სიტყვა ქართულში // თბილისის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ ქართული ენის კათედრის პროფესორ - მასწავლებელთა II სამეცნიერო სესია : 22-23 აპრ. პროგრამა და მოხს. თეზ. - თბ., 1993. - გვ. 7.
735. მოსე გოგიბერიძის გასაჭირი და მისი ბარათები ჩემდამი // განთიადი. - 1993. - №3-4. - გვ. 167-181 ; №5-6. - გვ. 144-156 ; №7-8. - გვ. 153-165.

1994

736. გილოცავთ ახალ წელს // სიტყვა ქართული. - 1994. - 14 იანვ. N1. - გვ. 1. - ხელმოწერა: ი. მეგრელიძე და სხვ.
737. ისევ სერია „დაბრუნების“ შესახებ // საქ. რესპუბლიკა. - 1994. - 5 მაისი, №74. - გვ.4.
738. ნინო და კალისტრატე (სალიები) // სიტყვა ქართული. - 1994. - 14 იანვ., №1. - გვ.14.
739. სინას მონასტრის ქართული ხელნაწერების აღწერილობა : (ცნობები გამოცემაზე) // თბილისის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ პროფესორ - მასწავლებელთა III სამეცნიერო სესია. პროგრამა და მოხს. თეზ. - თბ., 1994. - გვ. 7-8.
740. ნინო და კალისტრატე სალიების ბარათები : [საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველების მიმოწერა ქართველ მოღვაწეებთან] // განთიადი. - 1994. - №9-12. - გვ. 177-188. - გაგრძელება : 1995. - №1-8.

741. ტოპონიმიკური ძიებანი // სოფლის ცხოვრება. - 1994. - 28 ივნ., № -18. - გვ.4.

1995

742. იჯანმრთელოს! : [ხ. ბერულავას 70 წლისთავთან დაკავშირებით] // სიტყვა ქართული. - 1995. - 14 მარტი, №10. - გვ.2.
743. ლაზურ-ჭანური გვარსახელები // თბილისის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ პროფესორ - მასწავლებელთა IV სამეცნიერო სესია. თბილისი, 1995. 1 ივნ. : პროგრამა და მოხს. თეზ. - თბ., 1995. - გვ. 6-7.
744. ნინო და კალისტრატე სალიების ბარათები : [საზღვარგარეთ მცხოვრები ქართველების მიმოწერა ქართველ მოღვაწეებთან] // განთიადი. - 1995. №1-2. - გვ. 175-185 ; №3-4. - გვ. 175-186 ; №7-8. - გვ.145-159.
745. საინტერესო წიგნი // აღორძინება. - 1995. - 1-11 იანვ., №1. - გვ.7. - რეც. წგ-ზე: გურიის თავადთა და აზნაურთა ოჯახები. - თბ.: მეცნიერება, 1993. - 152 გვ.

1996

746. Акад. Г. В. Церетели : [К 90-летию со дня рождения] // Известия Акад. Наук Грузии : Серия языка и литературы. - 1996. - № 1-4. - С. 190-198.

1997

747. ისევ გახსენება: [გ. ტაბიძის შესახებ] // საისტორიო მოამბე (საქართველოს საარქივო სახელმწიფო დეპარტამენტი). - 1997. - № 69-70. - გვ. 313-315.
748. მოგონებები მოსე გოგიბერიძეზე (დაბადებიდან 100წ. დაკავშირებით // დილის გაზეთი. - 1997. - 15 ნოემბერი, N217. - გვ. 3.

748. სიმველეები ლიახვის ხეობაში: წგ. 2: [პატარა ლიახვის, ფრონის, ფაწისა და ჯეჯორის ხეობები] / რედ. ალ. ლლონტი. - თბ.: სამშობლო ფორტე, 1997. - 128 გვ.

2000

749. მარი ნიკო (ნიკოლოზ) იაკობის ძე (1864, ქუთაისი - 1934, ლენინგრადი) // ქართველ ფილოსოფოსთა ლექსიკონი : პერსონალია / საქ. ფილოსოფ. საზ-ბა. - თბ., 2000. - გვ. 140-142.

2003

750. Грузины в Петербурге : [Грузинское кладбище в Александровской лавре а также пребывание в петербурге Г. Табидзе, К. Джапаридзе, С. Ахметели] // Лит. Грузия. - 2003. - №1-3. - С. 207-216.

2004

751. მოგონებები ექვთიმე თაყაიშვილზე // კრ-ში: ღვთისკაცი ექვთიმე თაყაიშვილი : წგ. 1. (პირველი გამოცემა) / შემდგ. ი. თავბერიძე. - [თბ.:] საქართველოს საპატრიარქოს გამ-ბა, 2004. - გვ. 238-241, 255-260, 278-281; იდენტური მეორე გამოცემა - [თბ.], 2007.

2006

752. ვ. ბალმონტი - „ვეფხისტყაოსნის“ მთარგმნელი // ქართული ფოლკლორი : კრ. 3 (XIX) / საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი. - თბ., 2006. - გვ. 186-189.

2009

753. [გამონათქვამი ე. თაყაიშვილზე, როგორც რუსთველოლოგზე] // მოგითხრობთ „ვეფხისტყაოსნის“ შესახებ : [ენციკლოპედიური კრებული პოემისა და მისი ავტორის შესახებ] წგ. 2. - [თბ.] : სეზანი : ჯეოქს ფაბლიშინგი, [2009]. - გვ. 95.

2013

754. წინასიტყვაობა წიგნიდან „რუსთველოლოგები“. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - 320 გვ. // კრ-ში : ხსოვნის ნათელი : პოეზია, პროზა, წერილები, თარგმანები : [3 ტომად] / იდეის ავტ. და შემდგ. ე. მარღია. - თბ., 2013. - ტ. I. - გვ. 77-81.

2014

755. მოვლენათა კვალდაკვალ : [ექვთიმე თაყაიშვილის დაკრძალვის შესახებ] // დიდი ექვთიმე / საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი. - თბ., 2014. - გვ. 674-675.

2016

756. შეხვედრები ლადო გუდიაშვილთან : [მოგონებები] / პუბლიკაცია მოამზადა გ. მეგრელიძემ // კრ-ში: ლადო გუდიაშვილი 120 / შემდგ. ბ. კობაძე. - თბ., 2016. - გვ. 228-233.

იოსებ მეგრელიძის რედაქტორობით გამოცემული შრომები

Works Edited by Ioseb Megrelidze

1935

757. Путуридзе. В. С. Начальная хрестоматия пересидского языка. - М.-Л. : Изд. АН СССР. - 1935. - 140 с.
758. Хакани, Незами. Руставели : Сб. 1. - М.-Л. : Изд. АН СССР, 1935. - 52 с.

1936

759. Марр, Ю. Н. Статьи, сообщения и резюме докладов. [Т. I]. - М. - Л. : Изд. АН СССР, 1936. - 104 с.

1937

760. Марр, Н. Я. Марр, Ю. Н. Заметки о турецком языке Абстумани. - М. Л. : Изд. АН СССР, 1937. - 32 с.

1938

761. Марр, Н. Я. О Языке и истории Абхазов / Подготов. к печати, ред. и примеч. (совместно с А. К. Хашба) и указатели (совместно с А. А. Марр). - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1938. - 440 с.

1939

762. Марр, Ю. Н. Статьи и сообщения : [Т.] II. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1939. - 314 с.
- Соред. О. Л. Вильчевски.

1940

763. Марр, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря / Подготовка к печати, ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1940. - XII, 276 с.

1949

764. Марр, Н. Я. Грузинский язык. - Сталинир, 1949. - 68 с.

1955

765. ღლონტი, ალ. ნარკვევები: ხალხური ზეპირსიტყვიერების, ლიტერატურისა და ენათმეცნიერების ზოგიერთი საკითხი. I. - სტალინირი: სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1955. - 148 გვ. თანარედ. მ. ნართიკოვეი.

1964

766. Марр, Н. Я. Об истоках творчества Руставели и его поэме. - Тб. : Изд-во АН ГССР, 1964. - 284 с.

1965

767. მარი, ნ. ვეფხისტყაოსნის ტექსტის საკითხები / დასაბეჭდად მოამზადა მ. გუგუშვილმა და ლ. ძოწენიძემ. - თბ. : მეცნიერება, 1965. - 226 გვ.

რეც.

არველაძე, ბ. დიდი მეცნიერის მემკვიდრეობა // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1967. - 2 სექტ., N104. - გვ. 3. - სომხურ ენ.

1967

768. ნოლაიდელი, ჯ. აჭარული ზეპირსიტყვიერებისა და ეთნოგრაფიის მასალები. - თბ. : მეცნიერება, 1967. - 92 გვ.

1969

769. გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის სახ. პედაგოგიური ინტის შრომები. - 1969. - [ტ.] 13.
სარედაქციო კოლეგიის წევრი.
770. შალუტაშვილი, ნ. ილია ჭავჭავაძის უცნობი წერილები თეატრის შესახებ. - თბ.: ხელოვნება, 1969. - 129 გვ.

1971

771. ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
772. ხარატიშვილი, გ. კოტე მარჯანიშვილი რუსულ თეატრში. - თბ. : ხელოვნება, 1971. - 168 გვ.: 26 ილ.

1972

773. ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. II : დიალექტოლოგიის საკითხები / კრებული გამოსაცემად მოამზადა, რედაქცია, წინასიტყვ. და დამატებითი ცნობები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, - 1972. - 247 გვ. : 1 ფ. პორტრ.

1974

774. ჯაყელი, ჯ. ქართველ მთიელთა ფოლკლორული ტრადიციები ალ. ყაზბეგის შემოქმედებაში. - ბათუმი, 1974. - 64 გვ.

1975

775. სარიშვილი, ტ. პატრიოტიზმისა და ხალხთა მეგობრობის საკითხები „ვეფხისტყაოსანში“. - თბ., 1975. - 52 გვ.
776. Джакели, Дж. А. Воплощение фольклорных традиций грузинских горцев в литературе : [М. Ю. Лермонтов, А. М. Казбеги]: Автореф. дис. ... канд. филолог. наук. - Тб., 1975. - 24 с.

1976

777. Грузинские сказки / Записал в Аджарии Дж. Ногаидели. – Батуми : Сабчота Аджара, 1976. - 94 с.

1977

778. ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. III : ქართული ხალხური სიტყვიერება : [აჭარული მასალები] / კრებულის გამოსაცემად მომზადება, შენიშვნები და რედაქცია პროფ. ი. მეგრელიძისა. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1977. - 146 გვ.

1979

779. სამუშია, კ. ქართული ხალხური პოეზიის საკითხები : [მეგრული ნიმუშების მიხედვით]. - თბ. : მეცნიერება, 1979. - 183 გვ.

1980

780. Джалалов, Г. А. Узбекский сказочный эпос : [Генезис и поэтика]. Автореф. дис. ... канд. филологических наук. - Тб., 1980. - 40 с.

1981

781. ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. IV: ქართული ხალხური სიტყვიერება (აჭარული მასალები) / შეადგინა,

გამოსაცემად მოამზადა და რედაქცია გაუკეთა ი. მეგრელიძემ.
- ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1981. - 174 გვ.

1982

782. Хананашвили, М. И. Академик Л. А. Орбели : [Жизнь в Грузии и науч. связи с груз. физиологами] / Хананашвили, М. И., Арутюнова, М. Г. - Тб.: Мецниереба, 1982. - 69 с.
Соред. Ц. А. Орджоникидзе.

1983

783. Бгажба, Х. С. Пирадов, Б. А. Страницы из летописи дружбы. - Тб. : Мецниереба. - 1983. - 117 с. - Рецензент книги.
784. Гагулашвили, И. Ш. Грузинская магическая поэзия. - Тб. : Издво Тбил. гос. ун-та, 1983. - 156 с.

1985

785. Чхаидзе, М. П. Глonti, А. А. Проблемы межязыковых интерференций. - Тб. : Мецниереба, 1985. - С. 47. - Рецензент книги.

1986

786. ზადრიძე, შ. სარგის კაკაბაძე : [დაბადების 100 წლისთავი]. - თბ. : მეცნიერება, 1986. - 50 გვ. - რეცენზენტი.
თანარეც. დ. გოგოლაძე.
787. ბრეგაძე, დ. მეგობრობის მეკვლე : [ვახტანგ VI-ის პოლიტიკური მოღვაწეობიდან]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1986. - 160 გვ. - რეცენზენტი.
თანარეც. : ლ. მენაბდე, მ. სამსონაძე.
788. გაგულაშვილი, ი. ქართული მაგიური პოეზია. - თბ. : უნ-ტის გამ-ბა, 1986. - 260 გვ.

1987

789. კანდელაკი, ბ. რუსთაველი და მისი ვეფხისტყაოსანი : [ალ-ბომი]. - თბ. : განათლება, - 1987. - 60 გვ.
790. სარიშვილი, ტ. ილია ჭავჭავაძე ბავშვის აღზრდაში ოჯახის როლის შესახებ. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1987. - 80 გვ.
791. Схаплок, Г. Ю. Адыгейская советская поэзия : Автореф дис. ... канд. филолог. наук. - Тб., 1987. - 26 с.
792. Чочуа, А. М. Избранные сочинения. - Тб., 1987. - 336 с.
Соред. Бгажба, Х. С.

1989

793. ლოლაშვილი, ივ. თამარ მეფის აკლდამა გელათში. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1989. - 80 გვ. - რეცენზენტი.
თანარეც. : ნ. მახათაძე, ალ. ღლონტი.
794. ღლონტი, ალ. ქართული ხალხური ნოველის საკითხები. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1989. - 518 გვ. - რეცენზენტი.
თანარეც. არჩ. ჩაჩიბაია.
795. Тлехас, Б. Г. Мотивы социального неравенства в сказочном фольклоре народов Северного Кавказа : Автореф. дис. на соиск. учен. степ. к. филол. н. / АН ГССР, Ин-т груз. лит-ры им. Шота Руставели. - Тб., 1989. - 25 с.

1990

796. სამუშია, კ. ქართული ზეპირსიტყვიერება : [მეგრული ნიმუშები]. - თბ. : მეცნიერება, 1990. - 151 გვ.
797. სარიშვილი, ტ. იაკობ გოგებაშვილის ეროვნული პროგრამა და საქართველოს ნაციონალურ ურთიერთობათა აღზრდა-განათლების საკითხები. - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1990. - 116 გვ.

798. Саришвили, Т. С. Национальная программа Якоба Гогешашვილი и вопросы воспитания и просвещения национальной политики меньшинств Грузии. - Тб. : Изд-во Тбил. ун-та, 1990. - 113 с.

1991

799. ჯაფარიძე, ს. კალისტატე სალიას სახლ-მუზეუმი : (მეგზური) / ს. ჯაფარიძე, გ. შატბერაშვილი - თბ. : მეცნიერება, 1991. - გვ. 41. -რეცენზენტი.

1996

800. გაჩეჩილაძე, მ. სამაჩაბლოს ოსთა ყოფა-ცხოვრება, ზნე-ჩვეულება, კულტურა : [1857-1905წ. ქართული პრესის მასალების მიხედვით]. - თბ. : მეცნიერება, 1996. - 64 გვ.

ლიტერატურა იოსებ მეგრელიძის შესახებ

Publications About Ioseb Megrelidze

1931

801. Отчет о деятельности АН СССР за 1930 г. - Л., 1931. - С. 253.
802. [Секретарь Яфетического кабинета КИАИ (Кавказский историко-археологический ин-т)] // Бюллетень КИАИ АН СССР (Ленинград). - 1931. - №8. - С. 23.

1934

803. გრიშაშვილი, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები? // ლიტ. გაზეთი. - 1934. - 30 ნოემბ., №27. - გვ. 5. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები და ცნობილზე შენიშვნები // მნათობი. - 1934. - №7-8. - გვ. 319-333.
804. რევოლუცია ქართულ ფოლკლორში [ინფორმაცია] // კომუნისტი. - 1934. - 15 ოქტ., № 239. - გვ. 4. - გამოხმაურება წერილზე: მეგრელიძე, ი. Революция в грузинском фольклоре // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 156-183.
805. ჩიქოვანი, ალ. მარქსისტული მეცნიერებებისათვის // კომუნისტი. 1934. - 16 ივლ., N163. - გვ. 3. - გამოხმაურება ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. დიდოურ-ქართულ ენობრივ ურთიერთობებიდან // კრ-ში : მარქსისტული ენათმეცნიერებისათვის : აკადემიკოს ნიკო მარისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კრებული, მისი სამეცნიერო მოღვაწეობის 45 წლის შესრულების გამო. - ტფილისი : სახ. უნტ-ის გამ-ბა, 1934. - გვ. 164-184.
806. Азадовский, М. К. Предисловие // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 5. - Отклик на статью: Мегрелидзе,

- И. Революция в грузинском фольклоре // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 156-183.
807. Марр, Н. Я. О лингвистической поездке в Восточное Средиземноморье. - М.-Л., - 1934. - С. 34.
808. Соколов, Ю. Библиография. Советский фольклор [Отклик на статью: Мегрелидзе, И. Революция в грузинском фольклоре // Советский Фольклор (Ленинград). - 1934. - Кн. I. - С. 156-183] // Известия. - 1934. - 10 дек., № 288. - С. 4.
809. Отчет о деятельности АН СССР в 1933 году. - Л., 1934. - С. 216.

1935

810. ღლონტი, ალ. შესანიშნავი წიგნი // კომუნისტი. - 1935. - 29 აგვ., №201. - გვ. 3. - გამოხმაურება სტატიაზე: Мегрелидзе, И. Животный мир в языке и фольклоре // В сб. : Академия наук СССР акад. Н. Я. Марру. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1935. - С. 276-285.
811. Советский Фольклор (Ленинград). - 1935. - Кн. II-III. - С. 445, 467-468; 1939. - Кн. VI. - С. 51.
812. [3 письма Н. Я. Марра к И. Мегрелидзе из Бона, Стамбула и Крыма] // В статью: Мегрелидзе, И. О любимом учителе // Проблемы истории докапиталистических обществ (ПИДО). - 1935. - №3-4. - С. 187-196.

1936

813. ჟენტი, ს. გურული კილო. - თბ., 1936. - გვ. 4, 64, 279.
814. დიდიგური, შ. ქართული დიალექტოლოგიის ისტორიისათვის // ტფილისის სახელმწ. უნ-ტის შრომები. - 1936. - ტ. 3. - გვ. 324.
815. Магид, С. Список собраний фонограмм – архива фольклорной секции ИАЭ академии наук СССР // Советский фольклор. (Ленинград). - 1936. - кн. 4-5. - С. 415-428.

816. Шахнович, М. Фольклористические статьи в сб.: Академия наук СССР акад. Н. Я. Марру // Советский фольклор (Ленинград). – 1936. – Кн. 4-5. – С. 394. – Отклик на статью: Мегрелидзе, И. Животный мир в языке и фольклоре // В сб. : Академия наук СССР акад. Н. Я. Марру. – М.-Л.: Изд-во АН СССР, 1935. – С. 276-285.

1937

817. ბალახაშვილი, ი. საიათნოვას დაუბეჭდავი ლექსი // ლიტ. საქართველო. -1937. – 20 ივლ., №17. - გვ. 3. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები და ცნობილზე შენიშვნები // მნათობი. - 1934. - №7-8. - გვ. 319-333.
818. სსრკ საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის რუსთაველისადმი მიძღვნილი პლენუმი. 28 დეკემბერი, სადამოს სხდომა: [სიტყვით გამოვიდა ლენინგრადის დელეგაციის წევრი ი. მეგრელიძე] // კომუნისტი. – 1937. – 30 დეკ., N299. - გვ. 3.
819. ღლონტი, ალ. გურული ფოლკლორი : ტექსტები. ნაწ. 1. - თბ., 1937. - გვ. 5. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
820. Новые издания АН СССР. - М. - 1937. - № 34. - С. 18.

1938

821. ხინთიბიძე, ა. გურული ფირალები / პმგ. რედ.: სერგი მაკალათია. - თბ. : საქ. სამხარეთმცოდნეო საზ-ბის გამოც., 1938 - გვ. VII. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
822. Шишмарев, В. Ф. Шота Руставели (Несколько параллелей и аналогии) // Известия АН СССР : ООИ (Отд. Обществ. наук). - 1938. - №3. - С. 46. - Рец. на кн: Мегрелидзе, И. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР. - 1938. - 39 с.

1939

823. ჩიქოვანი, მ. ქართული ხალხური ზღაპრები. ტ. 1. - თბ., 1939. - გვ. XC.
824. Азадовский, М. Советская фольклористика за 20 лет // Советский фольклор. -1939. - Кн. 6. - С. 51. - Рец. на кн: Мегрелидзе, И. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР, 1938. - 39 с.

1940

825. Мещанинов, И. И. Общее языкознание. - Л., 1940. - С. 166.

1941

826. ა. ს. პუშკინის სახელობის სამასწავლებლო ინსტიტუტი საბჭოთა საქართველოს 20 წლისთავზე // ა. ს. პუშკინის სახ. თბილისის სახელმწ. სამასწავლებლო ინ-ტის შრომები : საიუბილეო. - 1941. - ტ.1. - გვ. 270-271.
827. ბარდაველიძე, ვ. ქართველთა უძველესი სარწმუნოების ისტორიიდან. - თბ. 1941. - გვ. 34, 50, 78, 91.
828. მამალაძე, ი. რაიონული გაზეთი და მისი აქტივი [გორის გაზეთი „სტალინელი“] // კომუნისტი. - 1941. - 5 მაისი., N104. - გვ. 2.
829. ღლონტი, ალ. საშუალო საუკუნეთა ეპოქის ქართული ძეგლები // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1941. - №1. - გვ. 87-88. - რეც. წგ-ზე : Марр, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря / Подготовка к печати, ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1940. - XII, 276 с.
830. Глonti, Ал. Грузинские рукописные памятники средних веков // Заря Востока. -1941. - 28 янв., №22. - С. 4. - Рец. на кн. : Марр, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря

/ Подготовка к печати, ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1940. - XII, 276 с.

831. Чиковани, М. Фольклористическая работа в Грузии / М. Чиковани, В. Миханкова // Советский Фольклор (Ленинград). - 1941. - Кн. 7. - С. 251-255. - Отклик на статью: Мегрелидзе, И. Животный мир в языке и фольклоре // В сб. : Академия наук СССР акад. Н. Я. Марру. - М.-Л.: Изд-во. АН СССР, 1935. - С. 276-285.

1947

832. Боровков, А. К. Востоковедение в СССР за 30 лет. - Известия АН СССР : ОЛЯ (отделение литературы и языка). - 1947. - Т. VI, Вып. 5. - С. 403. - Рец. на кн: Мегрелидзе, И. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР, 1938. - 39 с.
833. Брискман, М. А. Календарь памятных дат - 760 лет со дня рождения Ш. Руставели. - Л., 1947. - Декабрь. - Рец. на кн.: Мегрелидзе, И. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР. - 1938. - 39 с.

1948

834. ხუციშვილი, მ. ყაზბეგის სამშობლოში [გორის პედ. ინ-ტის დელეგაციის გამგზავრება ყაზბეგში ი. მეგრელიძის ხელმძღვანელობით] // სტალინელი. - 1948. - 7 ოქტ., N120. - გვ. 4.

1949

835. აკადემიკოს ნ. მარის სახ. კაბინეტი გორის პედაგიგოურ ინსტიტუტში [ინფორმაცია ი. მეგრელიძის მნიშვნელოვანი წვლილის შესახებ] // ლიტარატურა და ხელოვნება. - 1949. - 18 სექტ., N37. - გვ. 1.; სტალინელი (გორი). - 1949. - 22 სექტ., N116. - გვ. 1; კომუნისტი. - 1949. - 25 ოქტ., N212. - გვ. 4.

836. მაისურაძე, ი. აკადემიკოს ნ. მარის მატერიალისტური ენათმეცნიერებისათვის // საბჭოთა ოსეთი. - სტალინირი, 1949. - 6 თებ., N25. - გვ. 3.
837. ღლონტი, ალ. იქ სადაც იზრდებოდა ნიკო მარი [ი. მეგრელიძის ვ. მიხანკოვასა და ალ. ღლონტის სტუმრობა ნ. მარის სახლის სანახავად სოფ. დაბლაციხეში] // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1949. - 23 ოქტ., N42. - გვ. 4.
838. ჩიქოვანი, მ. ფოლკლორული შტუდიები // თბილისის ა. პუშკინის სახ. პედ. ინ-ტის შრომები. - 1949. - ტ. 6. - გვ. 92, 98, 119.
839. Бегиашвили, Ф. История древнегрузинской литературы V-XII вв. - Тб. : Изд-во Науч.-метод. кабинета, 1949 - С. 215.
840. Миханкова, В. Николай Яковлевич Марр : Изд. III. - М.-Л., 1949. - С. 7.

1950

841. აკადემიკოს ნიკო მარის ხსოვნისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია ჩოტახაურში: [ი. მეგრელიძემ წაიკითხა მოხსენება: „მოგონებანი ნიკო მარზე“] // კომუნისტი. - 1950. - 14 იანვ., N10. - გვ. 3.
842. აკად. ნ. მარი და ქართული ენა : [ინფორმაცია. ციტირებულია ი. მეგრელიძის წერილი ნ. მარის ნაშრომი „ქართული ენის“ შესახებ] // სახალხო განათლება. - 1950. - 16 მარტი, №11. - გვ. 4.
843. გორის პედაგოგიურ ინსტიტუტში : [ი. მეგრელიძემ ნ. მარისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო სესიაზე წაიკითხა მოხსენება „არაბული ანბანი ქართული სახელწოდებებით ძველ ქართულ წარწერებში“ (ნ. მარის არქივის სინას მთის კოლექციიდან)] // სახალხო განათლება. - 1950. - 1 იანვ., №1. - გვ. 4.

1952

844. ბედნიერი სამჭედლო. დისკუტი მწერალთა კავშირის კლუბში: [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძის გამოსვლა] // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 7 მარტი., №10. - გვ.4.

845. კუპრამე, ვ. ი. ბ. სტალინის საენათმეცნიერო შრომების საფუძველზე : [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე, ს. ჟღენტი, ალ. ლლონტი, შ. ძიძიგური ნ. მარის მოწაფეებად] // სახალხო განათლება. - 1952. - 18 ივნ., №25. - გვ.2; Заря Востока. - 1952. - 20 июня, №145. - С.2.
846. ლექცია-მოხსენებები : [ი. მეგრელიძის ლექცია: „ქართული სასაუბრო მეტყველება ი. ბ. სტალინის გენიალური ენათმეცნიერული მოძღვრების შუქზე“] // კომუნისტი. - 1952. - 29 მარტი., N76. - გვ. 4.; საბჭოთა ოსეთი. - 1952. - 16 აპრ., N76.
847. სამეცნიერო სესია ქუთაისში : [აღნიშნულია ი. მეგრელიძის მოხსენება „ამხანაგ სტალინის შრომები ენათმეცნიერების შესახებ და ქართული თეატრალური ხელოვნების ამოცანები“] // კომუნისტი. - 1952. - 29 მარტი, N76. - გვ.4; ინდუსტრიალური ქუთაისი. - 1952. - 30 მარტი, N65. - გვ. 2.
848. საქართველოს თეატრალური საზოგადოების სესია [ნახსენებია ი. მეგრელიძის „ამხ. სტალინის შრომები ენათმეცნიერების შესახებ და ქართული სასცენო მეტყველების საკითხები“] // კომუნისტი. - 1952. - 12 ივლ., N164. - გვ. 4; ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 28 მარტი., N13. - გვ. 3; ლიტერატურა და ხელოვნება. - 1952. - 11 ივლ., N28. - გვ. 4.
849. შ. რუსთაველის სახ. თბილისის თეატრალური ინსტიტუტის მაქსიმ-ლენინიზმის, ენებისა და ლიტერატორთა და თეატრმცოდნეობის კათედრების ღია სხდომა. თბილისი. 1952 წ. 23 ივნისი. [ი. მეგრელიძის მოხსენება „ენისა და აზროვნების პრობლემა მარქსისტულ ენათმეცნიერებაში.“] // მოსაწვევი ბარათი. - თბ., 1952.
850. ცერცვაძე, ილ. ბოლომდე აღმოვფხრათ ვულგარულ-მატერიალისტური შეცდომები ენათმეცნიერებაში [ნ. მარის მოწაფეებად ნახსენებია: ი. მეგრელიძე და სხვ.] / ილ. ცერცვაძე, ა. მარტიროსოვი, ა. კიზირია, ივ. ქავთარაძე //კომუნისტი. - 1952. - 17 ივნ., N142. - გვ. 3.
851. В Сталинирском педагогическом институте: [Выступившие на сессии А. Глонти и И. Мегрелидзе признали справедливость

критики по их адресу] // Заря Востока. - 1952. - 25 июня, №149. - С. 3.

852. Такайшвили, Е. Археологическая экспедиция 1917-го года в южные провинции Грузии. - Тб.: Изд-во. АН Груз. ССР, 1952. - С. 97. - О И. Мегрелидзе.

1953

853. ედიშერაშვილი, შ. ისტორიული ადგილების შესწავლის მიზნით. [ი. მეგრელიძის მიერ სტუდენტთა ექსპედიცია სოფ. ტბეთსა და ხეტაგურში] // საბჭოთა ოსეთი. - 1953. - 30 მაისი., N 105.

1954

854. ერთი მანკიერი წიგნის შესახებ // საბჭოთა ოსეთი. - 1954. - 28 ნოემბ., №235. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ : მე-2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ. და რუს. ენებზე.
855. კახაბერიძე, შ. რუსთაველის ხალხური ბიოგრაფიის მასალები // მნათობი. - 1954. - №12. - გვ.156-197. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ : მე-2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ. და რუს. ენებზე.
856. ძიძიგური, შ. ძიებანი ქართული დიალექტოლოგიიდან. - თბ.: სამეცნ. მეთოდ. კაბინეტის გამ-ბა, 1954. - გვ. 26. - რეც. წგ-ზე: მერელიძე, ი. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР, 1938. - 39 с.

1955

857. რედაქციისაგან // საბჭოთა ოსეთი. - 1955. - 26 იანვ., №8. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ : მე-

- 2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ. და რუს. ენებზე.
858. ჩხაიძე, ს. ხალხური გადმოცემები რუსთაველის შესახებ // კომუნისტური აღზრდისათვის. - 1955. - №4. - გვ. 90-92. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ : მე-2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ. და რუს. ენებზე.
859. Николайшвили, Н. Интересная книга о Ш. Руставели // Заря Востока. - 1955. - 22 марта, №68. - С. 3. - Рец. на кн: მეგრელიძე, ი. გადმოცემები რუსთაველის შესახებ : მე-2 შევს. გამოც. - სტალინირი : სამხრეთ ოსეთის სახელგამი, 1954. - 130 გვ. - ტექსტი ქართ. და რუს. ენებზე.

1956

860. თათბირი ქართული ფოლკლორის საკითხებზე : [მოხსენიებული სიტყვით გამომსვლელებში ი. მეგრელიძე] // ლიტ. გაზეთი. - 1956. - 19 ოქტ., N42. - გვ. 1.
861. ფოლკლორისტების პირველი თათბირი : [ი. მეგრელიძის მოხსენება „მწერლის ხალხურობის შესახებ“] // ლიტ. გაზეთი. - 1956. - 7 დეკ., N49. - გვ. 2.
862. საქართველოს თეატრალური საზოგადოება : 1945-1955 / შემდგ. ნ. კველიძევილი. - თბ. : ხელოვნება, 1956. - გვ. 27, 28, 30, 31, 102, 104, 134, 152.
863. ხალხის შემოქმედების საუნჯე : [ი. მეგრელიძის მოხსენებით გამოსვლა : „ა. ყაზბეგის „მოდღვარში“ შეტანილი ერთი თქმულების შესახებ“] // სახალხო განათლება. - 1956. - 5 დეკ., N49. - გვ. 4.
864. Народ слагает песни // Заря Востока. - 1956. - 30 ноябр., №279. - С. 2.
865. G. Garitte. Catalogue des manuscrits litteraires georgiens du Mont Sinai. - Loavain, 1956. - P. 4, 310. - Рец. на кн. : Мара, Н. Я. Описание грузинских рукописей Синайского монастыря /

Подготовка к печати , ред. и предисловие И. В. Мегрелидзе. - М.-Л. : Изд-во АН СССР, 1940. - XII, 276 с.

1957

866. იმედაშვილი, გ. რუსთველოლოგიური ლიტერატურა : 1712-1956 წლები. - თბ. : საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1957. - გვ. 441, 700, 704, 788, 809, 852, 862, 878, 885.
867. რჩეული ქართული ანდაზები და სიტყვის მასალები / შემდ. და შესავალი წერილის ავტორი ალ. ლლონტი. - თბ., 1957. - გვ. 4, 24.
868. ქავთარაძე, ი. 40 წლის განმავლობაში უნივერსიტეტში ენთმეცნიერების განვითარების შესახებ / ი. ქავთარაძე, ი. ცერცვაძე // სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 40 წლის თავზე. - თბ., 1957. - გვ. 133

1958

869. ბიბლიოგრაფია იბერიულ-კავკასიურ ენათა შესახებ არსებული საენათმეცნიერო ლიტერატურისა. ნაწ. 1. / შეადგ. გ. კაჭარავა, გ. თოფურია. - თბ.: თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1958. - გვ. 163, 169.
870. Библиографический указатель работ по языкознанию изданной в СССР с 1918 по 1957 гг. Вып. 1. - М., 1958. - С. 347.
871. Дешериев, Ю. Д. Развитие маладописьменных языков народов СССР. - М. : [Учпедгиз], 1958. - С. 78.

1959

872. Бокарев, Е. А. Цезские (дидойские) языки Дагестана. - М., 1959. - С. 11-12, 286.

873. კეკელიძე, მ. რუსთველის ნაკვალევზე ქართულ ფოლკლორში // სახალხო განათლება. - 1960. - 28 დეკ., №52. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
874. ნიკოლაიშვილი, ნ. რუსთაველი და ფოლკლორი (ახალი წიგნების სამყაროში) // თბილისი. - 1960. - 14 სექტ., №219. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
875. ნოღაიდელი, ჯ. რუსთველოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი // საბჭოთა აჭარა. - 1960. 22 ნომბ., №229. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
876. ფორჩხიძე, ი. ნაშრომი ქართველოლოგიის საკითხებზე: // თბილისი. - 1960. - 1 ნომბ., №260. - გვ. 3. - გამოხმაურება წერილზე : მეგრელიძე, ი. О жизни и эпиграфических работах Е. С. Такашвили // Эпиграфика Востока. (Москва). - 1960. - Кн. XIII. - С. 3-10.]
877. ქორიძე, დ. რუსთაველი და ფოლკლორი // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1960. - 16 აგვ., №98. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
878. ცანავა, აპ. როგორ ეხმარება ფოლკლორი მატთანეს // ლიტ. გაზეთი. - 1960. - 27 მაისი, №22. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
879. ბეიშვილი, ფ. კ ბიოგრაფიები რუსთველი // Заря Востока. - 1960. - 22 июля, №170. - С. 2. - Рец. на кн: მეგრელიძე, ი. რუსთველი და ფოლკლორ. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
880. ГрузТАГ. Ценный труд грузинского ученого по Руствелологии // Батумский рабочий. - 1960. - 8 июня, № 113. - С. 3; Веч. Тбилиси. - 1960. - 12 мая., №112. - С. 3. - Рец. на кн:

- მეგრელიძე, ი. რუსთაველი და ფოლკლორი. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
881. ყაყაბაძე, ს. ნ. რუსთაველი და ფოლკლორი // დროშა ხალხთა. - 1960. - №12. - ს. 245-246. - რეც. ნაკნ. : მეგრელიძე, ი. რუსთაველი და ფოლკლორი. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
882. კორიძე, დ. ხალხი ი. რუსთაველი. - ვეც. თბილისი. - 1960. - 3 სენტი., №210. - ს. 3 ; ლიტ. გაზეთი (მოსკვა). - 1960. -10 დეკ., № 146. - ს. 3. - რეც. ნაკნ. : მეგრელიძე, ი. რუსთაველი და ფოლკლორი. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
883. ნა ვიწავენი ვ სშა : [სოვეთსკიი კნიგი. მეგრელიძე ი. რუსთაველი და ფოლკლორი. - თბ., 1960.] // ჯარა ვოსოთა. - 1960. - 28 აპრი., №100. - ს.4.
884. სბორნიკ ტრუდოვ ვ ძეწე იუბილარა // ვეც. თბილისი. - 1960. - 13 დეკ., № 293. - ს. 4. - ინფორმაცია ი სთავე: Megrelidze, I. Variantes inconnues sur le Déluge et récits sur le Mont Brutsabdzéla // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). -1960. - Vol. VIII-IX, №34-35. - P. 129-132.
885. Tsereteli, M. Roustaveli et le folklore: I. Megrelidze // Bedi Kartlisa, Revue de Kartvelologie (Paris). - 1960. - Vol. VIII-IX, N34-35. - P. 63.

1961

886. ამირანაშვილი, შ. ი. ქართული ხელოვნების ისტორია. - თბ., 1961. - გვ. 538. - გამოხმაურება წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. არქეოლოგიური ნაოთკი ვ დიდი // სოვეთსკიი არქეოლოგია (მ. ლ.) - 1951. - ტ. XV. - ს. 281-292.
887. ელაგანი, ბ. ქართველი მეცნიერების დირებუი ნაშრომები // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი) - 1961. - მაისი, N58. - გვ. 4; „გრაკან თერთ“. - 1965. - 29 მაისი. - გვ. 1. - სომხ. ენ. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. რუსთაველი და ფოლკლორი. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1960. - 309 ს.
888. ნოლაიდეი, ჯ. მოსე გოგიბერიძის ნაშრომთა კრებუი // საბჭოთა აქრა. - 1961. - 8 ოქტ., №199. - გვ. 3 - რეც. წგ-ზე :

- გოგიბერიძე, მ. რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები / საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ. : საბჭ. მწერალი, 1961. - 320 გვ.
889. ცაიშვილი, ს. ლიტერატურული წერილები. - თბ., 1961. - გვ. 152-161. - რეც. წგ-ზე : გოგიბერიძე, მ. რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები / საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ.: საბჭ. მწერალი, 1961. - 320 გვ.
890. Márton Is vánovits // Венгерской АН - Etnographia, Budapest, 1961. - XXII. - №3. - С. 476-477.

1962

891. ი. ბ. მეგრელიძე - ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი // კომუნისტი. - 1962. - 6 თებ., N31. - გვ. 4.: პორტრ.
892. სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის აზიის ხალხთა ინსტიტუტის ფილოლოგიის განყოფილების სამეცნიერო სესია „აღმოსავლური ტექსტოლოგიის საკითხები“. მოსკოვი. 1962 წ. 10-14 აპრილი. : [მეგრელიძის მოხსენება „ი. ორბელის ნაშრომებში ქართველოლოგიის საკითხები“] // მოსაწვევი ბარათი. - 1962. - 10-14 აპრილი.
893. ქართველ მეცნიერთა მონაწილეობით : [ინფორმაცია: მოსკოვის აზიის ხალხთა ინსტიტუტის ფილოლოგიის განყოფილების მიერ მოწყობილ სამეცნიერო სესიაზე აღმოსავლეთის ტექნოლოგიის საკითხებზე, კავკასიის დელაგაციის ხელმძღვანელი ი. მეგრელიძე] // თბილისი. - 1962. - 10 აპრ., N85. - გვ. 3.
894. ჩიქოვანი, მ. ქართული ხალხური პოეზიის კლასიფიკაციისა და გამოცემის პრინციპების შესახებ. - თბ.: საქ. სსრ მეცნ. აკად. გამ-ბა, 1962. - გვ. 21. - რეც. წგ-ზე : Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1960. - 309 с.

895. ცაიშვილი, ს. მოსე გოგიბერიძე - „ვეფხისტყაოსნის“ მკვლევარი // მნათობი. - 1962. - №6. - გვ. 183-186. - რეც. წგ-ზე: გოგიბერიძე, მ. რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები / საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ. : საბჭ. მწერალი, 1961. - 320 გვ.
896. Басилая, Н. И. Сухумский госуд. педагогический ин-т им. А. А. Горкого. – Сухуми: Агосиздат, 1962. - С. 36.
897. Климов, Г. А. Склонение в картвельских языках в сравнительно-историческом аспекте. - М.: Изд-во АН СССР, 1962. - С. 13.
898. Исследования о Руставели : [ვ. ბერიძის წიგნი, ციტირებულია ი. მეგრელიძე] // Веч. Тбилиси. - 1962. - 7 февр., № 32. - С.1. – Информация на кн.: ბერიძე, ვ. რუსთველოლოგიური ეტიუდები / შეადგინა და სასტამბოდ მოამზადა ი. მეგრელიძემ. - თბ. : მეცნიერება, 1961. - 320 გვ.
899. Megreliдзе (Ioseb Bart'łomes-dze) [ბრიტანეთის მუზეუმში დაცული ი. მეგრელიძის შრომათა სია] // Lang, D. M. Catalogue of Georgian and Other Caucasian Printed Books in the British Museum. - London., 1962. - P. 183.

1963

900. თოფურია, ვ. ქართველურ ენათა დიალექტების შესწავლის მდგომარეობა და ამოცანები // კრ-ში ქართველურ ენათა სტრუქტურის საკითხები : III. - თბ., 1963. - გვ. 172, 174. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. Народные предания о Шота Руставели. - М.-Л. : Изд-во. АН СССР, 1938. - 39 с.
901. მურადიანი, პ. საიათნოვა ქართულ წყაროებში. - ერევანი, 1963. - გვ. 15, 18, 72, 73. - სომხურ ენ. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები და ცნობილზე შენიშვნები // მნათობი. - 1934. - №7-8. - გვ. 319-333.

902. ნოზაძე, ვ. ვეფხისტყაოსნის ღმრთისმეტყველება. - პარიზი, 1963. - გვ. 32. - ციტირებულია: Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартvelo, 1960. - 309 с.
903. პეტრიაშვილი, ბ. მუშა პოეტი [ს. ხიდისთაველი-კალანდაძის შემოქმედებითი საღამო. სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // ლიტ. საქართველო. - 1963. - 22 თებ., N8. - გვ. 4.
904. ლიტერატურული საღამო : [ინფორმაცია. ს. ხიდისთაველი-კალანდაძის შემოქმედებითი საღამო. სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // თბილისი. - 1963. - 20 აპრ., N94. - გვ. 3; ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1963. - 19 აპრ., N10. - გვ. 2.
905. ღლონტი, შ. კრებული რუსთველოლოგიის საკითხებზე : // მნათობი. - 1963. - №1. - გვ.188-190. - რეც. წგ-ზე : ბერიძე, ვ. რუსთველოლოგიური ეტიუდები / შეადგინა და სასტამბოდ მოამზადა ი. მეგრელიძემ. - თბ. : მეცნიერება, 1961. - 320 გვ.
906. საიათნოვა. ქართული ლექსები. - თბ.: ლიტერატურა და ხელოვნება, 1963. - გვ. 89-91. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. საიათნოვას უცნობი ლექსები და ცნობილზე შენიშვნები // მნათობი. - 1934. - №7-8. - გვ. 319-333.
907. ხინთიბიძე, ა. აღზრდის იდეები ქართულ ხალხურ შემოქმედებაში. - თბ., 1963. - გვ. 240. - ციტირებულია: Мегრелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартvelo, 1960. - 309 с.
908. Абрамишвили Т. Я. Нокалакевский клад // Византийский Временник. - 1963. - Т. 23. - С. 164 - ციტირებულია მეგრელიძე, ი. სტალინირისა და ზემო ნიქოზის სიმღველეები // სტალინირის სახელმწიფო პედაგოგიკის შრომები. - სტალინირი, 1952. - [ტ.] I. - გვ. 245-319. - რეზ. რუს.
909. Библиография библиографии по языкознанию: аннотированный систематический указатель отечественных изданий. - М., 1963. - С. 59.
- Имнаишвили, Д. С. Дидойский язык в сравнении с гинухским и хваршинским языками. - Тб., 1963. - С.10, 11, 17, 19, 24, 39, 44, 53-57, 60 ... 309.

910. Ломтадзе, Э. А. Гинухский диалект дидойкого языка. - Тб., 1963. - С. 41.
911. Serebryakov, S. B. Le dictionnaire Vieux géorgien-russe // Bedi Kartlisa, Revue de Kartvelologie (Paris). - 1963. - Vol. XV-XVI, N43-44. - P. 188.

1964

912. არმენიანი, ა. ღირებული კრებული // „სოვეტკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1964. - 21 მარტი, N35. - გვ. 3. - სომხ. ენ. - გამოხმაურება ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : V. კურტაკი, საკურტაკე // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობის საკითხები : კრ. 2. - თბ. : მეცნიერება, 1964. - გვ. 213-226.
913. ბაკაშვილი, ვ. ჰომეროსი ძველ ქართულ მწერლობაში // კრ-ში ძველი ქართული მწერლობის საკითხები. II. - თბ., 19674. - გვ. 103. - ციტირებულია: Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1960. - 309 с.
914. მდიდრდება რუსთველოლოგიური ლიტერატურა // თბილისი. - 1964. - 8 აპრ., N84. - გვ. 3. - გამოხმაურება ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : V. კურტაკი, საკურტაკე // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობის საკითხები : კრ. 2. - თბ. : მეცნიერება, 1964. - გვ. 213-226.
915. Богомолов, И. Н. Я. Март -исследователь Руставели // Вопросы литературы. - 1964. - № 8. - С. 233-234.
916. Картвелишвили, Е. Новинки Руствелологических разысканий // Веч. Тбилиси. - 1964. - 6 апр., № 82. - С. 3. - გამოხმაურება ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. „ვეფხისტყაოსნის“ ლექსიკის საკითხები : V. კურტაკი, საკურტაკე // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობის საკითხები : კრ. 2. - თბ. : მეცნიერება, 1964. - გვ. 213-226.
917. [Recension] // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1964. - Vol. XVII-XVIII. - №44-46. - P. 194-195.

918. რა წავიკითხოთ? [ნ. მარის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი სერია: „რუსთველოლოგიური ძიებანი“, აღნიშნულია ი. მეგრელიძის ღვაწლი] // თბილისი. - 1965. - 2 თებ., N26. - გვ. 3.
919. შ. რუსთაველის ეპოქის კულტურა // თბილისი. - 1965. - 25 დეკ., № 278. - გვ. 3. - გამომხატურება წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
920. ძიძიგური, შ. ა. ს. პუშკინის სახ. თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტი (1935-1965). / შ. ძიძიგური, შ. კეკელია.- თბ.: საბჭ. საქართველო, 1965. - გვ. 18, 49.
921. Абаев, В. И. // Известия АН СССР : ОЛЯ (отделение литературы и языка). - 1966. - №4. - С. 295- 312. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
922. В Ленинград на юбилейную сессию [юбилейная научная сессия посвященная к 100 летию Н. марру организованная кавказским кабинетом института народов Азии АН СССР. Доклад И. Мегрелидзе „О культе Диониса в Грузии и о грузинском происхождении этого праздника“ // Веч. Тбилиси. -1965. - 4 янв., №1. - С. 3. - ინფორმაცია წგ-ზე : ბერიძე, ვ. რუსთველოლოგიური ეტიუდები / შეადგინა და სასტამბოდ მოამზადა ი. მეგრელიძემ. - თბ. : მეცნიერება, 1961. - 320 გვ.
923. Информация о кн.: Marr, I. N. Megrelidzé, I. V. Manuel pour les auteurs et tes ouvriers compositeurs de caractères de orientaux. - М.: Nauka, 1964 // Bedi Kartlisa : revue de kartvélogie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1965. - Vol. XIX-XX. - № 48-49. - P. 230.

924. Общее языкознание. Библиографический указатель литературы, изданной в СССР с 1918 по 1962 гг. – М., 1965. – С. 244.

1966

925. ალავიძე, მ. „ვეფხისტყაოსნის“ ხალხურობა // ქუთაისი. - 1966. - 28 იანვ., №19. - გვ. 3.
926. თურნავა, ს. წიგნი დიდ პოეტზე // სოფლის ცხოვრება. - 1966. - 17 ივლ., №166. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
927. კიკნაძე, ლ. რუსთაველისადმი მიძღვნილი // კომუნისტი. - 1966. - 1 თებ., N26. - გვ. 4. - გამოხმაურება სტატიაზე: მეგრელიძე, ი. ვეფხისტყაოსნის ლექსიკის საკითხები : VII. ჭავლი წყლისა // საიუბილეო კრ-ში : შოთა რუსთაველი. - თბ., 1966. - გვ. 306-310.
928. ნავასარდიანი, რ. დიდი ისტორიული და კულტურული პრობლემები // „გრაკან თერთ“ - ერევნი, 1966. - 11 მარტი. - სომხ. ენ.
929. ნოზაძე, ვ. სად არის შოთას საფლავი! // კავკასიონი (პარიზი). - 1966. - XI. - გვ. 113-114. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
930. რუსთაველის ლექტორიუმში [ინფორმაცია : ი. მეგრელიძის ლექცია „რუსთაველის ბიოგრაფიის საკითხები“] // ქუთაისი. - 1966. - 18 მაისი, N95. - გვ. 4.
931. საქდესი. შოთას იუბილესათვის // თბილისი. - 1966. - 5 იანვ., №3. - გვ. 3. - ინფორმაცია წგ-ზე: აბულაძე, ი. რუსთაველოლოგიური ნაშრომები / შეადგინა, სასტამბოდ მოამზადა და წინასიტყვაობა ი. მეგრელიძისა. - თბ. : თბილ. უნტ-ის გამ-ბა, 1967. - 364 გვ.

932. ფულარიანი, ლ. ღვაწლმოსილი მეცნიერის ხსოვნისათვის [საქ. სსრ მეცნ. აკადემია. ნ. მარის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი ისტორიის არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ფოლკლორის სამეცნიერო სესია. მოგონებით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // თბილისი. - 1966. - 5 იანვ., N3.
933. ციციშვილი, გ. ჭოლა ლომთათიძე : ცხოვრება და მოღვაწეობა. - თბ. : ლიტერატურა და ხელოვნება, 1966. - გვ. 173-174.
934. შანიძე, ა. თხზულებანი. ტ. 2. ვეფხისტყაოსნის საკითხები: I. - თბ.: თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1966. - გვ. 231.
935. ხერხეულიძე, მ. საინტერესო ნაშრომი გენიალურ პოეტზე // თბილისი. - 1966. - 26 თებ., №48. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. შოთა რუსთაველი ზეპირსიტყვიერებაში : [შოთა რუსთაველის დაბადების 800 წლისთავის გამო]. - თბ. : ცოდნა, 1965. - 36 გვ. : ილ.
936. Конрад, Н. И. Речь на юбилейной сессии общего собрания АН Груз ССР, посвященной 800 летию со дня рождения Ш. Руставели // Мацне (Вестник) : Орган отделения общественных наук АН Груз ССР. - 1966. - №5. - С. 203. - Рец. на кн : Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1960. - 309 с.
937. Народ слагает о нем легенды : [На VI научный конференции координационного совета по фольклору при отделении общественных наук АН Грузии посвященная 800 летию со дня рождения Шота Руставели, с докладом «Вопросы Вепхистკаосани» выступил И. Мегрелидзе] // Веч. Тбилиси. - 1966. - 21 янв., № 17. - С. 1.
938. Посвящается Руставели : [На VI научный конференции координационного совета по фольклору при отделении общественных наук АН Грузии посвященная 800 летию со дня рождения Шота Руставели, с докладом «Вопросы Вепхистკаосани» выступил И. Мегрелидзе] // Заря Востока. - 1966. 23 янв., № 19. - С. 3.
939. Цицишвили, Г. Ш. Грузия олимлари диеримизда // Узбекистон маданияти. - 1966. - 13 апр., №29. - С. 4. - На узб. яз.

940. არაბული, ლ. „ვეფხისტყაოსნისა“ და „ვისრამიანის“ საკითხები // თბილისი. - 1967. - 9 თებ., № 35. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე: Март, Н. Вопросы Вепхисткаосани и Висрамиани / Подгот. сборника к печати, исслед. комент. и примеч. И. Мегрелидзе. - Тб. : Мецниереба, 1966. - 294 с.
941. არველაძე, ზ. დიდი მეცნიერის [ნ. მარის] მემკვიდრეობა // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1967. - 2 სექტ., N104. - გვ. 3. - სომხ. ენ. - რეც. წგ-ზე: Март, Н. Вопросы Вепхисткаосани и Висрамиани / Подгот. сборника к печати, исслед. комент. и примеч. И. Мегрелидзе. - Тб. : Мецниереба, 1966. - 294 с.
942. მახათაძე, ნ. ქართული კულტურის კერა პეტერბურგში. XVIII-XIX სს. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1967. - გვ. 212, 214.
943. მეფისაშვილი, რ. დაუსაბუთებელი რეპლიკა : [ი. მეგრელიძის წერილი „დავით აღმაშენებლის ეპიტაფია“ // ლიტ. საქართველო. - 1967. - 6 იანვ., N2. - გვ.2.] // ლიტ. საქართველო. - 1967. - 24 თებ., N9. - გვ. 3.
944. ნანიტაშვილი, ლ. ჟურნალ „ცისკრის“ პოეტები [1857-1875 წწ]. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1967. - გვ. გვ. 46, 49, 51, 52. - იმოწმებს ი. მეგრელიძის ნაშრომს : წარწერები და სხვა სიძველეები იკორთაში // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგადოებრივ მეცნ. განყოფილების მოამბე. - 1963. - N3. - გვ. 170-185.
945. შანიძე, ა. ერთი გაუგებრობის გამო [ი. მეგრელიძის აზრი ნ. მარის ავტორობის შესახებ] // სკოლა და ცხოვრება. - 1967. - №5. - გვ. 88-89.
946. ხარატიშვილი, გ. მოგონების ერთი ფურცელი // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1967. - 20 ნოემბ., №33. - გვ. 4. - სურ. ასპირანტთა ჯგუფი ლენინგრადში, 1932 წ., მათ შორის ი. მეგრელიძე.
947. ჯანელიძე, დ. რუსთაველი და სახიობა. - თბ., 1967. - გვ. 46, 110, 129, 159.

948. ჯაყელი, მ. რუსთველოლოგიურ შრომათა კრებული // თბილისი. - 1967. - 13 ივლ., № 163. გვ. 3. - რეც. წგ-ზე: Marr, H. Вопросы Вепхисткаосани и Висрамиани / Подгот. сборника к печати, исслед. комент. и примеч. И. Мегрелидзе. - Тб. : Мецниереба, 1966. - 294 с.
949. Баакашвили, В. Руствелология на новом этапе / В. Баакашвили, И. Богомолов, Р. Миминошвили // Вопросы литературы. - 1967. - №8. - С. 197-207. - Рец. на кн : Marr, H. Вопросы Вепхисткаосани и Висрамиани / Подгот. сборника к печати, исслед. комент. и примеч. - Тб. : Мецниереба, 1966. - 294 с.
950. Бокарев, Е. А. Цезский язык // В сб. : Языки народов СССР : Т. IV. Иберийско-Кавказские языки. - М. - 1967. - С. 402, 404, 418-420.
951. Климов, Г. А. Кавказские языки // В сб.: Советское языкознание за 50 лет, 1917-1967. - М.: Наука, 1967. - С. 317, 322, 323, 329.
952. Мурадян, П. Благородное начало // Комунист (Ереван). - 1967. - 25 мая. - С. 3. - Рец. на кн : Marr, H. Вопросы Вепхисткаосани и Висрамиани / Подгот. сборника а печати, исслед. комент. и примеч. - Тб.: Мецниереба, 1966. - 294 с.
953. Руствелологические труды // Веч. Тбилиси. - 1967. - 14 июля, №164. - С. 2. - ინფორმაცია წგ-ზე: აბულაძე, ი. რუსთველოლოგიური ნაშრომები / შეადგინა, სასტამბოდ მოამზადა და წინასიტყვაობა ი. მეგრელიძისა. - თბ. : თბილ. უნტ-ის გამ-ბა, 1967. - 364 გვ.
954. Языки народов СССР : Т. IV. Иберийско-Кавказские языки. - М., 1967. - С. 402, 404, 418-420.
955. N. Marr. Questions concernant Vepxis-tkaosani et Visramiani. Préparation du recueil pour la publication, étude, commentaires et remarques de J. Mégrélidzé. Édition "Metsniereba" (Science), Tbilissi, 1960 // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. Etudes géorgiennes et caucasiennes (Paris). - 1967. - Vol. XXIII-XXIV., №52-53. - P. 197.

956. გორის თეატრის მსახიობის შ. ხერხეულიძის დაბადების 60 წ. იუბილე: [სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // თეატრალური მოამბე. - 1968. - № 4. - გვ. 21.
957. გორის კულტურის სახალხო უნივერსიტეტში : [ი. მეგრელიძის მოხსენება „ქართული ენის შესწავლა თბილისის სახელმწ. უნივერსიტეტში“] // გამარჯვება (გორი). - 1968. - 4 ივლ., N79. - გვ. 4.
958. დონდუა, ვ. ივანე ჯავახიშვილის 34 კერძო წერილი : [ნახსენებია ი. მეგრელიძის შრომები] // მნათობი. - 1968. - №9. - გვ. 152-153.
959. ზეიმი გორში : [ნ. ბარათაშვილის საიუბილეო ღონისძიებების დროს ი. მეგრელიძის წაკითხული ლექციები] // სახალხო განათლება. - 1968. - 6 ოქტ., №50. - გვ. 4.
960. ინჯია, ჯ. გორი მასპინძლობს უნივერსიტეტს // გამარჯვება (გორი). - 1968. - 6 ივლ., N80. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
961. მიქაძე, გ. ძველი ქართული მწერლობის ბიბლიოგრაფია. ნაწ. II (1921-1965წწ.). - თბ.: მეცნიერება, 1968. - გვ. 397. (44 სხწ.)
962. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტის გამოცემათა ბიბლიოგრაფია / შემდგ. ლ. პატარაია. - თბ., 1968. - გვ. 18, 106, 107, 114, 134-136, 140, 142, 280, 284-286. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძის ნაშრომები.
963. ფაღვა, კ. ძიება 60 წლის მანძილზე // ლიტ. საქართველო. - 1968. - 17 მაისი, № 19. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : აბულაძე, ი. რუსთველოლოგიური ნაშრომები / შეადგინა, სასტამბოდ მოამზადა და წინასიტყვაობა ი. მეგრელიძისა. - თბ. : თბილ. უნტის გამ-ბა, 1967. - 364 გვ.
964. ფოლკლორისტა ფორუმი [საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზ. მეცნ. განყოფილებასთან არსებული ფოლკლორის საკოორდინაციო საბჭოს მე-8 სამეცნიერო კონფერენცია. ი. მეგრელიძის მოხ-

- სნება „აჭარლები გურიაში“ // სოფლის ცხოვრება. - 1968. - 20 თებ., №42. - გვ. 3.
965. ცანავა, ა. უნიკალური მასალები : [რეც. წგ-ზე: ნოღაიდელო, ჯ. აჭარული ზეპირსიტყვიერებისა და ეთნოგრაფიის მასალები / სასტამბოდ მომზადება, რედაქცია და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ.: მეცნიერება, 1967. - 92 გვ.] // თბილისი. - 1968. - 20 აპრ., №94. - გვ. 3.
966. Абрамишвили, А. Грузиноведы из Ленинграда // Веч. Тбилиси. - 1968. - 5 июня, №130. - С. 3.
967. Арсенишвили, Е. Наследие Выдающегося филолога (Н.Я. Марра) // Веч. Тбилиси. - 1968. - 23 июля, №171 - С. 3.
968. Арсенишвили, Е. Сокровища Ленинградского архива : [Изучение архива Н. Марра] // Заря Востока. - 1968. -14 авг., №189. - С. 4.
969. Зеленский, К. Л. Литература народов СССР // В сб.: Советское литературоведение за 50 лет. - Л.: Наука, 1968. - С. 232.
970. [О выступлении И. Мегрелидзе с речью с коллективом Тбилисского Гос. Университета и Горийского гос. Пединститута] // Веч. Тбилиси. - 1968. - 8 июля. №158 - С. 4.

1969

971. საზოგადოება „ცოდნის“ ცენტრალურ ლექტორიუმში ი. მეგრელიძის ლექცია „ექვთიმე თაყაიშვილი“ // თბილისი. - 1969. - 19 ნოემბ., №271. - გვ. 4.
972. წარსულის გაცოცხლებული სურათები : [ი. მეგრელიძის გამოსვლა გ. ასათიანის ფილმის „ქვაში ამეტყველებული საუკუნეების“ შესახებ] //თბილისი. - 1969. - 6 თებ., №31. - გვ. 3.
973. [Информация] Литературная Грузия-69 : [И. Мегделидзе о неопубликованных стихов П. Петренко] // Заря Востока. - 1969. - 6 марта, №55. - С.3.

974. ბრეგაძე, დ. საინტერესო წიგნი // ქუთაისი. - 1970. - 22 ოქტ., № 209. - გვ. 3. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
975. დგებუაძე, დ. რუსთაველის კაბინეტში // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1970. - 6 ნომბ., № 33. - გვ. 3. - გამომხაურება ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
976. რა წავიკითხოთ? // თბილისი. - 1970. - 16 ივნ., №139. - გვ. 3. - ინფორმაცია ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
977. რუსთაველის კაბინეტში (წიგნ „რუსთველოლოგების“ განხილვა თსუ-ს რუსთაველის კაბინეტში) // სამშობლო. - 1970. - 27 ნოემბ., №22. - გვ. 5; Веч. Тбилиси. - 1970. - 4 дек., № 285. - С. 3. - ინფორმაცია ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
978. საზოგადოება „ცოდნის“ ცენტრალურ ლექტორიუმში ი. მეგრელიძის ლექცია „გიორგი ლეონიძე ეროვნული სიამაყე“ //თბილისი. - 1970. - 4 მარტი, №52. - გვ. 4.
979. ღლონტი, შ. უკან გადადგმული ნაბიჯი // ლიტ. საქართველო. - 1970. - 4 სექტ., № 36. - გვ. 3-4. - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
980. შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // საბჭოთა აჭარა. - 1970. - 20 აგვ., № 164. - გვ. 4 - რეც. ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
981. წიგნის თარო // კომუნისტი. - 1970. - 18 ივნ., №142. - გვ. 4. - ინფორმაცია ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები :

- [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
982. Зухба, С. Л. Абхазская народная сказка. – Тб., 1970. – С.19-20
983. Из Тбилиси в Ленинград // Веч. Тбилиси. – 1970. – 25 мая., №120. – С. 1.
984. Изучая наследие Марра [Информация : Изучение Архива Марра в Ленинграде] // Веч. Тбилиси. – 1970. – 24 сент., №220. – С. 3.
985. Новые книги // Заря Востока. - 1970. - 4 авг. №179- С. 4. - ინფორმაცია ნაშრომზე: მეგრელიძე, ი. რუსთველოლოგები : [ქართველები და უცხოელები]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1970. - გვ. 241-244.
986. Поиски и находки : [Информация] // Веч. Тбилиси. – 1970. –19 авг., №194. – С. 3.

1971

987. ბაქრაძე, რ. მაჭახლის ხეობის წარსულიდან //ოქტომბრის გზით (ხელვაჩაური). - 1971. - 12 ოქტ., № 119. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
988. ბერძე, რ. გულახდილი საუბარი. თოჯინების თეატრის მაყურებელთა კონფერენციზე : [თოჯინების თეატრის მაყურებელთა კონფერენციაზე ი. მეგრელიძის გამოსვლა მსახიობთა მეტყველების შესახებ] // ქუთაისი. - 1971. - 25 დეკ., №256. - გვ. 3.
989. ბულია, პლ. ნარკვევები და ჩანაწერები // სკოლა და ცხოვრება. - 1971. - № 8. - გვ. 94-96. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშ-

- ვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
990. მესხი, ნ. ჩვენი ნინო [ნინო შვანგირაძის შესახებ] // საქართველოს ქალი. - 1971. - N3. - გვ. 14-15. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
991. მეცნიერთა მოწონებით : [ქართული ხალხური მევენახეობისა და მებაღეობის ისტორიის საკითხებისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. ი. მეგრელიძის მოხსენება „ბახუსის (ქართული აგუნა) სახელისა და კულტის, ღვინის სახელწოდების ქართული (კოლხური) წარმოშობა“] // თბილისი. - 1971. - 18 დეკ., №297. - გვ. 3.
992. მშვიდობაძე, მ. სამწუხარო გულგრილობა ერთი ხარვეზიანი მიმოხილვის გამო : [საბჭოთა ლიტერატურათმცოდნეობა 50 წლის მანძილზე. - ლენინგრადი: მეცნიერება, 1970. - რუს. ენ. ი. მეგრელიძის წიგნების არასწორი დასახელების გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1971. - 5 თებ., N6. - გვ. 2.
993. ნოლაიდელი, ჯ. მოსე გოგიბერიძის ნაშრომთა კრებული // ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები. - ბათუმი., 1971. - გვ. 22-224. - რეც. წგ-ზე : გოგიბერიძე, მ. რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები / საარქივო მასალების სასტამბოდ მომზადება, შედგენა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა. - თბ. : საბჭ. მწერალი, 1961. - 320 გვ.
994. ნოლაიდელი, ჯ. რუსთველოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი // ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : I. - ბათუმი. - 1971. - გვ. 219-221. - რეც. წგ-ზე : Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1960. - 309 с.
995. ფულარიანი, ლ. ვაზი, მეცნიერება და ხალხური პოეზია [საქ. ისტორიის, არქეოლოგიის, ენათმეცნიერებისა და ფოლკლორის სამეცნიერო საზოგადოების სესია. ი. მეგრელიძის მოხსენება „კვლავ დიონისე-ვაკნ-ბახუს-აგუნას კულტის შესახებ“] // კომუნისტი. - 1971. - 22 დეკ., №295. - გვ.4.
996. ქართველი მეცნიერები ლენინგრადს გაემგზავრნენ [ინფორმაცია: ლინგვისტიკის 50 წლის იუბილე. გაემგზავრნენ: ი. მეგრ-

- რელიძე, შ. ძიძიგური, ალ. ღლონტი] // თბილისი. – 1971. – 12 ნომბ., N266. - გვ. 4; Вечерний Тбилиси. – 1971. – 10 ноябр., №266. – С. 4.
997. ღლონტი, ალ. მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე [შ. ძიძიგურის დაბადებიდან 60 წლისთავი] // სამშობლო. - 1971. - 22 ოქტ., №20. - გვ. 2. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
998. შამანაძე, ნ. კარგი წამოწყება // წიგნის სამყარო. - 1971. - 9 ივნ., №11. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
999. შამელაშვილი, რ. ნაშრომი ეთნოგრაფიისა და კულტურის საკითხებზე // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1971. - 27 მაისი, №63. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
1000. ჩავლეიშვილი, ალ. კარგი წიგნი // საბჭოთა აჭარა. - 1971. - 25 მაისი, №102. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : ნოლაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები : [კრებული] - წგ. I / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. : ილ.; 1 ფ. პორტრ.
1001. Megrelidzé, Joseph. Rustvelologhebi: [ინფორმაცია წგ-ზე] – Tbilissi: Sabtchota Sakartvelo, 1970. – P. 320 // Bedi Kartlisa, revue de kartvelologie. - 1971. - Vol. XXVIII. - P. 316.

1972

1002. ალავიძე, მ. ქუთათელ ორბელთა შესახებ [ნარკვევი სამი გამოჩენილი მეცნიერის ი., რ. და ლ. ორბელების შესახებ; ი.

- მეგრელიძის შეფასება] // ქუთაისი. -1972. - 13 აპრ., №73. - გვ. 3-4.
1003. აფაქიძე, ა. ანტიკური ხანის საქართველოს კულტურის საკითხები // ცისკარი. - 1972. - N5. - გვ. 141.
1004. კოშკაძე, ლ. ფილმი დიდ ხელოვანზე : [გ. თოიძისადმი მიძღვნილ მოკლემეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმის განხილვაზე სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // სოფლის ცხოვრება. - 1972. - 4 თებ., N29. - გვ. 4.
1005. რუხაძე, გ. ხსოვნის სადამოები [ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა იპ. ვართაგავას დაბადების 100 წ. მიძღვნილ სადამოზე] // ლიტ. საქართველო. - 1972. - 4 თებ., №5. - გვ. 3.
1006. საიუბილეო სადამო [ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა იპ. ვარტაგავას დაბადების 100 წ. მიძღვნილ სადამოზე] // თბილისი. - 1972. - 31 იანვ., №25. - გვ. 1.
1007. სიდამონიძე, ვ. ცხრა ძმა ხერხულიძენი [პროფ. ი. მეგრელიძე ხერხულიძეებს ყორნისელებად მიიჩნევს] // სოფლის ცხოვრება. - 1972. - 4 ივლ., N154. - გვ. 4.
1008. [Информация]: По дорогам братских республик // Веч. Тбилиси. - 1972. - 11 окт., №240. - С. 1. - О Участие И. Мегрелидзе.
1009. Конрад, Н. И. Запад и Восток: Статьи. - М., 1972. - С. 268.

1973

1010. ბერულავა, ხ. იაკობის დღე // სოფლის ცხოვრება. - 1973. - 28 ოქტ., №253. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე: იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1011. ბიო-ბიბლიოგრაფიული ნაშრომები ი. მეგრელიძის შესახებ / საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტ-ის ისტორიის ინტ-ი // ძველი ქართული

- მწერლობისა და რუსთველოლოგიის საკითხები : ნაწ. 4. - თბ. : მეცნიერება, 1973. - გვ. 192-206.
1012. ვერძაძე, ნ. ქართველოლოგიის მნიშვნელოვანი შენაძენი // საბჭოთა აჭარა. - 1973. - 22 მაისი, №97. - გვ. 4. - რეც. წგ.ზე : ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. II : დიალექტოლოგიის საკითხები / კრებული გამოსაცემად მოამზადა, რედაქცია, წინასიტყვ. და დამატებითი ცნობები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1972. - 247 გვ. : 1 ფ. პორტრ
1013. იოსებ ბართლომის ძე მეგრელიძის ნაბეჭდ ნაშრომთა სია : ქრონოლოგიური საძიებელი 1930-1972 / საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტ-ის ისტორიის ინტ-ი // კრ-ში : ძველი ქართული მწერლობისა და რუსთველოლოგიის საკითხები : IV. - თბ. : მეცნიერება, 1973. - გვ. 149-191.
1014. სანაძე, მ. საყურადღებო ნაშრომი // თბილისი. - 1973. - 30 ოქტ., №225. - გვ.3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1015. სარიშვილი, ტ. მნიშვნელოვანი ნაშრომი იაკობ გოგებაშვილზე // სახალხო განათლება. -1973. 23 ნოემბ., №94. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1016. შავგულიძე, ვ. ქუთათური ორბელები // სახალხო განათლება. - 1973. - 7 თებ., N 11. - გვ. 4. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1017. შამანაძე, ნ. ნარკვევები და ჩანაწერები // წიგნის სამყარო. - 1973. - 28 თებ., №4. -გვ.2. - რეც. წგ.ზე : ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. II : დიალექტოლოგიის საკითხები / კრებული გამოსაცემად მოამზადა, რედაქცია, წინასიტყვ. და დამატებითი ცნობები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, -1972. - 247 გვ. : 1 ფ. პორტრ.

1018. შამელაშვილი, რ. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა // წიგნის სამყარო. - 1973. - 12 დეკ., №23. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1019. Бекиришвили, И. Двухтомник трудов Дж. Ногаидели // Советская Аджария. - 1973. - 22 марта, №56. - С. 4. - Рец. на кн.: ნოღაიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები / გამოსაც. მოამზადა, რედ. გაუკეთა, წინასიტყვაობა, კომენტარები და შენიშვნები ლექსიკონითურთ დაურთო ი. მეგრელიძემ.: წგ. I. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1971. - 270 გვ. ; წგ. II. 1972.- 247 გვ.
1020. Дондуа, В. Д. И. Б. Мегрелидзе. «Руставели и фольклор» // საისტორიო ძიებანი : II. (Исторические разыскания : II.) - თბ.: მეცნიერება, 1973. - გვ. 220-225. - Рец. на кн. : Мегრелидзе, И. Б. «Руставели и фольклор». - Тб. : Сабчота Сакартველო, 1960. - 309 С.

1974

1021. გარეჯელი, ლ. საინტერესო ნაშრომი // სამშობლო. - 1974. - 7 იანვ., №2. - გვ. 7. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1022. გაწერელია, ავ. მწერალთა კავშირში კრიტიკის სექციის სხდომაზე // ლიტ. საქართველო. - 1974. - 1 თებ., №5. - გვ. 1. - წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.
1023. [ინფორმაცია]: ი. მეგრელიძის მიერ საზ-ება „ცოდნაში“ ლექციის „ქართული დამწერლობა“ წაკითხვის შესახებ // თბილისი. - 1974. - 5 იანვ., №6.

1024. ფოლკლორისტა კონფერენცია [სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] //ლიტ. საქართველო. - 1974. - 1 მაისი, №18. - გვ. 3.
1025. სოლანო, ლ. ჩვენი უცხოელი მეგობრები : [ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორი ლუის სოლანოს მადლობა] // სამშობლო. - 1974 . ივლ., №13. - გვ. 7. - გამომ. სტატიაზე: მეგრელიძე. ი. საახალწლო არმადანად უცხოელ ქართველოლოგებს // სამშობლო. - 1973. - 31 დეკ., №25-26. - გვ. 6-7.

1975

1026. ალანია, ნ. „ნუ დავივიწყებთ...“ [ი. მეგრელიძისა და გ. ციციშვილის მიერ ჭ. ლომთათიძის ცხედრის კუკიიდან დიდუბის პანთეონში გადმოსვენების შესახებ] // თბილისი. - 1975. - 19 ივლ., №167. - გვ. 3.
1027. ანდლულაძე, ლ. ერთი უსაფუძვლო რეპლიკისა და მისი ქვეტექსტის გამო: [პასუხი ი. მეგრელიძის წერილზე სათაურით: წიგნი სასარგებლოა მაგრამ... // კომუნისტი. - 1973. - 29 სექტ. დაწერილი ლ. ანდლულაძის ნაშრომზე : ბალმონტი და საქართველო. - თბ. : საბჭოთა საქართველო, 1972] // საქ. სსრ მეცნ. აკად. საზოგ. მეცნიერებათა გან-ბის მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - თბ., 1975. - №1. - გვ. 174-177.
1028. გომართელი, ნ. მიემღვნა სახალხო თეატრების იუბილეს [ი. მეგრელიძის სიტყვა ჩოხატაურის სახალხო თეატრის დაარსების 15 წ. საზეიმო საღამოზე] // სოფლის ცხოვრება. - 1975. - 30 მაისი, №125. - გვ. 4.
1029. მირიანაშვილი, ა. წიგნი ეძღვნება იაკობ გოგებაშვილს // დაწყებითი სკოლა, სკოლამდელი აღზრდა. - 1975. - №1. - გვ. 72-76. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.

1030. გაჩეჩილაძე, ამბ. გულის ძეგლი : [იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენის“ პირველი გამოცემის 100 წლისთავისათვის. აღნიშნულია ი. მეგრელიძის ღვაწლი] // კომუნისტი. - 1976. - 30 სექტ., №230. - გვ. 3.
1031. გოგიბერიძე, მ. წერილი იოსებ მეგრელიძეს // გოგიბერიძე, მ. რჩეული ფილოსოფიური თხზულებანი : ტ. 4 : რუსთაველი. პეტრიწი. პრელუდიები. თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1978. - გვ. 274.
1032. ქართული წიგნის მეგობარი თინათინ ნაკაშიძე : [დაბადებიდან 70 წ. საიუბილეო საღამოზე სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // ლიტ. საქართველო. - 1976. - 9 იანვ., №2. - გვ. 4.
1033. შარაძე, გ. რეცენზენტის უმართებულო შენიშვნები : [გამომხაურება იოსებ მეგრელიძის წერილზე „მხილებული შეცდომების მიჩქმალვის გამო // განთიადი. - 1975. - №5. - გვ. 144 - 149] // ლიტ. საქართველო. - 1976. - 13 თებ., №7. - გვ. 2.
1034. Борулава, Х. Юбилейные издания «К 100-летию «Дэда эна» // Заря Востока. - 1976. 11 июля, №161. - С. 3. რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - თბ. : განათლება, 1973. - 174 გვ. : ილ., 1ფ. პორტრ. - რეზ. რუს.

1035. თურნავა, ს. ლიტერატურული ნარკვევები. - თბ., 1978. - გვ. 257, 258.
1036. ლავგილავა, თ. შეხვედრა ი. ჯავახიშვილის პრემიის ლაურეატებთან // თბილისის უნივერსიტეტი. - 1978. - 19 მაისი, №17. - გვ. 4.
1037. ლოლაშვილი, ივ. არსენ იყალთოელი : ცხოვრება და მოღვაწეობა. - თბ. : მეცნიერება, 1978. - გვ. 29, 52. ციტირებულია ი. მეგრელიძე.

1038. შალიკაშვილი, დ. მოსკოვში, ლექციებისათვის: [ი. მეგრელიძე მიიწვიეს სსრკ მწერალთა კავშირის მოსკოვის მ. გორკის სახ. ლიტერატურის ინსტიტუტში ქართული ფოლკლორის სალექციო კურსის წასაკითხად] // თბილისი. - 1978. - 30 ივნ., №149. - გვ. 3.

1979

1039. ადგიშვილი, ნ. // მეგრძოლი (ზუგდიდი). - 1979. - 3 ივლ., №77. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე: სამუშია, კ. ქართული ხალხური პოეზიის საკითხები : [მეგრული ნიმუშების მიხედვით] / რედ. ი. მეგრელიძე. - თბ. : მეცნიერება, 1979. - 183 გვ.
1040. სორდია, ლ. კვლავ ქართული პოეზიის შესახებ // მეგრძოლი (ზუგდიდი). - 1979. - 4 დეკ., №143 - გვ.3; 11 დეკ., №146. - გვ. 6. - რეც. წგ-ზე: სამუშია, კ. ქართული ხალხური პოეზიის საკითხები : [მეგრული ნიმუშების მიხედვით] / რედ. ი. მეგრელიძე. - თბ. : მეცნიერება, 1979. - 183 გვ.
1041. კაკაურიძე, ა. მეცნიერის რჩეული // თბილისი. - 1979. - 22 თებ., №44. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : გოგიბერიძე, მ. რჩეული ფილოსოფიური თხზულებანი : ტ. IV. / შეადგინა, წინასიტყვაობა (გვ. 5-6), ბოლოსიტყვაობის მაგიერ (გვ. 347-350) და განმარტებანი (გვ. 351-353) დაურთო ი. მეგრელიძემ; რედ. გ. თევზაძე. - თბ., თბილ. უნ-ტის გამ-ბა., 1978. - 360 გვ.
1042. მშვიდობაძე, მ. მითაიშვილი, ვ. ტბელობა - დიდი სახალხო დღესასწაული [ლექცია: „ქართული ლიტერატურისა და კულტურის უძველესი ფესვები“ წაიკითხა ი. მეგრელიძემ] // საბჭოთა აჭარა. - 1979. - 16 ოქტ., №199. - გვ. 3.
1043. ჭელიძე, ვ. ხალხური სიბრძნის კვალდაკვალ // წიგნის სამყარო. - 1979. - 28 ნოემბ., №22. - გვ. 7. - რეც. წგ-ზე: სამუშია, კ. ქართული ხალხური პოეზიის საკითხები : [მეგრული ნიმუშების მიხედვით]. - თბ. : მეცნიერება, 1979. - 183 გვ.

1044. ჯიოვევი, ხ. [ი. მეგრელიძისადმი მიძღვნილი ლექსი] // წგ-ში: ჯიოვევი, ხ. მე-გაზაფხული. - ორჯონიკიძე, 1979. - გვ. 31. - ოსურ ენ.
1045. Изучая наследие Марра // Веч. Тбилиси. - 1979. - 24 сент., №220. - С. 3.
1046. Тбелоба - это праздник : [С 800 летью со дня рождения Тбел Абусеридзе. Выступление И. Мегрелидзе] // Заря Востока. - 1979. - 18 окт. №239. - С.4.

1980

1047. ბრეგაძე, დ. რუსთველოლოგიური კრებული / დ. ბრეგაძე, რ. შამელაშვილი // ქუთაისი. -1980. - 7 მარტი, №49. - გვ. 3. - რეც კრ-ზე: რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა : კრ. 1 / კრებული შეადგინა, გამოსაცემად მოამზადა, წინასიტყვაობა, შენიშვნები და კომენტარები დაურთო ი. მეგრელიძემ; რედ. ს. ცაიშვილი. - თბ. : მეცნიერება, 1979. -150 გვ.
1048. ებანოძე, გ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // სახალხო განათლება. - 1980. - 28 ნოემბ., №96. - გვ 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.
1049. ლოლაშვილი, ივ. ოცი წელი გიორგი ლეონიძესთან. - თბ. : მერანი, 1980. - გვ. 85-86.
1050. მელუხა, დ. მეცნიერის დიდი ამაგი // თბილისი. - 1980. -10 ივლ., 133. - გვ. 4. - რეც წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. ჭოლა ლომთათიძე : დაბადების 100 წლისთავი : [საარქივო მასალები, მოგონებები, ნარკვევები, პირადი წერილები] / რედ. გ. შ. ციციშვილი. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1979. -132 გვ. : 19 ილ. ტექსტში ; [გარეკანზე ლ. გუდიაშვილის ნახატი].
1051. მელუხა, დ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი : [წიგნის გამოცემის გამო] // თბილისი. -1980. - 22 ოქტ., №242. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.

1052. მირიანაშვილი, ა. ხანგრძლივი შრომის თვალსაჩინო შედეგი // წიგნის სამყარო. - 1980. - 14 მაისი, №9. - გვ. 5. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ჭოლა ლომთათიძე : დაბადების 100 წლისთავი : [საარქივო მასალები, მოგონებები, ნარკვევები, პირადი წერილები] / რედ. გ. შ. ციციშვილი. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1979. - 132 გვ. : 19 ილ. ტექსტში ; [გარეკანზე ლ. გუდიაშვილის ნახატი].
1053. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // წიგნის სამყარო. - 1980. - 22 ოქტ., №20. - გვ. 6. - ინფორმაცია წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.
1054. უბილავა, ე. განძეულის გუშაგი : [ექვთიმე თაყაიშვილის წერილები ი. მეგრელიძისადმი] - თბ.: მერანი, 1980. - გვ. 119-121.
1055. ლლონტი, ალ. მცირე სათეატრო ლექსიკონი // თეატრალური მოამბე. - 1980. - №5. - გვ. 66-68.
1056. შამელაშვილი, რ. მცირე თეატრალური ლექსიკონი // ქუთაისი. - 1980. - 27 ნოემბ., №229. - გვ. 4; წიგნის სამყარო. - 1980. - 24 დეკ., №24. - გვ. 2. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.
1057. ჯაყელი, ჯ. ჭოლა ლომთათიძე // საბჭოთა აჭარა. - 1980. - 11 აპრ., №72. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ჭოლა ლომთათიძე : დაბადების 100 წლისთავი : [საარქივო მასალები, მოგონებები, ნარკვევები, პირადი წერილები] / რედ. გ. შ. ციციშვილი. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1979. - 132 გვ. : 19 ილ. ტექსტში; [გარეკანზე ლ. გუდიაშვილის ნახატი].
1058. Микагилов, К. Братский научный союз // Слава Труду. - 1980. - 12 Сент., №110. - на дагест. яз.
1059. Микагилов, К. Через годы и расстояния // Дагестанская правда. - 1980. - 28 авг., №199. - С. 3.

1060. არველაძე, ბ. მეგობრობა გვამდიდრებს // სოფლის ცხოვრება. - 1981. - 3 ივლ., №154. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : Переписка по вопросам иранистики и грузиноведения / Подготовка к печати, редакция текста, предисловие и примечания И. В. Мегрелидзе, Ю. Н. Марр, К. И. Чайкин; Ред. А. А. Гвахария. -Тბ.: Мецниереба, 1980. - 276 с.: 32 ил.
1061. ბრეგაძე, დ. რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა / ბრეგაძე, დ. შამელაშვილი, რ. // ქუთაისი. - 1981. 3 იანვ., №2. - გვ.3.
1062. დოლონაძე, ლ. რაც ძალიან გვჭირდება // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1981. -7 მაისი, №55. -გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. მცირე თეატრალური ლექსიკონი / რედ. თ. გონიაშვილი. - თბ. : ხელოვნება, 1980. - 40 გვ.
1063. თოფურია, ავ. მდიდარი მემკვიდრეობა // თბილისი. - 1981. - 10 ივლ., №195. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : Переписка по вопросам иранистики и грузиноведения / Подготовка к печати, редакция текста, предисловие и примечания И. В. Мегрелидзе ; Ред. А. А. Гвахария. -Тბ.: Мецниереба, 1980. - 276 с.: 32 ил. Савт.: Марр, Ю. Н., Чайкин, К. И.
1064. რ. თაბუკაშვილის ფილმი „მთანი მაღალნი“ პრემიერა. [ინფორმაცია : სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] //კომუნისტი. - 1981. - 6 დეკ., N281. - გვ. 4.
1065. ლლონტი, ალ. მცირე სათეატრო ლექსიკონი // საბჭოთა ხელოვნება. - 1981. №1. - გვ. 118.
1066. შამელაშვილი, რ. მიმოწერა ირანისტიკისა და ქართველოლოგიის საკითხებზე // წიგნის სამყარო. - 1981. - 13 მაისი, №19. - გვ. 4. ; საბჭოთა ოსეთი. - 1981. - 6 ივნ., №110. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : Переписка по вопросам иранистики и грузиноведения / Подготовка к печати, редакция текста, предисловие и примечания И. В. Мегрелидзе, Ю. Н. Марр, К. И. Чайкин; Ред. А. А. Гвахария. -Тბ.: Мецниереба, 1980. - 276 с.: 32 ил.

1067. ხალხური სიტყვიერების აჭარული მასალები // წიგნის სამყარო. - 1981. - 25 ნომბ., N22. - გვ. 5. - რეც. წგ-ზე : ნოლიდელი, ჯ. ნარკვევები და ჩანაწერები: წგ. IV: ქართული ხალხური სიტყვიერება (აჭარული მასალები) / შეადგინა, გამოსაცემად მოამზადა და რედაქცია გაუკეთა ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1981. -174 გვ.
1068. ჯაფარიძე, ნ. „ქვაომხაზის“ ღამეული სტუმარი : [ხასან ჰელიმიში] // ცისკარი. - 1981. - N9. - გვ.154. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1069. ჯავახიშვილი, ქ. მიხეილ ჯავახიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა // ცისკარი. - 1981. - №10. - გვ. 136; №12. - გვ. 132-133. - გამომხაურება სტატიაზე : მეგრელიძე, ი. მიხეილ ჯავახიშვილი: [მოგონებები] // ცისკარი. -1981. - №10. - გვ. 132-136
1070. Арвеладзе, Б. Письма публикуются впервые... // Веч. Тбилиси. - 1981. - 1 июня, №125. - С. 2. - Рец. на кн : Переписка по вопросам иранистики и грузиноведения / Подготовка к печати, редакция текста, предисловие и примечания И. В. Мегрелидзе, Ю. Н. Марр, К. И. Чайкин; Ред. А. А. Гвахария. -Тб.: Мецниереба, 1980. - 276 с.: 32 ил.

1982

1071. ალავიძე, მ. ნიკო ლორთქიფანიძის ლექსიკა [ი. მეგრელიძის გამოკვლევები „ვეფხისტყაოსნის“ შესახებ] // განთიადი. - 1982. - N6. - გვ. 178.
1072. კობერიძე, ვ. სიკეთე ტრადიციას // კომუნისტი. - 1982. - 10 მარტი, №57. - გვ. 4. გამომხაურება სტატიაზე : მეგრელიძე, ი. მიხეილ ჯავახიშვილი: [მოგონებები] // ცისკარი. -1981. - №10. - გვ. 132-136.
1073. ჟღენტის ს. დაბადების 70 წ. მიძღვნილი სამეცნიერო სესია. თბილისის სახელმწ. უნ-ტის ს. ხუნდაძის კაბინეტი. 1982 წ. 17 დეკემბერი. ი. მეგრელიძის მოხსენება „სერგი ჟღენტის

- ცხოვრება და მოღვაწეობა“. - მოსაწვევი ბარათი. - 1982. - 17 დეკემბერი.
1074. ქურდაძე, შ. ღვაწლმოსილი მეცნიერი / ქურდაძე, შ., თევზაძე, დ. // გამარჯვება. - 1982. - 16 იანვ., №7. - გვ. 3.
1075. ცოტნიაშვილი, ა. სტუდენტის ბარათი // წიგნის სამყარო. - 1982. - 22 სექტ., №18. - გვ. 4; საბჭოთა ოსეთი. - 1982. - 13 მარტი, - №50. - გვ. 4. - გამოხმაურება სტატიაზე: მეგრელიძე, ი. აკაკი შანიძე მთაში : სტუდენტის ბარათი პროფესორისადმი [ნიკო მარი] // კრ-ში : აკაკი შანიძეს. - თბ., 1981. - გვ. 71-72: 4 ილ.
1076. წერეთელი, მ. რუსთველი და ფოლკლორი : [განხილვა წიგნისა : რუსთველოლოგიური რჩეული ლიტერატურა : კრ. 2 / შეადგინა, კომენტარები და შენიშვნები დაურთო ი. მეგრელიძემ. - თბ. : მეცნიერება, - 1980. - 178 გვ.]. - თბ., 1982. - გვ. 151-155.
1077. წვრილაშვილი, ლ. შეხვედრა ღვაწლმოსილ მეცნიერთან: [გორის ნ. ბარათაშვილის სახ. პედ. ინსტიტუტის კოლექტივის შეხვედრა ი. მეგრელიძესთან] // სახალხო განათლება. - 1982. - 5 თებ., №11. - გვ. 4.
1078. Гаглойти, Ю. С. Юго-Осетинский госуд. Пед. институт / Гаглойти, Ю. С., Чибиров, Л. А. - Цхинвали : Ирыстон, 1982. - С.: 71, 76, 77, 110, 117, 118, 121, 123.
1079. Памяти видного Абхазского филолога [Арсен Бгажба. : С речью выступил И. Мегрелидзе // Советская Абхазия. - 1982. - 30 марта., №62. - С. 2.

1983

1080. ბესო ჟღენტის ხსოვნის აღსანიშნავად [სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // კომუნისტი. - 1983. - 4 ნოემბ., №255. - გვ. 4; Заря Востока. - 1983. - 4 ноября, №255. - С. 4.
1081. გამოჩენილი საბჭოთა აღმოსავლეთმცოდნე // ქუთაისი. - 1983. - 21 მაისი, №98. - გვ. 3. - ინფორმაცია წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - თბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.

1082. ლიდია მეგრელიძის დაბადების 100 წ. აღსანიშნავი საღამო. 1983 წ. 28 სექტ. ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - 1983. - 28 სექტემბერი.
1083. მელუხა, დ. ძვირფასი მოგონებები // თბილისი. - 1983. - 26 დეკ., №295. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - Тბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.
1084. საქინფორმი. გამოჩენილი საბჭოთა მეცნიერი // საბჭოთა აქარა. - 1983 - 20 მაისი, №97. - გვ. 2. - ინფორმაცია წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - Тბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.
1085. საქინფორმი. წიგნის თარო // კომუნისტი. - 1983. - 24 ნოემბ., №270. - გვ. 4. - ინფორმაცია წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - Тბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.
1086. საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის, თბილისის სახელმწ. უნ-ტის, საქ. სსრ მწერალთა კავშირის სამეცნიერო სესია მიძღვნილი ექვთიმე თაყაიშვილის დაბადების 120 წლისთავისადმი. 1983 წ. 24 სექტემბერი. ი. მეგრელიძის მოსხენება „ექვთიმე თაყაიშვილი და საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფო საზოგადოება“ // მოსაწვევი ბარათი. - თბ., 1983.
1087. საქ. სსრ ხელოვნების მუშაკთა სახლის გამგეობა და თბილისის ცენტრალიზებული საბიბლიოთეკო სისტემა. ბესო ჟღენტის მოსაგონარი საღამო. 1983 წ. 1 ნოემბერი. ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - თბ., 1983.
1088. საქინფორმი [ინფორმაცია წგ-ზე მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - Тბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.] // კომუნისტი. - 1983. - 24 სექტ., №270. - გვ. 4.
1089. სეირანიანი, ბ. პატივისცემითა და დიდი სიყვარულით // სოვეტაკან ვრასტან. - 1983. - 7 ივლ., №81. - გვ. 4. - სომხ. ენ. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. იოსიფ ორბელი / Ред. Ш. Дзизигური. - Тб. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს. : 24 ილ.
1090. ლლონტი, ალ. ი. მეგრელიძის მცირე ლექსიკონები : [ი. მეგრელიძის ლექსიკოგრაფიული მასალებისა და მცირე თეატალური ლექსიკონის შესახებ] // ქართული ლექსიკოგრაფიის საკითხები. - თბ.: საბჭ. საქართველო, 1983. - გვ. 219-221.

1091. შამელაშვილი, რ. მსოფლიო მეცნიერი // წიგნის სამყარო. - 1983. - 8 იანვ., №11. - გვ. 3.
1092. შამელაშვილი, რ. მონოგრაფია აკადემიკოს იოსებ ორბელზე [რეც. წგ-ზე მერელიძე, ი. იოსიფ ორბელი. - Тბ. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.] // კომუნიზმის სხივი (ცაგერი). - 1983. - 31 მაისი, №65. - გვ. 3-4.
1093. ჯიბლაძე, გ. აკაკი შანიძის წერილები ნიკო მარს // ლიტ. საქართველო. - 1983. - 28 იანვ., - გვ.12 ; სამშობლო. - 1983. 29 მარტი, №6. გვ. 5. - გამოხმაურება სტატიაზე : აკაკი შანიძის წერილები ნიკო მარს / პუბლიკაცია და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა დედანთა სურათებით // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1982. - №3. - გვ. 108- 125.
1094. Гвахария, А. А. День любви и уважения [О кн. Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели. - Тб. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.] // Лит. Грузия. - 1983. - №11. С. 126 -129.
1095. Сеиранян, В. [О кн. Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели. - Тб. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.] // Родина. - 1984. - 9 мая., №19. - С. 7.
1096. Табуцадзе, С. О письмах грузинскому фольклористу : Памяти Михаила Чиковани // Лит. Грузия. - 1983. - №12. - С. 219. – Цитирован И. Мегрелидзе.
1097. Чхаидзе, М. П. Глашатель дружбы и гуманизма : [О кн. Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели. - Тб. : მეცნიერება, 1983. - 156 ს.] // Веч. Тбилиси. - 1983. - 7 июня, №131. С. 3.

1984

1098. გიწვევთ, მეგობრებო: [ი. მეგრელიძის წიგნის „სიძველეები ლიახვის ხეობაში“ განხილვა] // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. - 21 დეკემბერი. №242. - გვ.4.
1099. იმნაძე, მ. მონოგრაფია ეგნატე ნინოშვილზე // წიგნის სამყარო. - 1984. - 12 დეკ., №23. -გვ. 6. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული

- მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ.
1100. [ინფორმაცია]: ეგნატე ნინოშვილის ხსოვნისათვის [დაბადების 125 წლისთავთან დაკავშირებით გამოვიდა ი. მეგრელიძის მონოგრაფია : ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ. // სოფლის ცხოვრება. - 1984. - 23 ოქტ., № 244. - გვ. 3.
1101. კანდელაკი, ბ. საინტერესო ნაშრომი // წიგნის სამყარო. - 1984. - 26 სექტ., №18. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. სიძველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილ-ით ტექსტში]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
1102. მესხრიკაძე, ნ. საყურადღებო ნაშრომი // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. -19 დეკ., №242. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ.
1103. მწერლის ხსოვნისათვის : [ინფორმაცია] // კომუნისტი. - 1984. - 31 ოქტ., №251. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ეგნატე ნინოშვილი : შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ.
1104. საგინაშვილი, თ. ოცდამეოთხე „შოთაობა“. სახალხო დღესასწაულზე. - მომხსენებელი ი. მეგრელიძე // სოფლის ცხოვრება. - 1984. -7 ნოემბ. N285. - გვ. 1.
1105. საიუბილეო გამოცემები : [ინფორმაცია] // ლიტ. საქართველო. - 1984. - 2 ნოემბ., №45. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე: მეგრელიძე, ი. ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ.
1106. სამხრეთ ოსეთის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კათედრა და სტუდენტთა სამეცნიერო საბჭო. ი. მეგრელიძის წიგნის „სიძველეები ლიახ-

- ვის ხეობაში“ განხილვა. ცხინვალი. 1984 წ. 19 დეკემბერი // მოსაწვევი ბარათი. - ცხინვალი., 1984.
1107. საქ. სსრ უმაღლესი სასწავლებლების ქართული ენის კათედრათა X რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კონფერენცია მიძღვნილი ი. ყიფშიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი. სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე //კომუნისტი. - 1984. - 25 თებ. №49. - გვ. 2.
1108. ფოლკლორის სამეცნიერო საბჭოს XIII სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი პროფ. მ. ჩიქოვანის ხსოვნისადმი. თბილისი. 1984 წ. ი. მეგრელიძის მოხსენება „მიხეილ ჩიქოვანი საკავშირო არენაზე“ // მოსაწვევი ბარათი. - თბ., 1984.
1109. შამელაშვილი, რ. საინტერესო ნაშრომი // გამარჯვება (გორი). - 1984. - 27 ოქტ., №124. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. სიძველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილუსტრაციით ტექსტში]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
1110. შეხვედრა ალმანახ „ლიახვის“ ავტორებთან : [სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // ლიტ. საქართველო. - 1984. - 8 მარტი. №11. - გვ. 16.
1111. ჩიბიროვი, ლ. ა. სიძველეები ლიახვის ხეობაში // საბჭოთა ოსეთი. - 1984. - 3 ოქტ., №190. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. სიძველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილუსტრაციით ტექსტში] . - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
1112. ჯავახიშვილი, ქ. მიხეილ ჯავახიშვილის ცხოვრება.- თბ., 1984. - გვ. 451-455.
1113. Джанашвили, Д. Грузинская магическая поэзия // Кутаисская правда. - 1984. - 23 февр., №24. - С. 4. - Рец. на кн.: Гагулашвили, И. Ш. Грузинская магическая поэзия. - Тб. : Из-дво Тбил. гос. ун-та, 1983. -156 с.
1114. Чибиров, Л. А. Эпиграфика нашего края // Советская Осетия. - 1984. - 25 сент., №184. - С. 4; Советский Иристон. - 1984. - 25 сент., №184. - С. 4. - На рус., осет. яз. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე,

- ი. სიმველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილუსტრაციით ტექსტში]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
1115. Юзбашян, К. Н. Новая книга об И. А. Орбели // საქ სსრ მეცნ. აკად. მაცნე : ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია. - 1984. - №1. - გვ. 178-183. - Рец. на кн. : Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели. - Тб. : Мецниереба, 1983. - 156 с.

1985

1116. აკად. ნ. მარის დაბადების 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო სესია. ჩოხატაური. 1985 წ. 19 ოქტომბერი. ი. მეგრელიძის მოხსენება „ნიკო მარის ცხოვრება“ // მოსაწვევი ბარათი. - ჩოხატაური, 1985.
1117. აკადემიკოს ნიკო მარის ხსოვნისათვის: [მოხსენებით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // სოფლის ცხოვრება. - 1985. - 23 ოქტ., №244. - გვ. 4.
1118. ერისკაცი : იოსებ მეგრელიძე - რაიონის საპატოო მოქალაქე // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1985. - 17 ოქტ., №125. - გვ.3: სურ. „4 ძმა მეგრელიძე“.
1119. სახალხო დღესასწაულებზე : [გაიხსნა ნიკო მარისა და ჭიჭიკო ბენდელიანის სახლ-მუზეუმები] // კომუნისტი. - 1985. - 23 ოქტ., N244. - გვ. 4. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1120. ოთინაშვილი, ნ. ცხინვალში განიხილეს : [პედინსტიტუტის სააქტო დარბაზში და მოიწონეს] // წიგნის სამყარო. - 1985. - 13 მარტი, №5. - გვ. 8. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. სიმველეები ლიახვის ხეობაში : [რუკითა და 73 ილუსტრაციით ტექსტში]. - თბ. : საბჭ. საქართველო, 1984. - 320 გვ.
1121. ოსეფაიშვილი, ნ. ენისა და ერის უკვდავება [ი. მეგრელიძის გამოსვლა ნ. მარის დაბადების 120 წლისთავისადმი მიძღვნილ საიუბილეო სესიაზე და N1 საშუალო სკოლის საზეიმო შეკრებაზე ჩოხატაურის რაიონში] // კომუნიზმის განთიადი. - 1985. - 24 ოქტ., N128. - გვ. 3.

1122. ქაჯაია, ლ. ხელნაწერთა ინსტიტუტში შემოსული ახალი მასალა : [ი. მეგრელიძის მიერ „ასტროლოგიური ტრაქტატის“ ინსტიტუტისათვის გადაცემის გამო] // მრავალთავი: ფილოლოგიურ-ისტორიული ძიებანი. XI. - 1985. - გვ. 145.
1123. შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // კომუნისტური შრომა (ლანჩხუთი). - 1985. - 19 თებ., №22. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ეგნატე ნინოშვილი : [შემოქმედება, ცხოვრება, მემუარული მასალები]. - ბათუმი : საბჭ. აჭარა, 1984. - 109 გვ. : ილ. 1 ფ. პორტრ.
1124. ცაიშვილი, ს. ნიკო მარი : [რამდენიმე შრტიხი და მოსაზრება] // ლიტ. საქართველო. - 1985. - 18 ოქტ., №42. გვ. 11-12. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე, როგორც ნ. მარის მებოვრავე.
1125. ცოტნიაშვილი, ა. ასე ღვივდება სიყვარული // წიგნის სამყარო. - 1985. - 28 აგვ., №16. - გვ. 3.
1126. ცოტნიაშვილი. ა. უანგარო სიყვარულის მქადაგებელი: [ქართულ-ოსური ურთიერთობის ისტორიიდან] // საბჭოთა ოსეთი. - 1985. - 29 ივნ., №125. - გვ. 2-3.
1127. Памяти академика Нико Марра // Заря Востока. - 1985. - 23 окт., №245. - С. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე, როგორც მომხსენებელი.

1986

1128. ანთაძე, ი. ხალხური მუსიკის ამაგდარი: [სიტყვით გამომსვლელთა შორის - ი. მეგრელიძე] // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1986. - 20 თებ., №21 - გვ.4.
1129. აჭარული დიალექტის დარგობრივი ლექსიკა. კრ. 5. - თბ.: მეცნიერება, 1986. - გვ. 91.
1130. გალაკტიონ ტაბიძე. ბიბლიოგრაფია (1910-1984) / შემდგ. ი. ლორთქიფანიძე. - თბ. : მეცნიერება, 1986. - მითითებულია ი. მეგრელიძის შრომები: № 666, 1010, 1011, 1745, 1746.

1131. ლ. ერზიკიანის დაბადების 80 წლის საიუბილეო საღამო. ერევანი. 1986 წ. 24 ივნისი : ი. მეგრელიძის სიტყვით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - ერევანი, 1986.
1132. ლევან ცისკარიშვილის დაბადების 90 წ. და საექიმო, პედაგოგიური და სამეცნიერო მოღვაწეობის 60 წლისადმი, ა. წულუკიძის სახ. უროლოგიის სამეცნიერო საზოგადოების გაერთიანებული სხდომა. 1986 წ. 20 დეკემბერი : ი. მეგრელიძის სიტყვით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - 1986.
1133. მარტვილის სახალხო აკადემიის მსმენელთა საყურადღებოდ : [ინფორმაცია ი, მეგრელიძისა და სხვ. მოხსენებით გამოსვლის შესახებ] // შრომის დროშა (გეგეჭკორი). - 1986. - 10 აპრ., N43. - გვ. 1.
1134. სალუქვაძე, ს. ისტორიული ცნობები თურმანიძეებზე : [ხალხური მედიცინის ისტორიიდან] // წიგნის სამყარო. - 1986. - N5. - გვ. 7. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1135. საქ. ლიტერატურის მუზეუმში იოსებ ბოცვაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამო. 1986 წ. 28 მაისი. მოგონებით გამოვიდა ი. მეგრელიძე // მოსაწვევი ბარათი. - 1986.
1136. ღვაწლმოსილი ქართულ ჟურნალისტიკაში [ი. ბოცვაძე] // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1986. - 7 ივნ., №67. - გვ. 3. - ი. მეგრელიძის სიტყვით გამოსვლის შესახებ.
1137. შევარდნაძე, ელ. დედაქალაქის მაყურებელთა წინაშე : [ოზურგეთის თეატრი თბილისში]. იხსენიება ი. მეგრელიძე // ლენინის დროშა (ოზურგეთი). - 1986. - 25 თებ., №24. - გვ. 4.
1138. წიგნის მოყვარულთა საზოგადოების პლენუმი. 1986 წ. 30 ოქტომბერი. ი. მეგრელიძის სიტყვით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - 1986.
1139. ჯორბენაძე, ც. ქართული მწერლობის ქეთევან დედოფალი [ქეთევან ირემადის ხსოვნას. სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // წიგნის სამყარო. - 1986. - 11 ივნ. №11. - გვ. 3.

1140. ბალანჩივაძე, მ. მხატვრის უკვდავება : [ი. მეგრელიძის მიერ ფიროსმანის ორი ნახატის მუზეუმისთვის გადაცემის შესახებ] // სოფლის ცხოვრება. - 1987. - 4 ნოემბ., №254-256. - გვ. 4.
1141. გვასალია, ნ. კეთილი გრძნობით სავსე [შ. მგელაძე] // თბილისი. - 1987. - 7 თებ., №31. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1142. გიორგაძე, ვ. ერთი რელიკვიის ამბავი : [1937 წელს გამოშვებული პლაკეტის შესახებ რუსთაველის გამოსახულებით] // თბილისი. - 1987. - 20 თებ. №42. - გვ. 4.
1143. იოსებ ორბელის დაბადების 100 წლის იუბილე. ერევანი. 1987 წ. 9 ნოემბერი. ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - ერევანი, 1987.
1144. მინდაძე, ლ. სტიქია და ადამიანები - როგორც კი განგაშის ზარმა ჩამოჰკრა... : [ძმები იოსებ, შამშუ, ტარიელ და კორნელი მეგრელიძეები ხიდისთავის მამა-პაპეულ სახლს დროებით სარგებლობაში სთვაზობენ აჭარის სტიქიით დაზარალებულებს] // სოფლის ცხოვრება. - 1987. - 10 მარტი, №58. - გვ. 3.
1145. მინდიაშვილი, მ. მეგობრობის მკაფიო მაგალითი - კვლავ შეხვდნენ ერთმანეთს : [ი. მეგრელიძე და ვ. აბაევია] // საბჭოთა ოსეთი. - 1987. - 10 თებ., №28. - გვ. 4.
1146. მინდიაშვილი, მ. მეტყველი ლოდი : [მოხსენიებული ი. მეგრელიძის წიგნი „სიძველეები ლიახვის ხეობაში“ და მოყვანილია ამ წიგნიდან ციტატა] // საბჭოთა ოსეთი. - 1987. - 12 დეკ., N 239. - გვ. 4.
1147. მოსე გოგიბერიძის დაბადების 90 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია. ჩოხატაური. 1987 წ. 23 სექტემბერი. ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - ჩოხატაური, 1987.
1148. სარიშვილი, ტ. რუსთველოლოგიური ალბომი // საბჭოთა აჭარა. - 1987. - 27 აგვ., №165. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : კანდელაკი,

- ბ. რუსთაველი და მისი ვეფხისტყაოსანი : [ალბომი] / რედ. ი. მეგრელიძე. - თბ. : განათლება, 1987. - 60 გვ.
1149. ფავლენიშვილი, ს. ფოტო ალბომი „შოთა რუსთაველი“ // წიგნის სამყარო. - 1987. - 12 აგვ., №15. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : კანდელაკი, ბ. რუსთაველი და მისი ვეფხისტყაოსანი : [ალბომი] / რედ. ი. მეგრელიძე. - თბ. : განათლება, 1987. - 60 გვ.
1150. შოთა რუსთაველი და მისი ვეფხისტყაოსანი [ალბომი. ინფორმაცია] // წიგნის სამყარო. - 1987. - 26 აგვ., N16 - გვ. 4.
1151. ცენტერაძე, ნ. თქვენთანა ვართ [აჭარის სტიქიით დაზარალებულებს იოსებ, შამშუ, ტარიელ და კორნელი მეგრელიძეები სთავაზობენ მამა-პაპეულ სახლს დროებით საცხოვრებლად] // ხიდისთავის კოლმეურნე. - 1987. - 12 თებ., N4. - გვ. 1.
1152. ცენტერაძე, ნ. ოდეს კაცსა გაუჭირდეს [აჭარის სტიქიით დაზარალებულთათვის ი. მეგრელიძის მიერ სოფ. ხიდისთავის პირადი სახლის დროებით გადაცემის შესახებ] // კომუნიზმის განთიადი. (ჩოხატაურის რა-ნი). - 1987. - 27 თებ., N20. - გვ. 1.
1153. ჯაფაროვი, მ. მაღლიერების გრძნობით // „სოვეტაკან ვრასტან“ (საბჭოთა საქართველო. თბილისი). - 1987. - 31 დეკ., №156. - გვ. 3. - სომხურ ენ.
1154. Джафаров, М. С чувством признательности // Советакан Вростан. - 1987. - 31 дек., №156 - С. 3. - на арм. яз. - Рец. на кн : Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели : Второе доп. изд. / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб. : Мецниереба, 1987. - 206 с.

1988

1155. ე. თაყაიშვილის ხსოვნის საღამო ი. ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმში. თბილისი. 1988 წ. 2 დეკემბერი. ი. მეგრელიძის გამოსვლა // მოსაწვევი ბარათი. - თბ., 1988.
1156. კანდელაკი, ბ. წიგნის თარო გვაცნობს ღირსეულ მამულიშვილებს // სოფლის ცხოვრება. - 1988. - 17 თებ., №39. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გუგუნავები / რედ. სიხარულიძე, ი. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1987. - 86 გვ. : პორტრ.

1157. ლორთქიფანიძე, ი. გალაკტიონ ტაბიძე - ცხოვრების გზა და შემოქმედებითი ბიოგრაფია. - თბ.: საბჭ.საქართველო, 1988. - გვ. 207, 225.
1158. ჟორდანია, ა. წავიდა კაცი მართალი : [იონა ვაკელის გარდაცვალების გამო] // ლიტ. საქართველო. - 1988. - 22 აპრ., №17. - გვ. 13. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1159. სუდაკოვა, ი. მალა აზიდული ზარები: [კ. მეგრელიძის წიგნის გადარჩენა ი. მეგრელიძის მიერ] // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1988. - 9 აპრ., №43. - გვ. 3.
1160. შამელაშვილი, რ. „დედა ენის“ ავტორი - ახალი კუთხით // ქუთაისი. - 1988. - 18 აგვ., №157. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - მე-2 შევ. გამოც. - თბ. : განათლება, 1988. - 234 გვ. : ილ. პორტრ. ; რეზ. რუს.
1161. შამელაშვილი, რ. სასარგებლო გამოკვლევა // საბჭოთა ოსეთი. - 1988. - 30 აგვ., №166. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - მე-2 შევ. გამოც. - თბ. : განათლება, 1988. - 234 გვ. : ილ. პორტრ. ; რეზ. რუს.
1162. შამელაშვილი, რ. ჩვენი თანამოქალაქე იოსებ ორბელი // ქუთაისი. - 1988. - 11 მარტი, №47. - გვ.3. - რეც. წგ-ზე : Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели : Второе доп. изд. / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб. : Мецნიереба, 1987. - 206 с.
1163. შოთა რუსთაველის სახ. ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი (რუსთაველის საზოგადოების პირველადი ორგანიზაციის დამფუძნებელ კრებაზე ი. მეგრელიძის გამოსვლა) // ლიტ. საქართველო. - 1988. - 22 აპრ., №17. - გვ. 2.
1164. ჭელიძე, გ. გუგუნავები // წიგნის სამყარო. - 1988. - 27 იანვ., №2. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გუგუნავები / რედ. ი. სიხარულიძე. - ბათუმი : საბჭოთა აჭარა, 1987. - 86 გვ. : პორტრ.

1165. ჭურღულია, ო. სიკეთის მაღლი // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1988. - 17 თებ., №33. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. გუგუ-ნავები / რედ. ი. სიხარულიძე. - ბათუმი: საბჭოთა აჭარა, 1987. - 86 გვ.: ილ.
1166. ჯიბლაძე, გ. კრიტიკული ეტიუდები : ტ. IX. - თბ., 1988. - გვ. 21, 83, 84. - გამომხაურება : აკაკი შანიძის წერილები ნიკო მარს / პუბლიკაცია და შენიშვნები ი. მეგრელიძისა დედანთა სურათებით // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1982. - №3. - გვ. 108-125.
1167. ჯორბენაძე, ს. რეორგანიზაციის მძიმე წლები : 1929-1930 [თსუ-ს ისტორია] //თბილისის უნივერსიტეტი. - 1988. - 14 ოქტ., №30-31. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1168. Амиреджиби, К. Тревожит историческая память: [О К. Мегрелидзе и его труды] // Заря Востока. - 1988. - 6 мая, №105. - С. 3.
1169. Илиадзе, М. Иосиф Орбели - ученый и гражданин // Заря Востока. - 1988. - 5 апр., №79. - С. 4. - Рец. на кн : Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели : Второе доп. изд. / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб. : Мецниереба, 1987. - 206 с.
1170. Илиадзе, М. Якоб Гогებაшвили - педагог, детский писатель, публицист // Заря Востока. - 1988. - 16 сент., №214. - С. 4. - Рец. на кн.: მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - მე-2 შევ. გამოც. - თბ. : განათლება, 1988. - 234 გვ. : ილ. პორტრ.; რეზ. რუს.
1171. Лебанидзе, Г. На родину Пиросмани : [Вернулись еще две его картины] // Правда. - 1988. - 26 янв., №26. - С. 3. ; Заря востока. - 1988. - 27 января, №23. - С. 3.

1989

1172. თურნავა, ს. მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე [ნინო სალია] // სახალხო განათლება. - 1989. - 22 ნოემბ., №51. - გვ. 14. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

1173. კუკავა, ი. თაობათა მაგალითად: [ი. მეგრელიძის გამოსვლა მსახიობის სახლში ე. თაყაიშვილისადმი მიძღვნილ საღამოზე] // თბილისი. - 1989. - 14 თებ., №37. - გვ. 5.
1174. ღვინეფაძე, ნ. შთაგონების ძალა [ი. მეგრელიძისა და ა. ახმატოვას მეგობრობის შესახებ] // კომუნისტი. - 1989. - 23 ივნ, №185. - გვ. 4.
1175. შალვა ნუცუბიძის დაბადების 100 წ. მიძღვნილი სამეცნიერო სესია / თსუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკასთან არსებული არეოპაგიული ცენტრი. ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა // ლიტ. საქართველო. - 1989. - 17 თებ., №7. - გვ. 15.
1176. შამელაშვილი, რ. საყურადღებო გამოკვლევა // საბჭოთა ოსეთი. - 1988. - 30 აგვ., №166. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა : სახელმძღვანელოები, გრამატიკის საკითხები. - მე-2 შევ. გამოც. - თბ. : განათლება, 1988. - 234 გვ. : ილ. პორტრ. ; რეზ. რუს.
1177. ჩარკვიანი, ე. საიუბილეო სესია : ნიკო ჩუბინაშვილის დაბადების 200 წლისთავს მიეძღვნა (მოხსენებით გამოვიდა ი. მეგრელიძე) // თბილისი. - 1989. - 10 აპრ., № 83. - გვ. 3.
1178. ჯაყელი, ნ. მეცნიერის საიუბილეოდ : [აღნიშნულია შ. ნუცუბიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო სესიაზე ი. მეგრელიძის მოგონებით გამოსვლა] // ლიტ. საქართველო. - 1989. - 17 თებ., №7. - გვ.15.
1179. Грузинская [Первопечатная - 1629 г.] книга в Италии : [На снимке: заведующая отделом редких книг и рукописей Республиканской государственной библиотеки Феридэ Квачантирадзе и проф. Иосиф Мегрелидзе за работой] / фото: М. Квирикашвили, В. Атабекова // Заря Востока. - 1989. - 31 ян., №26. - С. 2.
1180. Джинджихашвили, М. Еквთიმე Такаишвили // Заря Востока. - 1988. - 10 февр., №34. - С. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1181. Ерзинкян, Л. Посвящена И. Орбели // Коммунист (Ереван) - 1989. - 26 апрел., №99. - С. 3. Рец. кн. Мегрелидзе, И. Иосиф

- Orbely: Второе дополненное издание/ Ред. Ш. Дзизигури. - Тб.: Мецниереба, 1987. - 206 с.
1182. Ерзинкян, Л. О выдающимся ученом И. Орбели / Л. Ерзинкян, Л. Зарян // Коммунист (Ереван). - 1989. - 25 марта. - С. 3. - Рец. на кн : Мегрелидзе, И. Иосиф Орбели : Второе доп. изд. / Ред. Ш. Дзизигури. - Тб.: Мецниереба, 1987. - 206 с.
1183. Миндиашвили, М. Богатства морехской горы // Советская Осетия. - 1989. - 20 янв., №14. - С. 3.

1990

1184. არველაძე, ბ. დიდი მეცნიერის ბიოგრაფია // ხორხრადინ ვრასტანი. - 1990. - 12 აპრ., №42. - გვ.3. - სომხურ ენ. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ავაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1185. არველაძე, ბ. დიდი ცხოვრების წიგნი // თბილისი. - 1990. - 10 აპრ., №82. - გვ. 6. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ავაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1186. ბადრიძე, შ. პურიტანიზმი და ჭეშმარიტება განუყოფელია // თბილისი. - 1990. - 17 იანვ., N14. - გვ. 2. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1187. დარბუაშვილი, შ. „ღმერთო სამშობლო მიცოცხლე“ // საბჭოთა ოსეთი. - 1990. - 16 ივნ., N113. - გვ. 4. - ცხინვალის ქართული თეატრის სპექტაკლზე „ბახტრიონი“ ი. მეგრელიძის დასწრების შესახებ.
1188. თურნავა, ს. იოსებ მეგრელიძე // თურნავა, ს. საბჭოთა ქართველოლოგიის მიღწევები დასავლეთ ევროპის სამეცნიერო პრესაში. - თბ. : მეცნიერება, 1990. - გვ. 89-101.
1189. თურნავა, ს. საქართველოში გამოგზავნილი წერილები : [კ. სალიას მიმოწერა ი. მეგრელიძესთან] // კომუნისტი. - 1990. - 10 ოქტ., №130-131. - გვ. 3.

1190. თურნავა, ს. საქართველოში გამოგზავნილი წერილები - უცნობი ფურცლები // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 7 ოქტ., №230-231. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1191. მეგრელიძე, კ. აზრის სოციალური ფენომენოლოგია - თბ. : თბილ. უნ-ტის გამ-ბა, 1990. - გვ. 8. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე როგორც წიგნის გადამრჩენი.
1192. მინდიაშვილი, მ. ამეტყველებული ქვები : [ლიახვის ხეობის სიძვერებთან დაკავშირებით] // საბჭოთა ოსეთი. - 1990. - 24 მაისი, №98. - გვ. 3.
1193. მინდიაშვილი, მ. იოსებთან მეგობრობა ახალგაზრდობიდანვე დაიწყო // საბჭოთა ოსეთი. - 1990. - 6 იანვ., №4. - გვ. 3.
1194. ნიაბაური, გ. მონოგრაფია ე. თაყაიშვილზე // წიგნის სამყარო. - 1990. - 14 მარტი, №5. - გვ. 5. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. აფაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1195. ქართული პრესა ქართველ ემიგრაციის შესახებ : [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძის წერილი გენერალი მაზნიაშვილი] // სამშობლო. - 1990. - ივნისი, N12. - გვ. 7.
1196. ქურდაძე, შ. ლინგვისტური გაკვეთილი წითელ მოედანზე [მოგონება ი. მეგრელიძეზე] // საბჭოთა ოსეთი. - 1990. - 9 ივნ., N109. - გვ. 4.
1197. ქურდაძე, შ. ფურცლები იოანე იალღუზიძის ცხოვრებიდან, ეტიუდები და მოთხრობები. - ცხინვალი: ირისტონი, - 1990. - გვ. 139-141.
1198. ლლონტი, ალ. მატთანე დიდი ღვაწლისა //კომუნისტი. - 1990. - 29 იანვ., №22. - გვ. 4. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ან. აფაქიძე. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1199. ჭურღულია, ო. დიდი მამულიშვილის უკვდავება // საბჭოთა აფხაზეთი. - 28 მარტი, 1990. - №59. - გვ. 3. - რეც. წგ-ზე : მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. აფაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.

1200. ხუბულური, ლ. ერის მოამაგენი (წერილი მეორე) // კომუნისტი. - 1990. - 1 სექტ., N201 - გვ. 4. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1201. ხუბულური, ლ. სადაურსა სად წაიყვან, ბედო: [პოლონელი ქართველი ემიგრანტის, ქართული კულტურის პროპაგანდისტის შ. კვალიაშვილის მოღვაწეობა] // კომუნისტი. -1990. - 24 ივნ., №147-148. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1202. Арвеладзе, Б. Успеть как можно больше // Веч. Тбилиси. - 1990. - 5 апр., № 77. - С. 3 – Рец. на кн.: მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ავაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1203. Джинджихашвили, М. Не зевайте, библиофилы // Заря Востока. - 1990 г. 14 янв., №12 - С. 4. - Рец. на кн.: მეგრელიძე, ი. ექვთიმე თაყაიშვილი : ცხოვრება და მოღვაწეობა / რედ. ავაქიძე, ან. - თბ. : მეცნიერება, 1989. - 432 გვ. : 51 სურ. - რეზ. რუს.
1204. Мирианашвили, А. ... Право жить независимо... [Именуется И. Мегрелидзе] // Заря Востока. - 1990. - 13 дек., №284. - С. 4.
1205. Награждения: Президиум Верховного Совета Грузии : За долголетнюю плодотворную работу на научно-педагогическом поприще наградил профессора Мегрелидзе Иосифа Варфоломеевича Почетной Грамотой // Заря Востока. - 1990. - 5 сент., №203. - С. 3.

1991

1206. თაყაიშვილი, ნ. ბიძაჩემი ექვთიმე / ინტერვიუ ჩაიწერა ც. ნოზაძემ // თბილისი. - 1991 - 23 იანვ., N13. - გვ. 5. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1207. 75 წლის შემდეგ // ლიტ. საქართველო. - 1991. - 20 დეკ., № 51. - გვ. 7. - გამომხატურება წგ-ზე: წულაძე, აპ. ძმური სიტყვა... / სასტამბოდ მოამზადა და ბოლოსიტყვაობა დაურთო ი. მეგრელიძემ. - ბათუმი, 1991. - გვ. 155- 158.

1208. საქართველოს ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიური საზოგადოების ცენტრალური საბჭოს ცნობა - „იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პრემიების მოსაპოვებლად“ : [ი. მეგრელიძის წიგნის „იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა“ - თბ. : განათლება, 1988. - 234 გვ. კენჭისყრაზე დაშვება] // ერი. - 1991. - 23 ოქტ., №4. - გვ. 3.
1209. ლლონტი, ალ. ერგასისი წელი ხალხის სამსახურში : [ი. მეგრელიძის მეცნიერული მოღვაწეობის შესახებ] // ლლონტი, ალ. მრავალკარი : ფილოლოგიური ეტიუდები. - თბ., 1991. - გვ. 166-170.
1210. ცნობა : იაკობ გოგებაშვილის სახელობის პრემიის მოსაპოვებლად ი. მეგრელიძის ნაშრომის „იაკობ გოგებაშვილი და ახალი ქართული ენა“ (1988 წ). წარდგენასთან დაკავშირებით // განათლება. - 1991. - 23 ოქტ., №7. - გვ. 3.
1211. ჯავახიშვილი, ქ. მიხეილ ჯავახიშვილის ცხოვრება. - თბ. : მერანი, 1991. - ი. მეგრელიძის შესახებ გვ. : 196-197, 450.
1212. ჯაფარიძე, ს. კალისტრატე სალიას სახლ-მუზეუმი: (მეგზური) / ს. ჯაფარიძე, გ. შატბერაშვილი. - თბ. : მეცნიერება, 1991. - გვ. 36-37.

1992

1213. მეცნიერის ღვაწლი არ დაივიწყეს : [ინფორმაცია კავკასიოლოგთა VI კოლოკვიუმის შესახებ] // საქ. რესპუბლიკა. - 1992. - 29 ივლ., №141. - გვ. 8.
1214. ჯავახიშვილი, ქ. ეს უნდა იცოდეს შთამომავლობამ // წიგნის სამყარო. - 1992. - 12 თებ., №2. - გვ. 2.
1215. Иванишвили, Дж. Кавказоведы встретились на «Горе языков» : [ინფორმაცია კავკასიოლოგთა VI კოლოკვიუმის შესახებ] // Свободная Грузия. - 1992. - 30 июня, №96. - С. 4.
1216. Gallis, Arne. Fra Vestbold til Balkon En Smrakmann minnes. - Oslo, 1991. - P. 72-89.

1217. ახუაშვილი, ი. მხარს ვუჭერ : [საქ, სახელმწიფო პრემიაზე მონოგრაფის „ექვთიმე თაყაიშვილი“ წარდგენასთან დაკავშირებით] // თბილისი. - 1993. - 21 აპრ., №23. - გვ.5.
1218. გაბრიამე, მ. თითქოს დაღლილი საქართველოა : [ი. მეგრელიძის გამოსვლა ე. თაყაიშვილის ძეგლის გახსნაზე] // საქ. რესპუბლიკა. - 1993. - 2 თებ., №20. - გვ. 4.
1219. გამყრელიძე, თ. ქართული აღმოსავლეთმცოდნეობის პატრიარქი : ს. ჯიქია - 95 წლისთავის გამო // საქ. რესპუბლიკა. - 1993. - 4 ნოემბ., № 239. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1220. გიჟიმყრელი, მ. კინო და ტელევიზიის ტერმინოლოგიისათვის [ი. მეგრელიძის „მცირე თეატრალური ლექსიკონის“ შესახებ] // ქართული ფილმი. - 1993. - 19 თებ., №6. - გვ. 2.
1221. კალანდარიშვილი, ნ. უსამართლობის მსხვერპლთა მოსაგონრად: [ი. მეგრელიძის წგ-ში: ჯემალ ნოღაიდელი - ბათუმი: საბჭ. აჭარა, 1977. - 28 გვ., უჩა სალუქვაძის ფოტოს გამოქვეყნების შესახებ] // ლიტ. საქართველო. - 1993 წ. - 30 აპრ., №18. - გვ. 13.
1222. მეცნიერი - მეცნიერს : [ი. მეგრელიძის ურთიერთობა საზღვარგარეთ მცხოვრებ ქართველ და უცხოელ მკვლევარებთან: ვასილ აბაევი და ვახტანგ ჯობაძე] // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1993. - 13 აპრ., N75. - გვ. 4.
1223. მიშველაძე, რ. წერილი რედაქციას : [ჟურნალ „კრიტიკის“ დისკუსიაში ვეფხისტყაოსნის დედანთან დაკავშირებით იმოწმებს ი. მეგრელიძის წერილს „ვეფხისტყაოსნის ახალი გამოცემის გამო“ [// კრიტიკა. - 1989. - N4. - გვ. 5-6.] // ლიტ. საქართველო. - 1993. - 25 ივნ., N26. - გვ. 2.
1224. ლლონტი, ალ. ვალმოხდილი : [გ. ჯიბლაძე] // საქ. რესპუბლიკა. - 1993. 8 მაისი, №95-96. - გვ. 7. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

1225. ხინთიბიძე, ა. დედაენის სადიდებელი // სიტყვა ქართული. - 1993. - 25 ივნ., №7. - გვ. 6-7.

1994

1226. დანიელაშვილი, მ. მსხვერპლი : [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძის ღვაწლი მ. მამისთვალისშვილის მიერ „ვეფხისტყაოსნის“ ებრაულ ენაზე თარგმანთან დაკავშირებით] // მენორა. - 1994. - ოქტ., №10. - გვ.8.

1227. მილოცვები გეორგიას საპატიო პროფესორს // თბილისი. - 1994. - 10 მაისი, №70. - გვ. 6.

1228. საგმირო ეპოსი და კავკასიური ენათმეცნიერება [ინფორმაცია კავკასიისმცოდნეთა ევროპული საზოგადოების VI საერთაშორისო კოლოკვიუმიზე ი. მეგრელიძის გამოსვლის შესახებ] // თბილისი. - 1994. - 14 სექტ., №133. - გვ. 1.

1229. ფოფხაძე, ნ. სინამდივლე კი ასეთია : [ი. მეგრელიძის მიერ 1935 წ. ნ. მარის წერილის „ტერმინ „სკიფ“ (1892) მეორედ გამოქვეყნების შესახებ] // საქ. რესპუბლიკა. - 1994. - 20 აპრ., №64. - გვ. 3.

1230. Мичубани, Т. Кто такие Абхазцы // Свободная Грузия. - 1994. - 15 апр., №60. - С. 3.

1995

1231. ვაჟა-ფშაველას პრემიის ახალი ლაურეატები ლიტერატურათმცოდნეობის დარგში პროფ. იოსებ მეგრელიძე და პროფ. ალექსანდრე ღლონტი // საქ. რესპუბლიკა. - 1995. - 20 დეკ., №190. - გვ. 4.

1232. მწერალთა სასახლეში საღამო „რეპრესირებული მწერლები“ : [ინფორმაცია : ი. მეგრელიძის გამოსვლა] // ლიტ. საქართველო. - 1995. - 5-12 მაისი, №18. - გვ. 2.

1233. როხაძე, მ. განიხილეს ახალი წიგნი : [აკ. თოფურიას წიგნის სინდისის ღმერთების ბარიკადებზე. - თბ., 1994. - 234გვ.

- განხილვაზე ი. მეგრელიძის გამოსვლა] // ლიტ. საქართველო. - 1995. - 20-27 ოქტ., №42. - გვ. 16.
1234. შერისხული ლექსების სადამო : [სიტყვით გამოვიდა ი. მეგრელიძე] // ლიტ. საქართველო. - 1995. - 12-22 დეკ., №50. - გვ. 5.
1235. შამანაძე, ნ. მოსე გოგიბერიძის ბარათები იოსებ მეგრელიძეს : [ლექსი] // ლიტ. საქართველო. - 1995. - 10-17 ნოემბ., №45. - გვ. 12.

1997

1236. მეგრელიძე, გ. იოსებ მეგრელიძის ახალი წიგნი „სიძველეები ლიახვის ხეობაში“ : წგ. 2 : [პატარა ლიახვის, ფრონის, ფაწისა და ჯეჯორის ხეობები]. - თბ. : სამშობლო ფორტე, 1997. - გვ. 128 : [ნაშრომის გამოცემის ისტორია] // შიდა ქართლი. - 1997. - ოქტ., №250. - გვ. 2.

1998

1237. ტოლიაშვილი, ი. ქამანდი დღეთა შესაჩერებლად - შიდა ქართლი // თბილისი. - 1998. - 27 ოქტ., №121. - გვ. 3.
1238. ლლონტი, ალ. იოსებ მეგრელიძე // ლლონტი, ალ. მოძღვრები, მეგობრები, შეგირდები. - თბ., 1998. - გვ. 86-92.

1999

1239. ახუაშვილი, ი. ქართული გვარ-სახელები : ტ. 2. მესხეთი. - თბ., 1999. - გვ. 397.
1240. დარჩია, ბ. ამაგდარი მეცნიერის გახსენება // ლიტ. საქართველო. - 1999. - 10-17 დეკ., №50. - გვ.14.
1241. თურნავა, ს. ქართული კულტურის საზღვარგარეთელი მეგობრები - თბ., 1999. - გვ. 145. - ი. მეგრელიძის ურთიერთობა შვეიცარულ ქართველოლოგებთან.

1242. კალანდარიშვილი, ი. კვლავ გაახსენებს თბილისს // საქ. რესპუბლიკა. - 1999. - 19 ნოემბ., №314. - გვ. 8.
1243. კვერენჩილაძე, რ. წამების გზა: დახვრეტა, გადასახლება, დევნა. წგ. 1. - თბ.: მერანი, 1999. - გვ. 131, 195.
1244. მესხრიკაძე, ნ. კვალი ნათელი // ლიტ. ცხინვალი. - 1999. - აგვ., №8. - გვ. 2.
1245. ტოლიაშვილი, ი. ქამანდი დღეთა შესაჩერებლად : [მოგონება ი. მეგრელიძის შესახებ]. - თბ. : ოპიზა, 1999. - გვ. 25-32.
1246. ფრიდონაშვილი, ნ. მამა-შვილ მეგრელიძეებს კონკრეტული ბრალდებები ვერ გამოუნახეს, მაგრამ საქმე მოსკოვში გადააგზავნეს // ახალი თაობა. - 1999. - 15 დეკ., №345. - გვ.11.
1247. ჩანტლაძე, გ. ქართველ-ამერიკელი ბასკოლოგი ყვარელში / ინტერვიუ ჩაიწერა გ. გურასპიშვილმა // ყვარელი. - 1999. - 10 სექტ., N15. - გვ. 3. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1248. Megreldze, Josef [biography] // The International Directory of Distinguished Leadership. Eight edition. - Raleigh, North Carolina : The American Biographical Institute, [1999]. - P. 136.

2000

1249. მღებრიშვილი, ალ. სიძველეთა მკვლევარი ლიახვის ხეობაში : [ი. მეგრელიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა] // ლიტ. ცხინვალი. - 2000. - 16 სექტ., №10. - გვ. 9.

2001

1250. ალბომი : ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი : [ლენფილმი, 1937 წელი - მიმდინარეობს გადაღება ფილმისა „მოგზაურობა არ-ზრუმში“ პროფესორ იოსებ მეგრელიძის არქივიდან] // საქ. რესპუბლიკა. - 2001. - 26 მაისი, №126. - გვ. 8.
1251. ალბომი : ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი. რ. გამზათოვი, ი. აბა-შიძე და ი. მეგრელიძე სასტუმრო „ივერიაში“ (ფოტო იოსებ

- მეგრელიძის არქივიდან) // საქ. რესპუბლიკა. - 2001. - 30 სექტ. №241. - გვ. 8.
1252. ალბომი : ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი : [ქართველ ასპირანტთა პირველი ჯგუფი ლენინგრადში, 1932 წ. ფოტო იოსებ მეგრელიძის არქივიდან] // საქ. რესპუბლიკა. - 2001. - 14 თებ., №36. - გვ. 8.
1253. ბეკირიშვილი, ი. იოსებ მეგრელიძე - ჩვენი დიდი მეგობარი // ბათუმი. - 2001. - 16 ოქტ., №41. - გვ. 4.
1254. მინძიბაძე, ნ. იოსებ მეგრელიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა / ხელმძღვანელი გ. მეგრელიძე // თბილისის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ სტუდენტთა X საუნივერსიტეტო კონფერენცია. თბილისი, 2 ნოემბერი, 2001 წ. თეზისები. - თბ., 2001. - გვ. 5.
1255. ჯავახიშვილი, გ. იოსებ მეგრელიძე // ჯავახიშვილი, გ. ელენე დარიანის ლეგენდა და სინამდვილე. - თბ., 2001. - გვ. 69-70.

2002

1256. ახუაშვილი, ი. გუგუნავები. - თბ., 2002. - გვ. 54, 57, 107, 112, 135, 138, 146, 154, 175, 178, 254.
1257. ალბომი : ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი. „გამოჩენილი ქართველი მეცნიერები უნივერსიტეტის ეზოში“ // საქ. რესპუბლიკა. - 2002. - 13 მარტი. №60-61. - გვ. 12.
1258. ალბომი : ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი : [ექვთიმოზის დღესასწაულზე. ფოტოზე არიან: ო. ჩერქეზია, ი. მეგრელიძე, ს. სალუქვაძე. სოფ. ლიხაური, 1985 წ.] // საქ. რესპუბლიკა. - 2002. 23 ოქტ., №258. - გვ. 8.

2003

1259. ბეკირიშვილი, ი. გამოჩენილი თანამემამულენი აჭარის შესახებ : იოსებ მეგრელიძე // ბეკირიშვილი, ი. წიაღსვლები აჭარის წარსულში. - ბათუმი. - 2003. - გვ. 228-233

2004

1260. ახვლედიანი, ნ. ერთი ზანური ლექსიკური ერთეულისათვის სამხრულ დიალექტებში // საენათმეცნიერო ძიებანი. - 2004. - ტ. 17. - გვ. 81-83. - რეზ. ინგლ. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1261. მარკოზაშვილი, შ. რა თქვა ილია კავკაზაგმა გარდაცვალებამდე ორი დღით ადრე : ძმობის მომღერალი // საქ. რესპუბლიკა. - 2004. - 4 ივლ., №153. - გვ. 11.

2005

1262. იოსებ ბართლომეს ძე მეგრელიძე // კვერენჩხილაძე, რ. წამების გზა. წგ. 2 : [თავი „გვემული მწერლები და მწერლობის მეგობარნი“]. - თბ., 2005. - გვ. 248-276.
1263. მღებრიშვილი, ალ. XX საუკუნის ცხინვალის სამეცნიერო ცხოვრების მნიშვნელოვანი მომენტის შესახებ : [ქართველი მეცნიერების მოღვაწეობა ცხინვალის სახელმწიფო პედ. ინსტიტუტში] // კავკასიის მაცნე. - 2005. - №11. - გვ. 81-85.

2006

1264. ნანობაშვილი, ბ. საქართველო-ჩრდილო კავკასიის კულტურულ-ისტორიული ურთიერთობანი. - თბ.: 2006. - 112 გვ. - ციტირებულია ი. მეგრელიძე.

2007

1265. ერიაშვილი, ი. ამაგდარი მოღვაწე : [მ. კვალიაშვილის ღვაწლი საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკის ფონდის გამდიდრებაში] // კავკასიის მაცნე. - 2007. - №16. - გვ. 248-250. - რეზ. რუს., ინგლ. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

1266. ერქომაიშვილი, ა. ქართული ფონოჩანაწერები უცხოეთში = Georgian Phonograph Recordings Abroad [ი. მეგრელიძის და ს. მაგიდის კოლექცია - ჩოხატაურის რაიონი 1933 წ. გურული სიმღერები. ინახება: რუსული ლიტ. ინ-ტი (პუშკინის სახლი, ლენინგრადი)] - თბ. 2007. - გვ. 210-211; 243-244.
1266. ოთინაშვილი, ნ. პროფესორი იოსებ მეგრელიძე - ზემო ქართლის ონომასტიკის მკვლევარი // ქართველური ონომასტიკა : კრ. 3. - თბ., - 2007. - გვ. 125-128.
1267. წურწუშია, რ. საქართველოში დაცული ცვილის ლილვაკების კოლექცია // თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახ. კონსერვატორიის ტრადიციული მრავალხმიანობის კვლევის საერთაშორისო ცენტრის ბიულეტენი. - 2007. - ივნ., №6. - გვ. 4-7. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2008

1268. სოსიაშვილი, გ. XIX საუკუნის ერთი საბუთი არბოს წმინდა გიორგის ტაძრის შესახებ // გორის მრავალპროფილიანი მცირე აკადემია : სამეცნიერო ნაშრომთა კრებული თანამედროვე სამეცნიერო აქტუალურ საკითხებზე. - გორი, 2008. - გვ. 136-139. - რეზ. ინგლ.

2009

1269. კვერენჩილაძე, რ. დილის 10 საათიდან საღამოს 12 საათამდე უმოძრაოდ დგომას მიზრძანებდნენ : [როგორ აწამებდნენ შინსახკომის ჯურღმულებში მიხეილ ზანდუკელს] // გუმბათი. - 2009. - 9-15 თებ., №6. გვ. 29. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1270. კვერენჩილაძე, რ. იოსებ მეგრელიძეს გამომძიებელი კატლეტით აცდუნებდა / ინტერვიუ ჩაიწერა ლ. ოსაძემ // გუმბათი. - 2009. - 16 - 22 თებ., №7. - გვ. 23.

1271. ოდიკაძე, რ. ცხინვალი - ლიტერატურული აკვანი, ძმობის, მეგობრობის ქალაქი // ჟურნალისტური ძიებანი. - 2009. - ტ. 12. - გვ. 71-78.
1272. ოდიკაძე, რ. ცხინვალის ქართული გაზეთი და ლიტერატურული ცხოვრება // ჟურნალისტური ძიებანი. - 2009. - №10. - გვ. 52-58. - რეზ. რუს. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1273. მეგრელიძე, გ. იოსებ მეგრელიძემ დამსმენს ლალიძის წყლებთან საჯაროდ სილა გააწნა / ინტერვიუ ჩაიწერა ლ. ოსაძემ // გუმბათი. - 2009. - 9-15 მარტი, №10. - გვ. 29-30.
1274. Харатишвили, Г. С. Мегрелидзе Иосиф Варфоломеевич (1909-1996) // В кн.: Харатишвили, Г. С. Грузины - профессора, преподаватели и выпускники Санкт-Петербургского государственного университета : (XIX-XX вв.). - Тб., 2009. - С. 224-228.

2010

1275. თოფჩიშვილი, რ. -ფხე(-ხე) სუფიქსის უცნობი ფუნქციის შესახებ ქართულ ანთროპონიმიაში // წგ-ში: თოფჩიშვილი, რ. სახელების ეთნოლოგია და ისტორია : მსოფლიოს ხალხთა ანთროპონიმული სისტემები : სახელმძღვ. ჰუმანიტ. მეცნ. შემსწ. სტუდენტებისათვის. - თბ.: უნივერსალი, 2010. - გვ. 291. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1276. სილოგავა, ვ. აღმოჩენილია დავით აღმაშენებლის მესამე ავტოგრაფი! / ინტერვიუ ჩაიწერა ქ. ხამიცაშვილმა // ასავალ-დასავალი. - 2010. - 19-25 ივლ., №29. - გვ. 33. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1277. სილოგავა, ვ. დავით აღმაშენებლის კიდევ ერთი უცნობი ავტოგრაფი : [აღმოჩენა] // ლიტერატურა და ხელოვნება. - 2010. - №9. - გვ. 50-52. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1278. ცხადაია, პ. ოჩე - აპელატივი და ტოპონიმი : (ლინგვისტური და ექსტრალინგვისტური ანალიზი) // ლინგვისტური ქართველოლოგიისა და აფხაზოლოგიის პრობლემები. - თბ., - 2010. -

- ტ. II. - გვ. 356-372. - რეზ. რუს. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1279. ხეითი : ჩემი სოფელი : [ხეითის ღირშესანიშნაობები] / მოამზადა თ. ცაგურიშვილმა // კარიბჭე. - 2010. - 4-17 მარტი, №5. - გვ. 39-42. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2011

1280. დარჩია, ბ. ლიტერატურის ინსტიტუტის რუსთველოლოგიის განყოფილება // მწიგნობარი - 11. - თბ., - 2011. - გვ. 112-134. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1281. მღებრიშვილი, ალ. XX საუკუნის ცხინვალის სამეცნიერო ცხოვრების მნიშვნელოვანი ცხოვრების შესახებ : [ქართველი მეცნიერების მოღვაწეობა ცხინვალის სახელმწიფო პედ. ინსტიტუტში] // მღებრიშვილი, ალ. ეპოქათა სამანებთან : [კრებული]. - თბ. : უნივერსალი, 2011. - გვ. 46-54.
1282. მღებრიშვილი, ალ. სიძველეთა მკვლევარი ლიახვის ხეობაში : [ი. მეგრელიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა] // მღებრიშვილი, ალ. ეპოქათა სამანებთან. - თბ., 2011. - გვ. 238-244.
1283. ნატროშვილი, ნ. შშიერი მილიონერი : [ექვთიმე თაყაიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა] // ეპიზოდი. - 2011. - ივლისი. - გვ. 134-152. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1284. სოსიშვილი, გ. სოფელ დიცის სიძველეები და რელიგიური ცხოვრება : [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე] // შრომათა კრებული = Collection of the Works / გორის სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი = Gori Teaching University Centre of Histori and Archeology. - თბ., 2011. - №2. - გვ. 107-117. - რეზ. ინგლ.
1285. ჯავახიშვილი, ნ. ექვთიმე თაყაიშვილის წინაპრები და ოჯახური გარემო // საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტი : შრომები. - 2011. - [ტ.] 4.- გვ. 285-296. - რეზ, ინგლ. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2012

1286. გოცირიძე, გ. ცნობილი ირანისტები იური და სოფიო მარები საქართველოში : [მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე] // კალამი. - 2012. - №13. - გვ. 4-6.
1287. ოქროპირიძე, მ. ლაპიდარულ წარწერებში ფიქსირებული პირის საკუთარი სახელები / მ. ოქროპირიძე, ე. თარაშვილი // სტუდენტთა სამეცნიერო შრომების კრებული / გორის სასწავლო უნივერსიტეტი. - თბ., 2012. - №3. - გვ. 224-226.- მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2013

1288. ანდრიაძე, დ. დაუვიწყარი შალვა ნუცუბიძე // ისტორიული მემკვიდრეობა : სამეცნიერო პოპულარული ჟურნალი. - 2013. - თებერვალი, №2. - გვ. 8-10. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1289. დარჩია, ბ. პოლემიკური წერილები : მეცნიერება და იუბილეობანა // ფილოლოგიური ძიებანი : ტ. I. - თბ., 2013. - გვ. 271-276. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1290. დარჩია, ბ. პორტრეტები და მოგონებები : იოსებ მეგრელიძე // ფილოლოგიური ძიებანი : ტ. I. - თბ., 2013. - გვ. 333-345.
1291. ექვთიმე თაყაიშვილის წერილები იოსებ მეგრელიძისა და ვუკოლ ბერიძისადმი // გაზ. რეზონანსის ლიტერატურული დამატება „გალაკტიონი“. - 2013. - 30 ივნ., №24. - გვ. 12.
1292. მარჯანიშვილი, მ. ექვთიმე თაყაიშვილი - ქართველი ერის კულტურის დამცველი სამშობლოსა და ემიგრაციაში // წელიწდეული (ქუთაისი) / ეძღვნება ქუთაისის სამეცნიერო ბიბლიოთეკის დაარსების 140 წლისთავს. - 2013. - №5. - გვ. 245-253. - რეზ. ინგლ. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.
1293. მეგრელიძე, გ. ინგილოთა გოდება : [ინგილოთა უფლებების დარღვევის შესახებ 1921 წილიდან დღემდე] // ვერსია. - 2013. - 24-25 აპრ., №46. - გვ. 13-15. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

1294. სონღულაშვილი, ა. ექვთიმე თაყაიშვილისა და იროდიონ სონღულაშვილის ეპისტოლარული მემკვიდრეობიდან // ისტორიულ-ეთნოგრაფიული ძიებანი. - 2013. - ტ. 15. - გვ. 160-169. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2014

1295. ოქროპირიძე, ზ. დავით აღმაშენებელი და შიდა ქართლი : [ოქროპირიძეებისადმი გაცემული წყალობის წიგნის გამო] // შრომათა კრებული / გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრი. - 2014. - №7. - გვ. 92-115. - რეზ. ინგლ. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

1296. სამუშია, ჯ. როგორ ეძებდა თამარის საფლავს ექვთიმე თაყაიშვილი // ისტორიანი : ისტორიულ-შემეცნებითი ჟურნალი. - 2014. - მაისი, №5. - გვ. 32-39. - მოხსენიებულია ი. მეგრელიძე.

2015

1297. დარჩია, ბ. რუსთველოლოგიის ისტორიის საკითხები : „ვეფხისტყაოსნის“ დედანი? // დარჩია, ბ. რუსთველოლოგიური გამოკვლევები : წ. 2. - თბ., 2015. - გვ. 523-570.

2016

1298. ნანობაშვილი, ბ. „ვეფხისტყაოსნის“ უცნობი ხალხური ვერსია. - თბ.: AUREUIS, 2016. - გვ. 37, 49, 66, 68, 71, 100, 103, 145, 147, 148. - ციტირებულია: Мегрелидзе, И. Руставели и фольклор. - Тб. : Сабчота Сакартвело, 1960. - 309 с.

ტელე-რადიოგადაცემები

TV-Radio Programs

1299. „რუსთაველი ქართულ ფოლკლორში“. - საქ. რადიო. I არხი. 1966. 22 ივლისი.
1300. ჰანს ფოგტის დაბადების 70 წლისთავი. ი. მეგრელიძის გამოსვლა. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1973. 3 ივლისი.
1301. გადაცემა „სახალხო ზეიმი ჩოხატაურში“. ი. მეგრელიძის ინტერვიუ. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1981. 29 ოქტომბერი.
1302. გადაცემა „ექვთიმე თაყაიშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა“. ი. მეგრელიძის გამოსვლა. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1983. 17 იანვარი
1303. გადაცემა „სპეციალისტების სახლი“. ი. მეგრელიძის გამოსვლა - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1983. 30 მარტი.
1304. ტელეფილმი „ილია კავკაზაგი“ / რეჟ. ბ. გაგნიძე. - 1985. - ი. მეგრელიძის გამოსვლა.
1305. გადაცემა „კვალი ნათელი - ნიკო მარი“. ი. მეგრელიძის გამოსვლა. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1986. 22 იანვარი.
1306. გადაცემა „კვალი ნათელი“. ნიკო მარის შესახებ. - საქართველოს ტელევიზია, 1986 წ. 23 იანვარი.
1307. გადაცემა „ლენინური გვარდიის ჯარისკაცები“. საუბარი თენგიზ ჟღენტზე. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1987. 21 თებერვალი.
1308. გადაცემა „ექვთიმე თაყაიშვილი“. - საქართველოს ტელევიზია, 1988 წ. 11 თებერვალი.
1309. ინტერვიუ დაბადების 80 წლისთავთან დაკავშირებით. - საქ. რადიო. 1989 წ. 25 ივნისი.
1310. გადაცემა „იონა ვაკელი“. ი. მეგრელიძის გამოსვლა. - საქ. ტელევიზია, პირველი არხი. 1990. 21 ივლისი.
1311. გადაცემა „მოამბე“. ე. თაყაიშვილის მეზეუმის გახსნის შესახებ. - საქართველოს ტელევიზია. 1990. 7 ოქტომბერი.

1312. მოგონებები ე. თაყაიშვილზე. - საქ. რადიო. 1990. 22 თებერვალი.
1313. საინფორმაციო პროგრამა „მომბე“ ი. მეგრელიძის გამოსვლა ე, თაყაიშვილის შესახებ. - საქ. ტელევიზიის პირველი არხი. 1990. 6 ოქტომბერი.
1314. საუბარი იონა ვაკელზე. - საქართველოს ტელევიზია, 1990. 30 მაისი.
1315. ქართულ-აფხაზურ კონფლიქტებზე / ჩაიწერა მ. მკერვალმა. - საქ. რადიო, 1993 წ. 21, 22 ივლისი.
1316. გადაცემა „მიხეილ ჯავახიშვილი“. ი. მეგრელიძის გამოსვლა. - საქ. რადიო. პირველი არხი. 1994. 6 დეკემბერი.
1317. მოგონება „ექვთიმე თაყაიშვილის დევნა, გარდაცვალება და დაკრძალვა“. - საქ. რადიო. პირველი არხი. გადაცემა „ეპიზოდები“. 2010.

საიუბილეო თარიღები

Jubilee Dates

დაბადების 60 წლისთავი

60 Years Anniversary

1318. თურნავა, ს. აღიარება - შრომის საზღაურად... // ახალგაზრდა კომუნისტი. - 1969. - 5 ივნ., №64. - გვ. 3.
1319. ღლონტი, ალ. ქართული კულტურის დაუღალავი მკვლევარი // კომუნისტის განთიადი (ჩოტახაური). - 1969. - 25 ოქტ., №124. - გვ. 2-3; სამშობლო. - 1969. - ივნ., N12. - გვ. 5.

დაბადების 70 წლისთავი

70 Years Anniversary

1320. ალექსიძე, დ. თეატრის მოჭირნახულე მეცნიერი // თეატრალური მოამბე. - 1979. - №4, - გვ. 49-50.
1321. ბრეგაძე, დ. სახელმოხვეჭილი მეცნიერი // ქუთაისი. - 1979. - 24 მაისი, №100. - გვ. 3.
1322. თურნავა, ს. მკვლევარი // კომუნისტი. - 1979. - 11 სექტ., №210. - გვ. 4.
1323. ლოლაშვილი, ივ. ფილოლოგიის სამსახურში / ივ. ლოლაშვილი, ს. ყუბანეიშვილი // თბილისი. - 1979. - 16 მაისი, №111. - გვ. 3.
1324. სიხარულიძე, ზ. დვაწლმოსილი // ოქტომბრის გზით (ხელვაჩაური). - 1979. - 31 მაისი, №64. - გვ. 3.
1325. სიხარულიძე, ი. გამოჩენილი მეცნიერი // საბჭოთა აჭარა. - 1979. - 27 აპრ., №82. - გვ. 4.

1326. სულავა, ნ. ღვაწლმოსილი მეცნიერი / ნ. სულავა, რ. მირიანაშვილი // სოფლის ცხოვრება. - 1979. - 5 ივლ., №154. - გვ. 3.
1327. ღლონტი, ალ. ერგასი წელი ხალხის სამსახურში // საბჭოთა ოსეთი. - 1979. - 26 აპრ., №80. - გვ. 4.
1328. ღლონტი, ალ. მეცნიერი // სამშობლო. - 1979. - მარტი, №6. - გვ. 5.
1329. შამელაშვილი, რ. გამოჩენილი მეცნიერი // წიგნის სამყარო. - 1979. - 13 ივნ., №11. - გვ. 7.
1330. ჩვენი იოსები // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1979. - 9 ივნ., №68. - გვ. 3.
1331. ჭურღულია, ო. ღვაწლმოსილი მეცნიერი / ო. ჭურღულია, რ. სალია // საბჭოთა აფხაზეთი. - 1979. - 25 ივლ., №142. - გვ. 4.
1332. ჯაყელი, ჯ. ამგდარი // აჭარა. - 1979. - №3. - გვ. 84-86.
1333. Богомолов, И. Выдающийся ученый и общественный деятель [К 70-летию со дня рождения и 50 исслед. деятельности д-ра филолог. наук И. В. Мегрелидзе] // Советская Аджария. - 1979. - 2 окт., №189. - С. 3.
1334. Микашилов, К. Ученый и общественный деятель / К. Микашилов, Г. Абдулаев. // Красное Знамя (ДАССР). - 1979. - 20 дек., №244. - С. 4: На дагестанском языке.
1335. Сарিশვილი, Т. Зынгае ахуыргонд аемае педагог // Советон Ирыстон. - 1979. - 10 июль, №127. - С. 3. - На осетин. яз.
1336. Турнава, С. Долгая жизнь в науке // Молодежь Грузии. - 1979. - 18 сент., №111. - С. 3.

დაბადების 80 წლისთავი

80 Years Anniversary

1337. გაგულაშვილი, ი. ქართველი მკვლევარი // კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). - 1989. - 4 მაისი, №53. - გვ. 3.

1338. დარჩია, ბ. იოსებ მეგრელიძე - 80 // საქ. სსრ მეცნ. აკად. მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1990. - №2. - გვ. 153-157.
არის ცალკე ამონაბეჭდი
1339. დარჩია, ბ. მრავალმხრივი მოღვაწე // სახალხო განათლება. - 1989. - 19 ივლ., №33. - გვ. 6.
1340. დარჩია, ბ. ღვაწლმოსილი მეცნიერი // ლენინის დროშა. - 1989. - 26 აგვ., №103. - გვ.3.
1341. დაჯილდოვება : [აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს საპატიო სიგელით] // საბჭოთა აჭარა. - 1989. - 1 ნოემბ., N208. - გვ. 2.
1342. თანდილავა, ზ. გამოჩენილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე: / ზ. თანდილავა, მ. ქამადაძე, // საბჭოთა აჭარა. - 1989. - 26 აპრ., №80. - გვ.4.
1343. თელია, ლ. იოსებ მეგრელიძე // სამშობლო. - 1989. - 5 ივლ., №17. - გვ. 6.
1344. თურნავა, ს. ჭაბუკური შემართებით // კომუნისტი. - 1989. - 20 ივნ., №142. - გვ. 3.
1345. კნიაზ იბრაჰიმი. ჩვენი რედაქციის სტუმარი / ინტერვიუ ი. მეგრელიძესთან // ახალი გზა ("რია თაზა" კურმანჯის ენაზე). - 1989. - 3 მაისი., N35. - გვ. 4.
1346. მაისურაძე, მ. შრომაა შეჭირვების სალბუნი / ინტერვიუ // თბილისი. - 1989. - 15 ივლ., N162. - გვ. 2.
1347. ქამადაძე, მ. გამოჩენილი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე // საბჭოთა აჭარა (ბათუმი). - 1989. - 26 აპრ., №80. - გვ. 4.
1348. ლლონტი, ა. წიგნთმეტყველი // წიგნის სამყარო. - 1989. - 22 მარტი, №6. - გვ. 8.
1349. შამელაშვილი, რ. მამულიშვილის დიდი გადასახედი // ქუთაისი. - 1989. - 8 აპრ., №68. - გვ. 3.
1350. შამელაშვილი, რ. მეცნიერი, სახელოვანი მამულიშვილი / რ. შამელაშვილი. ა. ცოტნიაშვილი // საბჭოთა ოსეთი. - 1989. - 16 მაისი, №93. - გვ. 4.
1351. ცენტერაძე, დ. ღვაწლი მეცნიერისა //კომუნიზმის განთიადი (ჩოხატაური). -1989. 4 მაისი, №53. - გვ. 3. ; ხიდისთაველი კოლმეურნე (ჩოხატაური). - 1989. - 11 მაისი.

1352. ცოტნიაშვილი, ა. მეცნიერი, მოღვაწე [ყოფილი სტუდენტის მოგონება] // ლენინური გზით. - 1989. - 18 მაისი, №58. - გვ.4.
1353. Гадагатль, А. Юбилей. Большой друг Адыгов // Адыгейская правда (Майкоп). - 1989. - 30 авг. - С. 3.
1354. Заслуженный ученый // Народное образование. - 1989. - 23 июля, №33. - С. 6.
1355. Цотниашвили, А. Иосиф Мегрелидзе и ряд вопросов из истории грузино-осетинских взаимоотношений // Советская Осетия. -1989. -17 ноября, №212. -С. 3.
1356. Шиошвили, Т. Неутомимый исследователь // Советская Аджария. - 1989. - 17 июля, №116. - С. 3.

დაბადების 85 წლისთავი

85 Years Anniversary

1357. საგმირო ეპოსი და კავკასიური ენათმეცნიერება : [გამოჩენილ ქართველ მეცნიერს, პროფესორ ი. მეგრელიძეს დაბადების 85 წლისთავთან დაკავშირებით მიეკუთვნა კავკასიისმცოდნეთა პატრიარქის სახელი] // თბილისი. - 1994. - 14 სექტ., №133. - გვ. 1.
1358. ქართული ენისა და ლიტერატურის კათედრის პროფესორ - მასწავლებელთა სამეცნიერო სესია. : ეძღვნება საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის უნივერსიტეტ „გეორგიას“ საპატიო პროფესორის ი. მეგრელიძის დაბადების 85 წლისთავს. - თბილისი, 1994, 28-29 აპრ. : პროგრამა და მოხს. თეზ. - თბ., 1994. - გვ.1.
1359. ღლონტი, ა. მეცხრე ათეულის გზაზე // თბილისი. - 1994. - 29 აპრ., №57. - გვ. 3.
1360. ჯაფარიძე, ნ. გილოცავთ, ბატონო იოსებ! // აღორძინება (ბათუმი). - 1994. - 26 მაისი - 8 ივნ., №12- 13. - გვ. 4.

მასალები გარდაცვალების შესახებ

Material About His Death

1361. თურნავა, ს. იოსებ მეგრელიძე // დრო. - 1996. - 30 იანვ., №3. - გვ. 5-7.
1362. იოსებ მეგრელიძე : [ნეკროლოგი] / საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმი, შ. რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო ლიტერატურის ინსტიტუტი, თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს საისტორიო საზოგადოება // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1996. - 27 იანვ., №16. - გვ. 4.; მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1996. - №1- 4. - გვ. 201 - 203.
1363. იოსებ მეგრელიძე / თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრა // კავკასიონი. - 1996. - 27 იანვ., №14. - გვ. 4.
1364. ლომაძე, ე. ამაგდარი მეცნიერი // საბჭოთა აჭარა. - 1996. - 27 იანვ., №19-20. - გვ. 4.
1365. საქინფორმი. მწერალთა თავყრილობა : [ქართველ მწერალთა და ლიტერატურისმცოდნეთა დამოუკიდებელი კავშირის კრება, რომლის მონაწილეებმა პატივი მიაგეს დაუვიწყარი კოლეგების ნათელ ხსოვნას] // საქ. რესპუბლიკა. - 1996. - 9 აპრ., №67. - გვ. 4.
1366. ღვაწლმოსილი ადამიანი / რუსთველოლოგიის განყოფილება // ლიტ. საქართველო. - 1996. - 2-9 თებ., №5. - გვ. 16.
1367. ღლონტი, ა. თაობათა მოძღვარი : [იოსებ მეგრელიძის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით] // საქ. რესპუბლიკა. - 1996. - 26 იანვ., №15. - გვ. 4.
1368. ღლონტი, ა. იოსებ მეგრელიძის ნათელ ხსოვნას / ა. ღლონტი, ა. თოფურია // მაცნე : ენისა და ლიტერატურის სერია. - 1996. - №1-4. - გვ. 203-204.
1369. ღლონტი, ა. იოსებ მეგრელიძის ხსოვნა / ა. ღლონტი, ა. თოფურია // ლიტ. საქართველო. - 1996. - 12-19 აპრ., №15. - გვ. 15.

სახელთა საძიებელი

აბაევი, ვ. (მასზე) 730, 1146,
1223
აბაშიძე, ი. (მასზე) 1252
აბულაძე, ი. 280
აბულაძე, ი. (მასზე) 180, 367,
576, 932, 954, 964
აბუსერიძე (მასზე) 389
აბუსერიძე ტბელი (მასზე)
508
ადეიშვილი, ნ. 1040
ავალიშვილი, გ. (მასზე) 367
ავსაჯანიშვილი, ე. (მასზე)
412
ავჩიანი, ს. (მასზე) 195
ალავიძე, მ. 226, 926, 1003,
1072
ალავიძე, მ. (მასზე) 455
ალანია, ნ. 1027
ალენი, ი. (მასზე) 416, 672
ალექსიძე, დ. 1321
ალექსიძე, ზ. (მასზე) 703
ამირანაშვილი, შ. 85 887
ანდრიაძე, დ. 1289
ანდლულაძე, ლ. 1028
ანდლულაძე, ლ. (მასზე) 419,
477
ანთაძე, ი. 1129
ანთელავა, ი. 468
ანტონევი, ი. (მასზე) 649
არაბული, ლ. 269, 941

არველაძე, ბ. 269, 538, 659,
680, 768, 942, 1061, 1185,
1186
არველაძე, ბ. (მასზე) 685, 693
არმენიანი, ა. 193, 913
არსენ იყალთოელი (მასზე)
517, 1038
ასათიანი, გ. (მასზე) 973
აფაქიძე, ან. 378, 468, 1004
აფაქიძე, ან. (რედ.) 659, 1185,
1186, 1195, 1199, 1200,
1203, 1204
ახვლედიანი, გ. 1261
ახვლედიანი, გ. (მასზე) 112,
114, 197, 410
ახვლედიანი, გ. (რედ.) 282
ახვლედიანი, ხ. (რედ.) 649
ახმეტელი, ს. (მასზე) 458, 499
ახუაშვილი, ი. 1218, 1240,
1257
ბაბუხაძია, ვ. (მასზე) 651
ბაგრატიონი, იოანე (მასზე)
367
ბადრიძე, შ. 342, 787, 1187
ბალანჩივაძე, მ. 1141
ბალახაშვილი, ი. 9, 818
ბალმონტი კ. (მასზე) 331, 367,
419, 753, 1028
ბენდელიანი, ჯ. (მასზე) 1120

ბარათაშვილი, ნ. (მასზე) 127,
316, 318, 960
ბარამიძე, ალ. 180
ბარამიძე, ალ. (რედ.) 9, 124
ბარამიძე, ალ. (მასზე) 390,
438, 575
ბარამიძე, რ. 509, 663
ბარდაველიძე, ვ. 828
ბატონიშვილი, თეიმურაზი
(მასზე) 340
ბაქრაძე, დ. (მასზე) 648
ბაქრაძე, რ. 382, 988
ბეგიზოვი, დ. (მასზე) 118,
123
ბეგლაროვი, ი. 74
ბერიძე, ვ. 162
ბერიძე, ვ. (მასზე) 367, 899,
906, 923
ბეროძე, რ. 989
ბერულავა, ხ. 411, 1011
ბერულავა, ხ. (მასზე) 743
ბექირიშვილი, ი. 1254, 1260
ბოგომოლოვი, ი. 563, 572
ბოლქვაძე, გ. (მასზე) 386
ბოლხოვიტინოვი, ე. (მასზე)
472
ბოცვაძე, ს. (მასზე) 1136, 1137
ბოჭორიშვილი, ა. 230
ბრეგაძე, ა. 663
ბრეგაძე, დ. 367, 520, 535, 788,
975, 1048, 1062, 1322
ბრონსკი, ნ. 230

ბროსე, მ. (მასზე) 182, 248,
292, 367, 580
ბულია, პლ. 382, 990
ბურჯანაძე, ე. (მხატვ.) 657
გაბრიაძე, მ. 1219
გაგულაშვილი, ი. 638, 648,
789, 1338
გაგულაშვილი, ი. (მასზე)
646, 734
გამზათოვი, რ. 1252
გამსახურდია, კ. (მასზე) 711
გამსახურდია, ზ. (რედ.) 650
გამყრელიძე, თ. 1220
გაპონოვი, ბ. (მასზე) 734
გარეჯელი, ლ. 411, 1022
გაჩეჩილაძე, ა. 498, 1031
გაჩეჩილაძე, მ. 801
გაწერელია, აკ. 411, 1023
გელოვანი, ლ. 460
გვასალია, ნ. 1142
გიორგაძე, კ. 1143
გიჟიმყრელი, მ. 1221
გოგებაშვილი, ი. (მასზე) 49,
50, 66, 89, 94, 257, 367, 411,
450, 451, 642, 798, 1011,
1015, 1016, 1019, 1022,
1023, 1030, 1031, 1035,
1161, 1162, 1171-1177,
1209, 1211
გოგიბერიძე, მ. 113, 117, 122,
127, 164, 220, 221, 1032
გოგიბერიძე, მ. (მასზე) 135,
164, 171, 250, 313, 336, 471,

493, 575, 640, 736, 748,
889, 890, 896, 994, 1042,
1148, 1236
გოგიბერიძე, ს. (მასზე) 688,
715
გოგიტიშვილი, გ. 675
გოგოლაძე, დ. 787
გოლცევი, ვ. (მასზე) 395
გომართელი, ნ. 1029
გონიაშვილი, თ. (რედ.) 534,
1049, 1052, 1054, 1057,
1063
გორბანევსკი, მ. (მასზე) 727
გოცირიძე, გ. 1287
გრაუე, ჟ. (მასზე) 564
გრიშაშვილი, ი. 9, 804
გრიშაშვილი, ი. (მასზე) 18,
391, 392, 532
გუგუნავა, ს. 643
გუგუნავა, ს. (მასზე) 259, 337,
569, 616, 662
გუგუშვილი, ა. (მასზე) 672
გუგუშვილი, ვლ. (მასზე) 75
გუგუშვილი, მ. 768
გუდიაშვილი, ლ. 757, 1051,
1053, 1058
გუდიაშვილი, ლ. (მასზე) 524
გულაკი, ნ. (მასზე) 367
გულია, დ. (მასზე) 63, 426
გურასპიშვილი, გ. 1248
დავით აღმაშენებლი (მასზე)
284, 944, 1277, 1278
დავითაძე, ე. (რედ.) 483

დანელაშვილი, მ. 1227
დარბუაშვილი, შ. 1188
დარჩია, ბ. 1241, 1281, 1290,
1291, 1298, 1339-1341
დეგბუაძე, დ. 367, 997
დობორჯგინიძე, ბ. 230
დოდაშვილი, რ. (მასზე) 182
დონდუა, ვ. 342, 959
დონდუა, კ. (მასზე) 313, 367,
494
დოლონაძე, ლ. 534, 1063
დუდუჩავა, ალ. (მასზე) 307
დუმბაძე, მ. 342
დუმბაძე, ნ. (მასზე) 446
ებანოძე, გ. 534, 1049
ედიშერაშვილი, შ. 854
ელაგანი, ბ. 159, 888
ელენე დარიანი (მასზე) 1256
ენუქაშვილი, ს. 169
ერზიკიანი, ლ. (მასზე) 1132
ერიაშვილი, ი. 1266
ერისთავი, ლ. 663
ერქომაიშვილი, ა. 1266^ა
ვანილიში, მ. (მასზე) 222
ვაჟა-ფშაველა (მასზე) 168,
170, 257, 367
ვართაგავა, ი. (მასზე) 511,
1006
ვარშანიძე, მ. 496
ვაშაყმაძე, შ. 560
ვახტანგ VI (მასზე) 367, 788
ვერძაძე, ნ. 396, 1013
ვიკარი, ბ. 367

ზანდუკელი, მიხ. (მასზე)
683, 1270
ზოიძე, შ. (მთარგ.) 679
ზურაბაშვილი, ა. (მასზე) 381
თაბუკაშვილი, რ. (მასზე)
687, 1065
თავართქილაძე, ს. 3
თავებერიძე, ი. 752
თამარ მეფე (მასზე) 1297
თანდილავა, ა. (მასზე) 222
თანდილავა, ზ. 1343
თანდილავა, ზ. (მასზე) 364
თარაშვილი, ე. 1288
თარხან-მოურავი, ე. (მასზე)
178, 309
თარხნიშვილი, მ. 512
თაყაიშვილი, ე. 309, 510, 178
თაყაიშვილი, ე. (მასზე) 327,
367, 427, 513, 550, 582, 610,
619, 639, 659, 663, 685, 692,
693, 700, 752, 754, 756, 772,
1055, 1087, 1156, 1174,
1185, 1186, 1195, 1199,
1200, 1203, 1204, 1218,
1219, 1284, 1286, 1292,
1293, 1295, 1297, 1303,
1309, 1312-1314, 1318
თაყაიშვილი, ნ. 1207
თევზაძე, გ. (რედ.) 494, 1042
თევზაძე, დ. 680, 1075
თეიმურაზ ბაგრატიონი
(მასზე) 245, 288, 367, 415,
445, 597

თელია, ლ. 1344
თოდუა, გრ. 460
თოდუა, მ. (მასზე) 317
თოთიბაძე, ე. 3, 17
თოიძე, გ. (მასზე) 1005
თოფურია, აკ. 538, 1064, 1369,
1370
თოფურია, აკ. (მასზე) 622,
1234
თოფურია, გ. 870
თოფურია, ვ. 42, 901
თოფჯიშვილი, რ. 1276
თურნავა, ს. 226, 560, 927,
1173, 1189, 1190, 1191,
1242, 1319, 1323, 1345,
1362
იალღუზიძე, ი. (მასზე) 1198
იაშვილი, პ. (მასზე) 459
იედილიძე, ი. (მასზე) 224,
225, 361, 531, 722
იმედაშვილი, გ. 867
იმედაშვილი, გ. (მასზე) 124
იმედაშვილი, კ. 680
იმნაიშვილი, გ. (მასზე) 293,
713, 725, 728
იმნაძე, მ. 587, 1100
ინაიშვილი, ა. (მასზე) 167
ინჯია, ჯ. 961
იონა ვაკელი (ქურიძე, ი.)
(მასზე) 1159, 1311, 1315
იორდანიშვილი, ს. (მასზე)
367
იოსელიანი, გ. (მასზე) 367

იოსელიანი, პ. (მასზე) 367
ირემაძე, ქ. (მასზე) 1140
კაკვაზაგი, ი. (მასზე) 577, 717,
1262, 1305
კაიკავიშვილი, გ. (მასზე) 677
კაკვაძე, ს. 571
კაკვაძე, სარგისი (მასზე)
367, 341, 617, 618, 623, 787
კაკვაძე, საურმაგი (მასზე)
481
კაკაურიძე, ა. 493, 1042
კალანდარიშვილი, ი. 1243
კალანდარიშვილი, ნ. 1222
კალანდაძე, ალ. 152, 368
კალანდაძე, გ. 355
კალანდაძე, ლ. 152
კალანდაძე, ლ. (მასზე) 560
კალანდაძე, ს. (მასზე) 668
კანდელაკი, ბ. 591, 630, 790,
1102, 1157
კანდელაკი, ბ. (მასზე) 1149,
1150
კანდელაკი, პ. (მასზე) 603
კარიჭაშვილი, დ. (მასზე) 367
კაჭარავა, გ. 870
კახაბერიძე, შ. 97, 856
კევილიძე, ნ. 863
კეკელიძე, კ. (მასზე) 210, 261,
367, 514
კეკელიძე, მ. 159, 874
კვალიაშვილი, მ. (მასზე)
691, 1266

კვალიაშვილი, შ. (მასზე)
1202
კვერენჩხილაძე, რ. 1244,
1263, 1270, 1271
კიზირია, ა. 851,
კიკნაძე, ლ. 244, 928
კიკნაძე, რ. 481
კნიაზ იბრაჰიმი (მასზე) 1346
კობერიძე, კ. 545, 1073
კობიძე, დ. (მასზე) 576
კონტრიძე, ა. 310
კოტეტიშვილი, ვ. 402
კოტეტიშვილი, ვ. (მასზე) 335
კოტეტიშვილი, ლ. (მასზე)
530
კომკაძე, ლ. 1005
კრაჩკოვსკაია, ვ. (მასზე) 428
კუპრავა, ვ. (მასზე) 497
ლაგვილავა, თ. (მასზე) 1037
ლაისტი, ა. (მასზე) 367
ლაფონი, რ. (მასზე) 383, 387
ლაშელი 355
ლაშელი (მასზე) 366
ლეონიძე, გ. (მასზე) 140, 145,
163, 249, 344, 354, 355, 584,
979, 1050
ლოლაშვილი, ივ. (მასზე)
371, 517, 194
ლომაძე, ე. 1365
ლომაძე, ი. 430
ლომთათიძე, პ. (მასზე) 467
ლომთათიძე, ქ. 152

ლომთათიძე, ჭ. (მასზე) 125,
158, 524, 934, 1027, 1051,
1053
ლომთაძე, ა. (მასზე) 412
ლორთქიფანიძე, ი. 1131, 1158
ლორთქიფანიძე, ი. (მასზე)
1072
ლუპოლი, ი. (მასზე) 367
მაზნიაშვილი, გ. (მასზე) 674,
1196
მაისურაძე, ი. 837
მაისურაძე, მ. 669, 1347
მაკალათია, ს. (რედ.) 822
მამალაძე, ი. 829
მარი, ა. (მასზე) 62
მარი, იაკობ (მასზე) 637
მარი, იური (მასზე) 1287
მარი, კაკი (ივანე) (მასზე)
482, 673
მარი, ნ. 768
მარი, ნ. (მასზე) 1, 7, 8, 11, 15,
16, 26, 38, 48, 52, 53, 69-71,
78, 79, 81, 168, 196, 209,
211, 215, 216-219, 367, 402,
469, 496, 532, 540, 546, 550,
552, 576, 595, 598, 614, 615,
626, 628, 631, 647, 682, 700,
750, 806, 837, 838, 842-844,
846, 851, 919, 933, 942, 946,
1076, 1094, 1117, 1118,
1120. 1122. 1125, 1167,
1230, 1306, 1307
მარი, ს. (მასზე) 1287

მარკოზაშვილი, შ. 1262
მარკოზაშვილი, შ. (მასზე)
579
მარღია, ე. 555
მარტიროსოვი, ა. 851
მარშევი, ი. (მასზე) 439
მარჯანიშვილი, კ. (მასზე) 773
მარჯანიშვილი, მ. 1293
მაჭავარიან-
ენაკლოფაშვილი, მ.
(მასზე) 456
მახათაძე, ნ. 943, 794
მგელაძე, შ. (მასზე) 1142
მეგრელიძე, ბ. (მასზე) 134
მეგრელიძე, გ. 757, 1237,
1255, 1274, 1294
მეგრელიძე, გ. (მასზე) 1247
მეგრელიძე, კ. (სურ.) 1119
მეგრელიძე, კ. (მასზე) 1152
მეგრელიძე, კიტა 697
მეგრელიძე, კიტა (მასზე) 654,
1160, 1192
მეგრელიძე, ლ. (მასზე) 1083
მეგრელიძე, მ. (მასზე) 566
მეგრელიძე, ტ. (სურ.) 1119
მეგრელიძე, ტ. (მასზე) 1152
მეგრელიძე, შ. (სურ) 1119
მეგრელიძე, შ. (მასზე) 1152
მელიქსედ-ბეგი, ლ. 74
მელიქსედ-ბეგი, ლ. (მასზე)
68, 144, 181, 365, 367
მელუხა, დ. 524, 534, 582,
1051, 1052, 1084

მენაბდე, ლ. 788
მესხი, ნ. 991
მესხრიკაძე, ნ. 587, 1103, 1245,
მეფისაშვილი, რ. 944
მეჭანინოვი, ი. (მასზე) 281,
367
მინდაძე, ლ. 1145
მითაიშვილი ვ. 1043
მინდიაშვილი, მ. 1146, 1147,
1193, 1194
მირიანაშვილი, ა. 411, 524,
663, 1030, 1053
მირიანაშვილი, პ. (მასზე) 478
მირიანაშვილი, რ. 1327
მიქაძე, გ. 962
მიშველაძე, რ. 1224
მიშველაძე, რ. (მასზე) 477,
479
მიხანკოვა, ვ. 838
მკერვალი, მ. 1316
მურადიანი, პ. 9, 902
მურიე, ჟ. 367
მღებრიშვილი, ალ. 1250,
1264, 1282, 1283
მშვიდლობაძე, მ. 993, 1043
ნადარეიშვილი, გ. (მასზე)
682
ნავასარდიანი, რ. 193, 929
ნანიტაშვილი, ლ. 945
ნანიტაშვილი, ლ. (მასზე) 624
ნართიკოევი, მ. (რედ.) 766
ნატროშვილი, ნ. 1284
ნიაბაური, გ. 659, 1195

ნაკაშიძე, თ. (მასზე) 1033
ნიკოლაიშვილი, ნ. 159, 368,
875
ნიკოლაძე, ნ. (მასზე) 367
ნინოშვილი, ე. (მასზე) 3, 17,
129, 130, 286, 310, 561, 586,
587, 592, 1100, 1101, 1103,
1104, 1106, 1124
ნოზაძე, ვ. 226, 903, 930
ნოზაძე, ვ. (მასზე) 641, 652,
676
ნოზაძე, ც. 1207
ნოიკომი, რ. (მასზე) 439
ნოღაიდელი, ჯ. 159, 164, 297,
382, 396, 476, 547, 769, 772,
774, 779, 782, 876, 889, 994,
995
ნოღაიდელი, ჯ. (მასზე) 64,
173, 301, 483, 966, 988, 990,
999, 1000, 1001, 1013, 1018,
1020, 1068, 1222,
ნუცუბიძე, შ. (მასზე) 528,
1176, 1179, 1289
ოდიკაძე, რ. 1272, 1273
ოთინაშვილი, ნ. 591, 1121,
1267
ორბელი, ი. (მასზე) 285, 367,
635, 893, 1003, 1017, 1093,
1144, 1163,
ორბელი, ლ. (მასზე) 1003,
1017
ორბელი, რ. (მასზე) 1003,
1017

ოსაძე, ლ. 1271, 1274
ოსეფავიშვილი, ნ. 1222
ოქროპირიძე, ზ. 1296
ოქროპირიძე, მ. 1288
ოჩიაური, თ. (მასზე) 358
პაიჭაძე, ანდ. (მასზე) 690
პაიჭაძე, ბ. (მასზე) 681
პაპავა, თ. 694
პაპავა, თ. (მასზე) 705
პატარაია, ლ. 963
პეტრიაშვილი, ბ. 904
პეტრე იბერიელი - (ფსევდო-
დიონისე არეოპაგელი)
(მასზე) 169
პეტრენკო, პ. (მასზე) 338, 339,
590
პეტრიწი, ი. (მასზე) 164, 171,
355, 889, 890, 896, 994,
1032,
პუშკინი, ა. (მასზე) 26, 78
ჟორდანიას, ა. 1159
ჟორდანიას, ა. (რედ.) 682
ჟორდანიას, გ. 583
ჟღენტის, ბ. (მასზე) 1081, 1088
ჟღენტის, თ. (მასზე) 1308
ჟღენტის, ს. 112, 814
ჟღენტის, ს. (მასზე) 187, 578,
580, 1074
რამიშვილი, ვ. (მასზე) 429
რატიანი, პ. (მასზე) 342, 444
რემონიძე, ს. (მასზე) 413
როხაძე, მ. 1234
რუდენკო ბ. (მასზე) 105

რუსთაველი, შოთა (მასზე)
113, 117, 124, 147, 150, 159,
162, 164, 171, 178, 193, 212,
214, 226, 236-239, 241-245,
247, 248, 251-257, 260, 262,
263, 342, 343, 367, 409, 436,
497, 703, 790, 819, 850, 855,
856, 858-866, 875, 878-880,
896. 920, 922, 927, 928, 930,
931, 936, 948, 963, 976, 978,
994, 1013, 1014, 1032, 1143,
1149-1151, 1164, 1300
რუხაძე გ. 1006
საგინაშვილი, თ. 1105
საიათნოვა, 9, 907
საიათნოვა (მასზე) 9, 18, 804,
818, 902, 907
საითიძე, გ. 963
სალიას, კ. (მასზე) 374, 686,
739, 741, 745, 800, 1190,
1213
სალიას, ნ. 686
სალიას, ნ. (მასზე) 686, 739,
741, 745, 1173
სალიას, რ. 1332
სალუქვაძე, ს. 1135, 1259
სალუქვაძე, უ. (მასზე) 1222
სამსონაძე, გ. (მთარგ.) 706
სამსონაძე, მ. 788
სამუშიას, კ. 695, 780, 797,
სამუშიას, კ. (მასზე) 404, 723,
1040, 1041, 1044
სამუშიას, ჯ. 1297

სანაძე, მ. 411, 1015
სარაჯიშვილი, ა. (მასზე) 367,
596
სარიშვილი, ტ. 411, 460, 776,
791, 798, 1016, 1149
სეირანიანი, ბ. 582, 1090
სერებრიაკოვი, ს. (მასზე) 185
სვანიძე, ალ. (მასზე) 367, 600
სიდამონიძე, ვ. 379, 1008
სილოგავა, ვ. 1277, 1278
სიხარულიძე, ზ. 1325
სიხარულიძე, ი. 1326
სიხარულიძე, ი. (რედ.) 630,
1157, 1165, 1166
სიხარულიძე, ქს. 37, 360
სიხარულიძე, ქს. (მასზე) 82
სოლანო, ლ. 414, 1026
სონდულაშვილი, ა. 1295
სორდია, ლ. 1041
სოსიაშვილი, გ. 1269
სოსლანი, დავით (მასზე) 371
სტალინი, ი. (მასზე) 88, 848,
849
სტალინსკი, ევ. (მასზე) 367
სტრუვე, ე. (მასზე) 564
სტრუვე, ვ. (მასზე) 223
სუდაკოვა, ი. 1160
სულაბერიძე, ტ. 622
სულავა, ნ. 1327
სურგულაძე, ივ. (მასზე) 498
სუტნერი, არ. (მასზე) 367
სუხოტინი, ი. 679, 706

ტაბიძე, გ. (მასზე) 330, 418,
559, 748, 1131, 1158
ტაბიძე, ტ. (მასზე) 459
ტაიხმარი, ფ. (მასზე) 564
ტატიშვილი, ი. 708
ტოლიაშვილი, ი. 1238, 1246
უბილავა, ე. 427, 1055
უორდროპი, მარგ. (მასზე)
166
უორდროპი, მარჯ. (მასზე)
367
ფავლენიშვილი, ს. 1150
ფალავანდიშვილი, ზ.
(მასზე) 367
ფალავა, კ. 280, 964
ფერაძე, გრ. (მასზე) 326, 609
ფერაძე, ლ. (მასზე) 596
ფიროსმანი, ნ. (მასზე) 1141
ფირცხალავა, ს. (მასზე) 384
ფირფილაშვილი, პ. 335
ფლური, ლ. (მასზე) 439
ფოგტი, ჰანს (მასზე) 386,
388, 417, 621, 718, 1301
ფოფხაძე, ნ. 1230
ფოცხიშვილი, დ. (მასზე) 433
ფრიდონაშვილი, ნ. 1247
ფრუიძე, ლ. 526
ფუკურო, ი. (მასზე) 455, 620
ფულარიანი, ლ. 933, 996
ქავთარაძე, ივ. 851, 869
ქაზაევი, ა. 230
ქამადაძე, მ. 1343, 1348
ქაჯაია, ლ. 1123

ქაჯაია, ო. 622
 ქორიძე, დ. 159, 878
 ქორიძე, ი. (მასზე) 448
 ქურდაძე, შ. 1075, 1197, 1198
 ღვინფაძე, ნ. 1175
 ღლონტი, ა. 13, 21, 26, 38, 58,
 67, 118, 123, 162, 460, 534,
 622, 659, 766, 794, 795, 811,
 820, 830, 838, 868, 998,
 1056, 1066, 1091, 1099,
 1210, 1225, 1239, 1320,
 1328, 1329, 1349, 1360,
 1368-1370
 ღლონტი, ა. (მასზე) 565, 726,
 846, 997, 1232
 ღლონტი, შ. 94, 367, 906, 980
 ღლონტი, შ. (მასზე) 359
 ყაზბეგი, ალ. (მასზე) 186, 775,
 835, 864
 ყაუხჩიშვილი, ს. 342
 ყორანაშვილი, გ. 230
 ყუბანეიშვილი, ს. 210, 261,
 1324
 ყუბანეიშვილი, ს. (მასზე)
 549, 611
 შალიკაშვილი, დ. 1039
 შალუტაშვილი, ნ. 771
 შამანაძე, ნ. 382, 396, 999,
 1018, 1236
 შამელაშვილი, რ. 367, 382,
 411, 520, 534, 535, 538, 582,
 587, 591, 635, 642, 961,
 1000, 1019, 1048, 1057,
 1062, 1067, 1092, 1093,
 1110, 1124, 1161-1163,
 1177, 1330, 1350, 1351
 შამილოვი, ა. (მასზე) 486
 შანიძე, ა. 935, 946
 შანიძე, ა. (მასზე) 2, 102, 149,
 283, 469, 474, 540, 551, 552,
 628, 633, 1076, 1094, 1167
 შანშიაშვილი, ს. (მასზე) 55
 შარაძე, გ. 1034
 შარაძე, გ. (მასზე) 415, 445
 შატბერაშვილი, გ. 800, 1213
 შევარდნაძე, ელ. 1138
 შევჩენკო, ტ. (მასზე) 77
 შენგელაია, დ. (მასზე) 475
 შვანგირაძე, ნ. (მასზე) 991
 შიშმარიოვი, ვ. (მასზე) 115,
 367
 ჩავლეიშვილი, ალ. 382, 1001
 ჩანტლაძე, გ. 1248
 ჩარკვიანი, ქ. 1178
 ჩაჩიბაია, არჩ. 795,
 ჩერკასოვი, ა. (მასზე) 518
 ჩერქეზია, ო. (მასზე) 1259
 ჩიბიროვი, ლ. 591, 1112
 ჩიტაია, გ. 468
 ჩიქოვანი, ა. 8, 806
 ჩიქოვანი, მ. 159, 260, 565,
 824, 839, 895
 ჩიქოვანი, მ. (მასზე) 1109
 ჩიჯავაძე, ო. 495, 543
 ჩუბინაშვილი, გ. (მასზე) 595
 ჩუბინაშვილი, დ. (მასზე) 237

ჩუბინაშვილი, ნ. (მასზე) 664,
1178
ჩქორტუა, დ. (მასზე) 449
ჩხაიძე, ს. 97, 859
ჩხენკელი, კ. (მასზე) 393, 409
ჩხიკვაძე, გრ. 167
ჩხიკვიშვილი, დ. (მასზე) 645
ცაგარელი, გ. (მასზე) 634
ცაგარელი, ალ. (მასზე) 367
ცაგურიშვილი, თ. 1280
ცაიშვილი, ს. 164, 890, 896,
1125
ცაიშვილი, ს. (რედ.) 520, 1048
ცანავა, აპ. 159, 184, 297, 879,
966
ცანავა, აპ. (მასზე) 362
ცენტერაძე, დ. 1352
ცენტერაძე, ნ. 1152, 1153
ცერცვაძე, ილ. 851, 869
ცისკარიშვილი, ლ. (მასზე)
1133
ციციშვილი, გ. 344, 934
ციციშვილი, გ. (რედ.) 524,
1051, 1053, 1058
ციციშვილი, გ. (მასზე) 1027
ცოტნიაშვილი, ა. 540, 1076,
1126, 1127, 1351, 1353
ცოტნიაშვილი, მ. 613
ძინძიბაძე, ნ. 1255
ძიმიგური, შ. 42, 110, 114, 815,
857, 921, 998
ძიმიგური, შ. (მასზე) 846, 997
ძოწენიძე, ლ. 768

წერეთელი, აკ. (მასზე) 48,
257, 367
წერეთელი, გ. (მასზე) 151
წერეთელი, მ. 1077
წკრიალაშვილი, ლ. 1078
წულაძე, აპ. 724
წულაძე, აპ. (მასზე) 1208
წურწუშია, რ. 1268
ჭავჭავაძე, ი. (მასზე) 257, 367,
503, 791
ჭელიძე, ა. (მასზე) 227
ჭელიძე, გ. 630, 1165
ჭელიძე, ვ. 1044
ჭიჭინაძე, კ. 367
ჭოჭუა, ა. (მასზე) 516, 521,
527
ჭურღულია, ო. 659, 660, 1166,
1200, 1332
ხამიცაშვილი, ქ. 1277
ხარატიშვილი, გ. 773, 947
ხახანაშვილი, ალ. (მასზე) 367
ხელაძე, ლ. (მასზე) 412
ხერხეულიძე, მ. 936
ხერხეულიძე, შ. (მასზე) 957
ხიდისთაველი-კალანდაძე, ს.
(მასზე) 904, 905
ხინთიბიძე, ა. 822, 908, 1226
ხოშტარია, ედ. 481
ხოძკო, ალ. (მასზე) 367
ხუბულური, ლ. 1201, 1202
ხუნდაძე, ს. (რედ.) 17
ხუნდაძე, ს. (მასზე) 367
ხუციშვილი, მ. 835

ჯავახიშვილი, გ. 1256
ჯავახიშვილის ივ. (მასზე) 51,
367, 457, 554, 704, 959
ჯავახიშვილი, მ. (მასზე) 545,
550, 1070, 1073, 1113, 1212,
1317
ჯავახიშვილი, ნ. 1286
ჯავახიშვილი, ქ. 545, 1070,
1113, 1212, 1215
ჯანაშვილი, მ. (მასზე) 367,
546
ჯანელიძე, დ. 159, 948
ჯაფარიძე, ან. (მასზე) 707,
714
ჯაფარიძე, ნ. 1069, 1261, 1361
ჯაფარიძე, ს. 800, 1213
ჯაფარიძე, ქ. (მასზე) 391
ჯაფაროვი, მ. 666, 949, 1154
ჯაყელი, მ. 269, 1179
ჯაყელი, ნ. 1179
ჯაყელი, ჯ. 524, 775, 1058,
1333
ჯაში, ერ. (მასზე) 447
ჯაში, მ. 727
ჯიბლაძე, გ. 552, 1094, 1167
ჯიბლაძე, გ. (მასზე) 665, 1225
ჯიოევი, ო. 230
ჯიოევი, ხ. 1045
ჯიქია, ს. 529, 555
ჯიქია, ს. (მასზე) 733, 1220
ჯობაძე, ვ. (მასზე) 1223
ჯორბენაძე, ს. 1168
ჯორბენაძე, ს. (მასზე) 554

ჯორბენაძე, ც. 1140
ჯულაშვილი, ი. (მასზე) 679,
706, 708
ჰელიმიში, ხ. (მასზე) 1069
Абрамишвили, А. З. 967
Абрамишвили, А. З. (о нем)
369
Абрамишвили, Т. Я. 909
Аджие, Дж. (о нем) 321, 655
Азадовский, Л. В. (о нем) 574
Азадовский, М. К. 13, 44, 807,
825
Азадовский, М. К. (о нем) 574
Амиреджиби, К. 1169
Андреев, Н. П. (о нем) 574
Анкос, К. 488
Арвеладзе, Б. Г. 40, 538, 659,
1071, 1203
Арсенишвили, Е. 968, 969
Арутюнова, М. Г. 783
Асатиани, В. С. 34
Асланикашвили, А. Ф. 154
Ахметели, С. (о нем) 304, 487,
751
Баакашвили, В. 269, 950
Бабаян, А. М. 465
Бабаян, А. М. (о нем) 461
Барамидзе, А. Г. 352
Барамидзе, А. Г. (о нем) 143,
345
Бардавелизе, Дж. 539
Басилая, Н. И. 897

- Бгажба, А. (о нем) 1080
Бгажба, Х. С. 784, 793
Бегиашвили, Ф. 159, 840, 880
Бекиришвили, И. 396, 1020
Берулава, Х. 411, 1035
Богомоллов, И. 193, 269, 345,
352, 916, 950, 1334
Бокарев, Е. А. 142, 873, 951
Болховитинов, Е. (о нем) 472
Боровков, А. К. 44, 833
Брискман, М. А. 44, 834
Броссе, М. (о нем) 370
Буачидзе, Т. 221, 230
Вильчевски, О. Л. (ред.) 763
Гаглоити, Ю. С. 573, 1079
Гагулашвили, И. Ш. 785
Гагулашвили, И. Ш. (о нем)
1114
Гадагатль, А. М. 1354
Гадагатль, А. М. (о нем) 305,
320
Гвахария, А. 488, 582, 1095
Гвахария, А. (ред.) 538, 1061,
1064, 1067, 1071
Гвелесиани, С. 771
Гипиус, Е. В. 40
Гиунашвили, Дж. (ред.) 593
Глонти А. А. 56, 786, 831
Глонти А. А. (о нем) 852
Гогешаши, Я. С. (о нем)
266, 642, 799, 1171
Голубева, О. Д. (о ней) 631,
636
Горбаневский, М. (о нем) 727
Гулиа, Д. И. (о нем) 443, 607
Гухман, М. 12, 20
Дешериев, Ю. Д. 142, 872
Джакели, Дж. А. 777
Джалалов, Г. А. 781
Джанашвили, Д. 1114
Джанелидзе, Д. 132, 214
Джапаридзе, К. (о нем) 751
Джафаров, М. 635, 655, 1155
Джинджихашвили, М. 659,
1181, 1204
Джугашвили, Я. (о нем) 696,
702
Джусоиты, Н. (о нем) 698
Дзизигури, Ш. В. (ред.) 582,
635, 1090, 1155, 1163, 1170,
1182, 1183
Дондуа, В. Д. 159, 1021
Ерзинкян, Л. 635, 1182, 1183
Зарян, Л. 635, 1183
Зеленский, К. Л. 159, 970
Зухба, С. А. (ред.) 607
Зухба, С. Л. 983
Иванишвили, Дж. 1216
Илиадзе, М. 635, 642, 777,
1170, 1171
Имнашвили, Д. С. 142, 910
Казбеги А. М. (о нем) 777
Какабадзе, З. 230
Какабадзе, С. Н. 159, 882
Картвелишвили, Е. 193, 917
Карцивадзе, А. Ф. 230

- Квачантирадзе Ф. (о ней) 1180
Квирикашвили, В. 1180
Кекелидзе, К. С. (о нем) 119, 525
Климов, Г. А. 142, 898, 952
Конрад, Н. И. 159, 937, 1010
Концнельсон, С. 12, 20
Коридзе, Д. 159, 883
Кузнецов, С. С. 34
Кукба, Б. И. 607,
Лебанидзе, Г. 1172
Ленин, В. И. (о нем) 40
Лермонтов, М. Ю. (о нем) 777
Ломтадзе, Э. А. 142, 911
Магид, С. 816
Марр, А. 43, 762
Марр, Н. Я. 36, 43, 56, 57, 79, 201, 764, 765, 767, 808
Марр, Н. Я. (о нем) 12, 19, 20, 21, 24, 25, 41, 42, 80, 162, 193, 198, 199, 202, 203, 204, 229, 233, 270, 276, 605, 627, 631, 636, 761, 762, 811, 817, 830, 832, 841, 866, 916, 923, 941, 942, 949, 950, 953, 968, 969, 985, 1046, 1128
Марр, С. М. 43
Марр, Ю. Н. 45, 47, 190, 538, 763, 1064
Марр, Ю. Н. (о нем) 27, 30, 31, 191, 760, 761, 1061, 1067, 1071
Мартиросян, А. А. 420
Мачавариани, М. 698
Мегрелидзе, К. Р. 230
Мегрелидзе, К. Р. (о нем) 230, 303, 697
Мегрелидзе, М. К. 230
Меписашвили, Р. (о нем) 284, 294
Мещанинов, И. И. (ред.) 205
Мещанинов, И. И. 826
Мещанинов, И. И. (о нем) 302
Микагилов, К. 1059, 1060, 1335
Миминошвили, Р. 269, 345, 352, 950
Миндиашвили, М. 1184
Мирианашвили, А. 1205
Миханкова, В. А. 19, 36, 832, 841
Мичубани, Т. 1231
Мишулинский, С. 230
Мурадян, П. М. 269, 953
Мурадян, П. М. (о нем) 258
Николайшвили, Н. 97, 860
Ногаидели, Дж. 466, 778
Ногаидели, Дж. (о нем) 396, 1020
Орбели, И. А. 156, 405
Орбели, И. А. (о нем) 206, 406, 582, 635, 1082, 1084, 1086, 1089, 1090, 1093, 1095, 1096, 1098, 1116, 1155, 1163, 1170, 1182, 1183

- Орбели, И. Я. (о нем) 228
Орбели, Л. А. 783
Орбели, Р. (о нем) 111
Орбелиани, С. С. (о нем) 322
Орджоникидзе, Ц. А. (ред.)
783
Петренко, П. Т. (о нем) 346,
347, 349-351, 506, 507, 974
Пирадов, Б. А. 784
Пирадов, Б. А. (о нем) 464
Полонский, Я. П. (о нем) 345
Пугуридзе, В. С. 758
Руденко, Б. Г. 12, 20
Руденко, М. Б. (о нем) 488
Руставели, Шота (о нем) 36,
44, 61, 97, 104, 143, 153,
154, 159, 193, 198-204, 232,
264, 265, 269, 271, 273-275,
346, 367, 405, 461, 465, 507,
759, 767, 823, 825, 833, 834,
857, 860, 874-876, 878-884,
888, 895, 899, 901, 903, 908,
914, 916, 937-939, 995,
1021, 1299
Салакая, Ш. (о нем) 539, 607
Саришвили, Т. С. 799, 1336
Сеиранян, В. 582, 1096
Семенов, Ю. И. 230
Сихарулидзе, Кс. А. 345, 352
Соколов, Ю. М. 13, 809
Соколов, Ю. М. (о нем) 574
Сослан, Давид (о нем) 272
Сталин, И. В. 40
Сундукян, Г. Н. (о нем) 463
Сухотин, Я. (о нем) 702
Схаплок, Г. Ю. 792
Табидзе, Г. (о нем) 421, 423,
751
Табуцадзе, С. 1097
Тавхелидзе, Ал. (о нем) 698
Такайшвили, Е. С. 41, 853
Тлехас, Б. Г. 796
Тодуа, М. (о нем) 362
Толстой Л. Н. (о нем) 165
Турнава, С. 1337
Филин, Ф. П. 12, 20, 230
Хакани, Н. 759
Хананашвили, М. И. 783
Харатишвили, Г. С. 1275
Хашба, А. К. 43, 607, 762
Цабаев, В. (о нем) 352
Церетели, Г. В. (о нем) 747,
265
Цицишвили, Г. Ш. 345, 352,
940
Цотниашвили, А. 1356
Чавчавадзе, И. (о нем) 268
Чайкин, К. И. 538, 1061, 1064,
1067, 1071
Чибиров, Л. А. 573, 591, 656,
1079, 1115
Чикобава, А. С. 142
Чиковани, М. Я. 21, 345, 352,
539, 832
Чиковани, М. Я. (о нем) 574,
1097

Читая, Г. С. 230
Чичеров, В. И. 574
Чочуа, А. М. 793
Чочуа, А. М. (о нем) 607
Чхаидзе, М. П. 12, 20, 582,
786, 1098
Шапилов, А. (о нем) 424, 489,
490
Шанидзе, А. Г. 491
Шахнович, М. 21, 817
Шиошвили, Т. 1357
Шишмарев, В. Ф. 44, 823
Эмсхеймер, Э. Ф. (о нем) 40

Юзбашян, К. Н. 382, 1116
Юзбашян, К. Н. (о нем) 206

Gallis, A. 1217
Garitte. G. 56, 866
Lang, D. M. 900
Marr, I. N. 924
Marr, N. 956
Marr, N. (about him) 208
Serebryakov, S. B. 192, 912
Tschenkeli, K. (about him) 401
Tsereteli, M. 160, 886

საზღაპროა ჩემი საქმე, მთელი ძალ-ღონე სხვისი შრომების გამოცმას მოვანდომე და არა მგონია ჩემსას ასეთივე პატრონი გამოუჩნდეს... ჩემს მიერ გამოქვეყნებული ნიკო მარის, იური მარისა და სხვების ნაწერები დიდი შრომა და მრავალ უძილო ღამედ მიღირს... შრომებზე მუშაობისას გასამრჯელო ან სულ არ ამიღია, ან სულ უმნიშვნელო რაიმე მხვედრია წილად! მე არ გავუზრბოდი ასეთ საქმეებს და მათ პირნათლად ვასრულებდი... სხვების ნაწერებს რომ ვაქვეყნებდი, სხვისად აღარ ვთვლიდი, მათზე მეტს პასუხისმგებლობას ვგრძნობდი და რაც კი შეემძლო, კარგად ვაკეთებდი. არა მგონია, რომ ჩემსას სხვა ასე მოეპყრას, მაგრამ თუ მე არ მომეცა ჩემი ნაწარმოებების გამოცემის საშუალება, იქნება ზოგი რამ გამოქვეყნებულიდან და ზოგიც ჩემს მიერ შეგროვილ მართლაც ძვირფას მასალებიდან ვინმემ გამოაქვეყნოს...

იოსებ მეგრელიძე

Пока работающему Сосо, некогда с берским детерминативом(ме), тотему волку(гер), его потомук (ел), мегрелу по племени в потомстве(ие), грузину, в производстве крестьянину, а в будущем нашей смене, зрелому бойцу не только на научном фронте, мире надстроечном участнику в строительстве социализма с повержением классовых врагов в направлений к безклассовому обществу, с благодарностью за чуткое внимание дарит сборник, усилий понять ученого мудреца, дарит Сосо, как ученику своему, пока верному, гурийский грузин, шотландец забытый.

Н. Марр.
1934. 14. 3.
Ленинград.

«Старейшина форума» Мегрелидзе И. В. – доктор филологических наук, профессор Тбилисского университета, заслуженный деятель науки Грузии, талантливый и крупный исследователь народной мудрости Грузии, создатель многочисленных фундаментальных трудов – автор 32 книг и более 600 работ и статей. «Господин Мегрелидзе, – как отметил профессор Шалва Д. Инал-Ипа, – не только по возрасту, но и по заслугам патриарх кавказоведения». Он обогатил и украсил наш коллоквиум.

VI международный коллоквиум европейского общества кавказологов.
Майкоп. 1992 г.

„...იოსებ მეგრელიძე, თანამდგომელი და ერთგული ნიკო მარისა, მისი სიცოცხლის ბოლო ხანებში და სიკვდილის შემდეგაც მისი პატივისმცემელი(ა) და დიდად მზრუნველი მარის დაუბეჭდავი ნაშრომების გამოქვეყნებისათვის“.

ა. შანიძე

ქვირფასო ძმაო იოსებ,

თქვენ მიერ გამოგზავნილი წიგნი „რუსთაველი და ფოლკლორი“ მივიღე და დიდი ინტერესით წავიკითხე და მეორედაც წავიკითხავ რა მდიდარი მასალა და რა სწორი მიდგომა საკითხისადმი! სრულებით ვიზიარებ თქვენს აზრს რუსთაველისა და ფოლკლორის ურთიერთობის შესახებ...

თქვენი პატივისმცემელი ვ. ნოზაძე
24. VII. 60. პარიზი.

ბ-ნო იოსებ,

გამოუთქმელი მაძლობა „ვეფხისტყაოსნისათვის“. დიდად ვაფასებ ჩემი სიყრმის ამხანაგის და მეგობარის ნიკო მარის ღირსეული შეგირდის ჩემდამი ყურადღებას... ვისურვებ წარმატებას დიდოური ენის გამოკვლევაში, დარწმუნებული ვარ, დიდ შედეგებს მიაღწევ...

ექვთიმე თაყაიშვილი

ჩვენს გულში თქვენ მუდმივი ადგილი გაქვთ და მისი შეცვლა არავის შეუძლიან... იქნებ ერთხელ მაინც გაგვიღიმოს ბედმა და ისე არ მოვკვდეთ, რომ პირადად არ გნახოთ.

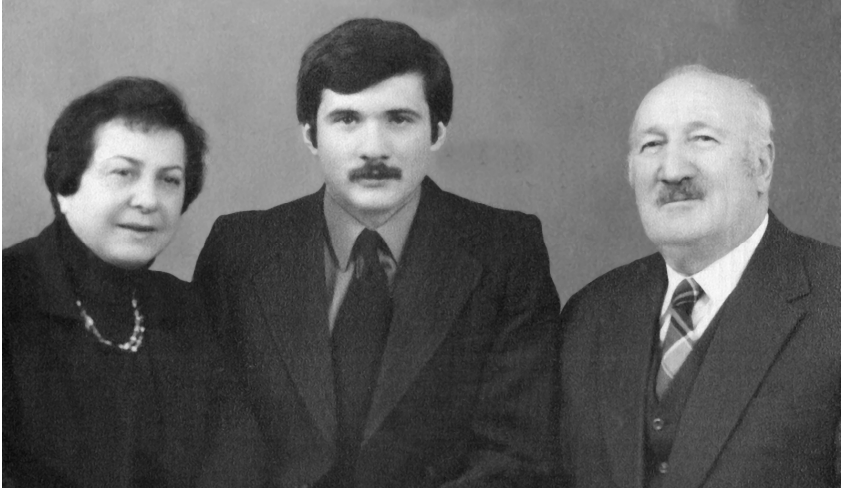
ნინო სალია
1964 წ.

ჩვენ ვიცით, თქვენისთანა დამფასებლებიც გყავს, ეს გვამხნეებს და ძალას გვმატებს.

კალე სალია
22. I. 1965.

ფოტოარქივი

Photo Archive

სურ. 1. ნ. შვანგირაძე, გ. მეგრელიძე, ი. მეგრელიძე

სურ. 2. შ. მეგრელიძე, ი. მეგრელიძე, ტ. მეგრელიძე, კ. მეგრელიძე

სურ. 3. პირველ ქართველ ასპირანტთა ჯგუფი ლენინგრადში, 1932 წ.
პირველ რიგში: ი. მეგრელიძე, ს. ჟღენტო
მეორე რიგში: გ. ხარატიშვილი, ა. ცხაკაია, მ. ხუბუა, გ. წერეთელი,
შ. მიძიგური; მესამე რიგში: გ. ხაჯალია, ი. ვეკუა, ვ. კუპრამე, ს. ჯიქია,
ა. რუხამე, დ. დოლიძე

სურ. 4. ალ. ლლონტი, მ. ჩხენკელი, ი. მეგრელიძე, მ. ჩიქოვანი

სურ. 5. ენისა და აზროვნების ინსტიტუტის ასპირანტები და თანამშრომლები, 1932 წ.
მარცხნიდან პირველ რიგში: ს. ბიხვცკაია, ს. თბნოსკი, ნ.მარი, ალ. კობახიძე, ევბ. ერმოლენკო, ფ. ფილინი;
მეორე რიგში: ი. სწეგიროვი, ი. მეგრელიძე, თ. სმირნოვა, ვ. კუპრიანოვა, ს. ჟღენტი

სურ. 6. მარცხნიდან მარჯვნივ: შ. ძიძიგური ს, ჯიქია, ვ. ცინცაძე,
ი. მეგრელიძე, ევ. ხარაძე, ს. მარი
ზის ი. მარი

სურ. 7. ი. მეგრელიძე და გ. ტაბიძე

სურ. 8. ი. მეგრელიძე და აკ. შანიძე

სურ. 9. ი. მეგრელიძე, შ. დადიანი, ნ. შვანგირაძე

სურ. 10. ლ. ლომთათიძე, ლ. გუდიაშვილი, ი. მეგრელიძე, პ. წერეთელი

სურ. 11. მარჯვნიდან: რუთ ნოიკომი, ი. მეგრელიძე, იოლანტა მარშელი, ლულუ ჩხენკელი

სურ. 12. ი. მეგრელიძე, რ. გამზატოვი, ირ. აბაშიძე

სურ. 13. მარცხნიდან მარჯვნივ: ნ. ლომოური, ი. მეგრელიძე,
დ. ჯაფარიძე, გ. მოწენიძე

სურ. 14. ავ. ზურაბიშვილი და ი. მეგრელიძე

სურ. 15. ი. მეგრელიძე და რ. თაბუკაშვილი

დაიბეჭდა თსუ გამომცემლობის სტამბაში

0128 თბილისი, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 1
1 Ilia Tchavtchavadze Avenue, Tbilisi 0128
Tel 995 (32) 225 14 32, 995 (32) 225 27 36
www.press.tsu.edu.ge